ANNE și SERGE GOLON

14

ANGELICA A ÎNVINS

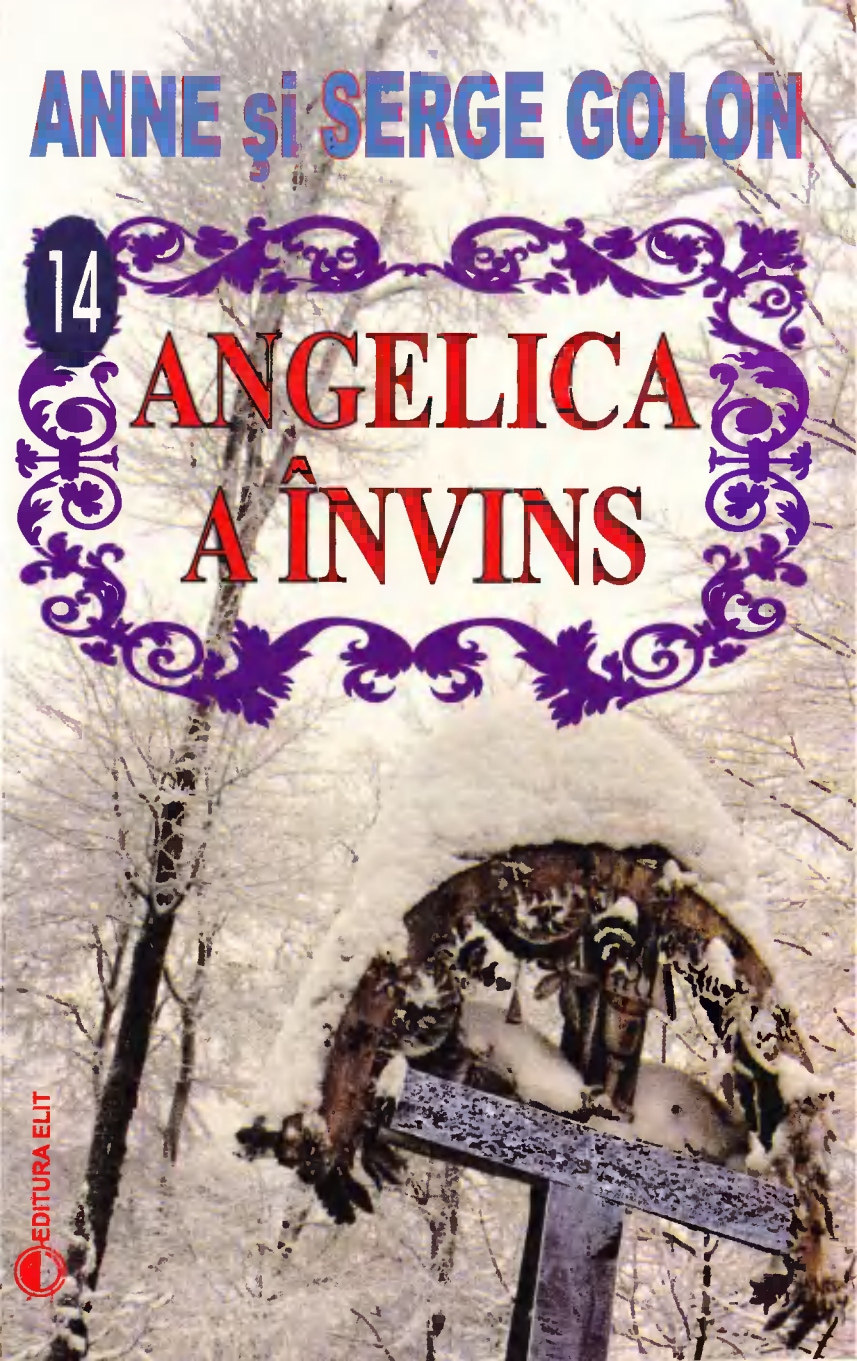

EDITURA ELIT

ANNE şi SERGE GOLON

ANGELICA A ÎNVINS

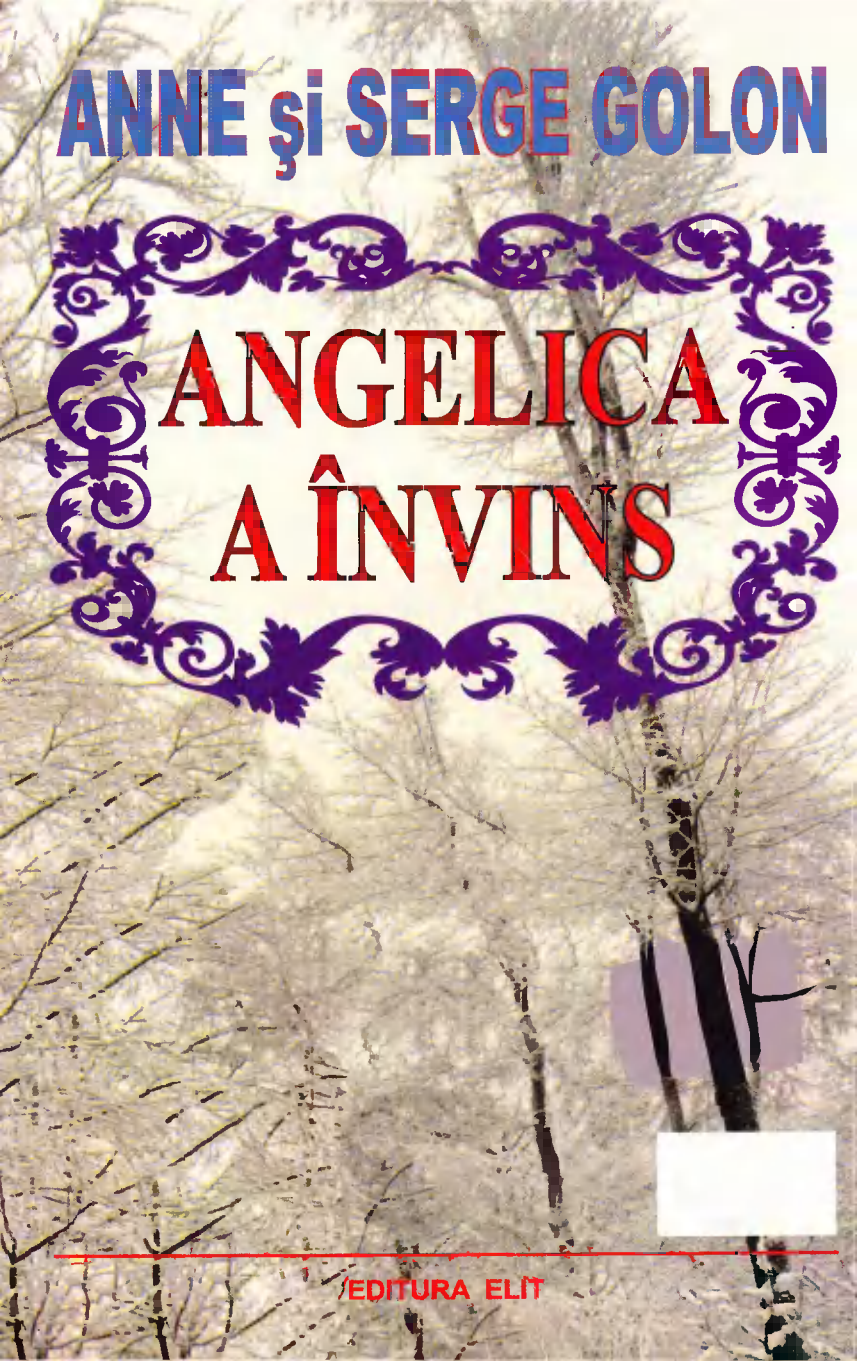

EDITURA ELIT

ANNE ŞI SERGE GOLON

ANGELICA A ÎNVINS

Traducere şi adaptare: Ion Opran

EDITURA ELIT

ANNE & SERGE GOLON, "Angélique"

© Opera Mundi, 1960, Éditions J'ai lu

© 2006 by Editura ELIT, pentru prezenta traducere

Editura ELIT
2000, Ploieşti, Str.Gheorghe Doja nr.141,
Tel./Fax: 0244/526340

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:
GOLON, ANNE & SERGE
Angelica a învins / ANNE & SERGE GOLON;
trad.de Ion Opran – Ploieşti; ELIT, 2006
208 p.; 20 X 13 cm

I.S.B.N. 973 - 9380 - 47 - 6

Toate drepturile asupra acestei versiuni în limba română,
inclusiv pentru Republica Moldova, sunt rezervate
EDITURII ELIT.

EZITĂRILE, ÎNDOIELILE ŞI TULBURAREA CAVALERULUI

1

Simţea că ea se gândeşte la Honorine şi că doar îmbrăţişarea lui putea, cumva, să o liniştească. Tăcuţi, amândoi mergeau încet de-a lungul punţii, abia legănată de leneşa mişcare a navei. Ceaţa de vară, deasă, îi însingura, ferindu-i de zgomotele venind dinspre mal.

Joffrey de Peyrac îşi spunea că starea Angelicăi, în faţa evenimentelor care îi aşteptau, trebuie să fie minunată.

Un rege o aştepta şi se gândea la ea din palatul de la Versailles şi visa la clipa în care Angelica de Peyrac, părăsind ţinuturile întunecate şi reci, va apărea din nou la curtea sa, răsplătind în acest fel răbdarea şi bunăvoinţa generozităţii celui mai puternic monarh din lume.

Însă aici, într-o lume sălbatică şi îngheţată, Quttakéwatha, duşmanul crâncen al Noii-Franţe, venise în faţa lui Joffrey de Peyrac şi îi vorbise despre Ea, pe care o numea Kawa, steaua lui călăuzitoare şi care îi îngrijise şi-i vindecase rănile la Katarunk, după ce-l salvase din mâinile abenakis-ului Piksarett, duşmanul său de moarte, care fusese gata să-l scalpeze.

Mai importantă decât tratatul de pace pe care trebuia să-l hotărască împreună cu guvernatorul Frontenac, părea să fie povestea spusă lângă foc, şi în care Angelica, prea frumoasa femeie tristă, devenea personaj de legendă.

Între aceste două exemple, greu de apropiat: regele Franţei din îndepărtata Europă şi căpetenia indiană care jurase să stârpească pe oricare francez din Canada, Joffrey de Peyrac se gândea că în

lumea în care se întâlneau bogaţi cu săraci, nebuni cu înţelepţi, disperaţi cu resemnaţi, fiecare păstra amintirea Angelicăi ca pe o lumină a speranţei de a fi fericit.

Ieşind din întunericul vieţii lor, cu toţii se schimbaseră.

Dar toţi aceşti admiratori, prinşi în mrejele ei, ar fi fost surprinşi să afle, dincolo de ceea ce vedeau, o fetiţă de şapte ani, cu părul arămiu sub boneta verde, pe care ea o părăsise demult, de pe vremea când dansa, fericită, o rondă.

Înţelegându-i nostalgia, Joffrey de Peyrac nu zâmbea.

Şi în această seară, mergând unul lângă altul, gândindu-se la faptul că el plecase de atâtea ori lăsând-o singură, de-a lungul cumplitei ierni, la Gouldsboro, ştiu că săvârşise o greşeală de neiertat, pentru că numai lângă ea viaţa lui căpăta sens.

Urcară treptele şi ajunseră pe cea de a doua punte. Urcară în continuare şi ajunseră la pupa navei ARC-EN-CIEL.

Soarele se pregătea să apună şi ceaţa deveni trandafirie, ascuzând privirii celelalte nave, care stăteau de trei zile în faţa aşezării Tadoussac, aşteptându-i pe soldaţii şi marinarii care se întorceau din regiunea lacului Saint-Jean escortându-i pe mistasinii şi nipisingii care nu îndrăzneau să coboare pe fluviu, pentru a veni la semnarea tratatului de pace, fără protecţia lor.

Dar irochezii dispăruseră. Îi lăsaseră lui Joffrey de Peyrac un WAMPUM, un colier de scoici, prin care spuneau: "Nu vom porni război cu francezii cât timp ei vor rămâne credincioşi omului alb din Wapassou, Ticonderoga, prietenul nostru".

De îndată ce obţinuse această promisiune, contele coborâse la vale către Saint-Laurent, nerăbdător s-o întâlnească pe Angelica abia sosită de la Montréal unde o lăsase pe Honorine în grija măicuţelor de la Notre-Dame.

Avusese grijă, când se întâlniseră, să o întrebe despre fetiţă pe care şi el o iubea mult şi îi simţea lipsa.

Angelica, tăcută, îşi spunea că Montréalul era prea departe şi acum îi părea rău că cedase insistenţelor Honorinei de a merge acolo "ca să înveţe să citească şi să cânte"

— Ce i-a venit să plece de la Wapassou? gemu Angelica ieşind din muţenie şi ridicând spre Joffrey ochii înlăcrimaţi. Cine i-a dat ideea să ne părăsească? Tu? Eu? Nu-i eram de-ajuns? Nu însemnam noi totul pentru ea? întrebă, suspinând.

El zâmbi.

— Iubita mea, vorbi după un timp, ai uitat cum gândeşti la vârsta copilăriei? Cum gândeai chiar tu când erai copil? Nu mi-ai

spus că pe la zece-doisprezece ani, voiai să pleci cu niște țânci și că nu vă păsa de grijile și supărarea pe care le-ar fi încercat părinții ?

— Așa-i ...

Ea se revăzu, în vremurile de altădată, cu Josselin, fratele mai mare, și ea era din nou Angelica de Monteloup. Nu se schimbase nimic.

— Nu mă gândeam pe atunci la ce se poate întâmpla cu ai mei, la suferința născută din despărțirea de copilul lor.

— Și atunci de ce Honorine s-ar gândi la cuvântul acesta care ne frânge inima: despărțire? Ea vrea s-o ia pe drumul ei așa cum, pe cărare, te simți atras de parfumul florilor și o părăsești ca să le culegi. În ciuda faptului că mergeam șchiopătând, datorez totul mamei mele. Prima hotărâre a fost să plec în China, după ce mi-am vindecat piciorul. Acolo l-am cunoscut pe părintele Maubeuge. Aproape trei ani a durat călătoria și în tot acest timp n-am scris niciodată acasă. Și, cu toate că îmi adoram mama, nu mi-a trecut niciodată prin minte că o părăsisem.

*

Norii se răspândiseră, mânați de o briză răcoroasă, și roșeața apusului se stinse.

Mărturisirea lui Joffrey o mișcase pe Angelica, dar o și neliniștise. Nu putea să scape de gândul că Sabine de Castel-Morgeat, pentru care el avusese o slăbiciune în timpul ședерii la Québec, semăna cu mama lui. Femeie hachițoasă, dar arzoaică, soția generalului-locotenent al Noii Franțe era o focoasă meridională din sudul Franței care vorbea în dialectul de nepătruns pentru cineva care nu se născuse acolo. Angelica murea de ciudă știind ce se petrecuse între ei și se mira cum de putuse uita atât de ușor întâmplarea. Și iată că, de parcă i-ar fi citit gândurile, Joffrey o întrebă:

— Când ai fost la Québec, ai trecut și pe la familia Castel-Morgeat?

Angelica tresări și răspunse sec:

— Era cam greu. Știi bine că s-au întors în Franța de doi ani.

— Uitasem, răspunse el, liniștit. Ai vești de la ei?

— Nu... Québecul era pustiu, toată lumea plecase la țară. Nu mi-a plăcut acolo, mai ales că-mi lipseai.

O îmbrăţişă iar. Nu-i scăpase faptul că, de la plecarea Honorinei, îi intrai greu în voie.

Ea îşi puse fruntea pe umărul lui.

— Fără tine, nimic nu e cum trebuie. Mi-aduc aminte de sosirea noastră la Québec. Nu înţeleg cum, atunci, mi-era teamă de gândul că sunt soţia contelui de Peyrac. De ce aveam atâta nevoie să fiu eu însămi, să mă simt liberă?

— Bănuiesc că doreai să faci pe regina unor aventurieri pierduţi în sălbăticie, de care trebuia să ai grijă fie vară, fie iarnă, şi care îţi erau devotaţi trup şi suflet. Ajungând la Québec, ai aflat un trai mai liniştit. Dar trebuia să-i cucereşti şi pe cei din oraş, sarcină grea la care nu mă gândisem şi pentru care trebuia să-ţi foloseşti toate puterile.

Şi mai cred că erai obosită şi de gelozia faţă de un soţ dominator.

— De fapt, voiam să te am alături de mine.

Ai dreptate. Nu mi-am dat seama cât îţi doreai libertatea, sălbăticiunea mea dragă. Iar tu, în schimb, mi-ai oferit o totală libertate.

— Şi te-ai folosit de această libertate, domnul meu?

— Nu mai mult decât tine, îngerul meu! îi răspunse el râzând.

Şi, în timp ce îi întorcea săgeata otrăvită, făcând-o să înţeleagă cumva că nu rămăsese surd la zvonurile privindu-l pe Bardagne, o sărută pe gât.

Răsuflarea lui Joffrey, atingerea buzelor lui fierbinţi, destrămară reproşurile, care se răspândiră ca prin farmec.

După atâţia ani de iubire, adevărul nu mai însemna nimic. Ea nu putea să-i reziste. Miracolul dorinţei care îi pârjolea şi care nu se stinsese niciodată trecea peste orice.

În înserarea care se lăsa peste fluviu, amândoi erau acum un singur trup, învingător în tristele bătălii cu orgoliul şi vanitatea rănite, trăind clipa în care nu se cer explicaţii şi nici scuze. Noaptea deveni luminoasă şi ceaţa rece, fierbinte.

*

Un clipocit de vâsle îi smulse din mijlocul plăcerii.

Lumina unui felinar desfăcu întunericul şi zăriră vâslele ridicate ca mâinile unei fantome.

— Mi s-a părut că zăresc un călugăr şi fireturile unei uniforme. S-ar putea să primim o veste de la domnul de Frontenac.

Ascultară atenţi şi auziră voci şi zgomote de frânghii şi scări. Luminile fugare păreau speriate, obosite să înfrângă întunericul rece de noiembrie.

— Iar o să avem parte de necazuri, şopti Joffrey.

Lumina spori şi siluete neclare urcară pe punte.

Joffrey o luă pe Angelica în braţe şi o strânse cu putere, sărutând-o sălbatic. Apoi îi dădu drumul şi se depărtă, surâzând.

Pe Angelica o pufni râsul. Îndreptându-şi o şuviţă de păr şi zgribulindu-se din cauza umezelii, tuşi încet pentru a-şi recăpăta vocea şi se hotărî să-i întâmpine pe nepoftiţi.

2

În lumina felinarelor ţinute de marinari, contele de Loménie-Chambord apăru înaintea lor.

Angelica nu avea ochi decât pentru el. Căutase să-l întâlnească la Montréal, după ce aflase de la Marguerite Bourgeoys că fusese răpit în călătoria pe care de Frontenac o făcuse la irochezi, dar degeaba întrebase la spitalul Jeanne Mance şi la aşezământul Saint-Sulpice. Neprimind răspuns, bănuia că el refuza să o întâlnească.

Era fericită să-l vadă şi îi zâmbi. Apoi se înclină în faţa lui d'Avrensson care aducea o scrisoare din partea domnului de Frontenac, care, spunea el, se apropia de Québec. Se mai aflau pe punte domnul Topin, propietarul vasului cu pânze care, alături de cei doi fii ai săi, îi condusese pe cei doi ofiţeri până în capitală, precum şi unul, Récollet, preot la Restigouche, lângă golful Saint-Laurent.

Contele de Peyrac îi invită să coboare în camera hărţilor ca să ia ceva înainte de masa de seară.

Angelica îi oferi braţul contelui de Loménie-Chambord ca să-l conducă în camera hărţilor.

— Povestiţi-mi despre rana dumneavoastră, vorbi ea.

El tresări şi ridică ochii. Era palid, ceea ce-i confirma bănuielile neliniştitoare şi cum ea insista, contele o întrerupse:

— Ştiu că m-aţi căutat. Vă sunt recunoscător pentru gestul de politeţe, dar nu vă pot vedea fără să îmi pierd cumpătul. Ştiam că trebuie să vă întâlnesc pentru a vă spune tot ce-mi stătea pe inimă. Odată se va petrece şi asta, e o datorie sfântă.

Dădea impresia că repetă un discurs învăţat pe de rost.

— Am trecut printr-o criză cumplită, dar acum văd totul limpede şi voi vorbi. Acum ştiu, doamnă, că sunteţi femeia care a fost trimisă a ne rătăci pe toţi. Retrăind amintirile, am putut să descopăr metoda dumneavoastră, extrem de abilă. V-aţi construit o virtute fără morală. Şi pentru că nu cunoaşteţi noţiunea, vă credeţi fără de păcate. Sunteţi precum Eva: inconştientă. N-aveţi remuşcări, fiindcă faceţi tot ce faceţi fără intenţie. Nu respectaţi decât proriile legi, care-i zdrobesc pe cei care nu le urmează.

Dumneavoastră, când nu aprobaţi erezia, o scuzaţi şi sunteţi iertătoare faţă de vicii – din spirit de dreptate, ziceţi – din milă sau folosiţi alte explicaţii.

Şi noi, toţi, cădem în cursă. Suntem neputincioşi în faţa dumneavoastră la fel cum suntem în faţa copilului care ne-a dat foc la casă. Îl certăm, dar nu-i putem face nimic: el nu ştie ce face!...

„A înnebunit", îşi spuse Angelica, împietrită în faţa valului de acuzaţii.

El continuă:

— AMÂNDOI ne-aţi ridiculizat sacrificiile, v-aţi bătut joc de chinurile noastre!

— Încetaţi, izbucni Angelica. Ce-ai, domnule? Dacă ai venit până aici ca să-ţi ascult prostiile, ai fi putut să te scuteşti de osteneală. Nici eu şi nici soţul meu nu merităm aceste acuze. Sunteţi nedrept, domnule de Loménie, şi detest aceste vorbe, mai ales că vin din partea cuiva pe care îl credeam prieten. Ceva s-a întâmplat de v-a tulburat în asemenea măsură.

Cu blândeţe, îl mângâie pe obraz:

— Spune-mi, Claude, prietene, ce s-a întâmplat?

El tresări:

— S-a întâmplat...că a murit!

Cuvintele izbucniră ca un şuvoi de sânge dintr-o rană:

— A murit! L-au ucis, în chinuri, irochezii! I-au sfârtecat trupul, i-au mâncat inima! O, Sébastien, prieten scump! Ţi-au mâncat inima! Şi eu te-am trădat...

Izbucni în lacrimi şi plânse în hohote, plânsul unui om care nu mai cunoscuse de mult gustul lacrimilor.

Angelica se aşteptase la asta. Vestea morţii părintelui d'Orgeval, ajunsă cu un an întârziere la Paris şi abia apoi în Noua Franţă, produsese un şoc pe care Lomènie îl resimţise din plin.

Ea îl strânse în braţe, înţelegându-l, nespunând nimic, aşteptând să se liniştească. Când se potoli, îşi ceru iertare pentru vorbele grele rostite:

— Mă simt mai bine. Nu știu ce m-a apucat. Sunteți o prietenă adevărată, care, sub aparențele înșelătoare, ascunde un suflet minunat.

*

Își șterse ochii, părând amețit ca după o lovitură puternică.

— Cum de nu mă judecați cu asprime? După ce am spus ceea ce am spus, acum mă aflu în brațele dumneavoastră, plângând ca un copil.

— Cavalere, să nu te simți stânjenit. Vă amintesc că, în evanghelii, Cristos caută sprijin în mijlocul prietenilor săi la vreme de restriște.

— Însă nu lângă o femeie, protestă Lomènie.

— Ba mi se pare că da, i-o întoarse Angelica. Femeile erau lângă el pe drumul suferinței. Nu doar mama lui, ci și discipolele sau prostituata Maria Magdalena. După cum vezi, mă situez într-o companie selectă, glumi ea.

Și că tot veni vorba, ce vești aveți din partea mamei și surorilor dumneavoastră?

Lomènie spuse că erau cu toate bine și că n-a avut timp să citească pe-ndelete lungile scrisori primite de la ele în primăvară, dar că ajunse la el și scrisoarea părintelui de Marville în care era vorba despre ultimele clipe ale prietenului său din tinerețe.

— Lucien de Marville mi-a repetat ultimele cuvinte ale celui care nu mai este. Din păcate, vă privesc pe dumneavoastră, doamnă: „Ea este cauza morții mele". Și de atunci, aceste vorbe mă urmăresc. S-ar putea ca să nu vă pese...

— Le știu, spuse ea.

Și îi explică: aflându-se la Salem, unde căpetenia mohicanilor îl timisese pe părintele Marville, știuseră primii despre avertisment. Arătând-o cu degetul, iezuitul îi repetase strigătul acuzator: „Ea este! Ea este! Mor din cauza ei!"

*

Cu băgare de seamă, Angelica încercă să afle cum o putea afecta această acuzație, cât fals și cât pericol ascundea ea. Îndată ce ar începe să judece aceste aspecte care ar fi justificat ostilitatea părintelui d'Orgéval față de ea, argumentele ar da dreptate sau nu fiecăreia dintre cele două situații.

Aşa că preferă să tacă, simţind că Lomènie încă nu putea judeca limpede.

După câteva clipe de tăcere, Claude de Lomènie, cu o voce obosită, îi spuse că, prin mijlocirea părintelui de Marville, intrase în posesia mai multor documente pe care le avusese d'Orgeval. La Paris se aflau deja alte relicve ale martirului care fuseseră depuse la biserica Saint-Roche pentru care d'Orgeval avea un sentiment deosebit.

— Şi crucifixul părintelui d'Orgeval? Crucea pe care o purta la piept şi despre care se spunea că a fost tăiată dintr-un singur rubin?

— Sălbaticii l-au păstrat. Apoi, crezând că prin acest ochi roşu, Hatskon-Ontsi, cum îl numeau ei, continua să-i vadă, l-au îngropat.

Lomènie tremura, prins de un fior

— Acum, să mergem, îl îndemnă Angelica. O să bem o cafea bună, să ne încălzim. Dacă sunteţi răcit, o să vă facă bine.

De pe punte, silueta lui Joffrey, care venea în întâmpinarea lor, se profila, înaltă, în întuneric.

Lomènie se opri iarăşi:

— El, spuse cu o voce răguşită. El, atât de sigur în tot ce face, alături de dumneavoastră. Uneori mă întreb dacă nu aţi venit aici ca să ne învingeţi, pe mine şi pe Sébastien.

— Şi unde ar fi victoria, ce-ar însemna ea? Terminaţi cu prostiile, cavalere, să mergem să ne bem cafeaua.

3

În ciuda gândurilor care o sfătuiau să lase lucrurile aşa cum erau, Angelica simţea nevoia să facă ceva. Trebuia să se lămurească şi să-l lămurească şi pe el.

A doua zi, dimineaţa, îl văzu ieşind din capela modestă din Tadoussac al cărei clopot vestise slujba de dimineaţă.

În bătaia soarelui, ea constată că trecerea timpului lăsase urme asupra cavalerului. Părul castaniu nu albise dar, altădată strălucitor, avea acum o nuanţă stinsă, obosită. Şi tot obosit îi păru şi trupul slăbit, îmbrăcat într-o mantie cenuşie având pe umăr crucea albă a Ordinului de Malta.

Îndreptându-se către el, văzu că-i surâde, plin de căldură. Îi sărută mâna şi nu păru că-şi aminteşte prea bine discuţia din seara trecută: totuşi, îl simţea cumva stânjenit iar Angelica voia să pună lucrurile la punct.

— Ce mă miră cel mai mult, vorbind despre discuţia de aseară, e că aţi uitat unele fapte, cum ar fi relatarea maicii Madeleine de la mănăstirea ursulinelor din Québec. Când ne-am cunoscut prima oară, eram bănuită că sunt femeia diabolică vestită de ea. S-a dovedit că nu eu eram aceea.

— Bineînţeles... Am fost primul care s-a bucurat de acest lucru. Nu m-am îndoit niciodată de nevinovăţia dumneavoastră.

Lomènie părea să fi uitat o mare parte din acuzaţiile pe care i le adusese ieri. Mirată, renunţă să mai insiste.

— Vorbiţi-mi despre rană. Pare să fie mai gravă decât mă lăsaţi să cred.

— O nimica toată, o săgeată rătăcită. Dar a trebuit să mă întorc. Regret că n-am putut să-l însoţesc pe domnul de Frontenac la Cataracou. Căci, aflându-mă aproape de orăşelul Quinté, pe malul dinspre sud al lacului Ontario, aş fi putut să mă rog în capela acelui oştean al Domnului, Sébastien d'Orgeval, mort pentru credinţa sa. În loc de aşa ceva, singur, fără rost, m-am lăsat pradă gândurilor întunecate.

— Eraţi rătăcit, nedumerit şi cred că de aceea aţi venit să ne căutaţi. Claude, noi suntem mai apropiaţi de dumneavoastră decât alţii, care vă cunosc de multă vreme. Amintiţi-vă de prima noastră întânire de la Katarunk, de prietenia care s-a născut între noi, chiar dacă veniserăţi împreună cu aliaţii voştri sălbatici să ne ucideţi şi să ne daţi foc.

— Katarunk! Da, acolo a început totul...

Deveni agitat. Îi povesti cum auzise despre ei pentru prima oară şi de ce pornise spre Katarunk. Se afla la Québec şi părintele d'Orgeval îl chemase de urgenţă, acesta aflându-se în misiune la Noredgewook, pe râul Kennébec, în sud. Iezuitul îl rugă pe prietenul său, cavaler de Malta, să conducă o expediţie care să oprească pe câţiva aventurieri englezi – zicea el – care se instalaseră în ţinuturile aproape pustii al imensei Accadii şi care vor ajunge curând la graniţa Canadei. Trebuia să profite de absenţa piratului care îi conducea şi să le dea o lovitură hotărâtă la Katarunk. Sébastien d'Orgeval îl alesese pentru această misiune pe prietenul său, contele de Lomènie-Chambord, deoarece baronul de Saint-Castine refuzase.

Îi spusese pe care dintre ofiţerii canadieni să se bazeze: Pont-Briand, baronul de Maudreuil, domnul de Laubignières; iar dintre indienii botezaţi, pe Piksarett, marea căpetenie indiană şi tribul său.

Lomènie organizase repede expediţia, fără să-l informeze şi pe Frontenac şi pornise spre Katarunk.

— Voia să vă şterg de pe faţa pământului, ceea ce mi s-a părut nefiresc. Aş fi dorit ca, măcar, să am o discuţie cu domnul de Peyrac, să mă lămuresc înainte de a trece la fapte. Asta am şi făcut.

— Şi aţi înţeles unde era adevărul: nu eram duşmani, ne puteam înţelege iar prezenţa noastră acolo folosea tuturor.

— Masacrul prevăzut nu ar fi folosit nimănui. Am fi suferit şi unii şi alţii.

— Dar nu v-a iertat niciodată că nu l-aţi ascultat.

— Credeam că, explicându-i, va înţelege. Se mai întâmplase. Însă de data aceasta, nesocotindu-i dorinţa, l-am lovit cumplit.

— Faptul că, pentru prima oară, aţi pus la îndoială bunele lui intenţii, i-ar fi putut stârni, să zicem, nebunia? adăugă ea, în şoaptă, pândindu-i reacţia.

— Nu! Nu l-am bănuit niciodată că ar fi nebun, ferească Dumnezeu! Însă credeam că, dacă ar fi înţeles adevărul, ar fi fost de acord cu mine. Am fost naiv...

— Nu-l cunoaşteţi deloc. Înţeleg că v-a decepţionat. S-a încăpăţânat să-şi continue planurile războinice şi, cumva, sinucigaşe. Şi atunci, de ce vă faceţi sânge rău?

Loménie răspunse, gânditor:

— Dacă aţi şti... Dacă aţi şti ce însemna el pentru mine! Eram nedespărţiţi de atâta vreme. Am vrut să merg cu el la seminarul iezuiţilor, dar m-a îndrumat către Cavalerii de Malta. El ar fi fost îndrumătorul meu spiritual, eu, braţul lui înarmat. Dar, pentru prima oară, la Katarunk, n-am fost de acord cu el.

— Dar Maudreuil, de Laubignières, i-au dus la îndeplinire planul. Katarunk a fost ars, bucuraţi-vă. Aşa cum a dorit el. Dar salvarea noastră de furia irochezilor, a căror căpetenie a fost asasinată acolo, nu credeţi că se datorează unui miracol?

— Un miracol care întăreşte legenda prin care vi se atribuie puteri supranaturale!...

Dar zâmbi când rosti aceste vorbe. Revenise cu picioarele pe pământ.

4

A doua zi, când îl revăzu, Lomènie îşi păstrase zâmbetul. O surprinse, însă, cu o întrebare neaşteptată:

— L-aţi cunoscut pe domnul Vincent de Paul?

— Domnul Vincent? făcu ea, surprinsă.

— Părintele care a fost confesorul reginei mamă pe vremea când regele era minor şi care a făcut atâtea opere de caritate.

— Pe atunci eram foarte tânără şi trăiam în provincie dar e adevărat că, printr-un mare noroc, l-am întâlnit.

— Când s-a întâmplat?

— La Poitiers, pe când curtea regală trecea pe acolo.

Cavalerul era încântat.

— Faptele se potrivesc. Ascultaţi-mă, şi o să înţelegeţi întrebarea. Pe când eram novice la cavaleri în insula Malta, eram împreună cu un alt novice, Henri de Rognier...

— Numele parcă îmi spune ceva... În fine, continuaţi...

— Mi-a povestit că o luase pe calea credinţei datorită întâlnirii avute cu domnul Vincent în împrejurări... Hm!...

Claude de Lomènie-Chambord îţi netezi mustaţa privind-o cu coada ochiului. Se părea că relatarea întâmplării îl abate de la gândurile lui întunecate.

— Avea şaisprezece sau şaptesprezece ani, servea la Curtea regală şi, umblând cu treburi de colo-colo, a întâlnit o copilă cu ochii verzi...

— O, pajul! tresări ea. Cel care mi-a făcut curte.

Lomènie-Chambord izbucni în râs.

— Deci pe dumneavoastră v-a dus în altarul bisericii din Poitiers ca să vă sărute pentru că nu găsise nicio cameră liberă, şi acolo v-a surprins domnul Vincent de Paul.

Angelica râse şi ea, roşind uşor la amintirea acelei întâmplări.

Lomènie continuă:

— Henri de Rognier mi-a mărturisit că a fost împins către calea urmată de Cavalerii de Malta nu atât de întâlnirea cu Vincent,cât de faptul că nu avea să mai întâlnească niciodată pe fata cu nume parcă predestinat: Angelica.

— În sfârşit, iată că am făcut şi eu ceva bun! Ce s-a mai întâmplat cu el?

— Fiind ofiţer pe una din corăbiile cavalerilor de Malta, a fost prins la Alger de necredincioşi şi omorât cu pietre.

— Sărmanul, îl uitasem...

— Sigur că da! strigă Lomènie. L-aţi uitat, ca şi pe ceilalţi care v-au păstrat amintirea ca pe un pumnal înfipt în inimă! I-aţi uitat pe toţi, în afară de unul singur!

— Nu începeţi iar cu reproşurile! Îmi vorbiţi de parcă aş fi vinovată de suferinţa celor care m-au iubit. Domnul fie lăudat că există cineva pe care nu l-am putut uita. Şi am suferit tot timpul în care am fost despărţită de el.

— Ştiu, şi binecuvântat fie cel pe care nu l-aţi putut uita. Aţi fost mereu învingătoare, fără să vreţi să învingeţi. Nepăsătoare la tragediile pe care le-aţi stârnit, nepăsătoare cu destinele pe care le-aţi schimbat. Avea dreptate să vă considere drept aceea care-i va distruge opera. Torturat, a murit blestemându-vă şi nu vă pasă.

— Chiar credea aşa ceva?

— Îl faceţi mincinos pe părintele de Marville?

— Nu, dar...

Cum să-i spună că ea nu a putut niciodată să se apere de minciuna care, ca un vierme, rodea sufletul? Blestemele iezuitului nu o atingeau, dar o mirarseră.

Lângă ea, cavalerul continuă:

— Sébastien spunea că scopul nostru este să răspândim dreapta credinţă pe întreg pământul. Ar fi trebuit să-l sprijin până la capăt.

Ea îi luă mâna cu blândeţe:

— Dragul meu Claude, nu-i ajung Europei două secole de războaie religioase care au înecat-o în sânge, pentru că s-a dorit impunerea unei singure credinţe? Aici am putea să încercăm construirea Lumii Noi în pace...

— Vom putea oare? E adevărat, sunteţi convingătoare, nu neg... Dacă l-aţi fi ascultat... Sebastien se temea că, datorită puterii dumneavoastră de convingere, puteaţi să schimbaţi sensul evanghelizării. Credea că seducţia exercitată de dumneavoastră ascunde o inteligentă politică.

— Politică? se miră ea, râzând.

El se întoarse către ea:

— Râsul acesta face ca toate îngrijorările noastre să devină fără importanță și aduce bucuria iubirii către noi.

— Așa este. Mai degrabă, prezența noastră aici, amestecul nostru în diverse situații, aduce mai mult bine decât rău, aduce pacea în locul neînțelegilor. Oare nu acesta e rostul unui călugăr, să se bată pentru pacea țărilor și popoarelor? Inteligență politică, spuneți dumneavoastră. Așa să fie, dacă o femeie se gândește la soarta oamenilor și la viitorul lumii pe care stăpânii îl pregătesc pentru copii ei.

— N-ați făcut nimic să-i opriți pe soldații care mi-au ucis oamenii la Katarounk, trăgând asupra lor, spuse Lomènie.

— Nu am fost eu de vină. De altfel, nu știam nimic despre America, pe care o credeam pustie și sălbatică. Nu credeam să mai avem și alți dușmani, dar mă înșelasem amarnic. Nu ne era de ajuns ura dintre Franța și Anglia, iarna cea grea, acum trebuia să înfruntăm și un sfânt. Și nu eram decât o biată femeie.

— Însă o femeie minunată.

Îi luă mâna și i-o sărută.

— Iertați-mă. Purtarea mea a fost ridicolă.

*

Zilele rămase până la plecarea lui Lomènie la Québec le petrecură discutând despre Sébastien d'Orgeval. Contele îi povesti Angelicăi despre copilăria acestuia, care, orfan de mamă, fusese crescut de femei urâte și rele, înclinate spre vrăjitorie. Din acest motiv se temea de Femeie, după cum se temea de Frumusețe și de Dragoste.

— O treime pe care o ura nespus, comentă Angelica fără să-i spună contelui și celelalte amănunte pe care le știa despre copilăria lui d'Orgeval.

Le părea rău că se despart.

— Sunteți o făptură luminoasă, îi repeta contele, nu puteți înțelege acest personaj.

— Și dumneavoastră sunteți o ființă luminoasă, domnule Lomènie, ți poate că tocmai de aceea vă iubea atât de mult. Avea nevoie de lumina pe care o răspândeați.

— Oricum ar fi, apariția dumneavoastră a distrus legăturile dintre mine și el. Aflându-mă la Ville-Marie, după moartea lui, am

înţeles ce viaţă searbădă aveam. Pierdusem totul. Pe dumneavoastră nu vă puteam avea, pe el, să nu mai vorbim. Este absurd.

— De ce e absurd? Vă simţiţi vinovat, dar prietenia încălzeşte sufletele. Suntem sortiţi doar durerii? Teama dumneavoastră în faţa sentimentelor vă apropie de puritanii, de claviniştii pe care îi condamnaţi.

— Trupul... începu Lomènie.

Angelica izbucni în râs:

— Trupul e ceva minunat. E o fericire să-l avem...

5

Joffrey de Peyrac îi invitase la cină pe oaspeţii săi, iar ei, mai cu seamă Récollet şi Topin, apreciaseră cum se cuvine masa bogată şi băutura din belşug de care fuseseră lipsiţi în perioada în care navigaseră pe fluviul plin de capcane mai ales pentru un vas cu pânze.

— Apa asta blestemată, zicea Topin cu un ton în care se amesteca respectul cu ura, o să ne vină de hac într-o bună zi.

Angelica stătea la masa pregătită în salonul de pe CURCUBEUL lângă Joffrey şi ardea de nerăbdare să-l sărute pe furiş, ameţită atât de prezenţa lui tulburătoare, de discuţia cu Lomènie ţi de cele câteva pahare pe care simţise nevoia să le bea pentru a uita întâmplările rele: despărţirea de Honorine, amintirea lui Sébastien d'Orgeval, acuzaţiile lui de Lomènie-Chambord.

Dar masa bogată şi veştile de la guvernatorul Frontenac, care, cu răbdare, adusese pacea printre indieni, o scoaseră cumva din mlaştina gândurilor negre. În seara aceasta, sub tavanul din lemn scump din salonul CURCUBEULUI, toţi erau francezi, adunaţi să bea în cinstea Regelui lor şi a expediţiei lui Frontenac.

Steagul cu cinci cruci pe care d'Orgeval îl înălţase înaintea abenakizilor care năvăliseră în satul englezilor, era o amintire şi îi părea acum că totul fusese doar un spectacol.

*

Îl privi pe Joffrey care o aducea întotdeauna cu picioarele pe pământ. El gândea întotdeauna limpede. Spunea că nu merită să-ţi pierzi vremea gândindu-te doar la nenorociri şi la trădări.

„ Ce bine că sunt lângă el " îşi repeta în minte Angelica, şi surprinse privirea contelui Loménie care, parcă, îi ghicea gândurile.

Încrederea în Joffrey era rodul dragostei pe care el i-o purta, repetându-i – şi pentru ea era de ajuns – că ea, Angelica, însemna totul pentru el.

Tot ce făcea el, făcea cu bucurie, cu plăcere. Acum bea vinul pentru a-i simți aroma, pentru a fi alături de oaspeții săi, privind vinul ca pe un prieten pe care trebuie să-l cunoască bine de tot. În ochi avea o sclipire ironică, vorbele îi erau uneori muşcătoare, dar niciodată pline de răutate.

Întotdeauna fusese aşa. Chiar şi la Toulouse, era prințul bogat, cântând la chitară, stăpânindu-i pe toți, prinți şi prințese, prin cântecele lui, prin gândirea profundă şi originală, prin ironia muşcătoare, prin arta de a trăi.

Ea nu înceta să admire, chiar şi acum, în acest loc, atenția pe care o acorda fiecărei vorbe, fiecărui surâs, fiecărei lumini sau umbre, ştiind că fiecare detaliu contează.

Părea a fi un rege, dar era mai puternic şi mai liber decât un rege.

„ Doamne, cât îl iubesc! Fă, Doamne, ca şi el să mă iubească la fel de mult! Cred că am băut peste măsură. Poate nu se bagă de seamă, toată lumea e veselă. Chiar şi Lomènie! Binecuvântat să fie vinul! Important e că trăim! Chiar trăim! Asta o să-i spun mâine bietului conte ca să-i dau curaj. Iezuitul a murit. N-a ştiut niciodată ce minunat e să bei cu prietenii. A trăit doar în întuneric. Asta l-a pierdut. Doamne, iartă-mă, ar trebui să-mi fie milă de un martir ".

*

Când oaspeții plecară, dispărând în ceața care scânteia în lumina felinarelor, Angelica prinse privirea lui Lomènie, care spunea, era sigură de asta: „ În seara asta veți face dragoste".

Fața i se schimbase, era crispată. Intrase iar sub puterea celui Rău, care, simțind în jurul lui iubirea, scoase parcă strigătul celui condamnat la întuneric.

6

Peste câteva luni, iarna se înstăpânea la Tadoussac, aşa că oaspeţii se grăbiră să plece, pentru a nu risca să fie prinşi de gheţuri.

Angelica voia să profite de ultima întrevedere cu Loménie, pentru a încerca să-l facă să iasă din starea de somnolenţă indiferentă, dar evitând să-l bruscheze, simţindu-l încă nehotărât.

Contele începu să-i citească din scrisoarea ultimă pe care iezuitul i-o trimisese, dar părea să fie neconvins de utilitatea acesteia.

Lucrul ciudat, în această ultimă scrisoare, iezuitul revenea asupra pericolului pe care îl reprezenta Doamna Lacului de Argint. S-ar fi zis că era urmărit de imaginea ei, obsedat şi înfricoşat în acelaş timp:

„... să te fereşti de ea, prietene. Are darul puterii, urmăreşte scopuri politice!..."

— Doamne, ce prostie!

Lomènie continuă să citească acuzaţiile, cu voce blândă, dar hotărâtă, acestea ascuzând, sub aparenta avertismentelor cumpănite, o otravă bine potrivită:

— „Are, în cea mai mare măsură. puterea simţurilor faţă de care n-ai rămas nepăsător, mi-am dat seama, chiar dacă eşti atât de credincios; şi asta încă n-ar face-o aşa de neobişnuită printre celelalte femei dacă n-ar avea o inteligenţă ieşită din comun prin care îşi împlineşte ambiţiile subjugând sufletul bărbaţilor, ducându-i la pierzanie prin aceea că le oferă iluzia libertăţii dincolo de credinţă.

Dar să lăsăm asta..."

— Cu atât mai bine, îl întrerupse Angelica, întunecată.

— „În ceea ce priveşte puterea politică, aş aminti faptul că Regele, cu toate că refuza orice amestec al femeilor în treburile regatului, acestei doamne de Peyrac, pe când se afla la Curte, căsătorită cu altcineva, îi cerea de multe ori părerea în probleme de diplomaţie, încredinţându-i până şi diferite sarcini pe lângă alţi suverani..."

Contele Loménie ridică ochii şi o privi pe Angelica plin de mirare. Ea se mulţumi să suspine.

— Ştia tot iezuitul, spuse după o clipă de tăcere.

— Da, ştia tot, repetă Lomènie, înpăturind cu grijă scrisoarea.

*

— Nu m-ați întrebat nimic despre Honorine, izbucni Angelica. Domnule, mă faceți să-mi fie frică! Purtarea dumneavoastră, care s-a schimbat, nu poate sluji cauzei pe care o apărați și o pun pe seama iezuitului care v-a influențat. Tocmai am lăsat-o pe Honorine în grija maicii Bourgeoys și n-am s-o revăd decât peste un an. V-am căutat la Montréal și m-ați evitat. Eram întristată. Credeți că acesta era momentul potrivit ca să-mi dați de înțeles că v-am pierdut ca prieten? Cum aș putea să rămân nepăsătoare, când se știe cât țin la prietenii mei?

Îmi spuneți că sunt o femeie implicată politic, calculată, ușoară și nu mai știu cum? Nu, sunt doar o femeie, și ar trebui să vă tulbure faptul că o prietenă ca mine, care v-a îngrijit și salvat și care a făcut prostia de a avea pentru dumneavoastră o anume slăbiciune, este tratată cu atâta ură și încrâncenare...

El o întrerupse, luându-i mâna și sărutându-i-o fierbinte:

— Aveți dreptate, iertați-mă! Purtarea mea a fost îngrozitoare. Am știut mereu că sunteți bună...

— Vreau să vă mai spun că, în ciuda virtuților lui, martirul dumneavoastră s-a arătat lipsit de milă față de noi! Recunoașteți?

Ea voia să-l facă să accepte adevărul, să alegă și să o spună el însuși, pentru că nehotărârea, îndoielile l-ar fi distrus.

— Da, spuse el, e adevărat. Dacă ar fi fost bun...

— Destul, îl întrerupse Angelica, mă dezamăgiți. Nu vreți să scăpați de obsesiile dumneavoastră, cu adevărat...

— Vă înșelați în privința mea. Și dacă vreți să știți, aflați că m-am întâlnit cu Honorine la Montréal și vă aduc o scrisoare din partea doamnei Bourgeoys în care vi se dau amănunte despre fetiță!

Angelica tresări, apoi, fericită, îl îmbrățișă, reproșându-i cum de așteptase atâta vreme ca să-i dea vestea.

El recunoscu: oboseala călătoriei îl făcuse să-și piardă capul, asta era situația.

Primind scrisoarea, Angelica o ascunse la piept ca pe o scrisoare de dragoste.

Întrucât clipa despărțirii se apropia, contele de Peyrac apăru pentru a-l ruga pe cavaler să aibă bunătatea de a-i duce o scrisoare Honorinei precum și un inel, în semn de aducere aminte.

— Aşa va şti că nu am uitat-o, adăugă el.

Luată pe nepregătite, Angelica adăugă şi ea câteva rânduri, însoţindu-le şi de un mesaj verbal pentru Marguerite Bourgeoys.

Aducându-şi aminte în ultima clipă, cavalerul le făcu o surpriză. Le aduse o ladă decorată cu motive indiene din care, la ridicarea capacului, apăruseră nişte miniaturi splendid sculptate, reprezentând pe soldaţii din garda regelui, ale căror uniforme îi încântaseră pe locuitorii Québecului.

Sculpturile erau făcute de fratele Luc, de la misiunea din Récollets, pe râul Saint-Charles, care frate, înainte de a lua calea credinţei, sculptase şi pictase soldaţi ca jucării pentru copii.

Lomènie îi comandase pentru a-i dărui micului Raimon-Roger de Peyrac.

— Fiul nostru n-a învăţat încă să meargă, dar sunt sigur că poate să aprecieze cum se cuvine asemenea minunăţie, alături de surioara lui, spuse Joffrey.

Zâmbind, cavalerul le făcu semnul de despărţire.

Dar Angelica, privindu-l cum se depărtează, simţea în urma lui un aer trist. Era o dublă tristeţe, care privea atât moartea prietenului său cât şi iubirea neîmpărtăşită pentru Angelica. Neputând hotărî, pentru că amintirea prietenului înlătura iubirea pentru Angelica, nu avea de ales altceva decât calea luptei pentru gloria lui Dumnezeu şi a Franţei.

De acum înainte, el va străbate deşertul, unde nu se aude nimic, unde nu întâlneşti speranţa, unde dumnezeirea nu se lasă înţeleasă.

Aceasta este cel mai greu de îndurat de către cel care şi-a închinat întreaga viaţă şi a renunţat la toate plăcerile pământului pentru aflarea lui Dumnezeu cel nevăzut.

ÎNTRE DOUĂ LUMI

7

În sfârşit, ridicară pânzele şi lăsară în urmă Tadoussac şi Angelicăi îi luă ceva timp să înţeleagă că, în sfârşit, era singură cu Joffrey şi că puteau face orice voiau, departe de lume şi de complicaţiile ei.

Se odihneau, dacă voiau, pe divanele orientale, stăteau de vorbă, beau cafea turcească pe care Koussi-Bâ le-o servea în ceşcuţe din porţelan fin, decorate cu arabescuri numite zarf.

Întregul ritual al cafelei le amintea de Mediterana, de Candia şi de insula Malta despre care Angelica vorbise cu Lomènie, pe care îl sfătuise să caute alinare printre fraţii săi, cavalerii Ospitalieri ai Sfântului Ioan din Ierusalim, care acum se numeau Cavalerii de Malta. Dar el voia să rămână în Canada, unde se afla trupul prietenului său.

— Cred că plecarea i-ar fi făcut bine. Şi soarele. Îmi plăcea în Malta lumina ce învăluia saloanele Spitalului. Bolnavii mâncau în vase de argint. Am văzut şi farmacia, sala de operaţii. În port fluturau pavilioanele tuturor galerelor ordinului de Malta, gata de luptă împotriva barbarilor.

Apoi rămase cufundată în gânduri şi, închizând ochii, şopti:

— O, Doamne, el era! Henri de Rognier!

Joffrey o aştepta, răbdător. Ca şi la Salem, unde, după naşterea gemenilor, fusese prinsă de frigurile de care se îmbolnăvise în Mediterana, ea se vedea iarăşi la Alger, pe când era prizoniera eunucului Osman Ferradji, vizirul lui Moulay Ismael, regele Marocului, pentru care o cumpărase.

Nu cumva cavalerul ucis cu pietre se numea Henri de Rognier? Se căzni să-şi amintească.

Da, era aproape sigură. Acesta era numele unuia dintre cei doi cavaleri cu care călătorise pe o galeră din Malta în căutarea lui Joffrey pe Mediterana.

Emoţionată, îi povesti întâmplarea lui Joffrey.

— Se poate să mă fi recunoscut? Trecuseră mulţi ani şi călătoream sub numele de marchiza de Plessis-Bellière. El nu-mi cunoştea decât prenumele.

— Fii sigură că te-a recunoscut. Nimeni nu poate uita ochii tăi.

— Nu mi-a dat de înţeles că ne-am fi întâlnit. Sau n-am fost eu atentă.

Nu-şi mai amintea chipul lui.

— Poate sunt uitucă, aşa cum m-a făcut Claude de Lomènie ţi îi uit pe toţi, în afară de unul singur... care eşti TU.

— Nu te condamn, dacă acel TU sunt EU.

Angelica îşi aminti, apoi, cât de aproape fusese de el, de Rescator, piratul cu mască şi cum, după ce el o cumpărase, în dorinţa ei de-a fi liberă, pusese la cale evadarea cu bătrânul Savary.

— Nu-i oare dat unei sclave să caute să scape?

El izbucni în râs:

— Sigur că da! Dar asta a dovedit că nu te cunoşteam cum trebuie; nu ştiu, poate voiam să scap de obsesia ta, poate am vrut să-ţi înlocuiesc imaginea cu o alta, a unei femei indiferente, să mă mint eu însumi. Am fost pedepsit pentru asta.

Îi sărută mâna şi erau atât de fericiţi încât nu mai aveau nevoie de cuvinte. Foarte rar se întâmplase să-şi retrăiască amintirile fără să se rănească unul pe celălalt.

— Cum de nu te-am recunoscut atunci, cum de nu mi-am dat seama că tu erai sub masca piratului nemilos? Mă simt vinovată. Ar fi trebuit să ştiu după felul în care mă priveai. Cum de am putut fi aşa de oarbă? Iar tu, tu, de ce nu mi-ai spus?

— Unde, acolo, la târgul de sclavi? Mi-era teamă de această întâlnire, căutam să întârzii clipa în care aş fi aflat că iubeai pe altcineva, poate chiar pe Rege, iar eu nu eram, în ochii tuturor, decât un renegat. Rămăseseşi atât de tânără, atât de singură şi de frumoasă încât trebuia să fi devenit indiferentă.

— Da, indiferentă, mai puţin faţă de unul singur. Ştii că sunt a ta pe vecie şi n-ai înţeles că pomisem în căutarea ta împotriva dorinţei Regelui. Tu ai luat-o ca pe un capriciu.

— Cum puteam eu să cred că o femeie era în stare de aşa ceva?

— Chiar dacă ai învăţat să iubeşti de la trubaduri, mai ai multe de învăţat de la femei, domnule!

— Aş zice că mi-a lipsit timpul pentru aşa ceva. Pasiunile sunt trecătoare. Dragostea adevărată nu-i uşor de priceput. Trubadurii n-au spus totul, ne lasă să credem că esenţialul nu poate fi spus.

— Şi totuşi erai aşa de aproape de mine, rătăcind din insulă în insulă, din palat în palat...

— Am înţeles că nu putem să trăiesc tot timpul aşa. Când am înţeles? Probabil că în timp. Poate că atunci când Mezzo-Morte, la Alger, mi-a cerut să nu-i mai fiu rival în Mediterana în schimbul dezvăluirii locului în care te aflai. Sau, poate, mai târziu, când, la Meknès, mi-a dat de înţeles că aţi pierit şi că nu vă voi mai revedea niciodată?

Atunci am înţeles că îndoiala e mai bună decât certitudinea.

„Ce femeie, prietene!" ofta Moulay Ismael, împărţit între furie, admiraţie şi regret. Amândoi eram stăpânii Barbariei şi Levantului legaţi de amintirea sclavei cu ochi de neuitat, moartă în deşert. Uneori, ne spuneam că, totuşi, s-ar fi putut întâmpla o minune. „Alah e mare ", zicea el.

Ascultându-l, Angelicăi îi venea să râdă imaginându-şi-i pe Joffrey şi pe Moulay Ismael discutând despre ea.

Se îmbrăţişară şi se sărutară îndelung, copleşiţi de sentimentul de triumf al celor care au învins, departe de locul în care se petrecuseră aceste tragice întâmplări, aflându-se acum în mijlocul acestei naturi întunecate, cu munţii acoperiţi de nori groşi, cu ape învolburate şi tulburi.

Mediterana caldă, luminoasă, le apărea prietenoasă, şi visau acum la ea plini de o fericire nesfârşită.

8

Angelica ar fi dorit ca această călătorie să nu se mai sfârşească, deoarece se putea bucura în linişte de fiecare clipă. Părea că trăieşte în afara timpului. Uneori se întâlneau cu nave care se îndreptau spre Tadoussac, sau cu altele care se pregăteau de lunga traversare a

Atlanticului. Toţi călătorii aveau timp să-şi lase amintirile să zboare în voie. Navigau între două lumi: trecutul şi viitorul.

Noaptea, Angelica dormea adânc. Legănarea navei, liniştea ceţii groase ca o plapumă, visele minunate alături de Joffrey în braţele căruia se cuibărea, îi ofereau o fericire de nespus.

Într-o dimineaţă, trezindu-se, simţi că nava era ancorată, chiar dacă se luminase de mult.

Un miros de fum, semănând cu acela de pe plajele unde se afuma peştele, pătrundea prin fereastra deschisă.

Se ridică din pat şi găsi lângă ea, pe pernă, o cutiuţă din piele fină, încrustată cu aur şi în care, deschizând-o, găsi un minunat cesuleţ. Nu mai văzuse aşa ceva. Acele închipuiau două flori de crin şi capacul din email albastru era înstelat cu flori din aur.

O panglică din mătase albastră îi permitea să-l poarte prins de gât. Asta era moda la Paris.

Ieşi la balcon.

„CURCUBEUL" zăcea lângă un promontoriu ud de picăturile de ceaţă. Norii joşi, întunecaţi, stâncile ameninţătoare, parcă ilustrau o gravură cu piraţi şi naufragiaţi. Dar Angelica găsea în orice o urmă de frumuseţe, în starea în care se afla.

Se întâlni cu Joffrey pe punte.

— Cărui fapt se datorează prezenţa dumitale aici în această încântătoare dimineaţă? îl întrebă ea.

— E vorba de o amintire urâtă. Chiar în acest loc, într-o noapte cumplită, mi-ai dăruit cel mai preţios lucru: viaţa. Duşmanii îmi întinseseră o capcană pentru a mă ucide, dar tu, sosită, printr-o minune, chiar la timp, l-ai doborât pe cel care se pregătea să mă asasineze: contele de Varange.

— Îmi amintesc: Crucea de la Mercy! Aşa e? întrebă Angelica, privind curioasă ţărmul pe care fusese, atunci, noaptea.

Locul avea o înfăţişare lugubră. Valurile se spărgeau în spume de stâncile înlănţuite de rădăcinile negre ale copacilor. Canoele indienilor aşteptau, trase pe nisip. Se vedea şi o ambarcaţiune cu două catarge, legănându-se pe valuri.

Marinarii, francezi, veniseră să-şi umple butoaiele cu apă de izvor. Ceva mai încolo, indienii făceau afaceri cu stăpânul ambarcaţiunii. De-a lungul fluviului, comerţul cu blănuri era în floare.

Se aflau la marginea unui ţinut neprimitor, Labradorul, cu păduri uriaşe, întunecoase, reci.

Bătute de soartă erau triburile de munteni. Oamenii, înconjurați de roiuri negre de muște și țânțari, își croiau drum cu macetele prin pădurile dese și pe malurile unde, dacă aveau noroc, găseau uriașe pepite de aur.

Mai de mult, pe aceste locuri vitrege se aflaseră câteva clădiri, astăzi aproape părăsite. Aici îi dăduse întâlnire lui Joffrey contele de Varange pentru a-l ucide.

Angelica îi spuse lui Joffrey despre insistențele lui Garreau d'Entremont, polițistul din Québec.

— El continuă să scotocească. Îi trebuie cadavrul, fie el chiar și al unui diavol. Spune că aceia care au finanțat călătoria ducesei de Maudribourg au cerut amănunte privind naufragiul vasului „ LICORNE " și moartea ducesei.

Joffrey era de părere că, în ciuda bănuielilor pe care le avea, domnul d'Entremont le era favorabil.

Dar Angelica nu voia să insiste asupra acestui subiect, deși, – se întâmplă adesea, – când un gând cheamă pe altul, acum îi veni în minte lista pe care i-o trimisese lui Desgrez la Paris și în care dădea în vileag numele vrăjitoarelor amestecate în complotul împotriva Regelui. Se întrebă cum folosise polițistul informațiile dar renunță să se mai gândească la asta. Prea erau toate minunate aici și acum.

*

Căutară un adăpost pentru corabie, pentru a se feri de rafalele de vânt și îl găsiră lângă malul dinspre sud, mai primitor.

Pe dealuri se vedea pământul bine lucrat. Grâul era dus în hambare, fânul în șuri. Vara era scurtă și vremea se schimba repede. Trebuiau să muncească atâta timp cât le permiteau și nenumăratele sărbători închinate unei puzderii de sfinți. Ca să trăiești în Canada și să ieși din iamă aveai nevoie și de sprijinul Celui de Sus. Erau furtuni, inundații, vânturile de pe Saint-Laurent puteau să fie la fel de cumplite ca și cele de pe mare.

Dar călătoria „ CURCUBEULUI " se desfășura în liniște.

Cu cât înaintau spre gura fluviului, cu atât câmpiile cultivate deveneau mai rare. Acum sclipeau în soare numeroase lacuri și bălți. Pe lângă corabie se formau vârtejuri negre și înspumate, mânate de curenți puternici.

Fluviul se lărgea din ce în ce mai mult, ca un balaur care îşi deschidea treptat botul imens, scuipând insule şi stânci înainte de a se pierde în mare.

9

După ce trecuseră de castelul din Mont-Louis, un vas ce părea să fie al marinei regale ieşi din ceaţa în care se ascunsese şi le dădu semnal pentru a opri.

Bănuitor, Joffrey de Peyrac reduse velatura şi trimise în întâmpinare o şalupă iute. Vântul era favorabil şi contele n-ar fi vrut să piardă ocazia.

Ofiţerul care urcă la bord era din marina regală şi era îmbrăcat în uniforma sobră pe care o impusese ministrul Colbert pentru a stăvili valul de dantele, broderii, fireturi şi epoleţi cu care se acopereau ofiţerii. Măsura stârnise oarecare revoltă printre aceştia: dacă nu mai erau panaşe, panglici, fireturi, cum se mai puteau ei deosebi de restul echipajului?

Se luase decizia ca numărul galoanelor – de la unu la patru – să facă dinstincţia între ofiţeri. Mai erau admişi pantofii cu toc roşu, a căror înălţime nu era reglementată, precum şi pantalonul a cărui culoare putea fi oricare. Tot aşa dantelele de la vestă şi gulerul.

Ţinând mâna pe mânerul sabiei, ofiţerul se prezintă: marchizul François d'Estrée de Miremont.

— V-am recunoscut steagul, domnule, spuse el înclinându-se adânc şi măturând cu pana pălăriei puntea şi am binecuvântat sosirea dumneavoastră.

Acum, când vă văd, sunt cât se poate de mulţumit pentru că venirea dumneavoastră mă va scoate din încurcătura provocată de multele poveşti care circulă pe seama dumneavoastră cât şi – aici făcu altă plecăciune adâncă înaintea Angelicăi – a soţiei dumneavoastră, căreia i s-a dus vestea atât pentru virtuţi cât şi pentru frumuseţe, aflate atât de mine, de ofiţerii mei şi de echipaj cu o nespusă încântare.

Şi cum Joffrey de Peyrac, fără să arate că ar fi fost impresionat de aceste declaraţii, rămăsese nemişcat aşteptând continuarea, ofiţerul se miră:

— Nu vă întrebați, domnule, de unde aceste relatări şi ce persoană importantă ni le-a spus?

— Cred, domnul meu, că, ținând seama de frumusețea vorbelor şi felul în care le rostiți, le-ați auzit la curtea Regelui. Să fie vorba de domnul de Vivonne, amiralul căruia îi sunteți devotat?

— În parte, acesta-i adevărul. Domnul de Vivonne e foarte preocupat de dumneavoastră şi e posibil ca dânsul să-i fi vorbit Regelui, dar eu am aflat chiar de la Majestatea Sa cele ce vi le-am relatat.

Nu puteai să-ți dai seama din răspuns dacă domnul d'Estrée ştia secretul escapadei lui Vivonne în Noua Franță sau voia să amintească faptul că, înaltul titlu de frate al doamnei de Montespan, favorita Regelui, îi oferea puterea absolută în colonii. Expresia schimbătoare, plină de subînțelesuri, limbajul încifrat şi codul manierelor elegante care funcționa la curtea Regelui, puteau fi interpretate în multe feluri.

În timpul acestor discuții, navele coborâseră velatura şi, fiind aproape una de alta, făceau cu greu față vântului care sufla dinspre uscat.

— Domnule d'Estrée de Miremont, spuse Peyrac, ştiți că eu cobor pe fluviu şi că vântul e favorabil. Aş vrea să mă grăbesc. Îmi puteți spune cu ce vă pot ajuta? Aveți nevoie de un pilot care să vă ducă, prin aceste ape pline de pericole, la Québec?

— La Québec? Nu merg acolo. Ce să fac la Québec?

Şi făcu un gest disprețuitor care demonstră cât îi păsa lui de amărâții aceştia de la capătul lumii, ocupați cu strânsul recoltei.

Plecase acum două luni din Brest, cu gândul să ajungă în ținuturile septentrionale, a căror existență era vag cunoscută cartografilor, care bănuiau că acolo ar fi nişte insule acoperite cu zăpadă. Nimeni nu se gândea că în acele locuri ar fi existat vegetație, ba nici măcar pământ.

Într-un cuvânt, domnul d'Estrée făcea parte din categoria celor numiți „nebuni ai gheților".

Aceştia erau mai numeroşi decât s-ar crede, şi cu uniformele strălucind sub soarele care se ridica la orizont ca un enorm trandafir roşu obosit, rămânând acolo luni întregi, neapunând vreodată, stăteau neclintiți la pupa corăbiei care plutea prin canalele albastre spărgând gheața, alunecând de-a lungul banchizelor, adevărați munți de diamant scânteietori.

La început, ei credeau că voi descoperi un alt drum spre China. Apoi, au sperat că vor găsi aur. Dar s-au mulţumit, în cele din urmă, cu blănurile scumpe. Chiar dacă folosea un limbaj preţios şi se îmbrăca elegant, domnul d'Estrée făcea parte dintre aceşti „ nebuni ai gheţii ". Făcuse afaceri minunate.

Încărcătura de pe corabia lui, valorând două sute cincizeci de mii de livre, cuprindea puţine piei de castor, dar avea din belşug splendide blănuri de vulpe argintie, lutru negru, jder, vizon, zibelină.

Avusese, însă, ghinionul să dea peste un uriaş vas al marinei regale britanice şi, după o lungă urmărire, „NEASEMUITUL", vasul lui d'Estrée, abia scăpase ascunzându-se în strâmtoarea Belle-Isle, între Labrador şi nordul insulei Terra-Nova, apoi, neavând altă soluţie de salvare, pătrunse în estuarul fluviului Saint-Laurent, teritoriu francez, unde nava engleză nu-l mai putea urmări fără să încalce pactul de neagresiune semnat de cele două regate.

Acum, d'Estrée se gândea că scăpase de englezi dacă aflase tovarăş şi din acestă cauză spera ca Peyrac să-l ajute pe drumul de întoarcere spre Europa.

— Domnule, vorbi d'Estrée, înţelegeţi că nu mă pot angaja într-o luptă cu englezii. Asta ar aduce un conflict între Franţa şi Anglia. Sper că dacă mă veţi lua sub protecţia dumneavoastră şi până la capul Gaspé nu vor încerca să-mi facă necazuri. Nu vor risca să mă vâneze avându-vă alături.

Joffrey de Peyrac fu de acord:

— Fie, n-aş putea să refuz un compatriot.

*

Îşi urmară drumul, cu nava „NEASEMUITUL" escortată de navele lui Peyrac, d'Estrée fiind invitat în mai multe rânduri să ia masa la bordul „Curcubeului".

În timpul acestor mese, Angelica remarcă absenţa mai marelui peste chelneri, domnul Tissot. Şi cum nu putea fi o întâmplare, îi ceru explicaţii.

— N-aş vrea să mă recunoască, spuse fostul apropiat al regelui. Domnul d'Estrée era la Curte şi s-ar putea să aibă o memorie bună.

Angelica nu cunoştea prea multe despre acest valet care, bănuia, trecuse oceanul ca să-şi piardă urma. Poate că ştia prea multe.

— La Québec, fiind cu noi, aţi întâlnit multă lume, ba chiar şi pe acel personaj care se ascundea acolo sub un nume de împrumut.

— Persoane mărunte, cel mai adesea. Iar domnul de Vivonne, de care amintiţi, cu toate că lua adesea masa cu Regele, nu m-a remarcat niciodată. Eram mulţi care serveam. Domnului d'Estrée i-am făcut câteva servicii de care e bine să nu-ţi aduci aminte. Chiar dacă vremea a trecut, n-aş vrea să mă recunoască. Pentru cineva care ştie ce ştiu eu, nu există pe lume un loc în care să se simtă în siguranţă.

— Înţeleg, domnule Tissot. Peste câteva zile, ajungem la Gaspé şi vom intra în golful Saint-Laurent. Acolo, domnul d'Estrée ne va părăsi şi va porni spre Europa. Şi nu cred că vom avea parte de un atac al englezilor.

După această discuţie, Angelica îl privi cu alţi ochi pe vorbăreţul ofiţer al Marinei Regale. În spatele acestui „nebun al gheţurilor" se ascundea un curtean, care, dacă voia să facă avere, trebuia să se amestece în intrigile ce se ţeseau în jurul Regelui.

Îi veniră în minte zvonurile privind otrăvirile. Era o modă? Probabil, dacă se lua după ce-i spusese Vivonne, fratele doamnei de Montespan, care se mira de indignarea ce-o cuprinsese când aflase despre „supa de la ora unsprezece" administrată soţilor bătrâni sau rivalilor în dragoste, sau despre „slujbele negre", în care, pentru a obţine putere şi bogăţie, se întrebuinţau tot felul de preparate vrăjitoreşti

„Toată lumea face aşa", îi spusese el, privind cu dispreţ la groaza ce o cuprinsese.

Scrisorile primite de la Florimond nu spuneau nimic despre aşa ceva. Cuvintele puteau fi periculoase.

Atunci se gândi să-i ceară lui d'Estrée câteva informaţii mai deosebite, având grijă ca nimeni să nu poată auzi ceva. Totuşi, vorbele erau mai puţin periculoase decât cuvintele scrise.

*

Cu toate că locul era sigur, domnul d'Estrée privi cu mare grijă împrejur. Se aflau la capătul celei de-a doua punţi iar Angelica,

în şoaptă, îl rugă să-i spună adevărul în privinţa doamnei de Montespan, căzută în dizgraţie, fapt confirmat de veştile pe care le primise de curând din Franţa.

— Nu-mi vine să cred! Dumneavoastră, care trăiţi la Curte, ştiţi adevărul: Athénaïs de Montespan n-a mai cerut ajutorul de la ghicitoare, sau aceasta s-a retras, după ce a făcut avere şi le-a lipsit pe clientele ei de practicile magice?

Domnul d'Estrée, bănuitor, privi iar împrejur.

Singurii martori ai discuţiei erau păsările din înaltul cerului şi soarele învăpăiat. Era departe de Versailles, Saint-Germain sau Luvru. Putea, deci, să-şi permită să o satisfacă pe această doamnă frumoasă, despre care ştia că este favorita Regelui.

— Bine, o să vă spun totul. Pe când mă pregăteam să plec din portul Brest şi trecând prin Paris ca să-mi iau hârtiile, am aflat că prietena dumneavoastră, doamna de Montespan, a venit la Versailles mai triumfătoare ca niciodată. Îndurase, e drept, câteva perioade grele: acum trei sau patru ani, fusese exilată câteva luni la Saint-Germain. Dar, minune! S-a întors şi Regele i-a făcut pe loc doi copii pe care i-a şi recunoscut drept prinţi de sânge.

— Nu mă surprinde! Regele nu se putea lipsi de frumuseţea şi inteligenţa ei!

— E mai mult decât asta! Întrebarea dumneavoastră cu privire la ghicitoare a fost foarte bună! Aurul pe care doamna l-a plătit ghicitoarei a avut un rol foarte însemnat.

— Deci, Mauvoisin mai face farmece?

— Mai mult ca altă dată. Întreg Parisul e la ea, toate doamnele din regat au urmat exemplul doamnei de Montespan. Credeţi că ar fi lăsat pe o alta să-i ia locul? Niciodată! Noua favorită nu va întârzia să aibă soarta celorlalte.

— Doamna de Maintenon! strigă Angelica.

— N-aţi ghicit! Vorbesc de noua favorită, domnişoara de Scoraille, o frumoasă blondă de optsprezece ani.

— Totuşi, mi s-a spus că doamna de Maintenon...

— Nu subestimez influenţa pe care guvernanta copiilor din flori ai regelui o mai are. A făcut-o marchiză, nu-i puţin lucru! Dar ce mai înseamnă ea? Să-i placă Regelui şi să-l ferească de influenţa rivalelor ei. Dar la palat se poate întâmpla orice. Anul trecut Regele a fost foarte bolnav şi doamna de Montespan a dat de înţeles că-l preferă aşa decât să-l ştie în braţele altora.

— Domnule, știind toate astea, nu credeți că ar fi fost de datoria dumneavoastră să-l preveniți pe Rege?

— Ați înnebunit? Chiar și numai faptul că știi ceva te faci vinovat de uneltire împotriva regelui. N-am chef să fiu legat de patru cai și sfârtecat.

— Groaznic, murmură Angelica. Ar fi capabilă doamna de Montespan să-l otrăvească pe Rege?

— N-am spus asta, protestă ofițerul.

Lăsa impresia că regretă că-l luase gura pe dinainte. Dar, văzând că Angelica mai aștepta ceva, adăugă:

— Nu-i vorba de otrăvuri ucigașe, ci numai de prafuri afrodisiace puse în mâncarea Regelui. Și a reușit, vă asigur. Dar rezultatul e surprinzător și nici măcar nu l-a bănuit. Prafurile îi stârnesc pofta după tinere, ceea ce nu-i cazul doamnei de Montespan. În schimb, nu iartă nimic: doamnele de Louvigny, de Rochefort-Théobon, suita Reginei, cameristele, una din fiicele doamnei de Montespan, care o înlocuia când doamna avea dezagremente, o oarecare Désoeillet, cu care se spune că a avut un copil...

Cât despre noua favorită, care este foarte frumoasă, blondă, cei care sunt bine informați susțin că Regele este atras de ea mai ales din pricina unui amănunt.

— Care?

— Prenumele ei...

— Mi-l puteți spune?

— Angelica!...

Și François d'Estrée începu să râdă, iar râsul lui se amestecă printre strigătele păsărilor de mare. Ca și cum acest râs ar fi stârnit tăriile, cerul se umplu de voaluri scânteietoare trandafirii și verzi, înconjurând un cerc de un alb orbitor.

— Aurora boreală, șopti contele d'Estrée, emoționat. Cât e de frumoasă! E un semn! Vine gerul și gheața va cuprinde oceanul. Vasul englez va trebui să se grăbească, altfel va fi silit să ierneze la Fort Rupert pe care eu l-am ras de pe fața pământului. Așa că va renunța să mă mai urmărească la ieșirea din strâmtoare.

Încă râzând, plecă spre vasul său ca să se pregătească.

*

După ce trecură de Anticosti, insula pe care trăiau doar urşii albi şi păsările, pericolul de a da peste nava engleză trecuse. Domnul d'Estrée se reîntoarse la bordul „ CURCUBEULUI " pentru a le mulţumi.

— Pot să vă asigur că, deoarece totul s-a terminat cu bine, voi vorbi la Curte despre o doamnă minunată şi despre soţul ei care asigură dezvoltarea în linişte a acestor ţinuturi, chiar dacă aveţi pe lângă Rege pe cei doi fii ai dumneavoastră care au ştiut să obţină bunăvoinţa regală.

Nu le spusese până atunci că îi întâlnise pe Florimond şi Cantor.

În semn de recunoştinţă, îi dărui Angelicăi un flacon preţios care conţinea un parfum special conceput pentru el, o doză unică.

— Dintre toate minunile pe care le-am întâlnit, dumneavoastră, doamnă, sunteţi cea dintâi. Voi spune asta Regelui.

CE SPUN CĂRȚILE

De fiecare dată când Angelica se întorcea la Gouldsboro, fremătă, fericită. Își amintea mereu de clipa în care zgomotul făcut de lanțul ancorei răsunase în ceața deasă care o întâmpinase atunci când, pentru prima oară, ajunsese în Lumea Nouă. Acum, ca și atunci, sângele îi alerga mai repede prin trup.

În ciuda celor îndurate aici, ea nu putuse uita fericirea de nespus care o cuprinsese atunci. Aici se aflau hughenoții din La Rochelle salvați de ea și de Joffrey și printre ei buna prietenă Abigaël, măritată cu Gabriel Berne, copilul lor, Martial, Séverine și Laurier pe care îi iubea ca pe copiii ei, bătrâna Rébeca, servitoarea lor, mătușa Anna, familiile Manigault, Carrère ți alții.

Abia aștepta să-l revadă pe Colin Paturel care îi inspira atâta siguranță. Când Colin era lângă ei, Joffrey și ea simțeau că au cu cine să împartă greutățile. Știau că Paturel le era credincios și nu-i va înșela niciodată.

*

Fluxul de la amiză îi duse în port prin canalul prin care nu se puteau strecura decât piloții pricepuți.

În toiul pregătirilor pentru sosire, Angelica nu lua în seamă puținele bărci, mai ales canoe indiene, mereu dornice de nou-veniți cărora să le ofere blănuri în schimbul, „ apei de foc ", alcoolul atât de apreciat.

Așezată în șalupa care îi aducea spre port, Angelica simți că ceva nu era în regulă.

— Dar... nu ne aşteaptă nimeni, zise ea, nedumerită, întorcându-se către Joffrey.

Într-adevăr, malul era pustiu. Se vedeau câţiva marinari care munceau, dar, printre ei, nici un cunoscut. Lipseau rochiile sobre ale doamnelor din La Rochelle, strânse pe plajă şi manifestându-şi, cu reţinere, bucuria de a-i revedea.

Nu apăruseră nici copiii care zburdau, nici soldaţii şi nici perechile formate prin căsătoria Fetelor Regelui cu foştii piraţi ai lui Paturel şi nici încântătoarele accadiene.

Oricât de prinşi ar fi fost de treburile lor, niciodată meşterii, ţăranii şi pescarii, negustorii şi funcţionarii nu lipsiseră de la evenimentul întoarcerii contelui de Peyrac, cel căruia îi datorau totul.

— Nu ne-a răspuns nimeni la salva de întâmpinare pe care a executat-o tunul nostru, remarcă Angelica.

Privi către Joffrey, mirată. Şi el era surprins.

Două sau trei coşuri fumegânde arătau că, totuşi, locuitorii erau la casele lor. Şi printre marinarii care umblau de colo-colo, zăriră un bărbat care se plimba însoţit de un câine care alerga pe lângă el, lucru care îi linişti şi care părea să confirme că Gouldsboro nu fusese atacat.

Dar nici urmă de Colin Paurel, însoţit de escortă şi înconjurat de puşti care să ia bărcile şi să le iasă în întâmpinare.

Prin mintea Angelicăi,ca într-un caleidoscop oriental în care, la cea mai mică mişcare, bucăţelele de sticlă colorată aşezate între oglinzi îşi schimbau la infinit poziţia, trecură toate nenorocirile posibile: piraţii sângeroşi din Tortuga ori Jamaica, irochezii şi abenakizii masacrând oamenii, o luptă între catolici şi reformaţi,piraţi şi orăşenii credincioşi. Astfel de întâmplări fuseseră prevăzute mereu de marchizul de Ville-d'Avray.

Totuşi, steagul cu scut argintiu pe fond albastru al contelui de Peyrac flutura deasupra fortului, alături de cele două flamuri, una a comunităţii protestante, cealaltă brodată de Ursulinele din Québec şi pe care Angelica şi Joffrey i-o dăruiseră lui Colin Paturel. Vederea celor trei flamuri îi putea face să creadă că toate erau la locul lor. Dar, pe măsură ce se apropiau, vedeau că cele mai multe case aveau ferestrele oblonite, ceea ce dădea aşezării un aer neprimitor.

„ Molima, se gândi Angelica, îngrozită. Ciuma! Vărsatul de vânt! "

Dar, în acest caz, Colin ar fi înălţat flamura neagră.

Însă, poate, el murise. De aceea totul părea înțepenit, nemișcat.

Deodată, îi trecu prin minte o explicație care o făcu albă ca varul: demonul, înviat, venise iar. În acest caz, atmosfera stranie din Gouldsboro avea o explicație: coborâse, asupra așezării, blestemul. Teroarea.

10

Digul din lemn, lung, ducea la hanul doamnei Carrère, cunoscut drept „ HANUL DE SUB FORT ", unde călătorii de toate națiile beau întotdeauna o cană de vin franțuzesc de cum soseau.

Dar Joffrey îl ocoli de această dată, fie datorită înfățișării lui sumbre, fie datorită faptului că zărise câteva siluete care se furișau, părând să-l aștepte, ascuzându-se.

Coborând cu grijă să nu-și ude minunații pantofi – ultima modă la Paris – pe care și-i pusese în cinstea sosirii la Gouldsboro – Angelica dădu cu ochi de el, chiar înaintea ei, imens și negru.

În livreaua sa roșie, „ bătrânul " Siriki se desprinse din umbra unei bărci trase pe nisip, urmat de soția lui, frumoasa Peule Akashi. Ea ținea în brațe o încântătoare păpușă neagră care se uita la noii veniți cu niște ochi mari, de cărbune.

Îi urma băiatul cel mare al lui Akashi în vârstă de zece ani, cu picioarele scurte și capul mare, căruia i se spunea „ micul vrăjitor "; toți patru zâmbeau fericiți, și, la vederea acelui zâmbet, temerile Angelicăi se risipiră.

Foarte demn, după ce făcu o plecăciune, Siriki arătă, solemn, spre copil:

— Sunt fericit că am onoarea de a vă prezenta pe fiica mea Zoe, anunță, cu o neascunsă bucurie. Numele, explică Siriki, vine din grecește și înseamnă Viață, ba chiar esența vieții.

„ Bătrânul " Siriki era un învățat.

— Iată o veste minunată, spuse Peyrac.

— Unde sunt ceilalți? întrebă Angelica. Ce se petrece la Goldsboro?

— Bîntuie Diavolul, îi răspunse Siriki, ridicând mâinile ca un profet din Biblie. Unii au fugit, alții stau ferecați în case. Dar, fiți liniștiți, fugiții se vor întoarce, cei ferecați vor ieși la lumină.

— Când?

— Când spaima îi va părăsi.

„ Micul vrăjitor ", tăcut, arătă cu degetul către capătul plajei şi ei priviră în acea direcţie.

— Ah, iată-l şi pe domnul Paturel.

*

— E de rău, strigă el de departe. Am auzit tunul, dar eram la Crique Bleue şi până să ajung la ţărm... „ NEÎNFRICATUL " lui Vanereick a sosit în dimineaţa asta şi a trebuit să-l pilotez până în port. Dacă aş fi ştiut de venirea dumneavoastră mai din timp... Mi-e teamă de încuiaţii ăştia. Dar, slavă Domnului, e linişte!

— O, da, linişte cât încape, chiar prea linişte. Colin, pentru numele lui Dumnezeu, ce se întâmplă?

— Ai necazuri cu marinarii străini de pe plajă? întrebă Peyrac

— Aş! Sunt englezi din Anglia. Se opresc pe la noi înainte de a porni spre Europa. Aduc marfă din Londra şi Noua-Anglie... Doamnă, vă voi spune totul de-a fir a păr, dar daţi-mi voie, mai întâi, să-i zic o vorbă numai domnului conte.

Cei doi se îndepărtară. Colin vorbea aprins, dar cu voce joasă despre ceva care depăşea, se pare, puterea lui de înţelegere.

Joffrey se întoarse, zâmbind:

— Nimic grav, draga mea! Lipsa de umor a femeilor, ce să-i faci! Dar am şi o veste bună.

Vestea bună era că nava engleză, venind de la Salem, le adusese pe Ruth şi Nômie, „ vrăjitoarele " care salvaseră de la moarte pe gemenii Raimon-Roger şi Gloriandre.

Angelica tresări, bucuroasă:

— Unde sunt?

Colin vorbi mai departe. În absenţa contelui şi a contesei, când cele două tinere au fost văzute dezbrăcate pe plajă doar cu pelerine negre, cu glugi ascuţite, aproape că au fost linşate: „ Vrăjitoarele"! strigau oamenii din Gouldsboro, întărâtaţi.

Uitând de ranchiunele care-i despărţiseră până atunci, papiştaşii se unirăcu huguenoţii împotriva inamicului comun care, dincolo de toate, era Angelica. Nimeni nu voia să le primească pe cele două şi lumea se închisese în case. Guvernatorul voise el însuşi

să le ofere adăpost, dar faptul se dovedi imposibil de realizat. Atunci le dusese în afara oraşului la Camp Champlain unde stăteau refugiaţii englezi.

— Slavă Domnului, bine că măcar ai lor le-au primit!

— Vezi să nu, oftă Colin.

Nici acolo lucrurile nu mergeau bine. Dacă englezi strânşi acolo, reuşiseră, de bine, de rău, să se împace între ei, în ciuda părerilor diferite asupra religiei, acum chiar se uniseră cu toţii împotriva celor două „ vrăjitoare" căci în Biblie stătea scris: „ Le vei ucide pe vrăjitoare, nu le vei lăsa în viaţă ".

Deci, cum Noul şi Vechiul Testament le condamnau deopotrivă, Nômie şi Ruth se adăpostiseră pe faleză, într-o cocioabă, lângă izvor unde era ridicată o cruce.

— N-am putut să fac mai multe pentru ele, spuse, amărât Colin. Îmi pare tare rău, doamnă!

Venirea lui Vanereick pusese gaz pe foc. Toată lumea ştia că e prietenul de suflet al lui Joffrey. Piratul sosea în fiecare an pe coasta de est, fie la Tidmagouche, fie la Gouldsboro, şi de fiecare dată stârnea zâzanie datorată prezenţei iubitei lui, Inés, ţiitoarea pe care o avea pe „NEÎNFRICATUL" şi, mai ales, celorlaltor fete cu pielea întunecată şi ochi focoşi, care dansau, cu mişcări diavoleşti, pe melodii spaniole, în lumina focurilor de pe plajă sau sub razele lunii.

Membrii consilului din Goldsboro îşi ieşiseră din fire: „ Nu-i mai dăm dreptul să intre în port. Ne-a ajuns nebunia din fiecare an", hotărâseră ei.

Îl acuzară pe Colin că, pe lângă lupanarul din port, voia să-i pricopsească şi cu două „ vrăjitoare ".

Colin n-avusese ce face şi-l dusese pe Vanereick în altă parte, la Golfuleţul Albastru.

— Când pisica nu-i acasă, joacă şoarecii pe masă. Puţin le-a păsat că jignirea adusă prietenelor mele se răsfrânge şi asupra mea, zise Angelica. În afară de Siriki şi ai lui, n-a ieşit nimeni să ne întâmpine.

Siriki mărturisi că şi lui îi fusese greu să scape.

— Când au auzit tunul de pe „ CURCUBEUL ", Sarah Manigault mi-a zis să nu vin să vă întâmpin.

Conveniseră cu toţii să stea în case.

— Hotărât lucru, rămân nişte încăpăţânaţi. Ce naiba li s-a întâmplat?

— Bântuie diavolul, repetă Siriki, serios.

Toată luna august fusese cumplit de cald şi vântul adusese multă umezeală. Lumea suferea şi era întărâtată. Marea era şi ea agitată şi nu se putea nici pescui.

Tot vorbind şi mergând, ajunseră la HANUL DE SUB FORT.

Angelica refuză invitaţia lui Colin de a ciocni un pahar de bun venit.

— Sunt prea furioasă şi mâhnită. Nu vreau să le ofer doamnelor din Gouldsboro motiv de bârfă.

Se grăbea să ajungă la cele două sărmane izolate şi să le facă să uite de primirea urâtă de care avuseseră parte pe pământurile de la Golful Francez.

Trecu mai întâi pe la fort unde fuseseră duse bagajele.

Joffrey o reîntâlni pe când îşi pieptăna părul, furioasă. Părându-i-se că acesta zâmbeşte, îl apostrofă:

— Domnule, fă bine şi nu mai râde când totul îmi merge prost. N-am nevoie de milă şi, cu atât mai mult, să râzi de mine. Prefer liniştea în locul certurilor.

— Nu râd deloc şi nici nu glumesc pe seama ta, răspunse Peyrac.

O strânse în braţe şi o sărută.

— Tu ai dreptate, iubito! Ştii să potoleşti neînţelegerile mai bine ca oricine. Eu o să-mi văd de piraţii mei, e treaba mea. Transmite surorilor magiciene tot binele din lume.

Îi sărută mâna după care ea porni către faleză.

Aşa, deci, Gouldsboro era pustiu. Şi pe urmă?

Ştia că drumul ei, pe străduţele strâmte mărginite de case cu grădini împrejur, era nesupravegheat de ochii cetăţenilor ascunşi în spatele obloanelor. Nu era ţipenie pe drum, dar, totuşi, avu impresia că era cineva care venea spre ea însă se ascunsese în spatele tufişurilor. Ea trecu fără să-i pese cine ar fi fost acela care călcase interdicţia dată de familia Manigault, Berne ori ceilalţi şi tremura de frică să nu fie recunoscut.

Ajunse la crucea care se profila pe cerul senin.

De acolo, de sus, oceanul se vedea minunat, cu portul, clădirile şi, în depărtare, insulele presărate pe întinderea nesfârşită.

Aici stătuse, într-o căsuţă din bârne, Louis-Paul Maraîcher de Vernon, iezuitul, care ridicase crucea şi un altar modest cu un confesional unde-i primea pe catolici, adică pe indienii botezaţi şi pe albii din Gouldsboro şi Pentagouët

Drept urmare, apăruse obiceiul ca acolo să fie găzduiți aceia pe care nimeni din oraș nu voia să-i primească.

Ajunsă pe culme, Angelica se trezi în fața ei cu un bărbat îmbrăcat în tunică albastră și purtând o pălărie cu pene care fluturau în vânt. Ținea în fiecare mână un pistol, țintind-o amenințător. Vorbi în engleză:

— Stați pe loc! Ce doriți?

— Am venit să-mi văd prietenele din Salem, pe Ruth Sommers și Nômie Shiperhall, care sunt găzduite aici.

— Le vreți răul?

— Doamne, nu!

— Dacă veți trece și le veți întâlni, o să le jigniți?

— Cum aș putea? Sunt prietenele mele! Mă numesc Angelica de Peyrac, soția seniorului din Gouldsboro...

— Bine! Vă știu, spuse tânărul ofițer englez, lăsând-o să treacă. V-am văzut anul trecut, doamnă când v-ați întors de la Salem unde ați adus pe lume doi gemeni.

*

Ajunsă pe esplanadă, Angelica se îmbrățișă cu cele două prietene, care ieșiră dintr-un adăpost construit în apropierea căsuței. I se păru că fața lui Ruth avea mai multe riduri, iar în jurul ochilor lui Nômie apăruseră cearcăne întunecate. Strângându-le în brațe, le simți umerii ascuțiți și, odată mai mult, se gândi că sărmanele „vrăjitoare" nu erau decât niște biete femei singure, alungate de toți.

Încercând să le spună cât de mult regreta primirea de care avusese parte, ele zâmbiră și ochii li se luminară:

— Ce tot spui acolo, surioară? Ne simțim foarte bine aici, locul e minunat și avem parte de o apă de izvor cum n-am mai întâlnit!

Nômie se duse la colibă și se întoarse cu un ulcior:

— Bea, surioară! E tare cald și ai buzele uscate...

După ce bău apa proaspătă, Angelica privi împrejur.

— Crucea nu vă deranjează? întrebă ea, știind că protestanții respingeau obiectele de cult, motiv de idolatrie.

— De ce? Crucea e un simbol pentru toți. În ea se întâlnesc

cerul, pământul, zările, în punctul în care o inimă a fost străpunsă de lance...

Fluxul începuse, şi jerbe de spumă albă se prăvăleau peste stânci. Dacă nu erau cu băgare de seamă, cei care ar fi stat prea aproape de ţărm ar fi fost înghiţiţi de mare.

— Marea asta, când bună, când furioasă, ne este tovarăşă. Ne învaţă că Atotputernicul nu vrea răul nimănui.

Întorcându-se către colibă, Angelica îl văzu iar pe ofiţerul englez şi, în cealaltă parte, alţi doi bărbaţi cu bonete din lână, îmbrăcaţi ca marinarii englezi, ţinând în mâini muschete.

— Cine sunt oamenii ăştia? întrebă ea.

— Îşi spun paznicii noştri. Sunt din echipajul navei care ne-a adus de la Salem. Sunt iuţi la mânie, văd peste tot doar duşmani.

— De ce nu v-aţi dus acasă la Abigaël? V-ar fi primit, e prietena mea.

— Am fost acolo, dar era închis peste tot. N-a răspuns nimeni.

„Până şi Abigaël!" se gândi Angelica, amărâtă.

Continua să privească în jur. Lipsea ceva... cineva...

— Unde-i Agar? Ţigăncuşa...

— Agar a murit, spuse Ruth.

— Au ucis-o, adăugă Nômie, ca un ecou.

Se aşezară pe bancă, la umbra colibei.

Drama se petrecuse în timpul iernii, când valurile uriaşe ale mării înghit pământul, când totul e îngheţat iar oamenii şi carele frământă noroiul roşu, sângeriu, alunecând adesea şi punând umărul să scoată din şanţuri trăsurile care pierd drumul din pricina nămeţilor. Serile sunt lungi şi gândurile negre cuprind minţile tuturor.

Ce-o apucase pe Agar să iasă din casă pe o vreme cumplită? Se dusese în piaţă, locul care-i plăcea atât de mult? Sosise vreo corabie?

Unii spun că furase de pe un raft un ou, alţii că o bucată de brânză... nu se ştia precis.

Mulţimea se năpustise asupra ei, fiecare lovind-o cu ce apucase. Bâte, ciomege, pumni, picioare... Nu era nevoie de atâtea lovituri ca să-i vină de hac.

Cele două mame adoptive ale bietei copile nu ştiuseră nimic. Trupul plăpând, zdrobit, fusese adus şi lăsat acolo, lângă coliba lor.

— Fugea des de-acasă, suspină Ruth. Căuta, poate, libertatea pe care o caută puii de animale închişi multă vreme...

Suspină:

— O iarnă grea şi tristă! Brian Newlin a murit şi el.

— Brian Newlin?

— Bărbatul cu care mă măritasem la Salem după ce trecusem la congregaţionism.

— Cum s-a întâmplat?

— Mi-a adus cărţi, recunoscu Ruth după o clipă de tăcere. Asta l-a pierdut. Am găsit pachetele cu cărţi dincolo de cercul din pietre care ne înconjoară aici – semn că nimeni nu trebuie să se apropie de noi. Baxter, dar şi Erasmus, care e interzis, sonetele satirice ale lui Harvey. Tot ce dorisem. Dar eu, o femeie, n-aveam dreptul să citesc.

„ Mi-ai dat mai mult decât pâine, i-am zis într-o zi, când ne-am întâlnit pe drum.

„ Ştiu ", a zis el, plecându-şi ochii.

Când îl judecaseră, omul acela tăcut nu se mai putuse stăpâni în faţa acuzaţiilor care întărâtaseră mulţimea:

— Păruiţi-vă, ce bine, faceţi-i să mă condamne!

Iar judecătorilor:

— Să nu puneţi în gură nici ceapă, nici usturoi, ca să nu vă miroasă vorbele judecăţii! Să vă temeţi de poet, căci sufletul lui cuprinde şi cerul şi pământul...

Când ajunseră la eşafod, John Knox Father îi zise:

— Sunt doctor în teologie, Brian, în arte şi ştiinţe, dar n-am înţeles nimic din vorbăria ta. Rămâi de neînţeles.

Brian se apropie şi îl privise în ochi cu obrăznicie şi cu un dispreţ nemăsurat:

— „ Sunt multe-n cer şi pe pământ, Horaţio, pe care-a voastră filozofie nici nu şi le închipuie".

Oamenii se întrebau de ce-i zice lui Father, Horaţio.

Abia mai târziu am înţeles că el cita din Shakespeare.

Ruth Summers începu să râdă, apoi lacrimile o podidiră.

— Ce suflet mare au ucis, murmură ea.

Angelica voia să le spună să nu se întoarcă la Salem căci vor avea aceeaşi soartă ca Brian, dar Ruth i-o luă înainte:

— Nu te faci vinovată de nimic! Asta-i soarta noastră! Nu am venit aici ca să rămânem. Nimeni nu rămâne veşnic aici. Ţi-am adus lucruri care-ţi plăceau, ţii minte? Mazărea aceea dulce, leacuri pe care nu le găseai, ceaiul acela din China care te-a

înzdrăvenit când erai bolnavă. Şi câte altele. Noi trebuia să facem bine lumii şi l-am făcut. Dar acum, gata! Avem ceva mult mai important de împlinit şi timpul este scurt. Trebuie să-ţi ghicim în cărţile de Tarot, lucru pe care nu ne-ai lăsat să-l facem pentru că ţi-era teamă de viitor. De aceea am venit aici.

— Cum de-aţi ştiut că tocmai asta voiam?

—TE-AM VĂZUT PE FLUVIU, spuse Nômie.

11

— Erai singură pe corabie, continuă tânăra din Salem, zugrăvind, parcă, o imagine precisă. Coborai fluviul acoperit de neguri şi umbrele din viaţa ta, trecute şi viitoare, te înconjurau. Cele din trecut se vor face viitor şi cele din viitor, trecut. Cortina s-a ridicat. „ Iată-ne, spun cele din trecut, ne-ai uitat dar am venit iar!". Cele pe care le socoteai familiare s-au depărtat. În acest du-te-vino, erai înspăimântată şi îţi părea rău că n-ai cunoscut ce spuneau cărţile despre a treia perioadă de şapte ani, ce spune steaua a treia despre o neaşteptată călătorie, despre schimbarea care-ţi dă fiori. Ai greşit când n-ai vrut să asculţi ce spuneau cărţile, noi citisem în ele semnul izbânzii tale.

Angelica îşi reaminti starea sufletească pe care o avusese pe când cobora fluviul Saint-Laurent.

— Mi-aduceam aminte de un Car ce vestea nu ştiu ce călătorie, dar nu l-am luat în seamă. A fost o copilărie din partea mea. Mai târziu, mi-am amintit că vorbiserăţi ceva şi de o izbândă.

— Nu o izbândă trecătoare. E chiar o izbândă, victoria, aceea care se apropie şi care îţi va schimba viaţa. Te îndrepţi către ea, acesta-ţi e destinul. De aceea, ştiind că regreţi că nu ne-ai ascultat atunci, ne-am luat cărţile, am încuiat casa şi ne-am dus în port unde, la ceasul hotărât, a apărut bărbatul din Londra, cu tunică neagră şi locotenentul său, cu tunică roşie. Asta a fost... Acum, înainte de toate, să intrăm în casă şi să bem o ceaşcă de ceai, căci este vremea, după cum arată soarele.

*

Pe vatra întocmită din trei pietre, într-un colț, Nômie pusese apă la încălzit. Încăperea era mai mult decât sărăcăcioasă.

O scândură sprijinită pe o capră din lemn ținea loc de masă. Mănunchiuri de paie aruncate pe podeaua din pământ bătătorit și o iesle plină cu fân proaspăt arătau că locul era folosit, uneori, ca staul ori grajd.

Băutul ceaiului ajunsese să fie mai mult decât o modă, devenise un ritual. Angelica zâmbi văzându-le cum scot la iveală, din boccelele lor, ceștile fine din porțelan chinezesc.

Ruth spuse că ele erau un dar din partea domnișoarei Cranmer drept mulțumire că-l ajutaseră și-l vindecaseră pe tatăl ei, bătrânul Samuel Wexter.

Îi părea rău că n-avea acum ce-i trebuie ca să pregătească acea supă care te scula din morți: infuzie de ceai, tare, amestecată cu ouă și lapte, în care se punea pâine prăjită în unt.

Un strigăt le întrerupse discuția. Bărbatul cu tunică albastră le făcea semne cu pistolul

— Vine cineva! striga el.

O femeie, ducând cu greu un coș în spate și altul în mână, urca spre ele. Părea foarte neliniștită și părul îi ieșise de sub bonetă.

— E prietena dumneavoastră, Abigaël Berne.

— Ah, iată-vă, în sfârșit, strigă ea, zărindu-le. Și doamna Angelica! Slavă Domnului, suntem salvați!

Lăsă jos povara și, gâfâind, roșie la față, începu să-și vâre părul sub bonetă.

— M-a încuiat în casă Gabriel! Nu l-aș fi crezut în stare de așa ceva tocmai pe el...

Izbucni în plâns.

— Cine ți-a dat drumul?

— Laurier... Chiar dacă îi sunt mamă vitregă, copilul ține la mine...

Își mai reveni. Trecuse parcă printr-o furtună.

— Ce i-a apucat pe toți? suspină. Ai zice că i-a luat o nebunie care nu se mai oprește! Și Gabriel al meu, a turbat ca și ceilalți...

Mi-am adus lucruri de schimb, nu vreau să mă întorc sub acelaşi acoperiş, cu el alături...

Îi oferiră ceai, pe care ea îl bău şi începu să se liniştească.

— Scumpa mea, îmi pare nespus de rău, murmură Angelica. Dar lucrurile se vor aşeza, o să vezi.

— Trebuie să lupţi pentru liniştea asta. Mă întreb uneori dacă merită... Oh, ce-a fost asta?

Toate patru scoaseră un stigăt de spaimă. Ceva sărise pe masă, printre ceşti şi farfurioare.

— Pisoiul!...

— Credeam că s-a urcat cu noi pe vas, spuse Angelica, mângâindu-şi prietenul. Abia la Tadoussac am văzut că lipseşte.

— Toată vara a stat la noi.

Pisoiul se plimba în voie peste tot.

— A venit după mine, sau cu altcineva? se îngrijoră Abigaël.

Prin uşa deschisă a adăpostului, văzură un grup care urca spre ele. Alături de Joffrey de Peyrac şi de Colin Patruel, se afla veselul pirat Vaneireck, care-şi scoase pălăria fluturând-o către cele patru femei. Un bărbat frumos, în jur de treizeci de ani, îi însoţea.

— E căpitanul vasului englez, el ne apără, spuse Ruth.

Puţin retraşi, Manigault şi cel căruia îi spuneau „avocatul", Carrère, reprezentau comunitatea hughenoţilor francezi din La Rochelle. Îi urmau una din fetele Manigault, Sarah sau Déborah şi Jérémie, venit în vacanţa de vară de la colegiul Harvard. Ei duceau coşuri pline cu de toate.

Se părea că viaţa la Gouldsboro se întorcea pe făgaşul ei firesc. Seara, petrecură în piaţa din faţa hanului şi o admirară pe frumoasa Inés dansând în sunetul castanietelor.

12

Angelica lăsă pentru a doua zi ghicitul în cărţi. Voia mai întâi să se lămurească în privinţa lui Abigaël.

Se duse la casa familiei Berne şi intră plină de avânt:

— Unde-i?...

Abigaël se întorsese acasă la cele două fetiţe, dar era singură şi tristă:

— N-a venit. Mi-a spus că se întâlneşte cu nişte pescari din Boston. Mă întreb când îi va trece ţâfna.

— Abigaël, spune-mi repde, ce s-a întâmplat de i-a căşunat pe mine şi pe toată lumea...

— Gabriel zice că datorită dumneavoastră Séverine a cunoscut tot felul de lume care a influenţat-o în rău

— Fii mai precisă, te rog!

Sărmana Abigaël se codea. În cele din urmă, povesti:

— Iarna a fost grea. Gabriel era furios pe dumneavoastră. Îşi găsea vină că şi-a lăsat fata să vă însoţească şi că, la vârsta ei fragedă, s-ar fi putut lăsa atrasă de lucruri frivole. Ceea ce, din păcate, s-a dovedit a fi întocmai.

— Dezmăţ! În Noua Anglie! La puritani! De necrezut!... Aşa ceva nu e posibil, n-ar fi avut nici un prilej să...

— Şi totuşi, în această călătorie, se pare că l-a cunoscut pe acela care...

Hotărându-se să ia taurul de coarne, Abigaël istorisi întâmplarea care dăduse peste cap traiul liniştit al familiei.

Anul trecut, în apropierea Crăciunului, într-o noapte, Sèverine începuse să piardă sânge, ceea ce a adus la avortarea unui copil de două-trei luni. Fata îşi revenise repede datorită ajutorului dat de doamna Carrère, dar ruşinea şi dezonoarea coborâră asupra căminului familiei Berne. Iar Séverine se încăpăţâna să nu spună cine-i făptaşul şi să se căiască.

— N-am putut scoate altceva de la ea decât că nu era vorba de cineva din Gouldsboro. Sigur e faptul că dorea mult acest copil şi singurul lucru pe care îl regreta era faptul că nu a dus sarcina până la capăt.

La mustrările noastre, răspundea uneori: doamna Angelica m-ar înţelege. Asta l-a stârnit pe Gabriel să aibă un cui împotriva dumneavoastră.

—A fost întotdeauna un copil dificil, spuse Angelica. N-am încurajat-o niciodată să dorească o prea mare libertate. Ceea ce i s-a întâmplat reprezintă o tragedie pentru oricare fată, fie ea protestantă ori catolică. Vă împărtăşesc durerea şi vă înţeleg pe deplin, chiar dacă suntem de credinţe diferite.

— Angelica, spuse Abigaël, niciodată nu ne vom despărţi. Mi-eşti ca o soră şi chiar mai mult, o prietenă. Într-un fel, eşti o străină, dar, când ai venit în La Rochelle, printre noi, ne-ai adus

soarele. Şi, cu toate că eram geloasă pe tine din pricina lui Gabriel, am înţeles că îl influenţai în bine.

— Gabriel al tău este fericit să te aibă alături de el, şi o să-i aduc aminte asta îndată ce o să-l văd. Am ştiut că o să-i fi o soţie adevărată, dar mă bucur şi de faptul că nu-mi porţi ranchiună.

— M-ai învăţat să fiu demnă, şi n-am uitat lecţia. N-am fost întotdeauna de acord cu el, nici când s-a purtat cum s-a purtat cu prietenele tale din Salem şi nici când a fost nedrept de rău cu Séverine. Nu ştiu ce l-a apucat...

— Siriki spune că, adesea, simţim răsuflarea Diavolului...

— Da, răsuflarea lui vine şi trece. După aceea, eşti bucuros că nu te-ai lăsat pradă ei.

— Să fie vorba de Nathanaël de Rambourg? se întrebă Angelica, întorcându-se la Séverine. Numai el îmi vine în minte. Abigaël, ar fi trebuit să-mi spui mai din timp. voi vorbi cu Séverine şi cu jupânul Berne. El trebuie să mă asculte.

După ce puseră lucrurile la punct, vorbiră despre altele.

La început, Abigaël era îngrozită de ideea că Angelica voia să-şi afle viitorul în cărţile de Tarot deoarece, chiar şi în acele zile, cel care făcea asta risca să ajungă pe mâna călăului.

— Cum-necum, vreau să-mi aflu viitorul şi care va fi izbânda mea.

— Desigur. Şi eu nu mă împotrivesc, pentru că sunt la fel de curioasă ca şi tine, râse Abigaël.

13

— Vă aduceţi aminte cum arătau colţurile stelei? întrebă Angelica.

— Cum să nu! Era o stea atât de frumoasă! Ne-am uitat deseori la ea şi ne-am gândit la tine!

Pe culmea falezei, Angelica şi Ruth şi Nômie se aşezaseră pe iarba măruntă, în jurul unei dale de granit crăpată şi pe care Ruth pusese cărţile scoase din sacul lor încăpător din catifea.

— Uite CARUL, nu prea ţi-a plăcut! spuse ghicitoarea arătând cartea. Dacă aveai răbdare, ţi-am fi spus ce înseamnă. Când este în opoziţie cu NEBUNUL, înseamnă o călătorie neprevăzută pe care

ai s-o faci chiar dacă nu te-ai gândit la ea. O să pleci iute, pe nepregătite.

—Ai spus ceva de fugă şi zăpăceală?

—Repet, spuse fata, călătoria te ia pe nepregătite, e ca o fugă. Dar CARUL înseamnă şi victorie asupra vrăşmaşilor. Aş zice mai degrabă că această călătorie seamănă cu o fugă, deoarece, la capătul ei, îţi vei învinge duşmanii.

— Ce fel de călătorie şi încotro? întrebă Angelica.

Ruth îi atinse mâna pentru a o linişti.

— Nu începe să baţi câmpii. Aminteşte-ţi de sfatul meu: puterile invocate aici sunt mari. Respectă-le şi stai liniştită. Steaua e frumoasă.

Iată, aici, PUTEREA şi, în faţa ei, DREPTATEA. PUTEREA este leul, simbolul soarelui, care este un suveran. Asta vrea să zică ceva despre faptul că bărbatul, suveran, oricine ar fi el, îţi dă îndărăt ce-ţi datorează. Domneşte dreptatea. Viaţa ta viitoare stă sub semnul echilibrului restabilit de către acest bărbat şi de către lege. Ce poţi să-ţi doreşti mai mult?

Pe axa opusă sunt STELELE şi CUMPĂTAREA care confirmă, pentru perioada de şapte ani, ideea de victorie care e cu atât mai sigură cu cât este fructul unei lungi strădanii. Stelele înseamnă răbdare, acceptarea Vieţii aşa cum e. Imperfectă, uneori sordidă, dar şi minunată, îmbătătoare, ea trebuie trăită. Apărată de Stele, ea, viaţa, este deasupra tuturor.

Cumpătarea spune: ce a fost în întuneric, va ieşi la lumină. Aurul vine din străfunduri. Trebuie să laşi întâmplările să se dezvolte firesc.

Fiind în opoziţie, Stelele şi Cumpătarea nu înseamnă neapărat ceva rău. De ce apar mai întâi Stelele şi apoi Cumpătarea? E un minunat aranjament. Răbdarea Stelelor ne spune că eşti apropiată de cosmos. De cealaltă parte, întunericul e învins de lumină. E o muncă îndelungată şi numai faptul că eşti apărată de cosmos te scoate la liman.

În sfârşit, la mijloc, întoarcem cartea ce reprezintă LUMEA, misterul care le acoperă pe toate celelalte cu izbândă şi glorie. Nu-i o izbândă trecătoare. Înainte de toate, LUMEA, aşezată aici, arată viaţă destul de lungă. Eroina, adică tu, e avertizată că multe drumuri i se deschid şi nu-i sigur că le poate urma pe toate pentru că anii nu-i sunt nenumăraţi. Eliberată, ea poate trăi multe alte vieţi după aceea. Are timp, reuşita e măreaţă şi nu e numai materială. MĂSCĂRICIUL a fost decartat.

— Unde e MĂSCĂRICIUL?

— Această carte nu se întoarce. Într-adevăr, nu prea are ce face în această perioadă de şapte ani.

Măscăriciul, jucăuş, dansând pe sârmă, se amestecă în izbânzile din negustorie, bani şi în planurile de viitor. Dar tu ai de toate, nu mai ai nevoie de el.

Iată, STEAUA LUI DAVID, arată alte ambiţii. Trebuie să te îndrepţi spre o viaţă nouă, cu totul nouă. Lumea înseamnă cel care are norocul să-şi refacă viaţa, dacă vrea, sau să obţină măcar puritatea. Posibilităţile există atât pentru bărbat cât şi pentru femeie. De aceea Lumea e reprezentată ca o fiinţă androgină, jumătate bărbat, jumătate femeie, mai curând ca o femeie care se dezbracă: ea se găseşte, goală, în faţa destinului, neascunzând nimic, neregretând nimic.

Angelica se aplecă să privească mai bine Lumea: o fiinţă goală şi frumoasă, purtând coroană de lauri, ţinând în fiecare mână câte un sceptru de aur, înconjurată de o ploaie argintie.

— Este o femeie pentru că te reprezintă şi este „ stropită " de toate bucuriile. Fiinţa învingătoare este strălucitoare.

— Ce are în mâini?

— Raze care au luat forma de sceptru, ca la statuetele din Orient. Ele sunt emanaţia forţelor pământului. Binele şi Răul, Slăbiciunea şi Puterea, Ying şi Yang, cum spun chinezii, adică principiul feminin şi masculuin. Le ţine pe toate în mână. Acesta este triumful.

— Şi când va veni el?

— A şi venit! şopti ea. Dar mai trebuie să treci o ultimă încercare.

Puse degetul pe cartea ce-l reprezenta pe NEBUN:

— El spune asta, Nebunul. Carul de care te temi nu e primejdios. Dar, aflat lângă Nebun, înseamnă încercare. Nebunul nu e nechibzuit, cum cred unii. E doar cel care iese în evidenţă. Este omul care nu-i ca toţi oamenii, e neobişnuit. Asta nu înseamnă că nu trebuie luat în seamă. El nu e vinovat doar prin faptul că alţii îl judecă după propria lor părere despre viaţă. El este dincolo de criteriile lor, dincolo chiar de Lege. El, Nebunul, se supune unei înţelepciuni mult prea înalte, care îşi face culcuş în mintea lui, arde în el şi îi face rău...

Ea se opri, şi privi în jur.

— Aşa eşti tu, aşa suntem noi. Aşa este bărbatul pe care îl iubeşti, contele de Peyrac. Este bărbatul cu tunică albastră, este căpitanul din Londra...

— Şi Brian Newlin, nu-i aşa? adăugă Angelica.

— Da, şi-ţi mulţumesc că te-ai gândit la el. Chiar dacă părem izolaţi, nu suntem singuri. Sunt mulţi Nebuni în arcanele superioare. În fine, de-acum tu ştii că vei trece încercarea după care izbânda te aşteaptă.

— Ce fel de încercare? întrebă Angelica, temătoare.

La întrebarea Angelicăi, Ruth ridică din umeri:

— Nu ştiu.

Însă văzând dezamăgirea Angelicăi, se hotărâ. După ce o privi pe Nômie, se adânci într-un fel de visare. Privirea i se pierdu la orizont, coatele, sprijinite pe genunchi, tresăltau uşor, vântul aduse stropi de apă sărată în părul lui Ruth care, în lumina soarelui, scânteiau ca o coroană scumpă, şi Angelica se gândi dacă nu cumva o vedea acum pe vrăjitoarea din copilăria ei. „Mélusine? Să fie chiar ea, ori poate altă Mélusine?"

Tânăra cufundată în meditaţie deschise ochii şi vorbi:

— Vei vorbi cu un mort!

Angelica simţi un fior de gheaţă care-i ridică părul.

— Ce vrei să spui?

— Nu ştiu prea bine, răspunse Ruth. Nu văd limpede!

— Nu vreau să vorbesc cu un mort!

— Ca să vezi! Vrei să-ţi afli soarta, vrei să vezi cele nevăzute dar nu accepţi nimic. Ce te făceai dacă destinul ţi-ar fi spus că urmează să fii pedepsită, ucisă cu pietre, aşa cum vom fi noi?

— Nu vreau, am avut parte de pietre până peste cap!

— Aşa e, la tine asta a ţinut de trecut. Acum te aşteaptă izbânda. Să-ţi mai spun ceva: nu-i bine să spui limpede ce arată cărţile de tarot. Noi interpretăm ce ne spun ele într-un anume fel. Nouă ne apar doar ca posibilităţi...

Apoi, cele două fete începuseră să chicotească.

În jur, totul era liniştit. Vântul se juca în părul celor trei, aplecate deasupra minunatei stele magice.

14

Angelica nu era pe de-a-întregul mulţumită. „Nu mi-au spus nimic despre „Bărbatul strălucitor" şi nici despre „Femeia papă"

se gândi ea în timp ce se îndrepta spre port pentru a fi de faţă la plecarea prietenelor sale.

Simţea o ameninţare nelămurită. Uitaseră, sau nu voiseră a-i spune ceva despre Bărbatul negru şi Femeia neagră pe care ea îi numea Bărbatul strălucitor şi Femeia papă. Ele n-avuseseră de unde să ştie despre ei şi Angelica nu le spusese nimic.Dar, la naiba! Ei erau morţi şi îngropaţi şi poate de aceea fetele nu-i spuseseră nimic.

Sprijinit de doi marinari, un beţiv era târât la bordul vasului. Blestema din toate puterile „ nenorocitele astea de broaşte care beau doar apă" şi care nu-l lăsaseră să cinstească aşa cum se cuvine binefăcătoarele vinuri de la HANUL DE SUB FORT. Fu legat de mâini şi de picioare şi aruncat pe fundul unei şalupe.

Sosise clipa despărţirii.

Ruth se întoarse spre Angelica:

— Nu te îngrijora! Păstrează-ţi puterile pentru întâlnirea cu duhurile.

Era ceva mai multă lume în port. Joffrey le dărui nişte postav negru din care să-şi facă pelerine călduroase. Lângă el, Angelica le privi depărtându-se în barca legănată de valuri, înconjurate de englezi. Se întorceau la Salem, orăşelul frumos, plin de liliac şi bostani dar în care se afla şi stâlpul infamiei.

15

— Ajută-mă, îi ceru Angelica Séverinei Berne.

După plecarea celor două englezoaice, a căror prezenţă tulburase viaţa comunităţii, Consiliul votase o hotărâre prin care clădirea de pe faleză urma să fie transformată în infirmerie. Dulgherii şi tâmplarii întăriră grinzile, balamalele şi încuietorile uşii şi astupară găurile din acoperiş cu şindrilă nouă din lemn de lariţă. De-a lungul pereţilor întocmiseră rafturi pentru instrumentar, iar două-trei lăzi mari, acum goale, urmau să fie folosite drept depozit de lenjerie, pături, feşe, ulei, lumânări şi lemne de foc. Mai trebuia măturată duşumeaua din pământ şi spălate cu leşie masa şi scaunele.

Angelica urca din greu cărarea alături de Séverine, urmate de un cârd de fetiţe printre care se aflau Dorothée şi Jeanneton, din

insula Monégan şi micuţa englezoaică salvată de la masacrul din Brunswick-Falls, Rose-Anne, fiica familiei William.

Ceva mai târziu în timp ce fetiţele cărau resturile de moloz, Angelica şi Séverine, înarmate cu mături de nuiele, se apucară să mătură.

— Ia spune, mai ai veşti de la Nathanaël de Rambourg?

— De ce tocmai de la el? întrebă Séverine, ferindu-şi ochii.

— Pentru că ar fi avut motive temeinice să ţină legătura cu tine!

Séverine ridică din umeri.

— El? M-ar mira! N-are nimic în minte, chiar nimic. E cu capul în nori. Nu ştie nimic...

Se opri din măturat şi o privi pe Angelica. Ochii ei mari se însufleţiseră şi străluceau.

— Închipuiţi-vă că nu ştia nimic, nici măcar de unde vine cuvântul „hughenot". Mătuşa Ana mi-a spus că, în germană, cuvântul „eidgenossen" înseamnă „confederat". El a fost transformat în „eyguenet" de cei din Geneva, care voiau să adere la Confederaţia elveţiană fiindcă erau împotriva ducelui de Savoia. Şi deoarece Calvin era din Geneva, catolicii au transformat cuvântul pentru francezi, în „ huguenot ". E ruşinos că el nu ştia aşa ceva!

— Dacă-l ştiai aşa de...cum să spun, superficial, nu pricep cum de ai putut să...

Séverine lăsă mătura şi se aruncă în braţele Angelicăi.

— Doamnă, e greşeala dumneavoastră!

— Nu spune asta! Şi ai tăi mă învinovăţesc de ce-i mai rău!

— Dumneavoastră mi-aţi spus că dragostea este o taină, că dragostea adevărată...că nu-i greşit să... că e dumnezeiesc de..., nu ştiu cum să zic. Cuvintele nu sunt în stare să vorbească despre ceva pe care oamenii nu-l văd. Aşa-i, e superficial, nu prea frumos, dar cum să explicc ce s-a întâmplat? Anul trecut, cu acelaşi vas cu care au plecat acum prietenele dumneavoastră, urma să plece el. Ştiam, simţeam că n-o să-l mai văd. Am fugit din casă pe plajă şi l-am văzut printre ceilalţi, ducându-şi lucrurile. Din acea clipă nu mai ştiu ce s-a întâmplat. Văzându-mă, şi-a lăsat bagajele şi m-a prins de mâini. Ne-am depărtat de lume şi am ajuns în pădure. Cât ne doream! Nici el, nici eu nu ştiam nimic. Era prima dată. Chiar dacă doare, e minunat! Sunt sigură că nimeni n-a putut fi atât de fericit cum am fost eu. Aveţi dreptate, doamnă! Plăcerea merită toate sacrificiile...

O lacrimă i se scurse pe obraz şi adăugă, tristă:

— Dar am pierdut fructul iubirii...

Angelica o înţelegea. Îşi aminti de suferinţa proprie în împrejurări asemănătoare.

— Ştiu cum e, murmură ea.

— Atunci, aveam nevoie de dumneavoastră. Nimeni nu mă înţelegea. Ai mei nu se gândeau decât la cum să ascundă aşa ceva de vecini.

— Trebuiau să răspundă la tot felul de întrebări, să suporte bârfa, să se apere, să te apere, să se gândească la viitorul copilului.

Poate ar fi trebuit să plece, să o rupă cu ai lor, să părăsească Gouldsboro... Aşa-i lumea.

— Nu poţi să le ceri mai mult, trebuie să-i înţelegi.

— Ba le cer şi n-am să-i iert în veci!

— Nu fi aşa sigură, puştoaico! Acum, de fapt, eşti femeie! Pregăteşte-te pentru soţul pe care o să-l ai. O să-i scriu jupânului Molines la New-York. El l-a găsit pe fratele meu Josselin după ani de zile. M-aş mira să nu-l afle pe undeva şi pe Nathanaël al tău. La el te gândeai când mi-ai spus: „Dragostea ascunsă m-a ajutat să trăiesc?".

— Da.

Angelica îi povesti cât de impresionată fusese Honorine de aceste cuvinte pe care le repetase, în vorbitorul mănăstirii, în clipa în care se despărţiseră.

— Honorine! Surioara mea dragă! spuse Séverine, surâzând. Aş da orice să-i aflu secretul iubirii ei. Dar ea a crezut întotdeauna că gândurile ei sunt prea importante pentru a le împărtăşi celor mari.

Se apucară iar de măturat. Angelica o întrebă:

— Totuşi, nici o veste?

— De la el? Niciuna. Dar aştept şi sunt liniştită. O să se întoarcă, nu-mi trebuie altul. Ce am trăit împreună, nici o altă femeie nu-i poate dărui. N-o să poată uita. Şi nici eu.

16

Gabriel Berne se oprise la marginea cărării şi privea supărat către o ceată de fetiţe şi băieţi care chicoteau pe ascuns privindu-i pe cei trei băieţi a bătrânului Mac Grégor cum îşi îmbrăcau fustanelele, pregătindu-se pentru o sărbătoare scoţiană tradiţională.

Dar pentru Jupân Berne nu era nimiç de râs. Îl bântuiau gânduri întunecate şi tocmai atunci o văzu pe Angelica la câţiva paşi de el. Nu mai avea scăpare.

Angelica îl căutase peste tot. Nu voia să plece din Gouldsboro fără să aibă o discuţie cu el.

Supărat că fusese, în sfârşit, prins la înghesuială, Jupân Berne trecu el la atac.

— Ca să vezi ce fac don'şoarele astea! zise el, arătând grupul de fete. Chiräie ca puii, se şuşotesc şi cine ştie ce îşi spun despre händrälăii ăştia care n-au pic de ruşine, ziua-n amiaza mare, să-şi arate fustele în faţa oamenilor cu frica de Dumnezeu!

Angelica privi şi ea către scoţienii care îl stârniseră aşa de tare pe Jupân Berne. Într-adevăr, ei nu purtau decât fustele lor cu poalele în vânt.

— Ăştia nu poartă ţoale. La Londra, unii ofiţeri ziceau că-i mai bine aşa, ca să-i biciuie cum trebuie.

Dar scoţienii din insula Monégan nu mai aveau treabă cu armata de multă vreme şi, şi fără să le pese de ce credea Berne, îşi vedeau mai departe de ale lor. Îşi puseră bretele cu ciucure, îşi legară cu două noduri un fular în jurul gâtului, apoi trecură la partea cea mai importantă: se înfăşurară în păturile cu însemnele şi culorile clanului de care aparţineau, acelea ale familiei Mac Grégor, venită din Scoţia în 1628 cu Sir William Alexander. Cea mai mare parte din ei se stabiliseră în Golful Francez şi avuseseră urmaşi.

După ce îşi aranjară ţinuta şi ceremonialul fu dus până la capăt, cei patru scoţieni salutară asistenţa, care îi răsplăti cu aplauze, apoi, voioşi, se îndreptară către „ HANUL DE SUB FORT" şi nu era greu de ghicit ce urma să se întâmple acolo.

Berne nu le răspunsese la salut.

— Ne-am umplut de tot felul de neica-nimeni, mârâi el.

— N-ar trebui să vorbeşti aşa, Jupân Berne, îl mustră Angelica. Am a-ţi spune lucruri tare neplăcute şi nu văd cum ai putea să le ocoleşti. Ai depăşit măsura! Cum de-ai îndrăznit să te porţi aşa cu o minune de fată cum e Abigaël? Să o ţii încuiată, să nu poată primi ajutor, să o desparţi de ceilalţi! E prima dată când aud de o asemenea purtare la un om civilizat. I-ai interzis să le primească pe prietenele mele, venite din Salem ca să mă vadă pe mine! Te ascult, Jupân Berne: ce ţi-au făcut cele două biete femei?

— Sunt englezoaice, vrăjitoare şi păcătoase...

— În Biblie scrie: „ Cine se știe fără păcat, să arunce primul cu piatra "!

Știa că Berne nu suporta să o audă citând din Sfintele Scripturi.

— Stă scris: „ Să nu le lași în viață pe vrăjitoare "...

— Și eu răspund: n-au făcut decât bine. Tot Biblia spune: „ Să recunoști copacul după rodul lui ". Și ca să închei, trebuie să-ți spun că-mi vine tare greu să văd că prietenele mele sunt refuzate de alți prieteni ai mei de care sunt tot atât de legată. Sufletul meu e îndurerat când vede lipsa de milă și ura...

Berne se schimba la față: când se înroșea, când pălea.

— Mărturisiți măcar că vă căiți de faptul că le-ați oferit prietenia, încercă el să scape, simțind că-i fuge pământul de sub picioare.

Mare greșeală. Ochii Angelicăi se întunecaseră ca un cer în furtună.

— Aș avea dreptate să nu te mai consider prietenul meu pentru ce le-ai făcut celor două, dar îmi aduc aminte de o perioadă nefericită a vieții mele în care te-ai purtat ca un om cu suflet.

Descumpănit, Gabriel Berne începu să meargă, bolborosind cuvinte greu de priceput.

— Primejdie pentru copii... Vreau să le știu departe... Un exemplu de nerușinare...

Angelica nu-l slăbi:

— În tinerețe, erai mai iertător față de păcătoase. Mi-aduc aminte că, pe când te întorceai de la casa de rugăciuni din Charenton, ai văzut o femeie în picioarele goale alergând prin ploaie și ai săltat-o pe cal alături de dumneata. Dacă înțeleg bine, azi ai lăsa-o în noroi pe biata târfă care se târa spre Paris.

— Nu mai vorbiți așa! sări el, atins.

— Nu eram eu o târfă în ochii dumitale, atunci? Dar ai fost cumsecade, fără gânduri ascunse, n-ai profitat de nenorocirea mea.

— Cu vârsta, suntem alții, se apără Berne. De-a lungul anilor, obligațiile față de ceilalți ne fac înțelepți. În tinerețe, da, ai vise îndrăznețe, vrei să schimbi lumea. Dar, mai târziu, am învățat de la tata, care era un înțelept, că trebuie să intri în rândul lumii. Sunt un om la locul lui care respectă legea și nu-i place să se sfădească.

— Cum să nu, am avut dovada! Îmi pare că, deși nu-ți place sfada, sub ochii mei i-ai strâns de gât pe banditii lui Baumier și i-ai acoperit cu sare în timp ce polițaii îți băteau la ușă! Așa ai respectat legea!

Gabriel Berne tresări, oprindu-se brusc şi o privi mirat, de parcă întâmplările povestite de Angelica i-ar fi dispărut din minte.

Făcu un efort ca să vorbească liniştit.

— Mai întâi, pe când trăiam în Franţa, trebuia să te baţi pentru ca să-ţi aperi avutul. Apoi noi, hughenoţii, ne-am născut în vreme de război pe care l-au dus generaţii la rând. Trăind în La Rochelle, oraş cucerit de Richelieu, a trebuit să ne apărăm de noii veniţi, străini, care ne vânau peste tot.

— Păi, da, înţeleg că erai un om obişnuit, răbdător şi fără griji. Sigur, viaţa în La Rochelle era mai simplă decât aici. Acolo impozitele erau de două ori mai mari din cauză că îţi păstrai religia protestantă iar copiii, ştii bine, erau luaţi de pe stradă şi daţi iezuiţilor. Să nu mai vorbim de agenţii poliţiei care se luau de femeile şi fetele voastre şi pe care trebuia să-i sugrumi, să-i bagi la sare şi apoi să-i arunci în puturile lui Mercelot. Liniştită viaţă, nu-i aşa, Jupân Berne?!

— Era o bătălie cu care ne obişnuisem, strigă Berne. Nu puteţi înţelege. Pentru oameni ca noi, să fii ruinat înseamnă să fii mort, ba chiar mai rău! Lupta asta te îndârjeşte, e ca un blestem, o ruşine de care nu scapi! Când, prin muncă şi sacrificii, ajungi la ce ţi-ai dorit, eşti împăcat cu Dumnezeu şi cu tine însuţi, înseamnă că ţi-ai împlinit datoria faţă de ai tăi. Pe patul de moarte, taică-meu mi-a dat pe mână afacerile lui şi aţi văzut câte am făcut. Gândesc, deci, că n-am făcut bine să plec din La Rochelle şi să las totul pe mâna tâlharilor, hoţilor şi... catolicilor. Trebuia să rămân acolo şi să apăr averea moştenită.

— Şi să mori la galere, da?

— Nu ştiu, poate ar fi fost mai bine...

— Halal bărbat! Văd că nu te gândeşti ce-ar fi ajuns copiii lăsaţi pe drumuri...

Ca şi cum ar fi ştiut că era vorba, cumva, şi despre el, Laurier apăru, cu obrajii îmbujoraţi, cu părul în vânt, ducând coşuleţul în care aduna fructe de mare, urmat de o ceată de copii mai mici care se îndreptau spre plajă.

Gabriel Berne nu se lăsa, dar în ochi îi apăru o sclipire jucăuşă:

— Nu prea vreţi să ne lăsaţi să fim şi noi eroi!

— Să ştii că nu sunt dispusă să iau în seamă aceste vorbe. Printre amintirile mele frumoase nu se numără fuga de dragonii regelui împingându-i de la spate pe nişte hughenoţi neascultători care, altfel, ar fi fost spintecaţi de săbiile urmăritorilor.

Ajuns la capătul puterilor, Berne tăcu.

Mergând şi înfruntându-se aşa, amândoi ştiau că subiectul adevărat era ocolit: năzbâtiile iubitei şi vinovatei fete a lui Jupân Berne, Séverine. Dar, după ce mai discutară despre Martial şi ceea ce ar fi trebuit să facă el – şi asta pentru a mai prelungi aşteptarea – Berne începu:

— Ce ziceţi despre... acest...acest Nathanaël de Rambourg? întrebă el, gâfâind ca un taur furios.

— Iubitul Séverinei, adăugă Angelica. Ca să te liniştesc, îţi spun că vine dintr-o familie de reformaţi cât se poate de nobilă. N-o să fii dezonorat dându-i mâna fiicei dumitale.

— Aş fi dezonorat dacă mi-aş da fata după un terchea-berchea care a dezonorat-o! tună Berne. Nobilii au distrus Reforma, da!

Şi se porni să blesteme pe nobilii de nimic care ar fi pus capăt definitiv Reformei dacă n-ar fi existat burghezii cu frică de Dumnezeu care să-i păstreze flacăra vie acestei noi credinţe. Deci, el, Berne, nu accepta în ruptul capului că Nathanaël de Rambourg ar fi putut fi o partidă bună pentru Séverine, mai ales că-i despărţeau şi barierele de netrecut ale originilor diferite.

— Jupân Berne, spuse Angelica, îţi amintesc că suntem în America, departe de bârfe mărunte şi concepţii învechite. Aici, deşi fiecare e diferit, toţi suntem egali în drepturi. Şi îmi aduc aminte cum dumneata m-ai adus sub acoperişul dumitale în La Rochelle, m-ai îngrijit şi m-ai apărat. Ai fost salvatorul meu şi n-o să uit asta niciodată. Atunci, deşi uneori erai trist, arătai mereu bunătate. De ce ţi-ai împietrit sufletul? De ce, acum, nu mai eşti drept şi bun?

— În La Rochelle eram acasă. Îmi era uşor să fiu drept şi bun. O mai spun o dată: sunt un om obişnuit şi cred că mai toţi oamenii preferă lucrurile obişnuite în locul unei fericiri trecătoare. Pasiunea înseamnă mai puţin pentru ei decât să...

— Decât să facă socoteli... Ştiu, Jupân Berne, dar îmi vine să râd. V-am văzut şi prins de pasiune, gata să vă pierdeţi şi negustoria, şi viaţa, şi sufletul. Crezi că eşti singurul căruia i se cer sacrificii? Oare Abraham nu-şi iubea frumosul oraş Ur când Dumnezeu i-a spus: „Scoală şi mergi în ţara pe care ţi-o voi arăta"?

— Încetaţi, destul!

Jupân Berne îşi astupă urechile.

— Vă interzic să mai vorbiţi din Sfânta Scriptură! Vă interzic, auziţi?

— Bine, o să tac. Dar îți mai spun că Vechiul Testament și Evangheliile sunt cărți sfinte atât pentru protestanți cât și pentru catolici. Ne închinăm la același Cristos.

Gabriel Berne se recunoscu învins.

— Așa se întâmplă mereu... Dacă nu fac cum spuneți, pierd. Faceți praf totul. Dar va veni și vremea când n-o să mai fiu alături de dumneavoastră, când credința mă va sili să mă depărtez de dumneavoastră și de domnul de Peyrac, cu toate că ne-a făcut atâta bine. Și vă spun că nu va fi din motive personale, ci din cauza principiilor.

— Eu nu cred că prietenia are de-a face cu principiile sau cu credința. Când ții la cineva, nu poți să-l scoți ușor din suflet și dumneata știi bine ce loc ai în sufletul meu. Jupân Berne, sunt servitoarea dumitale, recunoști?

El își plecă fruntea și suspină:

— Ce mai pot să zic...

Angelica îl luă de braț și urcară împreună cărarea:

— Te cunosc bine, ești un om deștept. O să faci în așa fel încât să fie bine. N-are părinți (el înțelesese că vorbea despre Nathanaël). Umblă de colo-colo prin America, nu-și găsește locul, e singur, e francez și e adeptul Reformei. Și fratele meu a trecut prin așa ceva, până să găsească o femeie care să-l iubească. Cred că n-ai nimic împotriva faptului că i-am scris lui Moline. El știe tot. Îl va găsi și va putea să-i vândă bunurile pe care le are în Franța la un preț bun.

— Treaba nu-i așa de simplă în ceea ce-i privește pe hughenoții din Franța după câte am auzit că se întâmplă acolo. Trebuie vorbit cu Regele. Să o facă cineva pe care el să-l asculte și să fie de încredere, să nu-l mintă. Poate dumneavoastră...

Angelica tresări.

„ Doamne, își spuse ea, își închipuie că eu aș putea să mă amestec într-o chestiune așa de încurcată. Cum aș putea eu, aflată aici, fiind și femeie, să mă opun iezuiților care-i spun Regelui că Edictul din Nantes a devenit fără rost? Ar trebui să trec oceanul, să mă întorc la Curte. Nu, nu sunt pregătită pentru așa ceva!..."

Lângă casa lui Abigaël, zmeurișul atrăsese turturelele, care unguiau neîncetat, deranjându-i pe cei care-și aveau casele lângă pădure. Dar Abigaël le iubea și spunea că uguitul lor îi făcea să doarmă pe copii mai bine decât un cântec de leagăn.

Stând în pragul casei, ea zâmbi văzând pe Angelica şi pe Jupân Berne urcând cărarea.

— Nu eşti geloasă, Abigaël? îi strigă de departe Angelica

— Acum, nu! Dar am fost. Groaznic. Când v-am văzut, în La Rochelle, lângă dumnealui, care vă privea cu nişte ochi...

— Ce-ţi spuneam, Jupân Berne? Dacă rămâneai în La Rochelle, nu ţi-ar fi spus cât te iubeşte...

— Niciodată! aprobă Abigaël, cu atât mai mult cu cât dumneavoastră eraţi aşa de frumoasă,... N-aveam nici o şansă. Îmi venea să-mi iau zilele!

— Femei nebune! mârâi Berne, intrând în casă. Dar nici cu bărbaţii nu mi-e ruşine! continuă el, aşezându-se la locul lui, lângă vatră

Uşor stânjenit, îi luă mâna lui Abigaël şi o sărută.

— Aveţi dreptate, doamnă Angelica. Am o nevastă de toată lauda. Şi e un nebun ăla care nu iubeşte!

CETATEA INIMII

17

În fiecare an, când se întorcea la Wapassou pe la începutul lui octombrie, Angelica își promitea că anul următor o să stea toată vara acolo, ca să prindă anotimpul florilor pe care să le strângă pentru a-și pregăti leacurile.

Din fericire, ea învățase, pe familia Jonas și pe mai multe femei de-acolo, cum să culeagă, și când anume, plantele și florile trebuincioase.

Nimeni nu pierdea timpul la Wapassou. Vremea rea venea pe neașteptate și trebuia să-i găsească pregătiți. Se făceau provizii de carne afumată, se strângeau ciuperci și fructe de pădure, se tăiau lemne și se stivuiau, se reparau săniile, rachetele pentru mersul pe zăpadă și câte și mai câte. Se aduseseră mai multe butoiașe cu ulei de marsuin care se folosea pentru a da lumină în lungile nopți de iarnă.

Trecând pe la cabana Olandezului de pe râul Kennebec, aflase, din întâmplare, un secret pe care crezuse că părintele d'Orgéval îl luase cu el în mormânt: acela al lumânărilor verzi.

Fostul angajat al lui Peter Bogan, Josuah, îi spusese că acele lumânări erau făcute din fructele unui arbust, numite waxberries[1]. Bătrânul Josuah, chiar dacă era englez, știa despre plante mai multe decât un indian. El îi mărturisi că îi destăinuise secretul părintelui d'Orgéval, căruia îi lipseau lumânările pentru slujbe.

— Venea des pe-aici, uite, pe cărarea aia! îi spuse el Angelicăi.

— Ce căuta la dumneata?

---

[1] Boabe de ceară (engl.)

— Mărunţişuri: cuie, pături, pâine. Vorbea toate graiurile indienilor. Când venea aici, zâmbea într-un fel, ca şi cum am fi fost părtaşi la ceva.

— Ce-mi spui mă miră, parcă n-am vorbi despre aceeaşi persoană. Ştia că eşti englez?

Bătrânul ştia că vizitatorul său era un duşman neîmpăcat al englezilor. Dar îl primise cu sufletul deschis, luminat de blândeţea învăţăturilor evangheliei. Iar d'Orgéval, impresionat de simplitatea şi credinţa acestui om, începuse să se îndoiască de faptul că ar fi putut avea tot timpul dreptate, spunându-şi că, la urma-urmei, se ajunsese prea departe cu schisma dintre catolici şi protestanţi.

La puţin timp după ce împliniseră un an, gemenii făcură primii paşi, urmăriţi cu bucurie de toţi cei care se învârteau în jurul lor. Apoi îi urmăriră cu sufletul la gură cum începuseră să urce şi să coboare scările, să deschidă uşi căţărându-se pe scăunele.

După plecarea Honorinei, Charles-Henri era cel mai mare. Te puteai bizui pe el, pentru că era atent şi plin de dragoste faţă de Raimon-Roger şi Gloriandre, care nu se mai despărţeau de el.

Honorine s-ar fi bucurat să vadă cum buclele bogate, blonde la început, ale lui Raimon-Roger, căpătau, cu timpul, reflexe roşcate.

În schimb, părul Gloriandrei, lung, căzându-i pe umeri, era de un negru întunecat. Fetiţa era ca o păpuşă cu ochi de înger. I se ghicea de pe-acum caracterul puternic, dar cumpănit.

— Ce frumosă eşti! îi şoptea Angelica luând-o în braţe şi lipindu-şi faţa de obrăjorul îmbujorat. Ochii fetiţei, albaştri, o privea cu atenţie, dar nu puteai ghici la ce se gândeşte. Era, cumva, misterioasă.

Privind-o, încerca totuşi un sentiment ciudat: copilului îi lipsea ceva. Parcă presimţind, Angelica o strângea şi mai tare la piept:

— Nu pleca iar. Rămâi cu noi...

Simţea că şi Joffrey era încercat de aceeaşi stare, dar el explica aceasta prin condiţiile cu totul speciale în care fetiţa se născuse; o lua cu el în laborator şi îi arăta instrumente şi substanţe pe care ea le privea cu încântare.

Dar cei care o îngrijeau pe „mica prinţesă" îşi puneau mai puţine întrebări decât părinţii. Era sănătoasă şi uneori făcea năzbâtii ca şi fratele ei.

Viaţa era un vârtej continuu la Wapassou: copiii, animalele, câinele, pisica şi indienii din jurul fortului care, cu fiecare an, îşi

sporeau numărul. Înainte de Anul Nou, Angelica merse în vizită la familiile din aşezare, căci în fiecare an populaţia sporea cu nou-veniţi.

Aşa îi descoperi pe lollarzii englezi, veniţi din sud-vest.

Ei ţineau de o sectă creştină de pe la anul o mie patru sute. Conducătorul lor îi spuse că ei îngrijeau bolnavii şi îi îngropau gratuit pe cei care mureau. Cântau cântece de îngropăciune încet, şi de-aici le venea numele: în germană, lollen sau lullen însemna a cânta încet.

Le plăcea să călătorească, să afle lucruri noi şi lucrau pământul în familie.

Crăciunul fiind aproape, un consiliu al tuturor reprezentanţilor diferitelor religii hotărâse că Naşterea Domnului să fie sărbătorită printr-o masă de sărbătoare comună, pentru că ziua de naştere a Celui pe care îl socoteau Mesia era sărbătoarea tuturor.

Iată, deci, că se putea ca pacea să-i cuprindă pe toţi.

Ea îl văzu pe Joffrey, grăbit, pregătindu-se să iasă şi îl auzi spunând:

— S-a dus acasă la Lymon White!

— Cine? întrebă Angelica.

Văzându-l aproape de ieşire, îşi luă o pelerină şi îl urmă.

Era întuneric. Vântul puternic îndoia crengile copacilor şi spulbera zăpada căzută după-amiaza.

Se depărtară de fort de unde veneau mirosurile îmbietoare ale mâncării gătite pentru masa de seară. În urma lor veneau doi soldaţi spanioli ducând felinare. Joffrey îi explică situaţia. El se făcea vinovat de faptul că fusese neatent şi asta îl făcuse pe Don Juan Alvarez să-l înşele. Ar fi trebuit să ştie ce se întâmplă din vreme, chiar dacă ordinul de a nu spune nimic fusese dat soldaţilor de căpitanul gărzii spaniole. Prins de treburi, Joffrey nu-l văzuse pe Don Alvarez decât în fugă. Cu greu aflase de la Juan Carillo, care şi-aşa dacă vorbea de trei ori pe an, că gentilomul spaniol, bolnav de mai multe luni şi simţindu-şi sfârşitul aproape, se refugiase la englezul Lymon White, dorind să-şi dea sufletul departe de cei pe care îi iubise şi pe care nu voia să-i întristeze. Englezul dorea singurătatea şi se stabilise în sălaşul în care ierna se prima dată Peyrac. Nu vorbea fiind mut. Puritanii din Boston îi tăiaseră limba pentru că luase în râs numele Domnului. Era un om muncitor, priceput şi credincios.

Se ocupa de tratarea minereului şi de îngrijirea şi repararea armelor. La el acasă avea un adevărat arsenal. Şi mai fabrica şi praf de puşcă.

Englezul cel mut îl culcase pe spaniol în propriul pat. Văzându-l aşa de galben la faţă şi slăbit, Angelicăi i se strânse inima.

— De ce ai făcut asta, domnule Alvarez?

Vru să-l atingă, dar el se feri.

— Nu, doamnă! Ştiu că mâinile dumneavoastră vindecă, dar e prea târziu pentru mine.

Ea îi pipăise tumoarea.

*

Pe drumul către fort, ea simţi neliniştea lui Joffrey şi îl înţelegea. Oare de câţi ani era alături de trupa de mercenari? Unde îi cunoscuse? Prin câte lupte trecuseră împreună?

Contele o întrebă:

— Mai e ceva de făcut?

— Nu prea, răspunse Angelica.

Dar adăugă iute:

— Însă o să-l vindec!

*

„L-a vindecat... Ea l-a vindecat!"

Zvonul se răspândi, însă nimeni nu-i dădea crezare.

Şi asta pentru că, deşi Angelica se ducea de mai multe ori pe zi la cabana în care spaniolul trăgea să moară, nu vorbea cu nimeni despre ce făcea acolo. Iar părerea tuturor era că toate aceste încercări nu vor duce la izbânda împotriva morţii.

Cu toate astea, Don Alvarez prinse Crăciunul. E drept, nu putu să onoreze cum se cuvine sărbătoarea, dar fu în stare să-şi primească prietenii aşezat într-un fotoliu mare, singura mobilă ce se găsea în casa englezului şi pe care acesta îl folosea ca să se odihnească citind Biblia.

Răsplata Angelicăi era fericirea din ochii soţului ei.

— Ce comoară aş fi pierdut dacă nu te-aş fi întâlnit, îi şopti Joffrey strângând-o în braţe.

Ea îi spuse că n-ar fi încercat să-l vindece pe spaniol dacă n-ar fi simţit că o poate face. Datora acest lucru numeroaselor cărţi de medicină pe care le comandase, şi, mai cu seamă, însemnărilor lui Shapleigh pe care se chinuia în fiecare dimineaţă să le descifreze şi unde afla reţete ciudate. Şi mai erau şi amintirile despre ceea ce îi spusese Mélusine, de mult.

Angelica petrecea multă vreme în cele două încăperi mari unde Joffrey îi amenajase farmacia şi care putea acum să se compare cu farmaciile din abaţiile cele mai vestite.

Cât dură boala spaniolului, ea cărase în locuinţa lui Lymon White borcane şi săculeţi cu leacuri pe care le îngrămădi într-un beci nefolosit, la adăpost de umezeală şi lumină. Aşa se constitui aici un adevărat depozit de medicamente, fapt ce va avea, mai târziu, o mare importanţă.

Zăpada sosise, dar cumplitele furtuni încă nu se dezlănţuiseră. Spaniolul, aflat acum în covalescenţă, fu adus şi instalat într-un apartament, aproape de cel al Angelicăi şi al lui Joffrey. Era naşul lui Raimon-Roger, după cum naşul Gloriandrei era un alt soldat spaniol.

Zăpada mare acoperise totul. Plugurile – bâme groase dispuse în triunghi şi trase de cai – făceau pârtii largi pe care Angelica, alergând de colo-colo, îl lua să se plimbe şi pe Charles-Henri. Semăna cu Jérémie Manigault, tânărul său unchi, dar avea ochii întunecaţi ai lui Jenny.

Dar Jenny, care îi încredinţase copilul, dispăruse. Charles-Henri n-avea pe nimeni, deşi toată lumea îl iubea şi avea grijă de el. Gândindu-se la toate astea, Angelica hotărî:

— Charles-Henry, spuse ea, zi-mi mamă.

— Cum îţi spun Honorine şi gemenii?

— Da, cum îmi spun Honorine şi gemenii.

18

Datorită scrisorilor pe care Florimond le trimetea din Franţa, despărţirea era mai puţin dureroasă. Florimond trăise acolo mai multă vreme decât fratele său şi păstra încă amintiri vii din acea perioadă.

Scria că revăzuse strada Francs Bourgeois şi locuinţa în care trăiau pe când el avea cam trei ani, împreună cu Barbe, servitoarea şi cu mama lor, care ţinea cârciuma „ Masca roşie ". Dăduse peste urma lui David Chaillou şi Javotte, care ajunseseră negustori cu stare vânzând ciocolată, chiar dacă ceaiul pătrunsese şi la Paris.

Angelica era mulţumită că fii ei erau sănătoşi. Cei doi fraţi, fiind în slujba regelui, trebuia să fie prezenţi zilnic la Versailles, aşa că îşi căutaseră o locuinţă în apropierea palatului.

Îşi găsiseră ceva la Chesnay, la periferie, o căsuţă din multele care se construiau pentru a-i adăposti pe aceia care se învârteau în jurul suveranului.

Erau cam înghesuiţi, dar n-a durat mult, deoarece Cantor se mutase. O femeie cu suflet larg şi...altele, îi oferise două camere mari, aşa că Florimond avea mai mult spaţiu.

Asupra acestui subiect, iubirile lui Cantor, el se arăta discret.

La sfârşitul ultimei sale scrisori, Florimond lămurea conţinutul unei propoziţii enigmatice dintr-o altă misivă: „ Am găsit rochia de aur ".

Printr-o întâmplare, o întâlnise pe una dintre surorile Angelicăi. Mătuşa lor, doamna Hortense Fallot, era singura femeie din Paris, ba chiar din tot regatul, care ştia să aranjeze cum trebuie coafura după ultima modă numită „ à la Fontange ". Florimond, însoţit de Cantor, o vizitaseră şi ea îi plăcuse. Le povesti cu mult farmec amintiri din copilăria petrecută la castelul Monteloup împreună cu Angelica.

— „ Eram tare geloasă pe ea, mărturisise. Voiam să dispară şi, ca să vezi, char a dispărut. Mi-a părut rău, cu toate că am tras ponoase de pe urma ei."

Atunci le vorbise mătuşa despre rochia de aur.

— „ Ea mi-a lăsat o rochie de aur pe care o purtase la nuntă sau când a fost prezentată Regelui, nu mai ştiu. Am păstrat-o, deşi am trecut prin clipe grele, fiind cu totul sărăciţi în urma condamnării soţului ei."

Mătuşa Hortense îi dusese în pod şi le arătase rochia de aur, ţinută într-un cufăr.

— „ O aştept pe Angelica să-i înapoiez rochia, chiar dacă, din păcate, acum e demodată."

*

Prin scrisorile lui Florimond, prezentul şi trecutul se amestecau în fortul construit din lemn la capătul lumii, aducând în memorie parfumul vechi de sute de ani al încăperilor din Monteloup, unde mobilele şi podelele erau frecate cu ceară de albine şi smirnă.

Podelele din Wapasou nu erau, deocamdată, ca acelea din Monteloup, dar erau acoperite cu covoare care le dădeau o eleganţă aparte.

Tablourile, oglinzile, obiectele de preţ venite din Europa sau din Noua Anglie o făceau pe Angelica să se simtă, cumva, apărată de vântul cumplit şi de vârtejurile de zăpadă.

Citind şi recitind scrisorile de la Florimond, retrăia trecutul: cartierul Marais, personajele pe care le cunoscuse aşa de bine, cu care împărţise greutăţile şi cărora le dorea un viitor plin de bucurii.

Băiatului îi părea nespus de rău că nu-i are lângă el pe părinţi, al căror sfat şi ajutor îi era tare necesar.

Undeva scrise:

„O, scumpă mamă, de multe ori sfaturile pe care mi le-ai dat tu, care ai trăit atâtea şi atâtea la Curtea Regelui, mi-au fost de un ajutor nepreţuit".

În ciuda distanţei, Angelica se simţea aproape de cei doi băieţi. Da, ea cunoştea pericolele de la Curte şi ar fi putut să-i apere de rele.

„Într-o zi, poate...mă voi întoarce..."

Dar cu toată măreţia Parisului şi splendoarea de la Versailles, nu credea că locul ei este acolo. Era aşa de fericită aici unde trăia în linişte. Avea doi copii mici, se întâmplau atâtea, Joffrey era lângă ea. Trecuse perioada în care îndurase despărţirea de familia care se răspândise în cele patru zări şi firul sorţii era gata să se rupă.

Astăzi, firul nu mai putea fi rupt.

Închidea ochii şi-i vedea pe toţi: iubirile lui Cantor, ţinuta minunată a tânărului maestru de ceremonii de lângă Rege deschizând un bal somptuos, sau ţărmurile îngheţate ale fluviului Saint-Laurent, unde în mijlocul zăpezilor, la adăpostul oferit de Congregaţia Notre-Dame, micuţa Honorine scria cu grijă: „J.M.J.", adică Jésus-Marie-Joseph la începutul paginii din caietul ei de exerciţii.

Angelica îşi vedea copiii cu ochii minţii, trăindu-şi viaţa cu îndrăzneală şi bucurie, iar acest lucru era cel mai frumos dar cu putinţă.

19

Era o dimineaţă însorită de iarnă la Paris. Într-una din casele aflate lângă Notre-Dame, ferit de privirile unor eventuali curioşi, Florimond de Peyrac stătea de vorbă cu un poliţist important, domnul François Desgrez, braţul drept al unuia dintre personajele cele mai temute din Regat, locotenentul de poliţie civilă şi penală, domnul de La Reynie.

— Vă mulţumesc, domnule de Peyrac, pentru multele informaţii pe care mi le-aţi oferit. Ele se adaugă celor pe care le ştiam, dar pe care le-am obţinut cu mare greutate, deoarece avem mai puţine posibilităţi decât dumneavoastră să ne apropiem de cei pe care dorim să-i demascăm. Şi într-o zi vom putea să-i prezentăm Regelui un raport limpede, aşa cum doreşte el. Mereu ne spune că trebuie făcută lumină în crimele despre ai căror autori se bănuieşte că se află în jurul lui iar zvonurile au răzbit până în rândul poporului. Nădăjduieşte că, după acest raport, justiţia îşi va face treaba, fără ură şi părtinire, în mod imparţial. Poate că va da înapoi când va afla amploarea nebuniei, poate va pedepsi doar câţiva făptaşi de mâna a doua... Nu ştiu. Dar noi trebuie să ne facem treaba şi să-i oferim date în afara oricărei discuţii şi pe care el să le poată pune pe masa tribunalului public cât mai repede.

Nu vă ascund intenţia de a mă întâlni azi cu fratele dumneavoastră, Cantor, el fiind unul din cei care au cunoscut-o bine de tot pe una dintre cele mai periculoase femei, prietenă a doamnei de Brinvilliers, pe care vreau de mai mulţi ani să o arestez şi să o trimit la eşafod pentru otrăvire. Dar aceea mi-a scăpat printre degete şi a fugit în America.

— Fratele meu are treabă cu iubitele lui, răspunse Florimond serios, având aerul protector al unui tată de familie. Pentru mine, această activitate n-are deloc importanţă, dar el vede diferit lucrurile. Mai mult, ţin să vă spun că nu-i prea vorbăreţ, şi, dacă nu vrea, n-o să scoateţi nimic de la el.

— O să vedem când o să ne întâlnim, spuse Desgrez, zâmbind uşor. Nu uitaţi că amândoi aţi stat pe genunchii mei!

— Bine, acceptă Florimond, o să-l scot din patul iubitei şi o să vin eu însumi să vi-l aduc. N-o să fie uşor, dar o s-o fac...

După ce Florimond de Peyrac plecă, Desgrez se ridică de la birou şi se duse la fereastră, privind Sena care curgea leneş printre arcadele podului.

Se întoarse la birou şi descuie un sertar mic. Scrisoarea era acolo. O luă cu grijă, şi o ridică spre ochi. O ştia pe de rost.

„ Desgrez, prietene,

Îţi scriu de departe. Ştii de unde. Trebuie să ştii sau măcar să bănuieşti. Ai ştiut mereu totul despre mine..."

Când lua această scrisoare, nu o lua ca s-o citească, ci pentru ceea ce ea însemna: hârtia, scrisul, gândul că EA ţinuse pana între degetele subţiri, pentru parfumul fiinţei ei care exista acolo.

Desgrez făcea adesea acest gest şi ar fi ales mai degrabă să moară decât să mărturisească taina lui.

„ Această femeie era în stare să ucidă pentru a-şi apăra copilul şi totuşi rămânea o femeie fără pereche. Dar femeile pe care aş putea să le arestez datorită acestei scrisori şi care se vor aşeza curând pe acest scaun ca să le interoghez, ar fi în stare să-şi ucidă copilul dacă asta ar face să-l întâlnească pe Diavol şi să capete ceva din puterea lui drăcească. Şi oricât de frumoase ar fi ele, rămân de gheaţă, moarte, pentru că nu au suflet.

Şi-n timpul interogatorului, o să deschid sertarul şi o să privesc scrisoarea... Va fi îndeajuns ca să-mi spun: Marchiză a îngerilor...Ştiu că exişti... O să te întorci?... Undeva, în lume, licăreşte o lumină... E EA...

De-acolo, din îndepărtata şi îngheţata Lume Nouă, ea mi-a scris aceste rânduri:

„ Desgrez, prietene, iată ce am să-ţi spun..."

Recitindu-le, sunt iarăşi prins în vârtejul de atunci când, desfăcând plicul adus de cineva în taină, am înţeles că EA mi se adresa.

... Gustul buzelor ei nu-l pot uita... Sărutările arzătoare pe care le primea gura unui poliţist amărât, învăţată să înjure şi să vorbească scursurilor societăţii. Privirea ei, care mă înconjura de o lumină caldă, adierea vocii sale când mi-a spus: „ Adio, adio, prietene Desgrez "...

Amintirea ei, da, numai ea, m-a făcut să rămân o ființă omenească..."

*

Cineva bătea în uşă.

Unul dintre soldații care păzeau clădirea îi spuse că îl caută cineva.

Musafirul intră şi Desgrez, recunoscându-l, îi zâmbi:

— Vă salut, domnule de Bardagne! Luați loc.

Acesta, fără să dea curs invitației, rămase în picioare, cu pălăria pe cap. Privi în jur şi întrebă:

— Mi s-a părut sau l-am văzut pe Florimond de Peyrac ieşind de aici?

— Aşa este.

Nicolas de Bardagne păli, apoi se înroşi.

— Doamne! Ei sunt la Paris?

— Nu, nu încă. Dar băieții sunt aici, în slujba Regelui, de aproape trei ani...

— De trei ani, repetă de Bardagne. Cum trece timpul...

Apoi, cu o voce rece, îl informă că e pentru prima dată la Paris după întoarcerea din Canada şi aducea la îndeplinire ceea ce-şi promisese să facă aici: să-i spună în față domnului polițist Desgrez ce gândea el şi despre felul în care se purtase față de el. El, Nicolas de Bardagne, crezuse că François Desgrez, atunci când îl recomandase Regelui pentru misiunea din Noua Franță, o făcuse din considerație pentru experiența şi talentele lui, ştiind foarte bine PE CINE va întâlni acolo şi rolul pe care această persoană îl avusese în viața lui şi că, ignorând trecutul sus-numitei persoane, îi scrisese Regelui un raport. Cu atât mai cumplit era faptul că, de-a lungul asprei ierni din Québec, crezuse că făcuse cum era mai bine, ca un naiv ce era.

Desgrez îl asculta, cu mâinile la spate, impasibil.

— Şi spuneți că vă pare rău că ați petrecut acea iarnă la Québec?

— N... Nu...

— Atunci, de ce vă plângeți?

— Nu-i umilitor să participi la această şmecherie? Ea a ghicit repede despre ce era vorba şi rolul de paiață pe care îl aveam.

Nicio clipă n-a crezut altceva decât că sunt bătaia de joc a dumneavoastră.

— I-a fost milă?

Nicolas de Bardagne plecă ochii sub privirea ascuțită a polițistului și roși.

— Da, i-a fost milă de mine, șopti el.

Polițistul începu să râdă:

— Chiar mă gândeam la așa ceva când ați intrat aici! Ha! Ha! Ha! Nu există femeie mai credincioasă și mai darnică! E în stare de orice.

Își frecă mâinile:

— Ha! Ha! De câte ori nu și-o fi zis văzând cum v-am tras pe sfoară: „Desgrez ăsta! Ce pui de drac!" Vedeți, dar, sunt mulțumit că mă blestemă; și așa își amintește de mine!

Încetă brusc să râdă și rămase tăcut.

— Se va întoarce? șopti Bardagne.

— Regele nădăjduiește... Înțelegeți: eu și dumneavoastră, bun! Dar Regele? Noi avem parte doar de resturi... Bine și-așa! Dar resturile acestea înseamnă amintiri minunate, atât pentru mine – polițistul posac, care are de-a face cu scursura Parisului, la fel de temut de asasinul plătit cât și de seniorul care l-a plătit pentru a face crima – cât și pentru dumneavoastră – gentilomul care, cândva, înconjurat de familie, pe domeniul său, poate o va primi pe EA care va poposi o vreme, aflându-se în drum spre Versailles, și va lua masa cu el și familia lui. Amintire și speranță, iată secretul bărbaților, și ei trebuie să se mândrească pentru așa ceva. O întâlnire întâmplătoare, o amintire caldă, iată răsplata pentru cel care poate spune: „Măcar o dată, am iubit".

CANTOR LA VERSAILLES...

20

Marchiza de Chaulnes juca pichet cu domnii de Sougré, de Chavygni şi d'Oremans când, prin capătul galeriei, trecu un paj tânăr, îmbrăcat în alb, care, pe nesimţite, ajunse în spatele grupului, rămânând acolo, cu o mână în şold.

Cu toate că jucau ca să se amuze, Regele fiind plecat, persoanele din jurul mesei nu-l luară în seamă pe băiatul care stătea nemişcat în spatele lor.

— Ce vânt vă aduce, domnule de Peyrac? întrebă, într-un târziu, Sougré, deranjat.

Îl recunoscu pe cel mai mic dintre fraţii Peyrac, veniţi, după unii, din Gascogne, după alţii din Noua-Franţă, ceea ce îl făcea prea puţin interesant.

Chiar de la sosirea lor, fraţii au fost luaţi sub aripa ocrotitoare a Regelui, iar cel mare căpătase râvnitul titlu de „Maestru al Plăcerilor Regale", care îi aducea posesorului multe beneficii.

— V-am pus o întrebare, tinere Cantor, insistă domnul de Sougré, care se considera prietenul celor doi fraţi faţă de care Regele îşi arăta deseori preţuirea, consideraţi la Curte ca un fel de ambasadori.

Doamna de Chaulnes, care, preocupată până atunci de cărţile proaste care îi veniseră, nu luase aminte la noul venit, îşi ridică ochii spre el şi fu surprinsă de două amănunte: era de o frumuseţe răpitoare şi nu se uita decât la ea.

*

Doamna de Chaulnes, cu mijlocul subțire, sânii perfecți, tenul delicat, roz, fără a fi fardată, pielea fină, părul blond cu o nuanță stinsă, făcea parte din acea categorie a femeilor care arată întotdeauna ca la treizeci de ani.

Aflată în anturajul Reginei, ştiuse să-i fie devotată în aşa fel încât să nu-i displacă Regelui. Era deosebit de activă, puteai să o vezi peste tot, iar când voia să fie singură, se retrăgea în apartamentul mic din strada Réservoirs, nu departe de Versailles. Capriciile şi iubirile ei rămâneau o taină pentru toți, iar din acest motiv nu oferea subiect de bârfă. Era o perfectă doamnă de la Curtea Regelui. Avea tact, o ironie măsurată, fler, dansa minunat şi juca atât cărți cât şi zaruri. Nu câştiga mult, pierdea cu eleganță şi îşi plătea imediat datoriile.

Nimeni nu ştia cu exactitate dacă era văduvă sau dacă soțul ei trăia. Iar dacă trăia, ce făcea? Era la castelul lui, în armată, la Curte? Nimeni n-avea habar.

Aceasta era femeia care, în acea dimineață, ridicându-şi ochii, de pe cărțile ce le avea în mână, îl zări pe tânărul care o privea insistent. Ochii lui avea strălucirea a două pietre scumpe şi culoarea smaraldelor.

Ea se auzi întrebând, cu o voce parcă venind de departe:

— Aşadar, ce aveți să ne spuneți, domnule?

— Vă spun, doamnă, că vă doresc nespus.

Doamna de Chaulnes era derutată.

— Ce... ce vreți să spuneți?

— Că aş fi cel mai fericit dintre bărbați dacă m-ați primi în patul dumneavoastră.

— V-ați pierdut mințile!

—Cumva, doamnă, credeți atât de puțin în frumusețea dumneavoastră, încât să găsiți cererea mea doar îndrăzneață şi nu un omagiu pe care îl aduc, normal, splendorii pe care o întrupați?

— Ştii ce vârstă ai, domnule? întrebă ea, dar în acea clipă îşi stăpâni cu greu un gând care o înfricoşă prin precizia lui: „ Şi eu, eu ce vârstă am? ".

— Câți ani am? Tocmai vârsta m-a adus în fața dumneavoastră. Pentru că ştiu puține despre dragoste, pe care

n-am împărtăşit-o niciodată cu o doamnă atât de frumoasă şi de rang atât de înalt ca dumneavoastră, iată răspunsul.

Cuvintele pe care marchiza de Chaulnes voia să le rostească veneau cu greutate. Totuşi, îngăimă:

— Răspunsul... la... E de necrezut! Te sfătuiesc să mai aştepţi. Încă nu eşti înţărcat şi... îndrăzneşti...

— Să aştept! Sunteţi adepta acelor femei care cer amanţilor să aştepte cinci sau zece ani, timp în care să facă dovada sinceritătii şi statorniciei sentimentelor? Nu cred că faceţi parte dintre ele. Pentru că, după câte am aflat, zvonurile vă arată nu prea crudă şi destul de dispusă să vă sacrificaţi pe altarul zeiţei Venus, dacă vă place mult, cel care se oferă să vă sacrifice!...

— Asta-i obrăznicie! strigă doamna de Chaulnes izbucnind în râs.

Căută din priviri sprijinul celor de la masa de joc, dar aceştia înmărmuriseră, cu cărţile în mâini; schimbul de cuvinte, muşcător, îi luase prin surprindere.

Aşa stând lucrurile, se hotărî:

— Aţi merita, domnule, să vă mai spun ceva!

— Sunt copleşit, doamnă! Unde şi când?

— Acasă la mine, pe strada Réservoirs. După ce Regina îşi ia gustarea.

— Voi fi acolo!

O înfricoşa atâta siguranţă de la sine la un paj. Ca să-şi revină, îl luă peste picior:

— Deci, o să vii? Şi o să am parte, zici, de toate ale dumitale... cum să spun... nefolosite?

— Dar dumneavoastră ce-mi oferiţi în schimb?

Ea răspunse cu o îndrăzneală provocatoare:

— Ştiinţa de a iubi, pentru că asta ceri! Ţi se pare prea puţin?

Tremurând, furioasă, îşi închise evantaiul cu un zgomot ca de bici, apoi plecă, ajunsă la capătul răbdării.

*

Ajunsă acasă, marchiza îşi expedie servitorii. Nu voia pe nimeni în jurul ei. Nu ştia nici ce vrea, nici ce aştepta de la această întâlnire. Nu avusese copii şi poate de aceea nu-i plăceau bărbaţii prea tineri.

Nu suferea vocea lor în schimbare, obrăznicia de masculi în devenire. Pajul părea să aibă cam şaptesprezece ani, dar era tare ascuţit la limbă.

Se gândea să-i trântească uşa în nas, să-l certe, sau, dacă insista... să scape.

Dar va veni? Dacă nu venea, simţea că o să înnebunească de furie şi o să spargă totul în jur. Bibelouri fragile, tablouri, până şi minunata umbrelă din mătase de Lyon, nimic nu va scăpa.

Dar dacă venea... Se înfioră, cuprinsă de o viziune. Fiind în faţa ei, el i-ar fi spus că pusese la cale totul numai ca să o ucidă, fără martori.

Dar el sosi şi, văzând-o în acea stare, după o clipă de tăcere, întrebă:

— Doamnă, de ce vă e frică? Iată spada. Dacă e cineva de care vă temeţi, sunt gata să-l spintec.

— Aşa-i, mi-e frică!

— De cine?

— De tine... Nu înţeleg ce vrei.

El rămase mirat la început, apoi zâmbi. Se apropie de ea şi, îngenunchind, o îmbrăţişă, lipindu-şi fruntea de sânii ei. Gata să leşine, îl strânse la piept cu putere.

— Doamnă, de ce vă temeţi de mine? Sunt doar un tânăr neştiutor în tainele iubirii. Sunt în mâinile dumneavoastră, voi face tot ce-mi cereţi.

Ea îl ridică din genunchi.

În timp ce se dezbrăca, degetele îi tremurau. Se gândea că el va vedea semnele trecerii timpului pe trupul ei, iar dorinţa arzătoare, pe care de-acum i-o simţea, să nu cedeze.

Dar, după ce o pătrunse, ea înlătură toate temerile şi începu să murmure cuvinte pe care nu le spusese niciodată:

— „Haide... haide... Aşteaptă puţin... Acum...din nou... iar...!"

Acestor îndemnuri el le răspundea cu ardoare şi recunoştinţă, iar gândurile negre ce şi le făcuse aşteptându-l, se risipiră. Era doar un copil înfometat de iubire.

Încă tremurând, îl mângâie pe frunte şi-l întrebă, văzându-l acum cufundat în visare:

— Unde eşti cu gândul?

Îi admira frumuseţea trupului perfect. Pieptul lui gol strălucea ca marmura, în penumbra camerei.

— Mă gândesc la el, îi răspunse. E atât de departe... Şi e singur. E mic şi trăieşte în păduri. Se spune că e feroce şi că are pe diavol în el. Dar e deştept, mult mai deştept decât oamenii care îl vânează. Da, unii dintre ei sunt feroce, dar al meu s-a învăţat să trăiască printre oameni.

Ea înţelese că era vorba despre un animal sălbatic din acele Americi de unde venea.

— Ei sunt înfricoşători pentru că natura i-a făcut să aibă ca o mască neagră în jurul ochilor, aşa cum poartă banditii de drumul mare şi doi dinţi lungi şi ascuţiţi ieşiţi în afară, ca la vampiri. Dar dacă aţi şti, Doamnă, cât sunt de iubitori şi credincioşi... L-am crescut de mic şi se ţine după mine ca un câine sau ca o pisică. Ştiu că se gândeşte la mine, chiar dacă, acum, l-a înghiţit pădurea. Uneori simt că mă cheamă. Şi nu mă cheamă în ajutor, lui nu-i e frică de nimic. Înţelegeţi... suntem legaţi unul de altul. Ce credeţi, doamnă, ce-ar trebui să facem, eu şi el?

Aşteptă răspunsul care nu veni, apoi zâmbi:

— De fapt, e un subiect de conversaţie prea puţin elegant pentru o doamnă minunată de la Curte.

— Îmi place tot ce-mi spui, dragul meu. Îmi place că puritatea de care dai dovadă mi-o aminteşte pe a mea.

— Hai să dovedim că aşa este, spuse el şi o strânse la piept acoperind-o cu săruturi lacome.

În braţele lui puternice, acoperite de un puf blond, moale, încercă plăceri care o făcură să-şi piardă minţile. Ceea ce simţise până atunci alături de alţi bărbaţi fusese ca o beţie cu un vin prost.

*

După câteva zile, camerista îi spusese:

— Doamnă, chiar dacă Regele îi adresează cuvinte frumoase, acest tânăr nu-şi descreţeşte fruntea. O ştiu de la vizitiul dumneavoastră, care, şi el, a aflat-o de la valetul Regelui, domnul Bontemps.

— Să înţeleg că aş fi singura căreia îi surâde?

— Dacă vă spun că nici Regelui... Şi asta înseamnă că-i place tare mult ceea ce-i oferiţi.

— Crezi? se îndoi doamna de Chaulnes, nefiind sigură de vorbele cameristei.

Doamna de Chaulnes o luase în serviciul ei pentru că era sprintenă şi drăguţă, scăpând-o de viaţa grea de la ţară.

— Aşa e, doamnă, credeţi-mă, şi asta e din cauză că sunteţi frumoasă şi bună la suflet.

*

Zilele şi lunile treceau, prinse de nebunia iubirii.

Pentru doamna de Chaulnes, viaţa nu mai însemna decât aşteptarea clipelor de fericire în care îşi preda lecţiile amorului cu o neobosită ardoare. Îl învăţă totul şi nu-i descoperi niciun defect.

După ce făceau dragoste, nu-l lăsa să se spele. Mirosul de transpiraţie al trupului tânăr o stârnea mai tare decât orice afrodisiac.

Îi dădea cu mâna ei să bea şi să mănânce şi-i plăcea să vadă cum dinţii lui scânteietori sfâşiau cu poftă carnea şi se scăldau în întunecimea parfumată a vinului. Avea o nestăvilită dorinţă de a trăi şi a se bucura de viaţă.

Descoperi că acest prinţ tânăr, perfect, nespus de frumos, care o luase cu totul în stăpânire, şi care, printr-o vorbă muşcătoare, printr-o grimasă, printr-un căscat plictisit, i-ar fi zdrobit inima, nu era în stare de nicio răutate.

Era pierdută, plină de fericire, fără să se întrebe ce era, cu adevărat, această fericire. Simţea însă că e mai mult decât fericire.

Nu-i trecea deloc prin minte să mărturisească noua ei iubire cuiva. Dimpotrivă. Îi mulţumea doar lui Dumnezeu, atunci când îl privea, adormit, odihnindu-se în aşternuturile de mătase, pentru darul nepreţuit pe care i-l făcuse ei, femeii care trăise în mijlocul egoismelor şi frivolităţilor de la Curte şi care, acum, se simţea purificată prin iubire.

HONORINE LA MONTRÉAL...

21

Honorine o ajuta pe maica Bourgeoys să facă lumânări. Stareței de la Notre-Dame îi plăcea să amintească tuturor că era fata unui meşter lumânărar din Troyes.

Era o mare onoare ca o elevă să fie chemată să dea ajutor. Însă era şi un bun prilej ca maica să stea liniştită de vorbă cu una din fetele pe care le avea în grijă.

Astăzi venise rândul pentru Honorine de Peyrac.

Ea trebuia să întindă firele de bumbac peste care maica turna cu un polonic, în forme, ceara fierbinte.

Honorine, foarte conştiincioasă, aminti că şi la Wapassou se făceau lumânări şi că, alături de mama sa, aduna plante pentru infuzii.

— Dar nu vreau să mă mai întorc la Wapassou, rosti, pe neaşteptate, Honorine.

Maica Bourgeoys se îngrijoră, dar fetiţa îi destăinui motivul acestui refuz.

— Eu îl văd întotdeauna pe bătrânul de pe faleză, însă nu toţi ceilalţi îl văd. Nu-i drept. Ştiu că ochii sunt făcuţi ca să vadă tot.

— Nu-i chiar aşa. Ar fi prea mult. Ochii sufletului vă arată cu adevărat lumea dumneavoastră. Nu pentru a avea totul dintr-odată. Aveţi răbdare, timpul rezolvă problemele.

Honorinei îi plăcea acest „ dumneavoastră " pe care maica îl folosea la adresa ei atunci când discutau chestiuni serioase. Pentru cele obişnuite, o tutuia.

Având încredere în măicuţă, Honorine îi mărturisea unele din necazurile ei, găsind înţelegere, dar niciodată n-ar fi vorbit despre

gelozia pe care o încerca față de fratele și sora ei mai mici sau despre egoismul ei.

Suferea că frații mai mari o părăsiseră, mai ales Cantor.

Și ursul Lancelot o părăsise. Când se întorsese de la Québec nu-l mai găsise. Ei îl lăsaseră să se întoarcă în pădure. Nădăjduia să-și fi găsit un bârlog unde acuma, iarna, dormea.

Și lupii! Lupii! O mai fi vorbind cineva cu ei acum, când ea și Cantor erau plecați?

— Noi putem să luăm doar o mică parte din povara pe care ar trebui s-o poarte alții, îi răspunse maica Bourgeoys.

Și îi vorbi despre toți aceia pe care îi învățase să scrie și pe care îi îngrijise și care acum erau oameni mari care se luptau cu necazurile prin toată lumea fără ca ea să-i mai poată ajuta, chiar dacă se gândea la ei cu multă dragoste.

— Îi putem ajuta, însă, iubindu-i, chiar dacă suntem departe de ei.

— Da, știu, dragostea celor ce se iubesc, aprobă Honorine cu un aer înțelept.

Maica Bourgeoys o privi, curioasă, apoi surâse, amintindu-și de o scrisoare pe care o întocmise pentru doamna de Peyrac.

— Da, dragostea celor ce se iubesc, repetă. Ei nu se tem de nimic și pot orice deoarece dragostea lor își are izvorul în iubirea pentru Dumnezeu care are grijă de cei care îl iubesc. El face chiar și imposibilul să devină posibil. Așa îi putem ajuta pe cei care sunt departe de noi, prin iubire.

— Chiar și pe lupi?

— Chiar și pe lupi. Ne-o spune sfântul Francisc de Asisi

Problemele fiind lămurite, Honorine își luase o mare greutate de pe inimă. Vorbi despre lumea din Wapassou și, când ajunse la gemeni, căzu pe gânduri.

— Mi-e dor de ei, suspină. Sunt așa de ciudați! Nu vorbesc, dar înțeleg tot ce le spun. La vară, o să mă lăsați să plec cu vânătorii ca să ajung la Wapassou prin pădure?

— Prin pădure? Nu se poate!

— De ce? O să mă îmbrac ca un băiat și mă pricep să vâslesc...

— E un loc plin de primejdii. Cărările se înfundă și fluviile au apă puțină. E nespus de greu chiar pentru bărbații în toată firea.

— Știu drumul, m-am uitat pe hărțile tatei și ale lui Florimond.

— Hm! La vară, ai tăi vor veni să te vadă. De-abia așteptăm! Însă până atunci, trebuie să înveți să scrii cum trebuie.

Începură să scoată din forme lumânările care se răciseră şi Honorine porni să le curețe de resturile de ceară cu un cuțitaş.

— Vă place să învățați să scrieți şi să citiți? întrebă maica Bourgeoys.

— De-aia sunt aici, răspunse copila, atentă la ce făcea.

— Nu v-a părut rău că părinții v-au trimis atât de departe la şcoală? Montréal e mai departe decât Québec.

Honorine îşi întrerupse lucrul şi o privi pe directoare.

— Eu am vrut să vin. V-am văzut la Tadoussac şi la catedrală când se cânta „Te Deum" şi mi-a plăcut lumina care vă înconjura capul.

Călugărița tresări auzind acest răspuns neaşteptat.

— Draga mea, e adevărat că nu eşti un copil ca toți ceilalți. Tu vezi lucruri pe care ceilalți nu le văd.

— Însă nu-mi place lumina din jurul maicii Delamare, continuă Honorine, apucându-se iar de curățatul lumânărilor. Maică Bourgeoys, dacă plecați, o să plec şi eu.

— Dar, fata mea, nu se pune problema să plec.

— Nu mă lăsați pe mâna maicii Delamare. Nu-i ca dumneavoastră şi nu mă iubeşte.

„E adevărat", se gândi stareța.

Făcu semnul crucii pe fruntea Honorinei şi-i mângâie părul arămiu, binecuvântând-o.

Apoi reveni la chestiuni practice.

— Copila mea, o să vină vara şi o să-ți fie cald cu părul lung. Dar nu vrei să ți-l împleteşti. Dacă ți l-aş tăia, până la umeri, ca să te simți în largul tău?

— Nu vrea mama. Cum se atinge cineva de părul meu, se supără tare rău.

Şi povesti istoria cu tunsoarea ca la irochezi pe care voise să şi-o facă şi ce ieşise de aici.

Asta o amuză nespus pe Marguerite Bourgeoys, care râse cu poftă, fapt ce o încântă pe Honorine. Apoi, fetița plecă să se joace cu mingea în grădină cu prietenele ei.

La acest joc cu mingea, participau adesea copii irochezi de la misiunea din Khanawake, care veneau cu familiile să se aprovizioneze de la francezi.

Tabăra irochezilor convertiți la dreapta credință îşi schimbase locul de mai multe ori datorită atacurilor altor indieni păgâni şi acum

se afla în apropierea oraşului Montréal, apărată de forţele franceze, în locul numit Khanawake, pe malul drept al fluviului Saint-Laurent.

Cu douăzeci de ani înainte, era şi mai aproape de oraş şi număra cinci cabane.

Maica Bourgeoys spunea că irochezii creştinaţi erau un exemplu pentru toţi, iar Honorine era necăjită că nu-i văzuse sosind la Notre-Dame, în ţinută de război. Când îi întâlnea, stătea de vorbă cu ei, încerca să le înveţe limba şi să se laude în faţa lor că-i cunoaşte bine pe Tahantaghete, marea căpetenie a senecaşilor, şi pe Outake, zeul norilor.

Ei o numeau pe Honorine Norul Roşu.

Printre femeile care îi însoţeau pe copii când aceştia petreceau mai multe zile la Ville-Marie, se afla o indiancă tânără cu care Honorine se juca, se ruga, cânta. Ea răspândea în jur o lumină caldă. Avea un chip frumos, iar fruntea îi era împodobită cu o fâşie din piele, brodată cu perle, care îi strângea părul împletit în şuviţe negre.

Se numea Catherine, dar ai săi îi adăugaseră, la numele de botez – lor le venea mai uşor să-i spună Kateri – pe cel de Tekakwitha care însemna două lucruri: „ cea care depăşeşte greutăţile " şi „ cea care ţine mâinile întinse în faţă ca să nu se izbească de obstacole ", deoarece fusese bolnavă de variolă pe la patru ani şi rămăsese pe jumătate oarbă. În urma acelei epidemii, toată familia ei pierise şi numai ea supravieţuise.

NEBUNUL ŞI CENTURA LUI AURITĂ

22

În zori, ajunseră la Tidmaguche, pe coasta de est.

Deoarece rada portului era plină cu vase de pescuit şi cu altele care plecau spre Europa sau veneau de acolo, ancoraseră mai la sud, într-un port mic în faţa insulei Saint-Jean şi debarcaseră acolo, însoţiţi de un echipaj şi servitori care duceau provizii şi cele necesare unei şederi scurte.

Aşezarea era sărăcăcioasă, cuprinzând portul, antrepozitele şi barăcile în care se adăposteau pescarii veniţi din Saint-Malo sau cei bretoni.

Contele de Peyrac şi Angelica trăgeau la Nicolas Parys când veneau prin acele locuri câteva zile. De fiecare dată, contele îşi promitea să aducă îmbunătăţiri acelei case, dar nu găsea pe-acolo oameni de încredere cu care să facă treabă: bătrânul Job Simon era prea ocupat cu pescăriile şi atelierul lui de sculptură, iar ginerele lui Nicolas Parys n-avea priceperea de a conduce un şantier.

Aşa că Tidmagouche rămânea un loc de popas iar Angelica nu venea bucuroasă pe aici, pentru că îşi aducea aminte de înfruntarea cu femeia-diavol.

Locul era şi o haltă la jumătatea distanţei dintre Québec şi Gouldsboro şi, în ciuda amintirilor neplăcute, era nerăbdătoare să o vadă la Québec pe Honorine, care voia să ajungă şi la Montréal, unde să se întâlnească şi cu familia fratelui pe care Angelica îl regăsise.

Din aceste pricini, Angelica nu dorea să stea aici mai mult de o zi. Gemenii fuseseră daţi în grija lui Abigaël, pentru că drumul era prea obositor pentru ei şi ar fi putut avea necazuri; aşa că rămăseseră la Gouldsboro.

*

Lăsându-i pe domnul Tissot şi pe servitori să aranjeze casa deasupra căreia fusese ridicată flamura albastră cu scut argintiu, Angelica ieşi, iar ochiii i se umplură de lumina soarelui. Auzea zgomotele făcute de pescarii care îşi construiau schelele unde era pus peştele la uscat, plescăitul vâslelor de la bărcile care veneau să se aprovizioneze cu apă de izvor sau aduceau peştele prins pentru a fi tranşat şi toate îi păreau că fac parte dintr-un miraj.

Şi nu putu să nu-şi amintească de aceea care, purtând rochii ciudate, având un surâs nevinovat şi ochii mari şi umezi, cu trupul fin ca o statuetă de Tanagra, fusese stăpâna acestui regat al oamenilor singuratici, izolaţi, naivi sau brutali, sinceri precum copii sau păcătoşi ca diavolii, pe care întâmplarea sau nevoia de a pescui cod îi adusese acolo vara, pe plajele pustii înconjurate de stânci, dincolo de spaţiu şi timp, parcă fiind locuitorii unei insule blestemate de pe o stea rătăcitoare.

Găsise aici o scrisoare de la doamna de Mercouville, în care citise că Delphine de Rosoy aştepta să nască pe la sfârşitul lui august, iar Angelica socoti că ar fi putut fi acolo pentru fericitul eveniment sau, măcar, pentru botez.

O altă scrisoare venea de la Margueritte Bourgeoys şi fusese trimisă în luna iunie. Astfel, află veşti plăcute despre Honorine, care adăugase în plic o foaie de hârtie pe care scrisese cu litere mari de tot „Draga mea mamă, dragul meu tată, " fapt care arăta progresele pe care le făcuse la şcoală.

*

Zumzetul gâzelor arăta că vara era în toi. Angelica porni pe cărare, urcând printre ierburile uscate de căldură. Era prima dată când făcea acest drum şi, de fiecare dată când ajungea la Tidmagouche, se ferea să privească înspre pădure.

Găsi mormântul.

Din câte îşi amintea, deoarece asistase la îmormântare, trebuia să fie acolo. În ciuda hăţişului, crucea era întreagă, puţin aplecată din cauza furnicilor care îşi făcuseră muşuroi la baza ei.

Se părea că nimeni nu se îngrijise de mormânt de-a lungul anilor. Angelica se aplecă să citească inscripţia acoperită de muşchi, pe care îl răcâi şi urmări cu degetul conturul fiecărei litere:

„Aici se odihneşte doamna Ambroisine de Maudribourg".

Se ridică şi se dădu înapoi câţiva paşi ca să privească mai bine mormântul. Nu o încerca acum niciun sentiment de teamă sau vreun resentiment cum i se întâmplase ori de câte ori auzea acest nume.

Cine zăcea aici? Ea, trupul pieritor al Demonului femeiesc denunţat de părintele iezuit de Vernon, sau o biată fată credincioasă stăpânei, Henriette Maillotin, – gata să facă orice pentru aceea pe care o adora – şi care fusese înşelată şi asasinată?

Atunci când fusese adus trupul neînsufleţit, desfigurat, al ducesei de Maudribourg, Angelica, la capătul puterilor, nu se putuse apropia de el, dar, de unde se afla, îi recunoscuse hainele: fusta galben cu albastru şi podoabele neobişnuite.

Iar Marceline, fiindu-i milă de trupul mutilat, îl acoperise cu un linţoliu şi spusese: „Asta-i ce rămâne, carne şi oase, parcă sfărâmate cu ciocanul... nici n-o mai recunoşti..."

Dar desfigurarea fusese pusă pe seama lupilor şi râşilor.

„Şi părul, Marceline? Cum era părul ei? Lung?... Negru?..."

Bineînţeles că era plin de sânge, iarbă şi frunze... Dar, într-o zi trebuia s-o întrebe pe Marceline.

Se întoarse şi se aşeză aproape de mormânt.

Locul era plin de o împăcare senină. Gâzele zumzăiau neîncetat, pufuliţele albastre, splinuţele galben-strălucitor, drepte ca nişte lumânări, creşteau de-a valma, legănate de vânt. Căldăruşele albe, ochiul boului mov, în mijloc colorate cu galben, cafeluţele de câmpie se amestecau cu iarba înaltă şi se căţărau, neştiutoare, pe cruce.

„Ea nu-i aici! Dacă ar fi aici... N-AR CREŞTE FLORI" îşi spuse Angelica.

Se ridică şi îşi făcu cruce, gândindu-se că n-avea dreptate: naturii nu-i păsa de nuanţa pe care o dăduse mai înainte impresiei despre flori.

Presupunând că ducesa de Maudribourg ar fi putut să scape cu viaţă prin ajutorul lui Nicolas Parys sau al altui bărbat pe care îl subjugase cu farmecele ei, Angelica nu credea că ar mai fi fost la fel de periculoasă ca înainte.

În ceea ce privea trecutul, Angelica socotea că făcuse față încercărilor, dar astăzi n-ar mai fi fost descumpănită de șiretlicurile seducătoare ale desfrânatei.

O trecu un fior amintindu-și de strălucirea stranie din ochii ducesei care nu putea fi a unei ființe omenești.

Parcă însuși diavolul ar fi privit prin ochii ei. În fața acestei cumplite întâlniri cu prințul întunericului, oricine ar fi fost cuprins de groază, la fel cum iepurele rămâne țintuit de privirile unui șarpe.

„ Am și greșit ", își spuse ea. Dar măcar am învățat că nu trebuie să mă cred mai puternică decât diavolul. Dacă n-aș fi învățat asta, aș risca să mă înșel iar ". „ Nu-i de glumit cu lucrurile astea", spunea marchizul de Ville-d'Avray. Am recunoscut scrisul lui Satan, nu atinge scrisoarea asta!"

El cercetase semnătura doamnei de Maudribourg cu ajutorul iezuitului Jeanrousse, iar Ambroisine se semnase de mai multe ori.

Marchizul lua în serios primejdiile oculte pe care le simțea în jurul ducesei, dar rămânea același bărbat monden și juca rolul naivului, acoperind-o pe aceasta cu complimente, ceea ce, la urma-urmei, era cea mai bună apărare.

„ Optzeci de legiuni de diavoli, draga mea, asta nu-i puțin lucru! Atâția sunt!... Ei, am citit și eu câte ceva despre demonologie ", spuse el, ca în joacă, umplându-și bomboniera de argint. Fiind în apropierea lui atâta vreme, Angelica aflase că era chiar priceput, fără s-o arate, în tot felul de științe.

Și, iată, pe când se gândea la el, marchizul apăru, ca prin minune, în fața ei. Era chiar el, mergând cu pasul măsurat, purtându-și cu eleganță bastonul cu măciulie de argint, încălțat cu pantofi roșii, iar broderiile hainelor scânteiau în soarele ce răzbătea printre cețurile răsăritului.

Văzând-o, se opri și surâsul îi dispăru de pe față.

— Angelica! Dumneavoastră, aici? Nu știam....

Nici ei nu-i venea să-și creadă ochilor.

— Domnule de Ville-d'Avray! Vă credeam în Franța!

— Am trecut s-o văd pe Marceline...

— Ați străbătut oceanul ca s-o vedeți pe Marceline?

— Merită, răspunse el, solemn. Și doream să-i aduc și fiul ca să-l vadă.

— Chiar, ce mai face drăcușorul împielițat de Chérubin?

— Foarte bine, a devenit un curtean desăvârşit, dacă ne luăm după tatăl său. Şi să nu uitaţi că, pe lângă faptul că sunt tată, sunt guvernatorul Acadiei. Nu pot să-i las pe toţi tâlharii – şi i-aş aminti aici doar pe fraţii Defour – să-şi strângă bani la ciorap şi să n-aibă de gând să-mi plătească ce mi se cuvine. Nu-i vorba aici de domnul de Peyrac, desigur. Bancherul dânsului mi-a plătit, la Paris, fără crâcnire, cu toate că ar fi putut, datorită regimului extrateritorial al ţinutului, să facă obiecţii. Bătrânul Parys, la fel, chiar dacă a murit sărac lipit în Franţa: mi-a plătit ce mi se cuvenea. Acestea fiind zise, sunt mulţumit de inspecţie. Toată lumea a plătit.

— Ajungeţi la Québec?

— Nici vorbă de aşa ceva! Lucrurile nu merg deloc bine acolo. Totuşi, ieri am aflat, pe când eram la Shediac, că domnul Frontenac o să vină la Tidmagouche. L-am lăsat pe Chérubin la Chignectu şi am sosit aici, ca să-l întâmpin.

— Domnul de Frontenac vine pe coasta de est? Nu ne-a spus nimeni.

— Sunt singurul care ştie... Am spionii mei, tare credincioşi... Spuneţi domnului de Peyrac, dacă e cu dumneavoastră, că domnul de Frontenac soseşte cu vasul „ REGINA ANA ", vasul amiral, escortat de „ NEÎNFRICATUL " şi de un alt vas de trei sute de tone, „ VITEAZUL ". Sunt încredinţat că domnul de Frontenac va aprecia prezenţa unui prieten, aici.

— Vrea să plece în Franţa?

Ville-d'Avray dădu din cap, cu ochii plecaţi:

— Ordinul Regelui...

Privind în toate părţile, îi mărturisi:

— Treburile merg prost pentru el. Duşmanii, printre care şi iezuiţii, nu-l au la inimă.

— Ca să vezi! Ce i se poate reproşa?

— Intriga n-are legătură cu adevărul... Ce e sigur, şi asta v-o spun doar dumneavoastră, e că se vorbeşte despre demitere.

— Aşa să fie?

Angelica era uluită.

—Cine să-i vrea răul acestui guvernator excepţional? Dumneavoastră, care aţi fost la curtea Regelui...

— Oh, atât de puţin! făcu marchizul un gest de regret. Ştiţi bine că Majestatea Sa nu mă iubeşte. Când m-am prezentat

la Versailles, după atâția ani de absență, Regele s-a încruntat. Totuși aveam asul în mânecă și i-am vorbit despre dumneavoastră. Vorbindu-i despre câte știți despre plante și ierburi aromatice, i-am sugerat să se gândească la o grădină pentru acestea, pe care să o proiecteze domnul Le Nôtre. Propunerea nu i-a displăcut. Ah, dragă Angelica, nu sunteți uitată! V-am văzut băieții, o să vă povestesc pe îndelete. Sunt foarte apreciați. M-am întâlnit și cu doamna de Castel-Morgeat, care e foarte frumoasă!...

Și îi făcu cu ochiul Angelicăi, dar ea, preocupată, nu înțelese sensul aluziei.

*

Se întâlniră pe plajă cu contele de Peyrac, căruia i se spusese despre sosirea guvernatorului, domnul de Frontenac.

Ville-d'Avray confirmă. Nu-și mai încăpea în piele de bucurie văzând atât surpriza pe care apariția lui neașteptată o provocase, cât și faptul că dovedise ce bine era el informat, înaintea altora, despre ce se hotăra la Curte.

În timp ce, în depărtare, se zăreau piramidele de pânze albe și punțile înalte, aurite, ale corăbiilor, Joffrey întrebă ceea ce întrebase și Angelica:

— Credeți că domnul de Frontenac are necazuri în Franța? E cineva care i-ar vrea răul?

— Vai, nu! Mă țin departe de intrigi, n-am interes să ies în evidență. Dar cineva de la ministerul marinei mi-a șoptit că e vorba de o plângere pe care fostul propietar al coastei de est, Nicolas Parys, i-ar fi trimis-o Regelui și în care cerea o pensie pe care credea că o merită.

Dar acum el e mort, ceea ce micșorează importanța acestei plângeri și soluționarea favorabilă a acesteia.

Afacerea ar fi mai degrabă îndreptată împotriva dumneavoastră, domnule de Peyrac și va trebui să vă apărați dacă ginerele lui Nicolas Parys va insista cu acestă plângere.

23

Priveau, de pe plaja plină de lume, apropierea navelor. Portul modest din Tidmagouche nu primise niciodată un număr atât de mare de vizitatori importanți.

Ville-d'Avray îi arătă, cu bastonul, Angelicăi, o navă mai mică decât celelalte, dar cu bordul aurit plin de sculpturi.

— E a mea... Țineți minte? E cadoul de la domnul de Peyrac pe care mi l-a oferit după ce biata „ASMODÉE" a fost scufundată de bandiți.

La prova corabiei, Angelicăi i se păru că desluşeşte scluptura unei prea frumoase sirene, cu părul lung.

— Afrodita!...

Începu să râdă, descoperind că pe dunetă era pictată scena naşterii Afroditei din spuma mării. Zeița era goală, iar trăsăturile aminteau de cineva cunoscut.

— Cred că e unul din cele mai extravagante capricii pe care le-ați avut!

— Am căutat mult până am găsit un artist pe placul meu. Vedeți ce mult vă seamănă? zise marchizul, încântat. Toți vă recunosc.

— Nu credeți că ați amestecat simbolurile? Amintiți-vă că, înainte de a deveni a dumneavoastră, nava a aparținut complicilor doamnei de Maudribourg.

— Aşa e, dar nu era un mijloc mai bun de a alunga duhurile rele decât acesta. Dumneavoastră sunteți zeița şi zeița vă reprezintă pe dumneavoastră.

*

Guvernatorul de Frontenac, îmbrăcat sobru, înconjurat de ofițerii marinei Regale în uniforme noi, se îndreptă spre contele de Peyrac şi Angelica.

— Sunt nespus de fericit să vă întâlnesc înainte de a continua călătoria spre Franța. Poate părea o nebunie, dar cred că veți fi de

acord cu mine. Plec în Franța ca să-i vorbesc Regelui și nu cred că el va condamna acest demers. Călătoria va fi scurtă, dus și întors. Dar trebuie neapărat să ne aflăm față în față. Căci sunt prin preajmă persoane care îmi produc neplăceri.

Angelica trase cu ochiul spre Ville-d'Avray. După cele spuse de el înainte, crezuse că domnul de Frontenac căzuse într-un fel de dizgrație în fața Regelui. Sau marchizul mințea, născând zâzanie?

El răspunse privirii ei întrebătoare ridicându-și ochii spre cer, părând a cere milă.

Apoi i se adresă lui Frontenac ca și cum ar fi vorbit unui bolnav pe moarte:

—Vom călători împreună. Va fi foarte plăcut.

— Ia te uită, sunteți aici? mârâi Frontenac, văzându-l. V-ați ales rău momentul de a porni în călătorie. Québec este un oraș insuportabil.

— N-am de gând să merg la Québec...

*

Frontenac era foarte bine dispus, chiar dacă îi părea rău că această călătorie neprevăzută îl lipsea, anul acesta, de expediția la fortul Frontenac, unde îi primea cu mare fast pe irochezi și verifica, împreună cu ei, dacă securea războiului era bine îngropată.

După ce întorsese lucrurile pe toate părțile, luase totuși hotărârea de a profita de vremea favorabilă și să traverseze oceanul pentru a pune capăt zvonurilor neplăcute, despre care îl informase soția lui, aflată la curtea Regelui de la Versailles.

— Dar dânsa, soția mea, Anne de La Grange, n-a putut afla, de această dată, cine îi șoptise Regelui vorbele otrăvite în ceea ce mă privește. Domnișoara de Montpensier, prietena ei dintotdeauna, despre care știți că e foarte pricepută în intrigi, s-a declarat neputincioasă. Trebuie să ajung la Rege. Avem legături de familie cu dinastia Bourbon. Tatăl meu era prieten cu Majestatea Sa Ludovic al XIII-lea, care mi-e naș de botez. Într-un fel, Regele mi-e văr, și-mi pot permite să-i vorbesc pe față. N-am nimic de pierdut. La Québec, lucrurile merg tot mai rău.

Le arătă o scrisoare a episcopului prin care era acuzat că a construit fortul de la Cataracui pentru a se îmbogăți pe ascuns din comerțul cu blănuri.

— Chiar şi episcopul mă părăseşte, deşi l-am ajutat împotriva iezuiţilor. Până şi Carlon mă lucrează pe la spate...

— Intendentul? Nu era în dizgraţie?

— Este, dar continuă să mi se opună ca să-l susţină pe un neam de-al său care face legea în Montréal şi pe care am vrut să-l arestez. Crede că, depărtându-se de mine, va avea de câştigat; dar se înşală. Înlocuitorul lui e pe drum. Dar Carlon stă pe poziţii, fiindcă i s-a zis că e vorba doar de o numire formală pentru a i se păstra postul în perioada în care el se va întoarce în Franţa ca să-şi pună în ordine socotelile.

Eu, măcar, plec fără să las în locul meu pe cineva. Secretarul se va ocupa de treburile curente. Asta o să-l încurce destul pe noul intedent. Are şi el ordinele lui, se pare.

— Cine i-a dat aceste ordine?

— Asta vreau să aflu. Domnul de La Vandrie, care mi-a înmânat scrisorile Regelui, nu ştia! Sau poate că nu vrea să spună.

Suspină, îngrijorat.

— Încă o lovitură din partea iezuiţilor.

Continuă, vorbind încet:

— Nu vă daţi seama ce se întâmplă la Québec. Atmosfera e aceea din timpul lui d'Orgeval care voia să ţină în mână totul. Nimeni nu mai e în siguranţă în casa lui, la slujbă şi nici chiar guvernatorul în propriul lui palat.

M-am simţit uşurat când am aflat despre sfârşitul lui ca martir al bisericii şi erou al Noii-Franţe. Nici că se putea mai bine, v-o spun pe şleau.

Oricum ar fi, viu sau mort, el mă îngrijorează. Amintirea lui scoate lumea în stradă. Pe când părăsisem Québec-ul, umbla zvonul că bărcile în flăcări au trecut pe deasupra oraşului. Eu nu le-am văzut, dar ştiţi cum e, pe oameni îi impresionează. Ei au văzut în această apariţie vestirea unei nenorociri sau un mesaj din lumea cealaltă, dat de cei care se aflau în acele bărci şi care trebuie să le aducă aminte muritorilor să se întoarcă la dreapta credinţă. Şi, ce să vezi, el era acolo!

— Cine?

— D'Orgeval. L-au văzut şi am fost asigurat că era chiar el. Alături de întâii martiri, iezuiţi şi pustnici. Sunt nebuni, dar nu te poţi pune cu ei. A trebuit să trimit soldaţii împotriva unor turbaţi care voiau să se ducă pe insula d'Orléans şi s-o spânzure pe doamna

Guillemette de Montserrat-Behar despre care se zice că ar fi vrăjitoare.

Trebuie să-l lămuresc pe Rege despre ce se întâmplă aici şi să aibă în vedere că iezuiţii îi fac multe necazuri.

Joffrey de Peyrac îl bătu pe umăr:

— Dragul meu prieten, te aşteaptă o călătorie lungă. Soarele e sus şi dacă mai rămânem aici, o să ne uscăm de tot, precum peştele ăsta. Du-te pe vas, să te răcoreşti, iar diseară, la masă, vom vorbi pe-ndelete despre toate.

Vorbele contelui îl liniştiră pe Frontenac care îşi regăsi voia bună.

Apoi, Joffrey îi invită pe domnul de La Vandrie şi suita lui, să bea o cafea turcească la umbra modestei lui locuinţe temporare. Gestul acesta îi lăsa libertatea de a se întâlni, seara, doar cu Frontenac.

Iar domnul Tissot, după ce musafirii plecară, începu pregătirile pentru a-l primi la cină, aşa cum se cuvine, pe guvernatorul Noii-Franţe.

*

Ginerele lui Nicolas Parys avea cam treizeci de ani şi era un bărbat tăcut şi încet în mişcări. Dar când vorbea, o făcea cu multă convingere în faţa lui Ville-d'Avray.

Socrul lui, într-adevăr, se plânsese Regelui, dar asta se petrecuse cu trei-patru ani până să se întoarcă în America ginerele lui. Apoi, bătrânul se însurase, şi se prăpădise într-o provincie îndepărtată, unde se stabilise ca să se bucure de nevastă şi de banii care-i obţinuse în urma vânzării domeniilor lui din Acadia, sporiţi şi de o pensie din partea Regelui. Văduva se măritase iute cu un intendent de prin partea locului şi nu-i prea păsa de moştenirea din America.

Toate astea le aflase de la fiica zisului Nicolas Parys iar veştile sosiseră primăvara, cu un vas breton şi, cu toate că veştile erau amestecate de notarul ce le scrisese, răsuflară uşuraţi, el şi soţia lui, înţelegând că mai erau bunuri în Acadia şi în Franţa – şi notarul făcea aluzie la aşa ceva – de care s-ar fi putut bucura.

—Aici, treaba e clară, îi spuse Ville-d'Avray. Nu-l poţi da în judecată pe domnul de Peyrac, pentru că bătrânul i-a vândut ce i-a vândut cu acte în regulă. Tranzacţia s-a făcut în faţa domnului Carlon, intendentul Noii-Franţe şi am fost chiar eu martor. V-a mai lăsat ca moştenire Canso, plajele pe care să le închiriaţi pescarilor, o parte din zăcămintele de cărbune. Cât despre averea moştenită în Franţa, n-aveţi decât să vă îmbarcaţi şi să mergeţi să vedeţi cu ochii dumneavoastră despre ce-i vorba.

Ginerele lui Nicolas Parys nu mai insistă. Dar, ceva mai târziu, în faţa unui pahar cu gin englezesc, zise nevestei că trebuia să aibă răbdare şi să aştepte să vadă dincotro bate vântul.

Tocmai umbla zvonul că domnul de Frontenac ar fi căzut în disgraţie. Poate va urma intendentul Carlon? În acest caz, ce s-ar fi ales din drepturile domnului de Peyrac? Ar fi putut apărea prilejul ca acesta să le piardă, fie invocându-se legea moştenirii, fie denunţându-l către marina Regală ca pirat sau aliat al englezilor.

Ar fi fost ocazia ca el, ginerele lui Nicolas Parys, să devină stăpânul coastei de Est. Iar călătoria în Franţa putea să mai aştepte. Poate la anul. Deocamdată, trebuia doar să le scrie acestor notari, grefieri şi avocăţei ca să-şi anunţe sosirea şi să aibă grijă de bănuţii lui.

*

La Tidmagouche, în fortul cu patru turnuri, sala, chiar dacă era cam joasă, era încăpătoare şi puteau, avea loc mese cu pretenţii, asemănătoare recepţiilor din Québec, unde erau la loc de cinste, în onoarea guvernatorului, vinurile alese, felurile de mâncare deosebite, servite în vase de aur. Şi, în această seară se scoseseră paharele din cristal de Boemia, cu reflexe sângerii, pe care nici Regele nu le avea.

Domnul de Frontenac aprecie cum se cuvine această primire princiară, mai ales că, la bordul corabiei, n-avea parte decât de cel mult o amărâtă de friptură de mistreţ.

Însoţit de domnul d'Avrensson şi de alţi câţiva apropiaţi, guvernatorul, la început cam tăcut, îşi dezlegă limba şi deveni voios după câteva pahare de vin, începând să recite un poem în care era vorba despre cum el, Frontenac, o furase pe amanta Regelui, ceea

ce îl adusese în situația exilatului, într-un fel, pe celălalt tărâm al oceanului.

Dar, ca un brav gascon ce era, făcea acum haz de necaz, fredonând:

CĂ REGELE STĂPÂN CE-MI ESTE
PE DOAMNA MONTESPAN IUBEȘTE
ÎMI PLACE TARE. DAR DE RÂS
MĂ STRIC, CĂCI FRONTENAC EU ÎS.
ȘI CHIAR DE-I REGE LUMINAT
DOAR RESTURI EL A CĂPĂTAT
DUPĂ CE EU M-AM ÎNFRUPTAT

Dar, deși toată lumea râdea, guvernatorul citi în ochii gazdei sale un avertisment prietenesc. Chiar dacă erau departe de Versailles, ochii și urechile Regelui se aflau peste tot, și, datorită situației în care se afla, nu erau locul și momentul potrivite pentru picanterii de acest fel, cam prea curajoase.

— Poate fac o greșeală, dar n-o să renunț la călătoria spre Franța. Trebuie să o fac, simt asta...

— Aveți de ales? întrebă Ville-d'Avray. Nu Regele v-a chemat?

— Vă înșelați cât se poate de tare. Eu sunt cel care a luat hotărârea de a pleca. Întrebați-l pe domnul de La Vandrie.

— Domnul de La Vandrie este un nebun care vă pizmuiește, care vă urăște și care are în vedere pe trei dintre prietenii lui ca să vă înlocuiască.

Frontenac tresări, se înecă, bău un pahar cu apă pe care i-l dădu valetul, apoi se liniști.

— Nu cred o iotă din scornelile dumneavoastră. Deja mă gândisem la ocazia de a-l întâlni pe Rege.

— Și La Vandrie, având în buzunar ordinul de rechemare și fiind destul de încurcat în misiunea lui, se mulțumește să vă încurajeze.

— Ticălosul... Dacă-i adevărat ce spuneți, o să dau de el și o să-l fac să scoată scrisorile pe care, ca un laș, s-a ferit să mi le dea.

— Nu-i bine să-i arătați că i-ați ghicit jocul. Stați liniștit.

— Și dacă la sosire o să fiu arestat și dus la Bastilia?

— Nici chiar așa! protestă Ville-d'Avray, dar tonul lui părea că ideea nu era departe de adevăr.

— Vorbiți pe șleau, domnule! strigă atunci Frontenac, apucându-l de jabou pe Ville-d'Avray și zgâlțâindu-l. Ce știți?

Ville-d'Avray îl asigură că nu ştie mare lucru. Când plecase în mai – şi acum era începutul lui august – nu erau decât nişte zvonuri care circulau între funcţionarii mărunţi din minister. Ar fi pus rămăşag că Regele nu ştia nimic şi că îl aprecia pe Frontenac mai ales că acesta înlesnise împăcarea cu domnul şi doamna de Peyrac.

Dar trebuie spus că zvonurile au picioare lungi iar el, Ville-d'Avray, întârziase în Acadia ca s-o vadă pe Marcelline cea frumoasă. Şi dacă, întorcându-se pe coastă, se îngrijora pentru Frontenac, era din pricina faptului că, întâi, cunoştea intenţiile domnului de La Vandrie, şi, doi, avea nasul format şi acest nas nu-l înşelase niciodată când lucrurile nu mergeau bine pentru prieteni.

Frontenac se întoarse spre Joffrey de Peyrac, întrebându-l ce părere avea despre toate acestea.

— Regele îi apreciază pe aceia care îşi văd de treabă şi dumneavoastră faceţi parte dintre aceştia. Regele Franţei nu se va lipsi niciodată de cineva vrednic doar pentru a da satisfacţie unor intriganţi.

— I-adevărat, recunoscu Frontenac. Dar mai e şi cântecelul de mai devreme, zise el, grijuliu. L-am jignit şi n-o să mă ierte în veci.

Apoi se înfurie din nou, amintindu-şi de toate acuzaţiile născocite împotriva lui şi care, chiar dacă păreau fără importanţă, ar fi putut să zdruncine încrederea pe care monarhul o avea în el.

— Ştiţi că, pentru a băga râcă, s-a mers până acolo încât mi s-a reproşat că am ales ca emblemă regală şi naţională în Noua-Franţă, drapelul alb cu flori de crin de aur al Burbonilor? Ştiu bine că datează doar de pe vremea lui Henric al IV-lea şi că francezii l-au acceptat cu greu, pentru că drapelul alb era al hughenoţilor şi amintea de panaşul alb protestant al lui Henric de Navara pe când el se lupta cu catolicii şi înfometa Parisul, înainte de a deveni Henric al IV-lea, primul rege din dinastia Burbonilor. Vă mărturisesc că prefer, dacă-i vorba de asta, drapelul albastru al cavaleriei, la care regele nostru, Ludovic al XIV-lea, a adăugat soarele auriu.

Dar în Canada lucrurile stau altfel. Pentru irochezi, roşul reprezintă războiul, moartea, în timp ce albul înseamnă pace şi auriul, bogăţie.

De aceea am ales acest drapel. Dar Regele nu cunoaşte motivul. Alegerea mea i-a fost prezentată într-o altă lumină... Oamenii sunt atât de răi şi atât de proşti!

Totul e pregătit ca să fiu spânzurat. Simt că nu pot face călătoria fără ca să mă ajute cineva de încredere. Terenul a fost pregătit de unii care habar n-au despre ce facem aici şi ce îndurăm şi care vor să-mi facă rău. Orice i-aş spune Regelui, cum să mă înţeleagă?

Sprijinându-se cu coatele pe masă, rămase gânditor.

Îl auzirăde mai multe ori şoptind: „Trebuie... trebuie... nu-i altă scăpare!".

Apoi, cu un aer hotărât, ridică ochii strălucind de speranţă:

— Da, un singur om, care să fie alături de mine şi să-i explice Regelui problemele complicate de aici, mă poate salva! Domnule de Peyrac de Morrens d'Irristru, în numele frăţiei de neam, în numele prieteniei care ne leagă, al serviciilor pe care ni le-am făcut unul altuia, în numele fericirii pe care i-o dorim acestei ţări, vă cer acum, vă conjur cu umilinţă: VENIŢI CU MINE!

24

— Niciodată! îi răspunse ca un ecou vocea Angelicăi. Niciodată! repetă ea, hotărâtă.

Şi, chiar în clipa în care rostea aceste vorbe, ea ştiu că Frontenac avea dreptate, pentru că era cea mai bună soluţie!

Molines, într-una dintre ultimele scrisori, vorbea despre oportunitatea unei vizite care să răspundă aşteptării îndelungate de care dăduse dovadă Regele. Ar fi fost vorba doar de o mişcare politică.

— Nu! Nu. Niciodată nu-l voi lăsa să plece!

Prea departe era Europa! Nesfârşit era oceanul! Când plecai, o făceai pentru totdeauna.

Angelica încetase să mai privească orizontul spre est, mai ales că fiii ei se aflau în Franţa. Aceştia s-ar fi putut întoarce, dar acum era în joc viaţa ei. Şi viaţa ei era Joffrey. Nu putea trăi fără el. Îşi jurase ca niciodată să nu se mai despartă, deoarece despărţirea, datorită distanţei şi pericolelor, ar fi putut deveni definitivă.

Şi totuşi... Privindu-l pe Joffrey, citi pe faţa lui răspunsul de care se temea: el accepta propunerea lui Frontenac. Era gata să o părăsească!

Ieşi val-vârtej din sală şi, cu inima bătându-i nebuneşte, alergă până la capătul cărării unde se înălţa o cruce bretonă, veche de un secol, ridicată de pescari. Îşi trase sufletul şi plecă mai departe, amintindu-şi că în acest loc fusese aruncată în mare sărmana Maria cea Blândă de către secretarul Ambroisinei, Armand Decaux. Îşi repetă iar şi iar că această blestemată coastă de est aduce doar nenorociri.

Se aşeză pe marginea drumului şi era chiar locul în care plânsese la pieptul lui Piksarett când îşi închipuise că Joffrey o înşelase cu perfida ei rivală, Ambroisine.

Totul era trecut, iar din acea bătălie câştigată ieşise mai puternică.

„ Plecarea! Nehotărârea! Asta înseamnă Nebunul pe care dulăul îl muşcă de călcâi!! Ba nu, nu-i aşa! Acum, putem să ne asumăm orice. Atunci, ce spune tarotul? „ O călătorie pe care o faci fără s-o vrei, silit de muşcătura dulăului "... O obligaţie de care nu poţi scăpa. Nebunul îmbrăcat în albastru e spiritul, iar centura lui aurită ţine de mistică... O călătorie? Fie, dacă ţine de destin.

Dar nu despărţirea, nu! Nu mai trebuia să facă iar greşeala de a-l lăsa să se depărteze de ea.

*

Când se înapoie la fort, Joffrey o aştepta în apartamentul lor. O văzuse venind şi stătea în picioare, lângă fereastră, cu braţele încrucişate, sprijinindu-se de pervaz ca să-şi odihnească piciorul bolnav, având un surâs liniştitor în colţul buzelor.

— Dacă pleci, n-am niciun rost! strigă Angelica. Nu-mi mai rămâne nimic, ai luat totul cu tine!

— Femeile au norocul de a se lăsa în voia acestor emoţii, spuse el, sărutându-i obrajii plini de lacrimi. Li se dă voie să plângă, să strige, să-şi smulgă părul ca să-şi aline durerea. Dar mie, unui biet bărbat, ce mi se dă voie să fac când sunt părăsit de tine, care eşti lumina vieţii mele şi care nu trăiesc decât prin dorinţa de a te revedea cât mai curând? Când sunt singur, nu mă pot gândi decât la femeia alături de care...

Cu fruntea pe umărul lui, ea începu să râdă:

— Nu cred nimic din ce-mi spui şi n-o să mă înduioşezi! N-am nevoie de promisiuni. Nici nu vreau să-mi imaginez că ai putea fi departe de mine.

Începu să plângă din nou.

— O să mor...

Îl îmbrăţişă cu disperare, ca şi cum ar fi vrut să ia cu ea căldura lui, şi tot ceea ce iubea la el. Era atât de viu, de puternic, încât toţi ceilalţi, da, toţi ceilalţi care îi traversaseră viaţa, îi păreau şterşi, plictisitori, de nesuportat.

— Chiar nu eşti convinsă că şi eu, fără tine, m-aş simţi fără rost?

—Nu, nu cred. Te cunosc ! Te simţi bine în mijlocul intrigilor, îţi place să conduci, să construieşti. Tu eşti bărbat. Chiar şi Regele reprezintă o miză pentru tine. Abia aştepţi să-l îmbrobodeşti, acum, când ţi se oferă ocazia.

— Dar tu ai procedat altfel, doamnă? spuse el, luându-i faţa cu palmele lui calde şi silind-o să-l privească în ochi. Şi eu te cunosc prea bine. Şi, slavă Domnului, dragostea de viaţă te va ajuta cât timp voi lipsi şi ştiu că-i vei învinge pe duşmani, atât pe ai tăi cât şi pe ai mei, şi te voi regăsi la fel de frumoasă, ba chiar mai frumoasă!

— Deci, văd bine, va trebui să mă împac cu soarta de nevastă. E mai rea decât a soţului, căci bărbaţii sunt cei care pleacă.

— Uneori şi femeile. Socoteşti greşit locul pe care îl ai în viaţa mea. Eu sunt cel care va suferi ştiindu-te departe, la Gouldsboro, fiind gelos, da, gelos, gândindu-mă că eşti singură, stăpână pe viaţa ta, fără să mai socotesc pericolele prin care e posibil să treci.

Cuvintele astea, în care ea simţea o îngrijorare sinceră, o ajutară să-şi vină în fire.

— Te asigur că o să fiu cât se poate de prudentă. Nu mă tem de nimic, te rog să pleci liniştit.

— Atunci, ţine minte: nu-i vorba decât de o iarnă, departe unul de celălalt iar nu de unul fără celălalt. Misiunea încredinţată mie de Frontenac nu e lipsită de importanţă. O ştii şi tu la fel de bine. De data asta, cred că intervenţia noastră e necesară, pe lângă Rege: un singur cuvânt poate salva totul, după cum poate pierde totul. În timpul acestei bătălii, vei fi lângă mine, aşa cum şi eu voi fi lângă tine...

În braţele lui, Angelica trebuia să admită că totul era sub influenţa unor forţe mult prea puternice, care făceau şi desfăceau

totul şi că miza importantă îi obliga să se sacrifice, să treacă nişte încercări. Dar totul va fi bine, îşi repeta ea. Lunile de despărţire vor trece repede. Va fi bine, îşi repetă ea neîncetat şi îl vedea traversând oceanul, debarcând într-un port din Franţa, ajungând apoi în faţa Regelui. Şi nu era în firea lucrurilor? Un nobil important din regat, dintr-o veche familie din Aquitania, îşi relua locul printre prinţi.

„Într-o bună zi, se va întâmpla", ar fi zis Molines.

Regele! Joffrey de Peyrac! Doi bărbaţi care au trecut prin multe ca să ajungă, în sfârşit, faţă în faţă, iar pretextul pentru această întâlnire, în care fuseseră învinse resentimentele, era ceva pe care amândoi îl doreau: măreţia Regelui Franţei în America.

Lui Ludovic al XIV-lea îi plăcea să verifice el însuşi. Ea avea încredere în Joffrey. Era puternic, abil, şi avea idei clare în toate situaţiile.

25

A doua zi, ieşind din casă, Angelica îl întâlni pe marchizul de Ville-d'Avray care o aştepta. Luând-o de braţ, porniră pe cărarea nisipoasă şi el începu să-i vorbească iar despre grădinile Regelui.

— Nu vorbesc despre grădinile şi parcurile de agrement, ci de grădinile de zarzavat, legume şi fructe. Văzându-le splendoarea, crezi că te afli într-un tablou şi că te plimbi prin el. Iar parfumul, ce să mai vorbim! Regele a plantat o sută de muri, lângă care a pus cincizeci de peri pitici a căror mireasmă, la sfârşitul verii, când se coc, e de negrăit.

— De ce să vorbim despre aceste peisaje atât de rafinate? Ne aflăm aici, în mijlocul naturii sălbatice iar mirosul care ne înconjoară, cum bine vă daţi seama, este acela de cod pus la uscat. Iar la Wapassou, n-am putut să fac să înflorească nici măcar un măr din Normandia...

— Tocmai de aceea: vreau să pun în balanţă sărăcia de aici cu splendoarea de la Versailles şi să vă trezesc dorinţa de a o revedea.

— Ştiţi bine că nu-l pot însoţi pe Joffrey în călătorie. Trebuie să rămân în America. Sunt legată de toţi şi de toate, şi mi-e teamă că voi hotărî să nu mă întorc niciodată în Franţa.

— Ba o să vă întoarceți! Amintiți-vă cum vă invitam la Québec și spuneați: mi-e imposibil să pun piciorul pe un teritoriu aparținând Franței fără să fiu în pericol. Dar ați venit, până la urmă, și am petrecut, împreună, o iarnă minunată, iar prezența dumneavoastră a creat multe legături și prietenii.

— Aceste minunate rezultate par a fi compromise acum...

— Nu mai vorbiți așa! Nu s-a întâmplat nimic, sunt doar bârfe, zvonuri lansate de intriganți. Frontenac face bine că se duce în Franța, va face curățenie.

Marchizul părea foarte sigur de ce spunea, iar Angelica se întrebă dacă nu cumva, din pricina iubirii aprinse pe care i-o purta lui Joffrey, bănuia mai multe decât era cazul.

Admițând aceasta, gândurile i se îndepărtară spre ceea ce trebuia să facă în viitorul imediat. Scopul călătoriei următoare era să o vadă pe Honorine, dar Joffrey se opusese. Atâta timp cât Frontenac era plecat, nu voia să o știe pe Angelica în Noua-Franță. În acest caz, revederea cu Honorine rămânea nesigură.

După două zile de discuții, se hotărâse ca nava lui Job Simon, „SAINT CORENTIN", având-l la bord pe locotenentul Barssempuy, care conducea expediția, va duce la Québec și Montréal pe domnul de Vauvenart pe prietena acestuia, La Dentellière, pe Adhémar, Yolande și copii lor, pe Yann Le Couennec și pe alții.

Barssempuy și domnul Quentin, călugărul oratorian, vor fi, la Montréal, trimișii domnului și doamnei de Peyrac. O vor revedea pe Honorine, pe maica Bourgeoys, pe familia seniorului du Loup, vor aduce scrisori și veşti iar la întoarcere îi vor îmbarca pe Adhémar, Yolande și pe Yann, poate și pe logodnica acestuia.

După „ SAINT CORENTIN ", urmau să plece „ REINE-ANNE ", având la bord pe Frontenac și suita, iar „ GLOIRE-SOLEILE " și „ MONT-DESERT " erau pentru contele de Peyrac.

Înainte ca „ SAINT CORENTIN " să plece la Gaspé, Angelica o luă deoparte pe Yolande:

— Adu-mi-o pe Honorine! I-am sugerat așa ceva maicii Bourgeoys în scrisoare. Poate mă va socoti o mamă nebună, dar, în absența soțului, nu pot să o știu departe de mine vreme de un an.

— Și dacă fetița se simte bine acolo?

Angelica era nehotărâtă.

— Dacă se simte bine și e fericită, las-o acolo. Ne vom revedea la vară. Dar nu te lua după ea. Fii atentă la toate! Am încredere în tine. O să-i scriu și fratelui meu și o să vorbesc și cu domnul de Barssempuy.

*

— Te rog să pleci înaintea noastră. Așa, n-o să mai suferi uitându-te după corăbiile care dispar în depărtare.

Angelica refuză. Era o femeie ca toate femeile, și ele rămân pe țărm.

— Aș vrea să petreci iarna la Gouldsboro. E mai aproape de ocean și, cine știe, dacă va fi nevoie, poți să pleci la Salem sau la New-York, la domnul Molines...

— Ți-e teamă de ceva?

— Nu de ceva anume... Dar la Goludsboro ai fi mai puțin singură, mai apărată.

— Îmi place mai mult la Wapassou. Acolo mă simt acasă și mă simt apărată. Și, pe lângă asta, e un post îndepărtat și cei care sunt acolo au nevoie, cred, să ne știe lângă ei pe timpul iernii.

În ceea ce-l privea pe Rege, hotărâseră să adopte principiul pașilor mărunți. Mai întâi, bărbații se vor întâlni și vor pune lucrurile în ordine iar femeia, mărul discordiei, ar apărea când toate se vor liniști.

Discutând, contele de Peyrac își spuse că niciodată nu încercase un atât de puternic sentiment de iubire pentru ea. Niciodată nu se simțiseră atât de apropiați și tristețea zilelor de dinaintea despărțirii o alungaseră printr-o dragoste pătimașă cu care trebuiau să-și hrănească amintirile când vor fi departe unul de celălalt.

Nu mai exista niciun obstacol între ei. Nedreapta despărțire se petrecea în mijlocul unei depline fericiri. Trecuseră acum, cu durere, peste o pagină luminoasă, fără nori, a iubirii lor.

Ultima noapte o petrecuseră iubindu-se nebunește, dezlănțuiți, repetându-și că era ultima dovadă pe care și-o făceau unul altuia, fiecare urmând, în felul lui, să-și apere și să câștige pentru celălalt dreptul de a rămâne împreună, susținându-se, din depărtări, prin puterea gândului.

— Mă voi gândi neîncetat la tine, dragostea mea. Aşa cum n-am făcut-o niciodată. Acum te cunosc. Nu mi-e teamă de nimic, te vreau pe tine, doar pe tine. Nimic nu poate stinge această flacără şi asta mi-e de-ajuns.

Fii tare, iubita mea, fii tu însăţi! Trăieşte, cântă, râzi, răspândeşte în juru-ţi dragostea de viaţă, dorinţa de a iubi, de a fi vesel, de a construi mereu. Aşa te văd, aşa te iubesc. E doar o iarnă de trecut.

*

— Fiţi liniştită, voi veghea asupra lui, şopti Ville-d'Avray. Mi-ar fi plăcut mai mult să rămân aici, lângă dumneavoastră, dar vă sunt mai de folos plecând. O să mă ocup de domnul de Peyrac, o să veghez asupra lui, repetă marchizul. Nu sunt vorbe în vânt. La Curte, sunt ca un câine de vânătoare, ştiu totul despre toţi şi nimeni nu mă poate păcăli.

Se hotărâse să urce ultimul la bord, ca să rămână lângă Angelica pentru a o ajuta să treacă peste durerea despărţirii.

„AFRODITA" urma să plece odată cu următorul flux şi marchizul spuse că nu-i va lua mult timp ca să prindă din urmă celelalte nave.

Nu mai avea timp să se ducă la Chignectou să-l vadă pe Cherubin, aşa că acesta va trebui să petreacă un an în Golful Francez, sperându-se că nu va uita cu totul bunele maniere şi alfabetul, deprinse cu atâta greutate.

Câte plecări nu văzuseră aceste plaje! Sub privirile celor obişnuiţi cu acest spectacol, Angelica şi Joffrey puteau, totuşi, să se sărute la despărţire – nu se aflau la Boston – dar cu reţinerea cuvenită rangului de nobili francezi. Joffrey de Peyrac nu uita să salute pe toţi şi dădu sfaturi fiecăruia.

Întorcându-se la Angelica, fu surprins de implorarea ei:

— Promite-mi! Te rog să-mi promiţi!...

— Te ascult!

— Promite-mi că nu te vei duce la Praga.

— La Praga?!...

— N-am timp să-ţi explic... Promite-mi şi gata!

Şi el promise. N-avea de unde să ştie despre ce-i spuseseră ghicitoarele Angelicăi.

Praga? Îşi aminti că era un oraş în care, pe vremea cercetărilor pe care le făcea, visase să ajungă.

Urcându-se în barcă pentru a fi dus pe vas, Joffrey privi iar către Angelica şi se gândi cât era de frumoasă şi de imprevizibilă.

Cât despre ea, se simţea mulţumită. I se ridicase o piatră de pe inimă că nu uitase, în ultima clipă, să-i smulgă această promisiune.

Ajunsă la bordul „ CURCUBEULUI ", Angelica văzu cum nava ei se puse în mişcare, la fel ca şi „ AFRODITA ", nava marchizului, care îi fusese de mare ajutor în acele clipe ale despărţirii de Joffrey. CURCUBEUL o porni spre sud, alunecând pe lângă ţărmurile sălbatice ale Noii-Scoţii, care îşi trimeteau către ea, acum singură, mireasma câmpiilor pline de flori.

*

La Gouldsboro, se aruncă în braţele lui Abigaël şi plânse fără să se poată opri. Abigaël o lăsă să se liniştească, apoi o întrebă:

— În afară de această despărţire, mai e şi altceva care să te mâhnească?

— Nu ştiu dacă-i vorba de mâhnire, dar simt o teamă. Totuşi, mărturisesc acum, nu mi-e teamă pentru el, cum nu mi-a fost teamă când mi-au plecat băieţii. Ca şi pe el, îi simţeam puternici. Mă gândesc la ce mi-a spus odată Piksarett: lasă-te în voia intuiţiei. De aceea, uneori simt că... Ştii, Abigaël, e ca o pală de vânt care mătură marea şi schimbă pe neaşteptate culorile. Totul devine rece, întunecat...

Îi povesti despre faptul că, în ciuda eforturilor, nu putuse da de urma uneia dintre Fetele Regelui şi de bănuiala care apăruse: Diavoliţa trăia.

— Ai vorbit despre asta cu domnul de Peyrac?

— Şi ce să-i fi spus?

Într-un fel sau altul, sora lui Germaine Maillotin dispăruse şi nimeni nu putea spune când şi unde.

— Acum domnul de Frontenac a fost chemat la Curte. Poate să nu fie nicio legătură, dar nu-mi place că apar, nu se ştie cum, tot felul de bârfe, zvonuri şi intrigi, şi sunt din ce în ce mai multe.

Abigaël o ascultă cu atenție. Apoi spuse că două capete judecă mai bine decât unul singur și că situația se va limpezi. Dacă ar fi fost vorba de un complot pus la cale împotriva lor, fuseseră luate măsuri hotărâte. În Franța, Joffrey de Peyrac nu se va lăsa păcălit și va ști să distrugă această caracatiță, dacă ea există cu adevărat.

Și Angelica înțelegea că lunile ce vor urma or să aducă schimbări importante și trebuia să fie cât se poate de prudentă.

—Totul înseamnă mișcare, trase concluzia Abigaël. Lumină și umbră. Soare și furtună. Ne-am înșela dacă am crede că, fiind ființe vii, putem sta în afara acestor schimbări.

RĂSUFLAREA DIAVOLULUI

26

Vârtejul începu odată cu întoarcerea neaşteptată a perechii Adhémar-Yolande.

Apăruseră acolo, unul lângă altul, stângaci şi zăpăciţi. Angelica, ieşită din fort împreună cu gemenii şi îndreptându-se spre han unde voia să mănânce, se întrebă, văzându-i, dacă erau chiar ei. Ce putuse să se întâmple? Îşi amintea că îi văzuse, ultima dată, plecând cu „SAINT-CORENTIN", alături de cei doi copii ai lor, cu intenţia de a vizita neamurile la Québec, apoi să meargă la Montréal ca să afle veşti de la Honorine şi, dacă s-ar fi putut, să o aducă aici. Orice ar fi făcut, nu se puteau întoarce aşa repede.

— Ce faceţi aici? Unde e Honorine? îi întrebă Angelica după ce îşi reveni.

— N-am putut trece de Gaspé, răspunse Yolande cu o voce care parcă venea din mormânt.

— De ce?

— Naufragiu

— „SAINT- CORENTIN" s-a scufundat, adăugă Adhémar.

— Scufundat?

— Da, scufundat!

De când se aflau în aceste ţinuturi, nicio navă nu se scufundase. Angelicăi nu-i venea să creadă.

— A fost furtună?

Dădură din cap că nu. Se priveau unul pe celălalt, ţepeni ca nişte păpuşi.

— S-a tras asupra noastră, îngăimă Yolande.

— Două ghiulele, şi „ SAINT-CORENTIN “, cu noi cu tot, s-a duş la fund.

Îşi dădură drumul la limbă, vorbind amândoi deodată. Totul se petrecuse când nava intrase pe gura de vărsare a fluviului Saint-Laurent.

Se trăsese de pe o navă mare, care abia se ghicea prin ceaţă. Văzuseră un fulger, apoi auziră o bubuitură şi lovitura primită îi trântise pe punte iar vasul începuse să troznească şi să se încline, luând apă.

După ce domnul de Barssempuy dădu ordine ca şalupa de salvare să fie coborâtă iar în ea să fie luaţi călătorii, el se urcă, împreună cu patru oameni, într-o barcă mai mică şi se îndreptă, vâslind din răsputeri, către uriaşa navă care părea o fantomă ameninţătoare. Strigând şi fluturând stindardul domnului de Peyrac, Barssempuy repetă că ei erau din Gouldsboro şi doreau lămuriri şi ajutor.

Îl văzură că dispare, barca ajungând la navă prin partea opusă.

În acest timp, ascultând de ordinele căpitanului, toţi cei care nu participaseră la repararea stricăciunilor de pe navă coborâseră în şalupă. Şi bine făcuseră, căci, de îndată, se auzi o altă bubuitură, nava lui Job Simon, lovită sub linia de plutire, se scufundă.

— Au scăpat toţi?

— Din păcate, nu! Doi oameni au rămas în cală şi au dispărut în mare. Ceilalţi s-au aruncat în apă; printre ei se afla şi bătrânul Job Simon. Au fost urcaţi în şalupa, mult prea încărcată, care a fost dusă de curenţi şi acoperită de ceaţă.

— Aţi visat!

Angelica se uita la ei, sperând că şi-au pierdut minţile şi că ce-i povesteau era un coşmar.

Yolande se puse pe plâns.

— Şi copiii unde sunt?

Femeia plângea şi mai tare. Printre sughiţuri, Angelica află că Mélanie şi Anselme, cei doi copii, se aflau în siguranţă la bunica lor, vestita Marcéline cea Frumoasă, la moara din Chignetou.

Din fericire, şalupa, prea încărcată şi abia ţinându-se la suprafaţă, se întâlnise cu ambarcaţiunea unui colonist, Tancréde Beaujars, care îi dusese la coliba lui aflată pe falezele din Gaspé.

Acesta le spusese că nu făceau bine dacă se duceau la Québec. Acolo se petreceau lucruri urâte datorită noului guvernator care-i ţinea locul lui Frontenac.

„Duceţi-vă îndărăt şi daţi de ştire domnului de Peyrac despre ce se întâmplă aici".

Le împrumutase barca şi cârmaciul, rugându-i să i-o înapoieze când or putea, dar să fie încărcată cu cărbune de la Cap-Breton şi cu peşte uscat.

Venind către Tidmagouche, naufragiaţii trebuiseră să treacă peste un braţ de mare aflat între coasta de est şi insula Saint-Jean, unde dădură peste sute de mii de foci care rătăciseră drumul migraţiei lor obişnuite. Datorită acestei întâmplări, traversaseră istmul pe jos pentru a ajunge în capătul Golfului Francez, unde lăsaseră copiii la Marcéline iar ei se îmbarcaseră pentru Gouldsboro.

— Tancréde vorbea de un guvernator nou, se miră Angelica. Nu-i vorba, mai degrabă, de un nou intedent?

— El aşa a zis: guvernator.

— Şi Barssempuy şi ai lui au rămas în mâinile piraţilor?

— Păi, să vedeţi... Pe când ne zbăteam să ne căţărăm în şalupă – asta până să vină a doua ghiulea – câţiva dintre marinari au crezut că-l văd pe locotenentul Barssempuy spânzurat de o vargă.

— Spânzurat!?

— Noi nu l-am văzut. Întrebaţi-i pe ceilalţi.

Adhémar îi arătă doi bărbaţi care stăteau în grupul din faţa hanului şi care îi confirmară Angelicăi vestea.

Moartea locotenentului era inexplicabilă.

— Spânzurat, îşi repetă ea. Imposibil! Nici chiar un căpitan englez n-ar fi făcut una ca asta. Poate că bieţii oameni, înspăimântaţi, n-au văzut bine! Şi Joffrey era plecat, ca şi domnul de Frontenac... Totul merge din rău în mai rău. Poate că Diavolul a pus la cale toate astea!

Cele ce urmară i-au confirmat din plin bănuielile.

27

Femeia-Diavol! Ca o pânză de păianjen, ea îşi atrăgea victimele încet-încet, ca să le otrăvească, să le paralizeze voinţa, să le adoarmă atenţia!...

Angelica simţea cum firele otrăvite se strâng în jurul lor.

Într-o dimineață, auzi strigăte venind din port și zări o femeie despletită care se zbătea cu disperare, fiind greu stăpânită de cei care o țineau. Era cu siguranță o străină.

— Ce se întâmplă? Cine-i femeia?

— De unde să știm? Nu ne-a spus cum o cheamă, răspunse un marinar care-i ținea mâinile.

Era un breton, pescar, și o adusese aici pe nefericita care striga mereu: „Gouldsboro! Gouldsboro!" cerând tot timpul să fie milostivi și s-o ducă acolo.

În timp ce marinarul vorbea, femeia, mai degrabă tânără și frumoasă, rămăsese într-o stare de apatie, cu un aer pierdut, îngenuncheată. Se liniștise îndată ce auzise vocea Angelicăi sau fusese o coincidență?

Dar, fără veste, se smulse din mâinile celor care o țineau și se aruncă la picioarele Angelicăi, strângându-i genunchii și țipând din răsputeri:

— Soseşte! Ea soseşte!

Încremenită de uimire, Angelica o recunoscu pe Delphine Barbier de Rosoy, soția aspirantului Gildas din regimentul Carignan-Salière. O văzuse anul trecut, pe când se afla la Québec.

— Delphine, tu eşti? Cum de eşti în halul ăsta? Ce ți s-a întâmplat? Răspunde!

Femeia tremura, iar la colțurile gurii îi apăruse o spumă albicioasă. Părea să nu poată vorbi.

— Dați-i apă, îi este sete, zise cineva.

Pescarii spuseră că, de mai multe zile, nu mânca și nu bea. Repeta necontenit: „Gouldsboro, repede, repede!".

Angelica o mângâie și îi spuse că ajunsese la Gouldsboro și că aici era în siguranță. Cuvintele ei o liniștiră pe femeie care șopti cu greu:

— Am văzut-o, am văzut-o! Ah! Simțeam că nu vom scăpa de ea! S-a întors, suntem pierdute! Am văzut-o!

— Pe cine?

— Ea! îngăimă Delphine și ochii i se măriră. Știți cine! Ea, ducesa, binefăcătoarea! Ea este...

Nu-și putu duce vorba până la capăt și se prăbuși.

Angelica o duse în fort, în apartamentul ei și o întinse pe pat. Îi umezi buzele, i le șterse, apoi îi dădu apă proaspătă pe care

Delphine o înghiţi cu lăcomie, revenindu-şi. Se cufundă în perne cu un suspin adânc, dar, în curând, începu iar să tremure.

— Doamne sfinte, ce-i cu noi? gemu. M-a urât mereu, mai ales pe mine m-a urât. O să mă ucidă. Şi pe Gildas o să-l ucidă! Iată, a ieşit din mormânt! Doamnă Angelica, ajutaţi-mă!

— Vreau să te ajut, dar trebuie să te linişteşti şi să-mi povesteşti totul pe-ndelete...

— Am văzut-o, vie, în faţa mea, şi ştiu că şi ea m-a văzut!

— Unde, Delphine? Unde erai când ai văzut-o? În pat?... Visai?...

— Nu! Eram pe chei, ca toată lumea, aşteptându-l pe noul guvernator şi pe soţia lui, care veneau din Franţa. Atunci am văzut-o acolo, înconjurată de suită. Ea era!

— Oare nu era cineva care îi seamănă? Totdeauna ţi-a fost teamă că o să învie!

— Aşa-i! De când s-a dovedit că Henriette Maillotin a dispărut, n-am mai avut îndoieli că trăieşte... Dumneavoastră ştiţi la fel de bine. Mormântul de la Tidmagouche este al Henriettei, care a fost ucisă, desfigurată şi îmbrăcată în hainele ducesei.

— Dar cum de a supravieţuit rănilor?

— Bătrânul Nicolas Parys a avut grijă de toate. S-au înţeles bine, amândoi erau oamenii Necuratului...

— Dacă-i aşa cum spui, de ce i-a trebuit atâta vreme până să se arate?

Tânăra ridică din umeri.

— Nu se poate şti... Pentru ea, timpul nu există. Este veşnică precum diavolul, care ştie să se facă uitat până îşi regăseşte puterile, frumuseţea. Întoarsă în Franţa, a fost căutată pentru complicitatea cu doamna Brinvilliers. Le-a scăpat...

— Bătrânul Parys a murit.

— De aceea s-a întors! Vedeţi, totul se leagă. Pentru ea, timpul e doar perioada în care poate face rău: să-şi ruineze amantul cel bătrân, să-l asasineze, să se mărite cu altul care să-i permită să apară iar sub un alt nume în Canada, unde, ştiind multe, să săvârşească alte nenorociri ca să se răzbune.

— Acceptând că e vorba de ea, cum se face că n-au recunoscut-o şi alţii? Riscă să fie denunţată pe loc.

— Cine să facă? Cine să îndrăznească?

— Carlon, de exemplu. Ar avea un cuvânt greu.

Delphine râse cu amărăciune.

— Ce poate face intendentul? El ştie că riscă mult...poate chiar să fie ucis. Guvernatorul cel nou are puteri depline, chiar şi asupra lui Carlon.

— Asta nu-l împiedică să...

— Ba da... Ce nu ştiţi e că guvernatorul e însurat, că soţia lui a venit odată cu el în Canada, se numeşte doamna de Gorrestat şi ... ESTE EA! Pe ceilalţi îi va păcăli. Nu şi-a pierdut puterile diavoleşti, care sunt acum chiar mai mari. Aşa cum v-a înşelat chiar şi pe dumneavoastră aici, la Gouldsboro, cu aşa-zisul naufragiu, aşa îi va înşela şi pe ceilalţi, acolo. Le va lua minţile cu surâsul ei, cu privirile pline de subînţelesuri şi de promisiuni, cu vorbele ei care adorm bănuielile.

— Delphine, te mai întreb o dată: era chiar ea?

— Da, doamnă, chiar ea. Puţin schimbată, e drept, dar privirea era aceeaşi. Când m-a privit, m-am simţit ca un iepure în faţa unui şarpe. A trecut pe lângă mine, surâzând, înconjurată de escortă şi mi-a spus fără ca nimeni altcineva să poată auzi: „ Vei muri în această seară!...".

— Chiar aşa a spus?

Delphine suspină şi închise ochii, obosită.

— Dumnezeu mi-e martor. Şi privirea ei spunea acelaşi lucru. Atunci, m-am hotărât, pe loc, să fug, dacă voiam să trăiesc. Québec era ca o capcană din care trebuia să scap.

Am ajuns cu o şalupă la o navă care se îndrepta spre Tadoussac şi... iată-mă aici. Trebuia să vă întâlnesc, pentru că sunteţi singura care mă poate înţelege.

— Şi Gildas, unde e? întrbă Angelica, încercând să o liniştească schimbând vorba.

— Gildas? repetă Delphine cu un aer absent.

— Da, Gildas, bărbatul tău.

— Gildas... da! făcu ea, ca ieşită din vis. Din fericire, nu ştie nimic. N-are ce să păţească,... ea pe mine mă voia.

În timp ce Angelica se întreba dacă să creadă cele auzite, Delphine îşi reveni. Se aşează pe marginea patului, apoi se ridică încet, îşi potrivi rochia şi păşi spre fereastră. Privind afară, trăsăturile i se luminară şi fu cuprinsă de o bucurie melancolică.

— Oh, Gouldsboro, murmură, cât te iubesc şi cât te urăsc! Aici au început fericirea şi nefericirea pentru mine. Te urăsc pentru

că mi-ai arătat cine era ea cu adevărat şi te iubesc pentru că m-ai ajutat să mă desprind de ea.

Fără să se întoarcă spre Angelica, Delphine continua să vorbească:

— De ce vă îndoiţi de cele ce v-am spus? De ce mă credeţi nebună? Mă cunoaşteţi bine, doamnă! Şi ştiţi că ea este în stare să ne tulbure minţile, dar nebună nu sunt!

Angelica îi privea silueta care se profila în cadrul ferestrei şi, amintindu-şi de ceva, o întrebă:

— Delphine, parcă erai însărcinată, aşa-i? Trebuia să fii în luna a şasea sau a şaptea.

Femeia privi în gol, căutând parcă pe cineva.

— L-am pierdut, spuse, şi începu să plângă. Cred că privirea ei l-a ucis. S-a întâmplat pe corabie, în timpul furtunii care ne-a prins pe când traversam golful Saint-Laurent şi care ne-a zgâlţîit cumplit. Eram în cală, claie peste grămadă, aruncaţi încoace şi încolo şi atunci am simţit cum se rupe ceva în mine şi, după ce s-a potolit furtuna, l-am văzut zăcând pe duşumeaua murdară, plin de sânge. Marinarii au vrut să-l arunce în apă, dar nu i-am lăsat. Atunci căpitanul mi-a adus o lădiţă din lemn ca un sicriaş şi l-am pus acolo. Fără veste, corabia a început să fie izbită de ceva şi, când am ieşit pe punte, cu lădiţa în braţe, am văzut mii şi mii de lupi de mare, focile acelea mari, prin care nava cu greu îşi făcea loc, izbită grozav din toate părţile.

Rămăsesem împietrită, dar căpitanul a luat lădiţa şi a aruncat-o el însuşi în mare, în vânzoleala nespusă de blănuri lucioase. Din fericire, Dumnezeu a făcut ca sicriaşul să plutească printre focile mării şi nu s-a dus la fund.

Delphine se liniştise după ce relatase întâmplarea, dar lacrimile îi curgeau pe obraji.

— La următoarea oprire, indienii de-acolo m-au îngrijit, iar căpitanul m-a dat în grija acestor pescari şi aşa am ajuns la dumneavoastră.

Urmă o tăcere lungă şi Angelica se întreba cum de făcuse faţă Delphine acestor încercări cumplite. Amănuntele din întâmplarea cu focile se potriveau cu ce-i povestise Adhémar şi asta însemna că femeia era întreagă la minte.

— Puiul meu drag, şopti Delphine, sărmanul de tine. Ai fost prima dintre victimele pe care ea le-a făcut. Vor fi şi altele. Păziţi-vă,

doamnă, căci numai ura pe care v-o poartă a făcut-o să se întoarcă în Canada.

Prin fereastră, se uita în toate părțile, de parcă s-ar fi așteptat s-o vadă sosind.

— Odihnește-te, Delphine! N-are cum să vină chiar acuma! Nu poate să zboare de la Québec până aici. Liniștește-te, dormi, și eu o să am grijă de tine. Aici ești apărată.

— Și dacă apare mâine, aici?

— N-are cum! Gândește-te!

— Ba poate! Ea poate orice! suspină femeia.

— Draga mea, orice ar fi, să ții minte că liniștea pe pământ e dată de cei care ne vor binele. Și chiar dacă ea va veni alături de toate legiunile diavolilor, ține minte și nu uita în veci:

Dumnezeu învinge întotdeauna. El este cel mai puternic.

28

Seara, Angelica o duse pe Delphine la mătușa Anna care avea totdeauna o cameră de închiriat.

Nu putu să vorbească despre întâmplare cu Colin Paturel așa cum voia, deoarece era plecat. Apoi își luă copiii de la familia Berne, unde îi lăsase, și schimbă două vorbe cu Abigaël. Îi povesti despre Delphine de Rosoy, dar nu-i dădu prea multe amănunte despre ce-i povestise, nefiind convinsă că femeia era chiar întreagă la minte. Și mai trebuia să se pregătească pentru plecarea la Wapassou.

Dinspre port veneau zgomote și larmă ce anunțau sosirea cuiva. Angelica își simți inima bătându-i mai tare. „Fie, gândi ea, dacă a sosit, nu mă tem! Am mai înfruntat-o și am câștigat".

Văzu pe plajă două femei care nu semănau cu ACEEA. Mai mult, pe una dintre ele, trupeșă, vorbind tare și blestemându-și valetul, o recunoscu: era Janine Gonfarel, Poloneza, care pășea greu prin nisip.

— Ajută-mă, zise ea, întinzând spre Angelica un braț dolofan. Iacă-mă, sunt colea! Ce credeai? Că nu-s în stare să mă sui pe o corabie ca să viu să-ți văd Gouldsboro al tău unde a-nțărcat dracu' copiii?

Îşi potrivea mereu turbanul, care-i cădea mereu, ud de la stropii de apă aduşi de vânt.

— Chestia asta o poartă ţiitoarea Regelui, pe care o cheamă tot Angelica. Şi cucoana Gorrestat a ta a venit cu moda asta la Québec.

— Cum adică „ cucoana Gorrestat a ta? Cum, „ a mea "?

— Julienne mi-a deschis capul, susură Janine Gonfarel, făcându-i cu ochiul. Ştiu tot. dar... mucles! O să vorbim pe-ndelete, am multe să-ţi spui. Dar acu' îmi treb'e o fiertură cu slănină şi un pahar de vin roşu, că-mi vine ameţeală de foame.

Angelica o văzu şi pe Julienne; era cea de a doua călătoare.

Era o altă Fată a Regelui care naufragiase cu „ LICORNA " şi care se întorsese aici. Bărbatul ei, Aristide, venea în urma ei, îmbrăcat frumos, şi cine nu-l cunoştea n-ar fi zis că fusese un pirat care ajunsese la Gouldsboro, cu ceva timp în urmă, în lanţuri.

— Dacă nu era Julienne, n-aş mai fi dat pe aici, Doamnă, zise el zărind-o pe Angelica. Dar voia cu orice preţ să plece din Québec, de parcă l-ar fi văzut pe Necuratul.

Şi adăugă în şoaptă:

— Se zice că Binefăcătoarea, aia de-i cu dracu' de mână, trăieşte!

De când Janine îi spusese ce-i spusese, Angelicăi i se strânsese stomacul. Dacă până atunci se îndoise de povestea spusă de Delphine, acum nu mai avea încotro: Ambroisine, Diavoliţa, se întorsese!...

*

Se duseră la „ HANUL DE SUB FORT " şi intrară într-o cameră retrasă, unde puteau vorbi în voie, fără să le audă cineva.

De parcă ar fi ştiut, Delphine de Rosoy se afla acolo şi, văzând-o pe Julienne, o îmbrăţişă.

— Deci, şi tu ai văzut-o! strigă, uitând că, de fapt, ea şi Julienne nu se prea înghiţeau. Adevărat, Julienne? Era ea?

— Cum vă văd şi cum mă vedeţi! Nu încape îndoială. Faţa nu mai e aşa frumoasă din pricina cicatricelor, dar ea e. O uitasem pe ticăloasă, o credeam moartă şi îngropată pe vecie. Iar de sosirea

acestei doamne de Gorrestat am aflat din auzite. N-am avut vreme să merg în port ca s-o întâmpin, aveam treabă la spital cu toți bolnavii de-acolo. Dar, într-o zi, ne-a fost adusă Henriette.

— Care Henriette?

— Henriette Goubay, domnișoara de companie a doamnei de Baumont. Se întorseseră din Franța primăvara. O văzusem pe Henriette. Vorbea despre Paris, fiind logodită cu intendentul doamnei de Baumont. Era așa de fericită... Și uite că ne pomenim cu ea pe moarte. Un accident, se spunea, căzuse de pe acoperiș! Mi-am dat seama că era pe ducă, așa că m-am aplecat spre ea și i-am zis: Henriette, ce s-a întâmplat?

Venise și preotul care îi dădea împărtășania și, când mi-am ridicat privirea, simțind că se uită cineva la mine, am văzut-o pe EA, la câțiva pași de pat. Mă privea, zâmbind. Mi-am zis că am vedenii, că e diavolul. Apoi, am înțeles: Doamna de Baumont îmi spusese că doamna de Gorrestat, fiindu-i vecină, o ajutase pe Henriette, care se urcase pe acoperișul casei să verifice scara de incendiu și căzuse de acolo, și o dusese cu trăsura la spital. Nu vom ști niciodată cum s-a întâmplat nenorocirea.

Am fugit ca să-i spun lui Delphine, dar n-am găsit-o acasă. Apoi m-am dus după Aristide care era în pădure, cu alambicul lui, unde făcea băutură.

— Ducesa asta se bagă în toate, mormăi Aristide. M-a făcut să las bunătate de băutură și să ajung unde nici nu mă gândeam...

Poloneza începu și ea să povestească, în șoaptă:

— Această „guvernatoare" nu mi-a plăcut de când am văzut-o. E prea mieroasă, prea se maimuțărește... Întâi am crezut că mă caută pentru că aflase că am cea mai bună cârciumă din târg, dar, încet-încet, a-nceput să mă descoasă: „Și, o cunoști pe doamna de Peyrac? Cum e?" și când îți spunea numele, Angelica, jur că-i lăsa gura-apă și își lingea buzele.

— Descrie-mi-o.

— Nu știu ce să zic. Ochii îi sunt când aurii, când întunecați. Dar nu de asta am venit încoa'. A fost o altă chestie.

Într-o dimineață, maicile de la mănăstire îmi trimit vorbă că șfeșnicele din lemn, pe care le dădusem la aurit, sunt gata.

Dar șfeșnicele erau la mine de multă vreme și n-aveam habar să le fi dat vreo altă comandă. Așa că mi-am zis că poate vor să mă vadă pentru cine știe ce și au găsit un pretext.

În atelierul de aurărie am văzut-o pe maica Madeleine, singură. Când a dat ochii de mine, a răsuflat uşurată.

— „ Oh, bine c-ai venit, doamnă Gonfarel. Trebuie să vă spun ceva care o priveşte pe doamna de Peyrac, prietena dumneavoastră. Să-i spuneţi că, acum, ştiu cine este, am recunoscut-o!

— „ Pe cine? am întrebat-o.

— „ Diavoliţa din Acadia. Nu ştiţi despre ce-i vorba?

— „ Cum să nu, i-am zis. Ştiu pe de rost povestea cu vedenia pe care aţi avut-o şi în care a fost amestecată, pe nedrept, doamna de Peyrac. Şi spuneţi că acuma aţi aflat despre cine e vorba?

În şoaptă m-a încredinţat că o recunoscuse pe Diavoliţă în persoana soţiei guveratorului, care venise cu acesta, în ajun, la mănăstire.

În vreme ce-mi spunea acestea, o maică venea din când în când şi părea să tragă cu urechea, iar biata Madeleine era fâstâcită.

— „ Surioară, i-am zis, de ce nu i-ai spus episcopului ori celui la care te spovedeşti? Nu-i treaba doamnei de Peyrac..."

Atunci, s-a pus pe plâns:

— „ Le-am spus, dar nu mă crede nimeni. "

Înţelegând cum stă treaba, m-am hotărât să vin aici. Trebuia să-ţi spun, ca să te pregăteşti. Cred că te caută ca să se răzbune.

— Nu m-a găsit la Québec, iar să vină aici nu-i e la îndemână, mai ales că ştim multe. Iar un guvernator al Canadei, oricine ar fi el, n-are nici o putere asupra noastră.

— Dar s-ar putea duce la Montréal, gemu Delphine.

— La Montréal!

Angelica fu cuprinsă de o transpiraţie rece. La Montréal era Honorine! Dacă, la Québec, ducesa află că Honorine era la Montréal, n-ar fi hotărât să se ducă acolo şi să-i facă rău?

Ajunsă la capătul răbdării, Poloneza ieşi din cameră trântind uşa, iar când se întoarse, însoţită de doamna Carrère ţi fetele ei, masa se umplu cât ai clipi de bunătăţi. Cu gura plină, îi spuse Angelicăi:

— I-am zis patroanei: ascultă, gură-spartă! Să vie mâncarea: repede, bună şi multă. Nu mai merge aşa, altfel ne vine rău. Bea şi mănâncă, fata mea, om vorbi după-aia!

Angelica se lăsă pe mâinile ei, care o sili să mănânce şi să bea ca pe un copil. Apoi, recăpătându-şi puterile, ieşi val-vârtej din han şi alergă spre casa lui Colin, care, din fericire, se întorsese.

29

— Mai întâi de toate, nu-i sigur că ea se va îndrepta de-ndată spre Montréal, trase concluzia jupân Berne. Ea şi soţul ei au treburi care îi ţin în capitală. Şi e destul de târziu ca s-o apuce pe fluviu, îi prinde îngheţul.

Intervenţia lui Berne avea loc în Consiliu, pe care guvernatorul Paturel îl convocase pentru a găsi cea mai bună cale de a rezolva problema.

După ce-i ascultă pe toţi, rămase tăcut o vreme, apoi vorbi.

Pentru început, trebuia trimis, pe uscat, un sol care să-i ducă o scrisoare maicii Bourgeoys şi în care Angelica să o avertizeze să n-o scape din ochi pe Honorine şi să nu lase pe nimeni să se apropie de ea. Apoi trebuia anunţat seniorul de Loup şi, împreună cu el, să găsească repede o navă care s-o ducă pe fetiţă măcar până la Gouldsboro.

Angelica se întoarse în fort pentru a scrie scrisoarea, în timp ce Colin se îngrijea de găsirea unui sol priceput, care să se descurce printre indienii pe care îi va întâlni în nesfârşitele păduri.

Ea îi scrise limpede măicuţei despre pericolul pe care îl prezenta soţia noului guvernator pentru Honorine şi o ruga pe călugăriţă să nu-i permită, sub niciun motiv, doamnei de Gorrestat, să se apropie de fată.

Afară, de parcă natura s-ar fi acordat cu sufletul ei zbuciumat, se pornise o furtună cumplită. Valurile uriaşe frământau nisipul plajei iar ploaia izbea în rafale minunatele vitralii aduse din Europa.

Cineva bătu la uşă şi, cum ea nu răspunse, Colin intră fără să mai aştepte permisiunea.

Îi spusese că-l găsise pe cel care va duce scrisoarea şi, după ce întorsese pe toate părţile situaţia, hotărâse că lucrul cel mai bun de făcut era ca solul să se întoarcă la Wapassou aducând-o cu el pe Honorine, iar Angelica trebuia să menţioneze în scrisoare ca maica Bourgeoys să i-o încredinţeze solului pe fetiţă.

Chiar dacă, la întoarcere, călătoria prin păduri va fi anevoioasă, era, oricum, de preferat celei pe mare, cu mult mai lungă. Atâta timp cât nu ningea, expediţia ar fi fost posibilă.

Purtătorul scrisorii era un metis, Pierre-André, fiul lui Maupertuis şi pe care Honorine îl cunoştea bine. Tânărul, care venise din ţinutul Vermont încărcat de blănuri pe care voia să le vândă la Boston, acceptase însărcinarea şi, împreună cu fratele lui indian, dorea să o salveze pe fetiţă. Urmau să plece chiar în acea seară.

*

În port intrase un cuter mic. Era „SFÂNTUL ANTON" al domnului de La Fallière pe care nu-l văzuseră anul acesta.

Copiii lui, care îl însoţeau peste tot, se răspândiră ca potârnichile printre cei de vârsta lor, dornici de joacă.

Domnul de La Fallière intră numaidecât la doamna Carrère, ceru brânză, pâine, cârnaţi şi fripturi pe care începu să le înfulece cu poftă, udându-le din belşug cu bere. Între două înghiţituri, arunca şi copiilor lui ceva, iar aceştia, precum câinii, înhăţau mâncarea şi fugeau cu ea într-un colţ ferit. Avea mulţi copii din flori şi îi păstra pe toţi pe lângă el.

Povesti că, întorcându-se de la Québec, trecuse pe la pământurile lui din Port-aux-Huîtres şi se abătuse pe la Gouldsboro să afle noutăţi.

— Când ai plecat din Québec? îl întrebă Colin.

— Acu' o lună, vorbi el cu gura plină. Aş fi vrut să-l văd pe noul guvernator şi să-i spun cum mi-a furat domnul de Ville-d' Avray veniturile. Dar am ajuns prea târziu, plecase la Montréal cu nevastă-sa.

— Cu nevastă-sa?

— Se zice că-i o doamnă de treabă, mai spuse La Fallière, mestecând cu nădejde, fără să bage de seamă că vorbele lui făcuseră să se lase o tăcere adâncă.

— Şi de ce s-au grăbit aşa să ajungă la Montréal? dădu glas Colin întrebării care stătea pe buzele tuturor.

— Cine ştie! Dar puteau să mă aştepte, că eu nu pot să le iau urma. Vine iarna şi cu gheaţa nu te joci. Indienii spun că nu mai e mult. Dar noul guvernator tare se grăbea, iar nevastă-sa şi mai şi.

*

— Scrisoarea va ajunge prea târziu. O s-o omoare, o s-o omoare! strigă Angelica, disperată.

Abigaël tresări, dar rămase liniştită. Angelica avea nevoie acum de încurajări, aşa că se lăsă dusă la familia Berne, unde fu înconjurată de toată atenţia.

Martial făcu socoteala cât timp i-ar fi luat unei nave să ajungă la Montréal. Şi, dacă doamna de Gorrestat nu se prezenta, de îndată ce ajungea, la mănăstire, ori dacă Marguerite Bourgeoys s-ar fi arătat neîncrezătoare, Pierre-André ar fi avut timp să-şi împlinească misiunea, deoarece el alerga ca vântul.

— De unde ştim că această femeie a aflat că Honorine e la Montréal? Poate că n-are habar de aşa ceva...

— O să afle, este răul întruchipat...

I se făcea pielea ca de găină când şi-o închipuia pe Ambroisine bătând străzile din Ville-Marie în căutarea Honorinei.

La urmă, Gabriel Berne spuse că întreg Gouldsboro îi era alături şi că, împreună, puteau muta şi munţii din loc.

Rămasă singură, Angelica îşi aminti că îi salvase viaţa Ambroisinei. I se părea nedrept ca, acum, viaţa fetiţei să fie ameninţată tocmai de aceea pe care o salvase.

Începu să roage fierbinte cerurile şi sfinţii să-i vină în ajutor.

„ Sfinte Honoriu, o să părăseşti la nevoie copilul care poartă numele tău? O să-l părăseşti? Lesdiguières, ajută-mă, abate, oriunde te-ai afla! Ajută-mă! "

Deschise ochii şi văzu pe lângă ea trei siluete de negri, patru cu micuţa Zoé.

— Doamnă Angelica, ştim de primejdia care s-a abătut asupra copilului tău. Bakari-Temba vrea să te ajute.

— Cine-i Bakari-Temba? întrebă Angelica, făcând eforturi să revină cu picioarele pe pământ.

— Fiul cel mare al lui Akashi, venit împreună cu ea din Africa.

Ultima dată când trecuse prin Gouldsboro, Angelica nu se întâlnise cu aceşti servitori credincioşi ai familiei Manigault. Ştia doar că frumoasa Akashi era din nou însărcinată.

— Temba vrea să te ajute, repetă Siriki.

— Cum ar putea?

Siriki privi către nevastă-sa şi, primind din partea ei o aprobare tăcută, începu o poveste pe care o scurtă cât mai mult, dar care trebuia neapărat spusă pentru ca Angelica să priceapă ce însemna această propunere.

*

Akashi, împreună cu bărbatul ei, veneau dintr-un ţinut în care exista obiceiul ca nou-născuţii cu defecte să fie omorâţi. Erau duşi şi lăsaţi deasupra unui muşuroi cu furnici carnivore care făceau să dispară iute orice urmă.

Viaţa era grea în Africa, trebuiau să lupte pentru hrană mereu şi gurile în plus, nefolositoare, nu erau dorite.

Nici chiar Regina, când a adus pe lume un copil cu defecte, nu a putut scăpa de urmările acestui obicei, aşa că noul născut, cocoşat, diform, a fost dat pradă furnicilor lacome.

Două zile mai târziu, un vânător care urmărea un leu, a auzit plânsul unui copil. Apropiindu-se de muşuroi a văzut că furnicile nu-l mâncaseră, ba chiar avuseră, cumva, grijă de el.

În faţa acestui semn care arăta voinţa zeilor, copilul i-a fost înapoiat mamei, Regina Akashi. Înconjurat cu respect şi teamă, a crescut în mijlocul acestor oameni frumoşi, iar puterile lui magice s-au arătat de vreme.

Prinşi de negustorii de sclavi, Akashi, împreună cu fiul ei, Bakari-Temba, au ajuns în America, pe cheiul din Newport, unde, făcându-i-se milă de ei, îi cumpărase contele de Peyrac.

Acum, înţelegând pericolul în care se afla fata binefăcătorului lor, micul vrăjitor cerea voie să facă un „ bilongo " ceea ce în limba vorbită de ei în Africa de vest, însemna o operaţiune magică.

— A văzut-o în vis pe femeia rea. Spune că ştie ce să facă împotriva ei. Şi-a pregătit, din lemn şi os, o păpuşă care este ea.

Copilul avusese noroc să-şi poată lua cu el, pe corabia olandeză care-i adusese aici, uneltele de vrăjitor. Mândru, deschise un săculeţ şi-i arătă Angelicăi o gheară de panteră, pene, punguliţe cu peri, prafuri, păr din coadă de cal.

Sculptase din lemn tare o figurină care ar fi închipuit-o pe Ambroisine. Spuse că n-avea decât cap şi gât. Mai trebuia să-i pună nişte pietricele colorate acolo erau ochii.

— Eşti neîncrezătoare, constată Siriki, văzând faţa Angelicăi. Dar pericolul e mare, e vorba de viaţa copilului tău. Vrei o dovadă a puterilor magice? Uite, cei care au cumpărat-o în insula Santo-Domingo pe Akashi, au murit fără să-i atingă cineva. D-aia englezii şi francezii din insulă au căutat să scape de ea trimiţând-o la Newport.

Şi cum Angelica tăcea, el continuă:

— Tu ştii că magia este arma celui slab. Dar puţini o cunosc. O folosesc, mai ales, femeile şi copiii, sclavii, împotriva stăpânului-bărbat, căruia nu i se pot opune. Dar şi Isus a fost un magician şi a izbutit să devină puternic prin asta. A înmulţit pâinile, peştii, a vindecat bolnavii, a înviat morţii. Şi el a fost slab, la început, dar magia i-a dat puteri. Aminteşte-ţi de apostoli şi de primii creştini care au săvârşit minuni.

— Siriki, mă zăpăceşti! suspină Angelica. Nu mai ştiu de mine...

Negrul spuse ceva băiatului în limba lor, iar acesta îi răspunse iute.

— Zice că îl poate înfrânge pe demonul din acea femeie dacă ar avea ceva ce ea ar fi purtat sau folosit, dar cel mai bine ar fi cu nişte păr de-al ei sau resturi de unghii tăiate.

— De unde să le iau? A trecut atâta vreme, tot ce venea de la ea a fost ars. Parcă doamna Carrère mai avea nişte agrafe pentru veşminte, dar ştiu că le-a aruncat.

Bătrânul Siriki se gândea.

— Eu zic să mai vorbim cu cele două femei care au venit de la Québec şi care au văzut-o de curând.

Plecară să le caute pe Delphine şi pe Poloneză.

— Ceva de-al ei? Doamne sfinte, apără şi păzeşte! Am şters-o fără să luăm ceva cu noi!

Afirmaţia nu se prea potrivea cu ce ar fi putut susţine Aristide Beaumarchand care găsise valizele doamnei de Gonfarel nespus de grele.

Madam Carrère întări cu spusele ei că şi ea aruncase totul, ăcele, aţa, deşi prin acele locuri produsele de mercerie se găseau greu şi erau scumpe.

Sosi și Sevérine Berne, care își aduse aminte că mătușa Anna primise un șal pe care ducesa i-l dăruise în semn de mulțumire că o găzduise.

Mătușa Anna, după o clipă de nedumerire, își aduse aminte de acel șal din Indii pe care nu-l atinsese niciodată. Trebuia să fie la locul lui, printre alte mărunțișuri – căci dăduse peste ele zilele trecute, din întâmplare – uitate de doamna de Maudribourg: panglici, eșarfe și obiecte de toaletă într-un săculeț din mătase.

Se duseră la acea debara care le adăpostea.

— Uite-le, zise mătușa Anna, cu un aer nevinovat, întinzându-le șalul prăfuit și săculețul din mătase unde, printre altele, găsiră un pieptene și o perie pe care – minune! – rămăseseră fire de păr lung și negru!

Nimeni nu voi să le atingă, dar, când mătușa Anna le puse jos, Bakari cel tânăr îngenunche în fața lor.

Cu toții îl priviră cum făcea mișcări stranii, scuipând, în timp ce imita mișcările unui șarpe care-și aruncă veninul. La sfârșit, Tamba luă cu grijă toate obiectele, punându-le, pe fiecare, în câte o bășică uscată de pește, pe care le vârî într-un sac de piele netăbăcită, pe care, la rându-i, îl puse la păstrare laolaltă cu leacurile lui, într-un alt sac.

Sudoarea îl năpădise, și, acum în picioare, cu ochii închiși, spuse pe un ton liniștit cuvinte necunoscute, fără să ia în seamă ce se petrecea împrejur.

Se despărțiră de mătușa Anna. Angelica observă că Siriki și frumoasa Akashi erau mohorâți.

— Ce v-a spus?

— Ne-a spus că demonul e foarte puternic și e ajutat de mulți alții de-ai lui. Va fi greu, foarte greu, dar fetița va fi salvată. Îi va veni în ajutor Zombi, care e stăpânul Cerurilor și e mult mai puternic decât zeul Pământului.

— Băiatul e în pericol?

— Poate să moară, șoptise Siriki. Akashi știe asta.

*

În ziua de dinaintea plecării spre Wapassou, cină împreună cu Colin și prezența lui o liniști. Reuși să înghită câteva linguri de supă și, ridicând privirea, văzu că o privește cu intensitate.

— Unde ți-e gândul, Colin?

— Mă gândeam cât de inaccesibile devin femeile când îl paşte primejdia pe copil şi cât de neputincioşi ne simțim noi, bărbații, când trebuie să le apărăm de această teamă.

— Nu-i adevărat. Ca femeie, am nevoie să nu fiu singură.

Îşi aminti de Joffrey care era întrebat de Honorine, încă mică de tot:

— „ De ce mă iubeşti? De ce? "

Iar el răspundea, făcând o reverență:

— „ Pentru că sunt tatăl tău, domnişoară."

Şi ea ştia că nu era singură.

Colin îi luă mâna în palma lui mare şi caldă.

— Nu eşti singură. Dragostea tuturor te apără şi pe tine şi pe ea.

Şi repetă întocmai ce-i spusese Siriki:

— Nu-ți fie teamă. Fetița va fi salvată.

ODISEEA HONORINEI

30

Honorine ştia că doamna cu ochi galbeni îi dorea moartea. Şi nu numai!

Când o privise, la vorbitor, se simţise rău, iar noaptea o visase „Doamna Lombarde, ortăvitoarea. " Uneori nu mai putea respira şi nu mai dormea cum trebuie. Dacă i-ar fi explicat toate astea maicii infirmiere, i-ar fi răspuns că boala de care suferea se numea FRICĂ.

Niciodată nu suferise de această boală.

„ Nici chiar în faţa ursoaicei care voia să ne ucidă ca să-şi apere puiul nu mi-a fost aşa de frică..."

Iar maica Jalmain nu mai contenea, ca o proastă: „Vai, o să mergi în trăsură cu Doamna, soţia guvernatorului."

Şi când acea Doamnă se va întoarce, ea o va sili să o urmeze. Pe această femeie cumplită! Şi maica Bourgeoys nu era acolo iar ea, o biată fetiţă, nu putea face nimic!

Arcul şi săgeţile nu-i erau de ajutor. Va ajunge prizonieră!

Când au anunţat-o că în această după-amiază doamna de Gorrestat va veni să o ia pentru a pleca împreună la serbare, hotărâse să se ascundă.

Se gândi, apoi, să fugă. Dar unde?

„ O să mă duc la unchiul şi mătuşa du Loup," îi veni în minte. Ei şi verii mei sunt tare cumsecade."

Zis şi făcut. Îşi puse în buzunarul şorţului o felie de pâine şi o pară, îşi luă cele două cutii cu „comori" pe care le îndesă în traista indiană, o puse pe umăr şi porni la drum, urmând malul fluviului.

Se lăsase o ceaţă din ce în ce mai deasă şi Honorine se temea să nu se rătăcească. Avu noroc cu Pierre Lemoine, un tânăr care o

cunoştea şi care se oferi să o ia pe barca lui cu pânză pătrată şi să o ducă într-un loc din apropierea reşedinţei familiei du Loup.

— Mai ai ceva de mers, îi spuse Pierre după ce o ajută să coboare. După ce ajungi la fagul roşu, n-o apuci pe drumul din Roy care ocoleşte mult, o iei la dreapta, treci de o pădurice, şi dai de o cărare ce străbate păşunea. Castelul seniorului du Loup e în capătul cărării.

Honorine porni iar la drum. Era tare cald, transpirase şi traista se făcea tot mai grea. Gândindu-se la tot felul de întâmplări, nu băgă de seamă că ajunsese la cărarea care străbătea pajiştile verzi pe care păşteau cirezi de vaci şi turme de oi.

Cărarea urca acum, era obosită şi i se păru că aude uruit de roţi şi zgomotul de cai în galop, dar nu se îngrijoră. Dincolo de colină se vedea castelul Saint-Loup, cu zidurile albe şi acoperişul azuriu.

Câmpurile erau înconjurate de îngrădituri de care se sprijineau câţiva gentilomi. Penele de la pălării fluturau în vânt.

Şi printre ei, Honorine o zări, cu voalurile fluturând, pe femeia cu ochi galbeni.

31

O duseră în spatele unei case nelocuite – prorpietarul era în Franţa – într-o magazie plină de praf. Stăteau în faţa ei şi o priveau, fără să le fie milă.

— E mai periculoasă decât toate călugăriţele, zise Ambroisine, scrâşnind din dinţi, dar acum n-are scăpare.

Privea cu nesaţ feţişoara înfricoşată a fetiţei, închipuindu-şi, în locul ei, figura disperată a Angelicăi.

— O să ne întoarcem iute, fetiţo, şi-atunci o să blestemi ceasul în care te-ai născut şi pe maică-ta.

Iar pentru a-şi întări spusele, îşi înfăşură pe un deget o buclă de-a Honorinei şi trase cu putere, smulgând şi o bucată de piele.

Copilul nici nu clinti, înţepenit de spaimă.

— E mută de spaimă! I-a pierit glasul şi nu se va mişca. Am putea chiar să n-o încuiem. După ceremonie, ne întoarcem şi o ducem... ştiţi unde.

Totuşi, puseră lanţul la uşă şi răsuciră cheia în broască.

„ Şarpele îl adoarme pe iepure. Eu sunt iepurele ", gândi. Gura i se deschidea, însă nu ieşea niciun sunet. Sângele îi curgea pe frunte şi pe obraz din locul în care îi fusese smulsă bucla.

Timpul trecea, se apropia întunericul. Auzi, venind de departe un râs drăcesc.

„ Se întorc ".

„ Vreau să mor ".

Se auzi un scârţâit. Dar nu era zgomotul făcut de uşă. O scândură se mişcă şi, prin gaura făcută, apăru o umbră subţire. Honorine o recunoscu pe Catherine, indianca, cu care se înţelesese aşa de bine la serbare.

„ Kateri! Kateri! Scapă-mă! " ar fi vrut să strige, dar niciun sunet nu-i ieşea de pe buze.

„ Kateri e aproape oarbă, n-o să mă vadă! "

Indianca rămăsese nemişcată. Zâmbea. Vocile de-afară, drăcescul râset, se auzeau tot mai tare.

Kateri îşi duse un deget la gură. Îi făcu semn să o urmeze, dar, simţind că Honorine nu se poate mişca, o luă în braţe.

Cei care se întorseseră se opriseră o vreme în faţa uşii, parcă pentru a-şi savura plăcerea de a o vedea pe Honorine supusă chinurilor. Îşi vor aminti, mai târziu, că parcă zăriseră o indiancă având un copil în braţe, ce dispăruse la o cotitură a cărării.

— Oh! Catherine! M-ai salvat! vorbi în sfârşit, Honorine, cu braţele petrecute după gâtul irochezei. M-ai salvat „ in extremis"!...

CULORILE TOAMNEI

32

Pe cărările dintre Kennebec şi Penobscot, caravana străbătea pădurile nesfârşite, iar în acest timp copiii stăteau de vorbă.

— Când vine Cel Rău, Sire Chat nu apare.

— Cum e Cel Rău?

— E un om negru, cu un sac mare.

— Se poate să-l mănânce pe Sire Chat?

Charles-Henri şi gemenii discutau despre Sire Chat, care dispăruse din clipa în care plecaseră din Wapassou.

Angelica nu-şi făcea griji pentru pisoi, el ştia să se descurce singur şi apărea când avea el chef, dar nu se putea împiedica să se gândească, acum, că această dispariţie avea legătură cu ACEEA.

— Nu vreau să-l mănânce pe Sire Chat, spuse Gloriandre, gata să plângă.

— Sire Chat n-o să se lase mâncat, o linişti iute Angelica. Ba chiar Sire Chat o să-i scoată ochii Celui Rău.

— Cel Rău n-are ochi, îi răspunse, atotştiutor, Raimon-Roger.

Angelicăi îi plăcea pălăvrăgeala lor. Îi lua, rând pe rând, pe cal, lângă ea, şi le simţea căldura trupurilor mici, ca ale păsărilor, căutând ocrotirea şi înţelepciunea mamei.

Charles-Henri, cu aerul lui straniu, surâzând rar, dar cu blândeţe când o privea, îi amintea de privirea copilului pierdut a cărui nume îl purta.

*

— Elanul e un animal melancolic, căruia îi plac locurile cu apă, le explică Angelica, iar cei mici încuviinţară.

Trecând pe lângă un iaz mic, de un verde scânteietor, văzură acolo un elan adăpându-se, iar coarnele lui se deschideau spre cer ca nişte aripi.

Angelica se gândea că era vorba de unul şi acelaşi animal, care creştea în fiecare an şi care venea să-i întâmpine.

Ea îi spunea: Bună ziua, străjer al Kennebéc-ului.

Şi copiii, luându-se după ea, salutau şi ei.

Le trebui cam o lună să urce de-a lungul Kennébec-ului şi să ajungă la Wapassou.

În timpul călătoriei, au avut parte de un singur incident, însă important.

*

De-abia trecuseră de mina din Sault-Barré, că iscoadele trimise în cercetare se întoarseră spunând că văzuseră un mare număr de irochezi. De ani de zile, de la nenorocirea petrecută la Katarunk, nu se mai văzuse picior de irochez prin aceste locuri.

— Nu cumva erau huroni?

Iscoadele, indieni din partea locului, erau sigure, nu se puteau înşela. Câţiva dinrte ei se furişară în spatele caravanei, vrând să-şi piardă urma. Soldaţii se strânseră în jurul Angelicăi şi copiilor.

Călare, privi împrejur şi îşi dădu seama că se aflau în apropierea unui lac numit „ golful celor Trei Hambare ", de unde urmau să-şi continue drumul pe apă.

— Trebuie să ajungem acolo, propuse Angelica. Acolo, dacă e nevoie, putem să ne apărăm.

Nu era prea îngrijorată, deoarece avea la ea tratatul încheiat cu Mamele celor Cinci Naţiuni irocheze şi care fusese de folos la Québec.

Căuta din priviri lacul care nu putea fi prea departe. Şi iată că, pe celălalt mal, fiind una cu arborii uriaşi, la fel de neclintit ca şi ei, îl văzu pe Outtaké, căpetenia mohicanilor.

Era chiar el, dar cu altfel de pieptănătură. Penele erau mai scurte, date cu ceară roşie, şi avea înfiptă între ele o singură pană neagră de corb.

Era singur, dar, aflându-se aici, departe de Valea celor Cinci Lacuri, era de presupus că, aventurându-se în acest loc plin de duşmani, în umbra fiecărui copac se afla un indian. O'Connel, care însoţise caravana, sufla greu. Când se întâlnise cu irochezii ultima oară, îi arseseră toate blănurile.

Outtaké ridică mâna şi o salută pe Angelica:

— Te salut, Orakawanentaton!...

Pentru a fi ceremonios, îi spusese numele întreg pe care el i-l dăduse şi care era acela al Stelei Polare „ aceea care ne călăuzeşte pe cer şi nu se abate de la calea salvării pe care ne-o arată ".

Ea îi răspunse:

— Te salut, Ouattakéwatha.

— Am venit să spălăm oasele celor morţi, o anunţă Outtaké. A venit vremea să ne cinstim morţii din Katarunk. Să-i spălăm şi să-i acoperim cu piei de castor. Din păcate, n-o să le putem povesti despre cuceririle făcute de marele neam al irOchezilor. V-am promis, ţie şi bărbatului tău, că va fi pace, măcar că acei câini de huroni şi algonchinii, viermii pământului, profită şi îşi ascut armele. Dar noi avem un cuvânt dat şi n-o să-l iau înapoi.

Pentru tine, am strigat: Osquenon, care înseamnă pace. O să-l repet chiar acum.

Îşi ridică braţele şi îşi trimise strigătul către zări:

— Osquenon!...

Şi cuvântul acesta fu repetat de glasurile războinicilor nevăzuţi, ascunşi după copaci:

— Osquenon!...

Outtaké repetă că venise aici, însoţit de două sute de războinici, doar pentru a cinsti memoria celor căzuţi în lupte.

— Ceremonia va dura şase sau opt zile. În acest timp, rămâneţi în tabără. Când ceremonia se va sfârşi, o să vă puteţi continua drumul.

— Şi cum vom şti că aţi terminat şi că putem pleca?

— Un vultur va trece pe deasupra taberei.

Şi chiar aşa s-a întâmplat.

*

Pădurea era o nebunie de culori. Câteva nopţi reci fuseseră de-ajuns ca să aprindă ruginiul frunzelor de stejar şi galbenul frunzelor de mesteacăn.

Munţii din depărtare, albăstrui, pădurile de arţari cu roşul lor pal ori sângeriu şi frunzele altor copaci, galbene, galbene spre verde sau ca mierea, se reflectau în oglinda lacurilor de un albastru adânc ce trecea spre argintiu în mijlocul lor şi spre violet sau smarald de-a lungul malurilor.

Angelica se gândea că fratele ei, Gontran, ar fi putut să picteze această feerie de culori pe tavanele palatului Versailles.

O furtună puternică izbucni fără veste, când mai aveau două zile până la capătul călătoriei. Apele se umflară, copiii fură luaţi în cârcă şi lăsară bagajele mai grele pe o stâncă.

Dar vremea frumoasă se întoarse şi restul drumului le păru o plimbare.

Şi veni clipa mult aşteptată când, ieşind din pădure, auziră mugetul vacilor care păşteau lângă Wapassou, pe locul mlaştinilor de altădată, acum drenate.

Când zări figura Celui Bătrân, închipuită de munte, Angelicăi i se strânse inima, gândindu-se cât de mult dorea Honorine să-l vadă. Se gândea mereu la fetiţă şi îşi ţinea în frâu imaginaţia. Nu înceta să-şi spună sieşi: „Draga mea, o să fii salvată".

La Wapassou, toate erau în ordine şi lumea îşi vedea de treabă şi flamura albastră, cu scut argintiu, flutura deasupra fortului.

Totuşi, liniştea de la Wapassou ascundea ceva, fapt de care Angelica îşi dădu seama câteva zile mai târziu.

Brusc, locul îi păru pustiu. Oamenii dispăruseră, chiar şi italianul Porgani, pe care domnul de Peyrac îl numise şef cât timp lipsea. Angelica fusese mirată că nu venise să o întâmpine la sosire.

Antine, colonelul însărcinat cu paza, nu mai avea la dispoziţie decât trei soldaţi.

Dar i se explică să nu-şi facă griji: oamenii participau la marea vânătoare de toamnă, alături de triburile indienilor matalak. Această vânătoare era vitală pentru toţi, căci proviziile pe care le făceau îi ajutau să reziste mai multe luni.

Vara care se prelungea în toamnă, o adevărată vară indiană, dăduse un aer de sărbătoare acestei vânători. Thomas şi Barthélemy, cei doi băieţi ai Elvirei, fuseseră acceptaţi ca vânători, iar cei rămaşi, aşteptându-i pe cei care plecaseră, cam uitaseră de pregătirea celorlalte provizii pentru iarnă: culesul fructelor de pădure şi al ciupercilor, pe care le uscau prinse de sfori lungi atârnate de-a lungul tavanelor.

Angelica era nemulţumită că nu se făcuse nimic. Nici varza nu fusese tăiată şi pusă la saramură în butoaie, aliment fără de care, peste iarnă, i-ar fi făcut pe toţi să se îmbolnăvească de scorbut. Ca o scuză, oamenii spuneau că nu prea aveau sare, dar Angelica adusese câţiva saci încărcaţi pe catâri, aşa că, soldaţii, nemaiavând încotro, se înarmară cu macete şi porniră la tăiat varză.

— Domnule Antine, ţi-au rămas puţini oameni pentru pază. Dacă, Doamne fereşte, se întâmplă ceva? Dacă ne atacă cineva?

Dar fericiţii locuitori din Wapassou o priveau cu mirare. Cine să-i atace? De ce? Fortul şi satul erau locuri în care cei în trecere aflau adăpost, iar indienii găseau aici tot ce le trebuia ca să-şi facă negoţul cu piei scumpe.

Angelicăi nu-i mai rămânea decât să se încreadă în vorbele lor.

Într-una din zile, apăru un indian, care, fără să spună vreo vorbă, îi făcu semn să-l urmeze. Angelica se gândi că avea, poate, nevasta bolnavă ori copilul, aşa că se luă după el. Urcă dealul din spatele fortului, coborî, şi ajunse la o râpă, unde se afla albia unui pârâu, acum secat.

Acolo, pe mal, se înălţa un pâlc de oţetari, de un roşu înflăcărat, de parcă era tufişul arzând sub a cărui formă îi apăruse Dumnezeu lui Moise. Indianul dispăruse.

Dintre crengile încă pline de frunze, auzi o voce, ca un mormăit:

— Vecină! Vecină!

— Cine-i? întrebă ea.

— Vecinul!

— Care? Arată-te!

— Sunteţi singură?

— Da, dacă nu-l pun la socoteală pe indianul care m-a călăuzit până aici.

Din frunzişul oţetarului apăru un vânător canadian ale cărui veşminte de confundau cu nuanţele copacului. Îl recunoscu după cizme.

— Domnule Banistère!

— Îmi puteţi spune Banistère de La Case. Mi s-a acceptat în instanţă calitatea de nobil.

— Vă felicit pentru izbândă.

O siluetă măruntă se strecură pe lângă el. Era fiul cel mare, unul din cei patru.

Angelica îi invită la fort, dar Banistère refuză.

— Nici poveste! Nu trebuie să ştie nimeni că v-am văzut. Toţi cred că sunt la Marile Lacuri. Trebuie să vă vorbesc în mare taină!

Angelica insistă, dar el îşi puse un deget pe buze şi se apropie de ea, privind în jur neîncetat.

— Vă aduc veşti de la fetiţă...

— Honorine! Spuneţi-mi, unde e?

— La irochezi!

33

Era o dimineaţă senină de început de octombrie şi se simţea o undă rece în aer care anunţa apropierea iernii. Răcoarea biciuia sângele şi gândurile deveneau limpezi.

După ce îl înghesuise cu nenumărate întrebări pe bietul Banistère, îl lăsă să-şi spună povestea.

Totul se petrecuse datorită nevestei noului guvernator, doamna de Gorrestat, care, aflând despre dispariţia fetiţei de la pension, oferise o mare sumă de bani celui care-i dădea de urmă.

Banistère se duse şi el să caute fetiţa şi îi venise ideea să întrebe şi la irochezii botezaţi, aflaţi prin împrejurimi. Dar nevestei guvernatorului îi veni aceeaşi idee şi aşa se face că mai multe vase traversaseră fluviul Saint-Laurent. Ajungând în rezervaţie, femeia luă la rând toate casele, dar Banistère se îndreptă spre coliba tribului. Agniers, fiul lui, îi spusese: „Tată, e acolo. Suntem bogaţi!"

Şi chiar acolo o găsise.

— E tare isteaţă copila. A ştiut să spună chiar cuvintele ce trebuiau spuse: „Vecine! Vecine! Nu mă lăsa, scapă-mă, fă-o pentru mama! Salvează-mă din ghearele femeii cu ochii galbeni. E foarte rea!"

Angelica asculta cu răsuflarea tăiată şi cu încheieturile degetelor albite de cât de tare îşi strângea pumnii.

Sufletul acestui om simplu fusese impresionat atât de rugăminţile fetiţei încât şi de irochezii botezaţi, care, înconjurându-l, îi ziceau:

„Akwirashes, eşti nebun? Nu vezi că femeia aia e un demon?"

Unii, care o văzuseră pe doamna Gorrestat, o numeau Assantekka, adică „Cea care aduce noaptea". Dar cei mai mulţi o numeau Atchonwithas, ceea ce însemna „Vrăjitoarea".

Convins de indieni să o apere pe fetiţă, îi spusese băiatului:

— „Tu să-ţi ţii gura, dacă ciripeşti, te scalpez cu mâna mea".

Şi când vizitatorii trecură prin faţa colibei unde se ascundea copila, se aşezase în faţa uşii, astfel că nimeni nu putu să vadă ce era înăuntru.

Un văr al Catherinei îl luă deoparte:

„Mâine, în zori, copila va pleca cu noi către Valea celor Cinci Lacuri. N-o va urmări nimeni, pentru că îşi pierde scalpul oricine pătrunde pe pământurile irochezilor. Căpetenia noastră, Outtaké, îţi va rămâne recunoscător pentru ceea ce faci pentru copilă şi familia ei".

Angelica nu ştia cum să-i mulţumească lui Banistère de La Case pentru ce făcuse.

— Mai spune-mi! Ce face? Cum e? întrebă, lacomă.

— Mulţumită, răspunse Banistère. Arată ca o irocheză mică unsă cu grăsime de urs pe păr... dar, mulţumită.

— Mi-o închipui, făcu Angelica, surâzând slab. Voia tare mult să trăiască precum indienii...

— Nu vă faceţi griji... Va fi bine la sălbatici. Outtaké, marele şef, vă e prieten. O va lua sub ocrotirea lui şi, la primăvară, o s-o aducă aici. nu-i decât o iarnă de trecut.

La fel spusese şi Joffrey: „Nu-i decât o iarnă de trecut".

La plecare, Banistère adăugă:

— Aveţi grijă, vecină. Femeia nu vă place deloc. Şi indienii îi spun „Vrăjitoarea".

Apoi se depărtă fără zgomot, urmat de copil.

Plină de o nespusă bucurie, Angelica se întoarse la fort. Honorine scăpase din ghearele Ambroisinei, era salvată.

Trecând pe lângă unul din izvoare, îngenunchie şi bău din apa ca gheaţa, apoi îşi spălă faţa.

Îşi aminti cum îi spusese Honorine în ajunul naşterii gemenilor „Bea apă! Apa e grea! Îi ajută pe îngeri să coboare..."

Se gândi la fântânile sfinte. Era una aproape de capela Saint-Honoré. Toate fântânile şi izvoarele au acelaşi rost.

*

În aşteptarea vânătorilor, Angelica adună femeile şi copiii din fort şi, înarmaţi cu coşuri, plecară să culeagă fructe de pădure pentru iarnă. Foloseau un fel de greble mari ca să adune fructele, treabă care trebuia făcută până la apusul soarelui.

Angelica râdea când vedea mutriţele gemenilor mânjite de sucul zmeurii şi murelor. Adăpostul întărit al lui Lymon White era aproape şi englezul cu părul alb şi lung ieşise în prag şi le făcea semne prietenoase. Fiind mut, gesturile lui spuneau cât de bucuros era că o vede.

Deodată, auzi strigătul lui Judy Goldman, fata cea mare a familiei de quakeri care se stabilise la ei anul trecut.

Întorcându-se, Angelica văzu un indian care o înhăţase pe Judy şi o târa după el, fata zbătându-se din toate puterile.

Apoi se auziră şi alte strigăte. Dintre tufele de afin, coborând la vale în salturi, cu tomahawkul ridicat, apăru un alt indian, care puse mâna lui plină de grăsime pe braţul Angelicăi. Faţa indianului abenaki, foarte aproape de a ei, nu era a lui Piksarett. Se zbătu, strigă, dar acesta nu-şi lăsă prada.

Răsună o împuşcătură, şi indianul făcu un salt şi căzu, trăgând-o şi pe ea la pământ.

Trăsese Lymon White din pragul casei sale, cu una din puştile cu ţeavă lungă pe care le avea în păstrare.

Ceea ce văzu Angelica de îndată ce se ridică, o făcu să înţeleagă că nu mai avea timp de pierdut. De la marginea pădurii, de pe deal, indienii veneau către ei, cu tomahawkurile ridicate, călcând peste tufele de afine.

— Fugi... ia-o înainte, îl îndemnă pe Charles-Henri, arătându-i cabana lui Lymon White.

Englezul cel mut alergă şi el înaintea băiatului, îl prinse şi îl îmbrânci în cabană, apoi se întoarse şi ochi iar, acoperind-o pe Angelica în goana ei, cu gemenii în braţe.

Ajunsă cu bine la cabană, închiseră uşa, se baricadară trăgând zăvorul greu, iar mutul îi dădu o puşcă şi Angelicăi.

Duseră copiii în dormitor, iar ei urcară pe scară în pod şi apoi pe acoperiş, care era, de fapt, o platformă de apărare, întărită şi acoperită, cu creneluri pentru a se putea trage.

Începură să tragă şi fiecare împuşcătură îşi atingea ţinta.

Văzând că nu se pot apropia, indienii îi lăsară în pace şi porniră spre fort. În curând se auziră de acolo urlete, strigăte de ajutor, dar vacarmul încetă iute şi se aşternu liniştea. Dacă nu ar fi fost trupurile indienilor morţi, Angelica ar fi crezut că visează.

„ Ce-i nebunia asta? Ce se-ntâmplă? " se întreba, uluită.

De unde se afla, nu putea zări decât vârful turnului şi aripa din stânga fortului. Dar ce văzu, îi luă respiraţia.

Pe turn, cineva căruia nu-i putea distinge uniforma din cauza parapetului, coborî flamura contelui de Peyrac şi înălţă o alta, din mătase albă, având în centru o inimă roşie străpunsă de o spadă.

Îşi încărcă cu grijă arma, o puşcă germană cu cremene, foarte grea. Lymon White se târî spre ea aducându-i muniţie.

Un gentilom apăru pe deal şi coborî spre ei. Era neînarmat. Purta o tunică de postav cenuşiu pe care se afla o cruce albă şi Angelica recunoscu în acest ofiţer pe contele de Lomčnie-Chambord.

Strângând arma în mâini, îl privea cum se apropie. Se temea să-l lase să înainteze prea mult, deşi era prietenul lor. Când se apropie destul ca să o poată auzi, strigă:

— Opriţi-vă, domnule Lomènie! Un pas în plus, şi trag...

Privind în direcţia ei şi văzând-o, nu-şi crezu ochilor.

— Doamna de Peyrac?

— Domnule conte?

Îl văzu alb la faţă şi, cum nu mai spunea nimic, continuă:

— Vă ascult.

— Dragă Angelica, predaţi-vă.

— Pentru ce? Şi cui?

— Dreptăţii lui Dumnezeu. Celor care au virtuţile trebuitoare pentru a-L apăra.

— Îi socotiţi printre ei pe guvernator şi pe sfătuitoarea care-i este soţie?

Contele păru că nu înţelege.

— Despre cine vorbiţi?

— Dacă nu-i nici el şi nici diavolița de nevastă-sa, atunci nu rămâne decât „ acela ", în numele căruia, chiar mort fiind, ați ridicat acea flamură.

— Angelica, înțelege! strigă el, voind să înainteze.

— Nu vă apropiați!

Contele vorbi, înflăcărat:

— Știu că a venit clipa să-mi împlinesc misiunea de care m-am depărtat.

— Înțeleg! Să duci la împlinire ce n-ați putut face la Katarunk. Fără să vă pese de mine şi de copiii...

— N-am ştiut că sunteți aici.

— Şi mai grav! Ați venit ca un tâlhar, crezând că nu-i nimeni acasă! La fel ca la Katarunk...

El n-o asculta.

— O să veniți cu noi, Doamnă, până în Acadia. Dumneavoastră, copiii şi servitorii. Vremea e încă frumoasă.

— Şi, pe drum, o să vă las în grijă toate posturile noastre dintre Kennébec şi Penobscat. Poate şi Gouldsboro, de ce nu? Aşa credeți?

— Sunteți o femeie încântătoare pe care nu eu o judec. Dar trebuie să înțelegeți că nici dumneavoastră şi nici soțul nu vă puteți împotrivi unui sfânt. Prin moartea lui, Sebastien d'Orgeval ne-a arătat calea spre adevăr. Îndoiala şi mersul pe alte căi duc la erezie. Trebuie să birui pe cel Rău.

— Vă înşelați. Cel Rău nu se află acolo unde vi se pare că-l vedeți. Ați fost mereu prietenul nostru.

— Am fost orb precum Adam. Pentru mine erați ispita, dar m-am trezit. Urmați-mă, doamnă, şi veți fi iertată!

— Sunteți nebun, nu-i nici o ispită aici. Luați-vă oamenii şi lăsați-ne în pace! Wapassou va fi apărat! Şi să nu mai vorbim de faptul că încălcați tratatele şi că nu țineți seama de voința Regelui.

— Pământul este al lui Dumnezeu care a spus: cine nu e cu Mine e împotriva Mea.

În timp ce vorbea, începu să se apropie, încet, cu ochii rătăciți.

— Stați pe loc, domnule, sau vă dobor!

Fără să o audă, continuă să înainteze către ea, ca şi cum n-ar fi văzut nimic sau, dimpotrivă, n-o vedea decât pe ea.

Şi ea trase, iar cavalerul de Malta plecă spre moarte, regăsindu-şi, parcă, eleganța şi frumusețea abia în această trecere spre cele veşnice.

Ca hipnotizată, Angelica vedea cum, de sub trupul fără viață, se prelingea o dâră de sânge.

Mutul o strânse de braț, readucând-o la realitate, apoi îi spuse, prin semne, că nu mai era nimeni, toți se retrăseseră în fort.

— Se vor întoarce la noapte...

Mutul îi dădu dreptate și ea își aminti că indienii botezați nu se temeau să lupte noaptea.

*

Angelica nu voia să doarmă. Mutul rămase de pază iar ea se duse să vadă ce fac copiii. Aceștia adormiseră, după ce mâncaseră afine și pesmeții oferiți de White. Verifică toate ieșirile, apoi căută alcool. Găsi niște țuică aromată cu ienupăr pe care proprietarul o făcea cu mâna lui și trase o dușcă zdravănă. Urcă iar pe acoperiș, cărând arme și muniție, pregătindu-se ca să respingă orice atac.

Dar dușmanul la care se gândise veni din senin.

Gerul! Mâinile îi înghețaseră pe trăgaci, simțea o amețeală dulce și dacă mutul, simțind primejdia, nu ar fi acoperit-o cu o blană, ar fi înghețat fără să-și dea seama.

În zori, ceața domnea pretutindeni iar când se ridică, pe la prânz, corpul lui Lomènie-Chambord dispăruse. Apoi, ceața reveni, frigul se înăspri și începu să ningă.

A doua zi, ceața era la locul ei și totul fusese acoperit de zăpadă.

La miezul nopții, Angelica, privind în direcția fortului, văzu o lumină roșie care învolbura zarea. Fortul ardea, iar focul, datorită vântului, se întețea, în ciuda ninsorii care ar fi putut să-l potolească.

Silită de ninsoare, ea și englezul coborâră în casă, ducând cu ei armele și, la adăpost de furia dezlănțuită a naturii, binecuvântă căldura primitoare a adăpostului.

Când, după o săptămână, putură să iasă afară, era prea târziu. Zăpada acoperise ruinele înnegrite, gerul le închisese într-o carapace de gheață, apoi, iar, zăpadă și iar zăpadă...

Profitând de una din zilele în care ceața se risipise, Lymon White își puse rachetele în picioare, își luă puşca la spinare, puține provizii și îi explică printre gesturi Angelicăi că pornește spre sud ca să ajungă la Kennébec și să-i informeze pe cei de-acolo despre ultimele evenimente și să aducă ajutoare.

Niciodată un bărbat n-ar fi riscat să plece singur pe o asemenea vreme. Dar ea nădăjduia că va reuşi. Altfel...

Şi timpul trecea. Zilele deveneau tot mai scurte, nopţile tot mai lungi. Uneori Angelica se strecura afară ca să cerceteze capcanele sau să vâneze ceva, dar degeaba. Era prizoniera iernii împreună cu cei trei copii şi dacă nu primeau ajutor, peste câteva săptămâni ar fi murit de foame.

Viscolul urla izbind din toate părţile, părea că demonii cuprinseseră pământul şi se întreba, disperată, când va veni Arhanghelul salvator?

CĂLĂTORIA ARHANGHELULUI

34

Arhanghelul era pe urmele Demonului începând din anticamera Regelui.

Un panou tapisat care se deplasează, o uşă deschisă dând într-un coridor strâmt, două sau trei trepte. Cronicile ne spun că aşa se ajungea din salonul doamnei de Maintenon în sala de biliard unde Regele se ducea în fiecare seară să joace o partidă.

Un paj mergea înainte ca să-i deschidă uşa şi panoul, doamnele se înclinară şi una dintre ele îşi ridică ochii.

Două priviri, una ca de aur, alta ca de smarald, se încrucişară. Şi în umbra labirinturilor de la Versailles năvăliră aerul sărat de pe un ţărm al Americii, mirosul de peşte sărat uscat la soare, imaginea unei femei urlând, îngenuncheată înaintea unui trup străpuns de harpon: „ Zalil! Zalil! Nu muri!..."

*

„ Ea este " se gândi Cantor de Peyrac.

Strecură un ludovic de aur în palma unui lacheu din apropiere.

— Vreau să aflu numele acestei femei!

Ameţit de norocul ce dăduse peste el, lacheul dispăru şi se întoarse imediat, şoptind la urechea lui Cantor care, împreună cu asistenţa, făcuseră cerc în jurul mesei de joc:

— Doamna de Gorrestat!

— Cine-i soţul? Cu ce se ocupă? Cât e de nobil? ceru pajul care strecură o altă monedă de aur lacheului.

Înainte ca partida regală să ia sfârşit, se întoarse şi şopti pajului ceea ce putuse afla.

Doamna era soţia guvernatorului din Nevers care sosise la Versailles chemat de Rege, urmând să fie numit guvernator în Canada. Doamna de Maintenon o plăcuse şi o acceptase printre doamnele de onoare, fiind cel mai potrivit mijloc de a se afla în apropierea Regelui.

Cantor mai ştia că femeia era văduva bătrânului Parys. Totul se lega. Trebuia să plece neapărat în America.

Alergă la doamna de Chaulnes, iubita lui, pe care o găsi neliniştită întrucât el lipsise două zile. Cantor îi spuse că trebuie să se îmbarce deîndată pentru a ajunge în Noua Franţă şi că îi trebuiau douăzeci de mii de livre.

Doamnei îi fugi pământul de sub picioare şi strigă:

— Nu! Nu tu!... Niciodată! Nu mă părăsi!...

El o privi supărat:

— Oare nu ştiţi, Doamnă, că nimic nu-i veşnic? De aceea trebuie să culegem fructul şi să ne bucurăm de el când ni se oferă... Ştiaţi asta de când m-aţi primit în pat! Nimic nu durează la nesfârşit! Trebuie să plec!...

Ea şi-l imgina în cele mai nenorocite situaţii. Oftă:

— Şi ce-o să zică Regele?

— Se va ocupa de asta fratele meu...

Fără să-i numere, doamna de Chaulnes îi dădu banii.

— De fapt, ce s-a întâmplat? Familia ta, în America, se află în pericol?

— Chiar mai rău!

Se îmbrăţişară de despărţire şi ea îşi dădu seama că, acum, avea în braţe bărbatul pe care dorise atât de mult să-l întâlnească în tinereţe.

Îi puse în mâini două diamante mari şi un colier din perle.

— Dacă rămâi fără bani...

Cantor îi sărută mâinile.

— Mulţumesc. Fratele meu o să-ţi plătească datoria imediat.

Gemu, înlăcrimată.

— N-am nevoie. Ţi le dăruiesc. Ceva din mine te va însoţi.

Şi Cantor îi căzu în genunchi, îmbrăţişând-o ca la prima lor întâlnire. Iar ea, disperată, vedea cum pierde singura comoară la care ţinuse cu adevărat şi, înnebunită de durere, îşi jură că el va rămâne singura ei iubire.

*

Anotimpul rece se apropia. Din Le Havre, corabia guvernatorului plecase de două zile spre Canada şi Cantor găsi cu greu o navă mică, dar sprintenă. Căpitanul, impresionat de suma oferită, acceptă să-l ducă peste ocean, dar echipajul, format din marinari învăţaţi cu multe, nu-i făcu o bună impresie. Şi avu confirmarea chiar în prima seară când doi dintre ei, ameţiţi de lucirea aurului pe care-l văzuseră la tânărul pasager, încercară să-l ucidă. Dar Cantor scăpă cu bine străpungându-l cu pumnalul pe unul dintre ei, iar căpitanul, căruia îi istorisi întâmplarea, fu convins de promisiunea că jumătate din aurul pe care Cantor îl avea la el îi va reveni când vor acosta la Tadoussac.

— Iar dacă vei voi să mă ucizi ca să rămâi cu tot aurul, te avertizez că ai mei ştiu cu cine am plecat în călătorie şi Pământul întreg, cât e el de mare, nu te va putea ascunde de răzbunarea lor! Alege!

Şi căpitanul alesese. Aşa că, în ciuda unor mici incidente, călătoria se desfăşură în linişte, iar nava recuperă aproape în totalitate distanţa care o separa de corabia grea a guvernatorului, cu trei punţi şi douăzeci şi patru de tunuri.

În Terra-Nova i se confirmă că guvernatorul îşi continua drumul spre Québec.

La Tadoussac coborî de pe o navă şi se ţinu de cuvânt, plătindu-i căpitanului ce-i promisese.

Simţea în nări mirosurile familiare ale fumului, blănurilor, peştelui sărat, al apei fluviului. Nu voia să fie recunoscut, şi, în timp ce urca spre Québec la bordul unei nave mari, îşi petrecu vremea pe punte dormind, cu pălăria trasă pe ochi, ascunzându-şi faţa.

Începuse anotimpul ceţurilor şi se făcea tot mai frig. Capitala îi apăru fantomatică, cuprinsă de brumă, cu clopotele tânguindu-se. Trăgând cu urechea la vorbele trecătorilor, află că tocmai o înmormântau pe doamna Le Bachoys.

I se făcu părul măciucă. Începuseră crimele.

Porni să urce pe strada Petite-Chapelle. Cârciuma SOLEIL-LEVANT era închisă. Obloanele de la casa domnişoarei d'Hourredanne erau trase. O luase pe acolo întrucât ştia că în fiecare iarnă, viezurele lui venea să caute ceva de ros.

„O să-şi dea el seama că sunt aici..."

Văzu casa lui Ville-d'Avray, sălaşul huronilor, dar toate păreau un decor pustiu. Văzând o dâră de fum ieşind pe hornul casei marchizului, bătu la uşă. Îi deschise servitoarea care tocmai freca argintăria.

— Ia te uită! Ce-i cu tine p-aici, băiete? Ai venit cu familia?

— Nu, dar ţi-aduc veşti de la stăpân pe care l-am întâlnit de multe ori la Versailles, la Rege.

În timp ce înghiţea supa ce-i fusese oferită, află că nevasta guvernatorului, cu toată aparenţa ei de generozitate şi de bunătate, ascundea ceva rău. Jehanne Serein, născută în Canada, nu se lăsa dusă de nas aşa uşor. Viaţa o învăţase să le recunoască pe vrăjitoare.

— Poţi să crezi ce vrei, da' io îţi spui că Necuratul există. Se-nvârte şi pe la noi ca peste tot. Aminteşte-ţi de domnii ăia care făceau vrăji cu o piatră neagră...

— Au văzut-o pe Ea în piatra aceea, spuse Cantor.

Şi începu să-i povestească tot ce pusese la cale în Acadia acea femeie şi cum o văzuse la Versailles.

— Nu mă mir㠄... Aşa o să se întâmple şi aici. Oraşul parcă a înnebunit. D'aia a murit biata Henriette a doamnei de Baumont.

Cantor află că se petrecuseră întâmplări ciudate. Delphine fugise şi, mai grav, dispăruse şi patroana de la NAVIRE-DE-FRANCE, Janine Gonfarel.

Cu coatele pe masă, aplecându-se spre el, Jehanne şopti:

— Se spune că, după ce doamna guvernator a vizitat-o pe maica Madeleine, călugăriţa a dispărut din pricina spaimei pe care a simţit-o...

Deodadată, amândoi simţiră că liniştea de-afară se schimbase.

Cantor se uită spre ferestre şi se simţi uşurat văzând că obloanele din interior fuseseră puse. Nimeni n-ar fi putut să-i vadă, de afară, stând la masă şi vorbind. Clopotul care anunţa ceasurile sună de două sau trei ori. Era adâncul nopţii când oamenii se odihneau.

Servitoarea îi făcu semn să se ridice şi coborâră în pivniţă printre mieii somnoroşi. Cantor se ascunse în paie iar ea îşi puse la iuţeală cămaşa de noapte şi boneta. De afară se auzeau bătăi puternice la intrare şi voci care cereau să se deschidă uşa. Făcând pe femeia sculată din somn, ea se duse la intrare şi Cantor auzi vorbe răstite.

Când se întoarse, îi spusese că soldații din gărzi căutau un băiat blond care nu se prezentase la biroul afacerilor religioase ca să și declare credința, așa cum era obligat să o facă orice nou-venit.

Femeia nu-i lăsase să intre în locuința marchizului și nici ei nu insistaseră – totuși, aparținea unui personaj important – mulțumindu-se să arunce o privire prin ușa întredeschisă, de altfel întărită cu drugi de fier.

Însărcinatul cu afaceri religioase plecase cu oamenii lui, dar promisese că se va întoarce.

— Femeia aceea a dat ordin ca viezurele ăla al tău, sau ce-o fi, să fie găsit și omorât. De-o săptămână îl caută...

Dacă mai avusese vreo îndoială, aceasta se risipise. Era chiar Ea! Numai ea putea să se răzbune pe un biet animal sălbatic!... Și îl recunoscuse și pe el, fiul celei pe care n-o putuse învinge, acolo, în anticamera Regelui.

— Viezurele meu e mai tare decât toți! Nimeni n-o să pună mâna pe Wolverine...

— Păi da! Sigur! Se știe că un „ viezur " d-ăsta e mai șmecher ca un om, îl încurajă femeia.

Cât despre ieșirea lui Cantor din casă, fără să-l vadă cineva, nu era deloc greu. Pivnița dădea în cea a lui Banistère, vecinul, care, la rândul lui, se judecase cu Ursulinele pentru că pivnițele săpate la mănăstire ajunseseră la depozitele lui subterane. Așa se face că, în acea noapte, străbătând tainițele pline cu vin și brânză ale măicuțelor, Cantor de Peyrac putu să ajungă în atelierul de aurit unde muncea sora Madeleine.

35

Măicuța Madeleine nu mai era crezută. Fusese pedepsită să nu părăsească atelierul de aurărie și fusese la un pas să nu mai primească nici sfânta cuminecătură, dar plânsese și se rugase atât de mult, încât maica stareță se înduioșase

— Dumnezeu să te aibă în pază și să te facă să te căiești. Recunoaște că ai avut un interes anume și că ai vrut să te amesteci în lucruri care nu ne privesc. Desigur, ne pare rău pentru domnul de Frontenac, dar ți-ai pierdut capul...

— N-am spus decât adevărul. Ea este aceea pe care am văzut-o ieşind din ape... Diavolița!

— Gata! Nu începe iar. Viziunile tale ne-au adus şi aşa destule necazuri. Nu trebuie să ni-l facem duşman pe noul guvernator.

Şi măicuța Madeleine rămăsese singură cu secretul ei cumplit, rugându-se ca Dumnezeu să n-o părăsească.

Iar lumea din oraş gândea altfel. Nu se vorbea decât despre bunătatea, modestia şi milostenia doamnei de Gorrestat. Doar doamna Le Bachoys avusese o remarcă ce se datora, poate, prieteniei ce i-o purta domnului de Frontenac.

„ Şi şarpele are mişcări frumoase".

Maica Madeleine voise să-i vorbească, dar aflase că doamna Le Bachoys căzuse la pat şi se părea că zilele îi sunt numărate. Şi chiar murise.

Spaima şi disperarea o cuprinseseră pe măicuță. Cum de nu înțelesese că afacerea cu Diavolița nu se încheiase? Şi Demonul se întorsese şi răvăşea Acadia, iar nimeni nu voia să o asculte.

Căzu în genunchi în atelierul pustiu şi se rugă fiebinte lui Dumnezeu: „ Doamne, fă ceva să ne salvezi!"

Atunci, auzi un zgomot uşor în spatele ei şi, întorcându-se, văzu Arhanghelul.

36

Dumnezeu îi ascultase ruga.

Arhanghelul venise înarmat cu o sabie, gata parcă să se arunce asupra Diavoliței şi s-o străpungă.

O cuprinsese un val de bucurie, ca o apă care trezeşte la viață pământul uscat. Cum de se îndoise? Nu ştia că Binele triumfă mereu?

El se apropie, cu un deget pus pe buze.

— Măicuță, mă numesc Cantor de Peyrac. O cunoaşteți pe mama.

Acum, înțelegea. Dumnezeu se foloseşte de oameni buni în lucrarea Sa. Teama o cuprinse iarăşi. Dacă doamna de Peyrac se afla în Québec, era în mare primejdie.

— Nu fiți îngrijorată, o linişti el. Mama se află departe, pe domeniile ei, iar eu am venit din Franța când am aflat că doamna de Gorrestat pornise spre Canada.

— Deci... ştiţi cine-i ea?

— Da, ştiu.

Buzele măicuţei tremurau. Îşi împreună mâinile şi vorbi în grabă:

— Opriţi-o, domnule, e groaznic. Nu mă crede nimeni, nimeni.

— Şi cei care ştiu, tac de frică. Să nu vorbiţi cu nimeni. Nu mai trebuie să spuneţi nimic. Purtaţi-vă ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Cereţi-vă scuze... Căiţi-vă... Unde e acum?

— Deocamdată, se spune că e la Montréal.

— Maică, sunteţi în primejdie. Feriţi-vă să ieşiţi. Dacă se poate, nu luaţi parte la slujbe. Ea vrea să vă ucidă...

— Nu mă tem de moarte.

— Dar nu trebuie să-l lăsăm pe Cel Rău să triumfe. Fiţi tare... Mă duc să o caut...

Şi Cantor dispăru. Maica tremura încă, dar acum se simţea întărită.

37

Ceaţa din zori era deasă. Nevăzut de nimeni, Cantor ieşi din mănăstirea Ursulinelor şi coborî până la râul Saint-Charles. Acolo dădu peste cei care căutau viezurele lui şi se prefăcu a fi unul dintre ei.

— L-aţi găsit? întrebă el.

— Încă nu! Afurisit animal! veni răspunsul.

Soarele începu să răspândească ceaţa. Cineva strigă de departe:

— Am dat de el!

Lui Cantor îi sări inima.

Trupul animalului doborât, cu blana aurie, îi păru cumva altfel decât îl ţinea minte. Ce se întâmplase cu el? Nu mai ştia să se apere? Wolverine...

Dar când se apropie, înţelese. Era o femelă. Nu era Wolverine.

Îngenunche lângă trupul neînsufleţit şi-i mângâie căpşorul cu urechi delicate. Lăbuţele scurte din faţă, cu ghearele strânse, erau ţepene şi neputincioase ca ale unei păpuşi.

Atunci îşi dădu seama. Era perechea lui. Îi omorâseră mama puilor lui, o altă crimă de care Ea se făcea vinovată.

Wolverine era pe-acolo, îl simţea. Văzuse totul şi nu va uita. Iubita lui fusese ucisă şi o va răzbuna.

Cantor trecu pe la fiecare dintre vânători şi le dădu bani.

— Gata, treaba e făcută. Iar dacă doamna guvernator vă cere dovada, aveţi pielea...

Se depărtă fără zgomot de grupul care discuta aprins şi toată dimineaţa umblă prin pădure ca să-şi găsească viezurele.

Şi iată, zări într-un tufiş o umbră întunecată care îl privea cu ochi nespus de trişti, amestecând în această privire şi o bucurie nemărginită.

— Iartă-mă, Wolverine, că n-am sosit la timp. Dar ne vom răzbuna.

Continuă să-i vorbească până simţi că legătura dintre ei se refăcuse. Atunci începu să alerge către malul fluviului, strigând:

— Vino, Wolverine, vino cu mine! Mergem la Montréal!

38

Înainte de a se înfăţişa înaintea celei pe care o urmărise atâta vreme, doamna de Maudribourg, acum soţia noului guvernator, Cantor umblă o vreme pe străzile din Montréal, unde era în toi marele târg de toamnă al blănurilor. Nu mai fusese la Montréal şi se simţea stingher.

Avea în minte două probleme: cum să-i întindă o capcană Ambroisinei şi cum să o apere pe Honorine.

Mergând fără ţintă, îşi dădu seama că făcea o greşeală.

În Montréal toată lumea cunoştea pe toată lumea şi un străin era imediat remarcat. Deja oamenii întorceau capul după el pe stradă.

Hotărî să meargă mai întâi la mănăstirea Notre-Dame şi s-o caute pe Honorine. Ceva îi spunea, însă, că doamna de Gorrestat i-o luase înainte. Ea se afla de trei săptămâni în oraş şi, cunoscându-i dorinţa de a se răzbuna, era de presupus că nu aşteptase prea mult ca să o întâlnească pe fetiţa Angelicăi.

Primi confirmarea acestei bănuieli în vorbitorul mănăstirii, încărcat de mireasma lumânărilor şi a merelor proaspăt culese, din partea unei măicuţe. Honorine de Peyrac nu mai era acolo. Fetiţa dispăruse şi nu era de mirare, fiind tare neascultătoare.

Doamna de Gorrestat se prezentase ca fiind o foarte bună prietenă a doamnei de Peyrac. Aflând de dispariţia fetiţei, fusese cuprinsă de o mare nelinişte şi era emoţionant să vezi cum un atât de

înalt personaj face eforturi nemaivăzute ca să o găsească pe micuța neascultătoare.

Lui Cantor îi plăcea din ce în ce mai puțin călugărița care îi spunea toate acestea.

Ceru să o vadă pe maica Margueritte Bourgeoys, pe care o întâlnise la Québec și despre care știa că este, cu adevărat, prietena mamei sale, dar, strângându-și buzele, maica Delamare îi spuse că fusese chemată de urgență, de către episcop la Québec și că, deocamdată, ea îi preluase funcțiile. Se pare că maica stareță urma să plece în Franța pentru lămurirea unor controverse religioase.

Cantor plecă într-o stare de confuzie în care se amestecau furia, îngrijorarea și spaima. Dacă Ambroisine o căuta pe Honorine, asta însemna limpede că nu pusese mâna pe ea. Atunci, ce se întâmplase cu fetița?

Simți că i se umplu ochii de lacrimi. Le șterse cu mâna și își spuse:

— O să te găsesc eu, încăpățânată mică!

*

Mergea pe malul fluviului, către vest, îndepărtându-se de locul în care își găsise adăpost, o moară părăsită capătul insulei. Trecuse cu barca, însoțit de viezurele lui – e momentul să spunem că, de fapt, acesta nu era un viezure propriu zis, ci un animal pe care indienii îl numeau „carcaju", un anume soi de viezure – care avea acolo destule ascunzișuri.

Vocea unui tânăr care cânta răzbătea peste apele fluviului acoperite de cețuri. O barcă apăru, condusă de un băiat de vreo optsprezece ani, în care Cantor îl recunoscu pe Pierre Lemoine, al treilea băiat al unui negustor din Ville-Marie, care era frate cu un locotenent din regimentul Saint-Laurent de la Versailles și cu care Cantor era prieten.

— Te credeam în Franța. Ai veşti de la fratele meu Charles? Am aflat ceva de la Jacques, celălalt frate, care s-a întors aici în escorta domnului de Gorrestat, noul guvernator.

Văzând cum se încruntă Cantor, adăugă iute:

— Asta nu înseamnă că suntem de partea lui Jacques. E cam nebun, a luat parte la complotul împotriva domnului de Frontenac. Tu ai venit cu guvernatorul?

— Am venit să-mi caut surioara, pe Honorine de Peyrac.

— Zici că o cauţi pe surioară? Păi, nu sunt trei săptămâni de când, – fix aici stătea, unde stai tu, – mi-a spus că se duce la castelul unchiului ei. Am dus-o cu barca până în apropiere de castel.

— De Sancé, unchiul meu! strigă Cantor. Hai acolo!

Sări în barcă alături de tânărul canadian care porni fără zăbavă.

Pierre Lemoine îl lăsă pe Cantor unde trebuia şi îi spuse că, dacă voia să dea de el, îl va găsi în La Chine, unde trebuie să încarce nişte mărfuri.

Şi Cantor porni la drum.

39

Un îngeraş blond alerga pe câmpia încă verde, venind în întâmpinarea lui.

Cantor privi atent fetiţa ale cărei trăsături îi păreau cunoscute şi îşi aminti că era una din fetele unchiului său.

— Verişoară, vino încoace! Cum te cheamă?

— Marie-Ange! Iar tu trebuie să fii Cantor!

El privi împrejur şi nu mai văzu pe nimeni, de parcă zâna cea mică ar fi fost singura locuitoare a unui ţinut adormit prin vrajă.

Ea îi spuse că părinţii nu erau acolo. Fuseseră chemaţi la Québec ca să se întâlnească cu noul guvernator; ceea ce nu-l împiedicase pe numitul guvernator să sosească la Montréal chiar după plecarea domnului şi doamnei de Loup.

— Da, de ce voiai să-i întâlneşti?

— Credeam că-mi pot spune ceva despre Honorine. Îmi fac griji pentru ea!

— Păi, dacă-i vorba pe-aşa, ai dat peste cine trebuie! Eu pot să-ţi spun unde se află Honorine...

Cantor o prinse de umeri, înfrigurat:

— Te implor, vorbeşte! Unde e?

— Mai întâi, a stat ascunsă printre irochezii din Khanawake, pe coasta Madeleine, aproape de La Chine. Apoi, indienii au dus-o mai departe. Ştiu asta de la un indian...

— De ce a fost nevoie de toate astea?

— Ca să scape de femeia care voia s-o omoare.

Cantor răsuflă uşurat.

— M-ai dat gata. Hai să-mi povesteşti pe-ndelete totul. Să găsim un loc liniştit...

Marie-Ange îl duse într-o magazie, un fel de depozit în care blănurile erau atârnate de cârlige iar fânul ocupa jumătate din clădire. Acolo, ea îşi aranjase un fel de refugiu unde Cantor zări un pieptene, o perie şi un prosop.

Aşezându-se, Marie-Ange reluă povestirea, oferindu-i toate amănuntele.

— Pe ce drum or fi luat-o indienii? întrebă Cantor.

— Habar n-am, şi nici indianul n-a vrut să spună, de teamă să nu afle altcineva şi viaţa Honorinei să fie în pericol.

— La naiba! O să aflu eu... Dar acum trebuie să mă ocup de diavol. N-o să fie uşor.

Şi cum el dădea semne că ar vrea să plece, fata îl opri.

— Se lasă seara şi e greu să găseşti drumul, iar în oraş nu te poţi întoarce. Dacă te recunoaşte cineva? Rămâi aici până dimineaţă. O să-ţi aduc ceva de mâncare.

Se întoarse cu pâine, cârnaţi şi o cană cu cidru. Întins în fân, Cantor o privea în timp ce mânca. Era frumoasă, îndrăzneaţă, cum erau toate tinerele canadience şi avea şaisprezece, poate şaptesprezece ani.

— Vere, nu crezi că e timpul să ne culcăm? îl întrebă, privindu-l cu ochi strălucitori.

— Cum vrei, verişoară...

Marie-Ange se ridică şi luă o blană mare cu care se înveliră amândoi, acum întinşi unul lângă altul în fân. Era seară şi se făcuse frig.

— La ce te gândeşti? îl întrebă.

— La înfruntarea de mâine...

Şi ea, simţindu-l că nu are chef de vorbă, îşi vârâ nasul în umărul lui şi adormi.

40

Doamna de Gorrestat, sau Ambroisine de Maudribourg, privea, mulţumită, în jurul ei.

Stătea în faţa oglinzii din dormitor care îi oferea o imagine cu care încă nu se obişnuise. În ciuda fardurilor şi buclelor care îi acopereau în bună parte urmele rănilor, tot mai rămăseseră cicatrice.

Locuia în această casă din piatră, pe care gazdele lor din Montréal i-o puseseră la dispoziţie şi care era frumos mobilată. Chiar i-ar fi plăcut locuinţa dacă n-ar fi aflat că şi Angelica fusese primită aici când fusese în Montréal.

Toate merseseră aşa cum le prevăzuse, dar dispariţia Honorinei îi apăruse ca un semn rău prevestitor.

Se gândea acum la toate câte se întâmplaseră.

După ce îşi înscenase propria moarte la Gouldsboro, se întorsese în Franţa. Rănile se vindecau încet, dar se vindecau. Îl întâlnise pe bătrânul Nicolas Parys, cu care se căsătorise pentru că avea nevoie de cineva bogat. După ce chipul ei îşi regăsise, în mare parte, frumuseţea de altădată, otrava pe care i-o administrase bătrânului îşi făcuse efectul şi Ambroisine devenise.văduvă şi liberă.

Acum, putea să-şi pună în aplicare planurile urzite îndelung.

Începu să caute şi să plătească oameni fără scrupule care i-ar fi putut duce la îndeplinire dorinţele, oricât de sângeroase ar fi fost ele.

La Nevers, se căsătorise cu domnul de Gorrestat, intendentul provinciei, pe care îl împinsese să se ocupe de afaceri cu coloniile franceze. Prin intervenţii dibace, făcuse să fie numit înlocuitorul domnului de Frontenac, guvernatorul Canadei, în perioada în care acesta fusese obligat să vină în faţa Regelui ca să dea explicaţii.

Înainte ca să plece în Canada alături de soţul ei, Ambroisine cercetase, în anume birouri, hârtiile în care era vorba despre naufragiul vasului „ LICORNE ", sub pretextul că ar dori să afle ce se întâmplase cu doamna de Maudribourg şi expediţia ei.

Apoi, se dusese la Versailles ca să-i facă o reverenţă Regelui care n-o băgase în seamă. Dar în anticamera regală, ochii verzi ai unui paj o priviseră atent.

Traversase oceanul fără teamă, căci gândul îi era numai la duşmanii ei de moarte: Angelica şi Joffrey de Peyrac.

În drumul ei spre Québec, începu să facă victime pentru a-şi curăţi locul.

Mai întâi, făcuse să fie spânzurat locotenentul Barssempuy care o ura pentru că ştia că ea, Ambroisine, pusese la cale execuţia Mariei cea Blândă, prietena lui.

„ Sunt englezi" reuşise ea să-şi convingă soţul, noul guvernator. „Sunt trădători care au reuşit să pătrundă pe fluviul Saint-Laurent. Execută-i, pentru ca lumea să ştie că nu eşti ca Frontenac, tolerant cu duşmanii Franţei ".

Păcat că, din cauza ceții, nu putuseră pune mâna și pe vasul care arbora pavilionul contelui de Peyrac.

La Québec, fusese recunoscută de proasta de Delphine și de cârciumăreasa cea grasă care ținea hanul „NAVIRE-DE-FRANCE ". Le scăpase pe amândouă printre degete, nu știa cum, și ăsta era încă un semn rău.

Dar întâmplarea i-o adusese pe Honorine și simțise o bucurie nemaiîntâlnită la gândul că chinurile prin care urma să treacă fetița o vor înnebuni pe blestemata de Angelica.

Dar de câte eforturi fusese nevoie ca să ajungă aici!...

O îndepărtase pe maica Bourgeoys sub pretextul unei convocări la episcopul din Québec, îi îndepărtase și pe unchiul și mătușa Honorinei, despre care aflase printr-un noroc că se aflau în Canada. În fine, făcuse totul ca la carte, însă, din nenorocire, copila dispăruse fără să lase nicio urmă și toate cercetările făcute, toți banii cheltuiți fuseseră în zadar. Simțea că acest copil era la fel de primejdios ca și maică-sa.

Însă trebuia să-și ducă misiunea până la capăt. Trebuie să o distrugă pe Angelica și pe toți ai ei. Dacă nu se întâmpla așa ceva, ea nu mai avea pentru ce să trăiască.

— „E chiar așa: dacă nu îi voi ucide, nu am pentru ce să mai trăiesc" murmură ea, privindu-se în oglindă.

Vocea unui servitor o smulse din această visare întunecată, anunțând că un tânăr cerea o audiență.

— Să intre!

Văzându-l în prag, tresări, încercând un sentiment de frică amestecat cu satisfacție. Cel care intrase făcea parte din gândurile ei și faptul că se afla aici, înaintea ei, îi dădea putere. Întotdeauna preferase să-și înfrunte victimele față în față. Mai ales pe bărbați, pe care-i știa sclavii poftelor carnale și ai vanității și pe care îi putea supune cu ușurință.

Dar nu se așteptase să-l vadă aici. Înseamnă că atentatul nu izbutise. Știa că o urmărise peste ocean și, imaginându-și că ar fi putut scăpa de cei doi ucigași, îi dăduse semnalmentele gărzilor din Québec, poruncind să fie căutat. La fel ca și carcajuul, a cărui blană îi fusese adusă. Cum de le scăpase tânărul Cantor?

Acesta își scoase pălăria și făcu o reverență.

— Mă recunoașteți, doamnă?

— Desigur, domnule, mai ales că mă urmăriți de la Versailles. Aș putea să știu de ce?

— Pentru că v-am recunoscut, doamnă, deşi, de atâția ani, mulți vă credeau moartă. Am vrut să mă conving că nu m-am înşelat.

— Şi asta v-a făcut să veniți până aici? Domnule, sau mințiți, sau vă bateți joc de mine...

— Doamnă, faptul că trăiți mă răsplăteşte din plin pentru eforturile făcute. Aveți dreptate, nu-i vorba de o simplă curiozitate. Am fost sfâşiat de regrete, de remuşcări după felul în care ați fost chinuită în piața din Tidmagouche. N-a fost drept. Nebunia bărbaților n-are limite când e vorba de gelozie. Iată, doamnă, ce m-a făcut să fiu acum în fața dumneavoastră: nevoia de a vă cere scuze îmi apasă conştiința.

Oare îl va crede? Citea în ochii Ambroisinei bănuieli întunecate.

— Ați fost văzut în Québec...

— Vă căutam.

— Nu cred, frumosule paj.

Iar Cantor era cu adevărat frumos. Frumusețea lui o făcea să transpire şi să saliveze de poftă. Aflase la Versailles că era iubitul unei favorite a Reginei care înnebunise după el.

— Mă răniți, doamnă, cu bănuielile. Ce să fac să vă conving de pasiunea pe care mi-ați stârnit-o? Am lăsat, la Versailles, totul... Risc să-l supăr pe Rege... Ah, doamnă de Maudribourg, visez... Sunteți chiar aici...

— Taci, nu pronunța acest nume, aici!

Se uită în jur, dar nu mai era nimeni.

— Tidmagouche... E aşa departe... Îmi amintesc că acolo m-ai respins.

— Nu eram decât un copil.

— Tocmai asta îmi plăcea, făcu ea, surâzând cu cruzime.

*

„Pedepseşte-mă, Doamne, pentru păcat... Carnea mea e vinovată..."

O cuprinsese cu tremur. Simțea nevoia de a-l avea pe Cantor, dar dorința era domolită de bănuială şi teamă.

— Totuşi, făceați parte dintre aceia care voiau să mă ucidă.

— Credeți-mă, îmi era milă. Urăsc violența.

Ochii Ambroisinei sclipiră, veninoşi.

— Nu vă cred. Îmi amintesc de felul în care mi-ați respins mângâierile...

— Eram doar un copil înspăimântat de dragostea despre care nu știam nimic.

— Vă temeați de furia mamei dumneavoastră, geloasă pe mine. Mă ura pentru faptul că eram frumoasă, că reușisem să-l seduc pe conte și că atrăgeam atenția bărbaților!

Cantor păli. Din cauza scârbei ce o simțea, i se pusese un nod în gât.

Dar, din fericire pentru el, ea se întorsese spre oglindă pentru a se asigura asupra frumuseții care îi rămăsese aceeași.

Surâse, satisfăcută.

„O să te ucid, își spuse Cantor, o să te ucid, Diavoliță. Fie ca Dumnezeu să facă să nu-mi tremure spada. Să rămân calm, să nu citească niciunul din gândurile care mă macină."

Îi surprinse privirea în oglindă. Îl vedea palid, imobil, și îl crezu paralizat de dorința cărnii, iar ochii lui ficși, privirea absentă, tremurul ușor al trupului semănau cu stările celorlalți bărbați pe care îi avusese.

Suspină, mulțumită. Cantor se apropie încet și ea îi văzu gura fremătând, aproape de a ei. și capitulă în timp ce el murmura:

— Unde?... Când?...

Florimond îl învățase câteva șmecherii în fața cărora nicio femeie nu rezista.

Răspunsul veni, șoptit:

— În seara asta, în capătul insulei din avalul fluviului. Acolo e o moară părăsită... înconjurată de aluni și plopi. Ceața din timpul nopții îi ascunde pe cei care nu vor să fie văzuți. Te voi aștepta acolo, lângă tufișuri...

Ascunsă sub mantaua cenușie pe care o luase de la una din cameriste, confundându-se cu umbrele serii ce cuprindeau moara părăsită, Ambroisine aștepta.

Zgomotele din jur o făceau să tresară și era cuprinsă tot mai tare de un sentiment de spaimă pe care nu-l mai cunoscuse.

Făcuse o greșeală acceptând această aventură. Ar fi trebuit să-l ucidă, era așa de ușor...

„Nu, își spuse, îl voi ucide. Însă... după !"

La acest gând, își linse buzele. De unde izbucnise această dorință arzătoare de a-l simți în ea, de a-și cufunda privirea în ochii lui limpezi care îi aminteau de aceia ai rivalei sale? Nu, nu avea cum

să mai dea îndărăt acum, când dorinţa sporea cu fiecare clipă şi o cuprindea ca un şarpe viclean, străpungând-o şi dându-i fiori.

Auzi un zgomot de copite.

Luminat de ultimele raze ale apusului însângerat, el apăru, pe un cal alb, asemenea unui erou antic.

Panaşul bogat al pălăriei unduia în vântul uşor şi, prinzând razele soarelui obosit, lumina îi încadra chipul îngeresc ca o aură diafană.

Văzându-l atât de frumos, Ambroisine nu se mai putea mişca.

„Să fie aceasta fericirea de care vorbesc oamenii ?" se întrebă ea, cuprinsă de un foc lăuntric şi îşi dădu seama, prea târziu, că această dorinţă a cărnii era o capcană şi nu văzu ghemul de blană mătăsoasă care se năpusti asupra ei.

Violenţa saltului o trânti la pământ şi colţii ascuţiţi începură să o sfâşie cu furie.

— Fii blestemat, îngerule!... mai apucă să strige Ambroisine.

*

— Lasă-mă să mă apropii, ceru Cantor.

Coborâse de pe cal şi se apropiase de locul în care Wolverine îşi desăvârşea masacrul.

— Lasă-mă să-i înfig spada în inimă aşa cum am promis. După aceea, poţi să faci ce vrei cu ea...

Calul, înnebunit de mirosul sângelui, se smuci, rupse priponul şi dispăru în galop, nechezând.

Furtuna izbucni. Seacă, uscată, fără ploaie. Fulgerul, trecând în zigzag pe deasupra clădirilor din Ville-Marie, izbi ardezia acoperişului de pe castelul în care locuia guvernatorul şi o minge de foc pătrunse printr-unul din hornuri.

Din clădire nu mai rămaseră decât zidurile înnegrite de fumul gros al incendiului.

Servitorii abia scăpaseră. Domnul Guvernator se afla, în acea seară, în vizită la domnii de la Saint-Sulpice, iar pe doamna de Gorrestat o crezură mistuită de flăcări.

Dar, după ce căutară în ruinele fumegânde şi nu aflară nici o urmă de-a ei, începură întrebările. Chiar atunci sosi un vânător care povesti că dăduse peste un cadavru aflat într-o stare de nedescris la Moara Părăsită.

Şi chiar după ce văzură resturile trupului din care se înfruptaseră vulpile, mulţi avură îndoieli. Dar le puse capăt descoperirea, nu departe de Moară, a unui cap de femeie pe care încă atârnau şuviţe de păr negru, năclăite de sânge.

Oamenii ştiau acum cine era victima şi o îngropară, cu onorurile cuvenite, pe soţia noului Guvernator, despre care nu se vorbise decât de bine, dar a cărei plecare dintre cei vii îi făcuse pe mulţi să aibă, pe ascuns, un oftat de uşurare.

*

La Montréal, anchetele privind crimele nu erau la fel de temeinice ca la Québec, unde Garreau d'Entremont avea ambiţia să instaureze domnia legii cu ajutorul unei poliţii care urma exemplul locotenentului de poliţie civilă al Regatului Franţei, temutul de La Reynie.

Şi chiar îşi făcea treaba conştiincios.

Muncit de ambiţia de a ajunge cât mai sus, domnul de Gorrestat spânzură un irochez, pe nume Magoniganbauit.

Era un indian botezat, dar fusese acuzat de trădare deoarece complicatul său nume se traducea prin „prietenul Irochezilor".

Acest fel de execuţie îi înmărmuri pe indieni pentru că, prin spânzurare, condamnatul nu-şi mai putea intona ultimul cântec, cântecul morţii.

Având în minte atât dorinţa de a-şi depăşi înaintaşul, cât şi pe aceea de a-şi răzbuna soţia, Guvernatorul ceru o campanie de răzbunare împotriva triburilor din Valea celor Cinci Naţiuni. Fusese asigurat că la Montréal va găsi destui care să-i spijine ideea.

Patru companii formate din soldaţi şi mici grupări de abenachizi, algonkini şi huroni se urcară în bărci şi porniră către fortul Frontenac.

Gorrestat convocă pe părintele Raguet, misionarul, ca şi pe părintele de Guérande, capelanul trupelor, şi îi convinse să trimeată o delegaţie la Cataracui ca să-i aducă omagii Guvernatorului.

Triburile, care simţiseră lipsa meselor bogate pe care le oferise altă dată, domnul de Frontenac, acceptară. Multe dintre căpeteniile celor Cinci Naţiuni, însoţite de războinici, porniră să traverseze lacul Ontario.

Dar în timpul banchetului, ameţiţi, indienii fură legat zdravăn, trimişi la Québec şi apoi la Marsilia ca să tragă la galere. Patruzeci şi cinci dintre persoanele de vază irocheze avură această soartă.

Îndată ce află că soarta acestora era pecetluită, domnul de Gorrestat, turbat de furie şi înnebunit de fantasmele măririi, porni cu soldaţii asupra taberelor irocheze.

Debarcă la Cataracui pe malul din sud-est al lacului Ontario. Onnontaguţii erau o naţiune paşnică, dar asta nu i-a ajutat. Peste câteva zile, doi dintre conducătorii lor importanţi, Cassuet şi Tundsho, au fost arşi de vii. Războinicii, risipiţi, plecaţi la vânătoare, n-au avut vreme să se adune, chiar dacă erau mulţi.

Însă, de parcă s-ar fi săturat de atâta sânge vărsat, iarna veni pe neaşteptate. Voind să se întoarcă, soldaţii, prost echipaţi, mureau de frig, se înecau în mlaştini, erau zdrobiţi de copacii smulşi din rădăcini de furtuni. Nimeni nu ştia ce să facă.

În acest timp, Cantor, care ajunsese în Golful Georgianei, reuşi să debarce în insula Manitulin şi rămase să ierneze cu indienii Odjibways.

La est de Ontario, soldaţii care scăpaseră se stabiliră în forturile şi clădirile misionarilor.

Domnul de Gorrestat rămase la fortul Frontenac, pe malul lacului Ontario.

Pentru luni lungi de-acum înainte, Canada era prizoniera iernii cumplite.

Şi într-un loc numit Wapassou, o femeie şi trei copii, lipsiţi de orice ajutor, urmau să moară de foame peste câteva săptămâni.

DEŞERTUL ALB

41

Pe nesimțite, o invada frica. Lupta cu ea pentru a nu se transforma în spaimă. În fiecare dimineață se trezea cu o greutate în piept, având impresia că se sufocă.

Mai aveau hrană pentru câteva zile şi trebuia să facă ceva.

Angelica se ridică din pat şi se sili să pară vioaie în fața celor trei copii:

— Sculați-vă, leneşilor! Nu-i aşa de frig azi. Mergem să vedem dacă nu s-a prins ceva în capcanele lui Lymon White.

Ei nu trebuiau să simtă tragedia şi Angelica le lăsa toată libertatea să se joace şi chiar să facă „ prostii ", după cum numeau „ cei mari " trăznăile lor.

Îşi povesteau întâmplări de la Wapassou, de la Gouldsboro, îşi aduceau aminte despre oamenii pe care îi cunoscuseră şi Angelica încuraja toate astea ca să-i facă să-şi păstreze vie memoria.

Încetul cu încetul, îşi dădea seama de importanța rolului pe care-l avusese în tragedia de la fortul Katarunk. Dacă nu l-ar fi ucis pe Lomènie-Chambord – deşi moartea acestuia o apăsa şi acum pe suflet – ei ar fi putut să înainteze spre sud, ar fi cucerit, rând pe rând, toate posesiunile contelui de Peyrac şi ar fi ajuns până la Gouldsboro iar flamura Regelui Franței ar fi înlocuit-o pe aceea al contelui de Peyrac.

Wapassou arsese, dar cei care vroiau să-l răzbune pe părintele d'Orgeval fuseseră opriți şi o luaseră spre nord.

„ Am scăpat de ce era mai rău " vorbea ea făcându-şi curaj în timp ce privea depărtările înghețate, pândind semnul izbăvitor care să-i vestească apropierea celor care ar fi venit să-i salveze.

Și chiar dacă depărtările albe nu-i aduceau semnul așteptat, Angelica rămânea neclintită: atâta vreme cât inima îi bătea în piept, făcând să circule sângele cald în trupul înghețat, speranța exista, ca un zâmbet al lui Dumnezeu.

*

În acea dimineață, Angelica se trezi devreme, înhață iute ceaunul cu apă caldă pus pe jăratec și aruncă apa fierbinte peste balamalele din piele ale ușii să le înmoaie și să poată ieși din adăpost ca să dea zăpada care, altfel, i-ar fi îngropat cu totul.

Afară, nu mai viscolea și Angelica se urcă pe un morman de zăpadă, mai înalt decât adăpostul, pentru a scruta orizontul, până la Lacul de Argint.

De obicei, nu vedea decât întinderea albă peste care scânteia soarele, când cerul era senin, sau era cuprinsă de cețuri care se târau alene, ascunzând privirii munții, râurile, prăpăstiile, uniformizând peisajul.

Dar astăzi, privind de pe platformă peisajul, avea impresia că îi scapă ceva, ceva pe care ochiul minții îl văzuse, dar ea nu-l conștientizase.

Își încordă privirea și, prin ceața care se mișca încet, undeva, departe, printr-o spărtură luminoasă, zări ceea ce sperase de atâta vreme să vadă.

Zări fumul!

Iar acolo trebuia să fie cineva. Oricine ar fi fost, însemna salvarea.

A doua zi, dis-de-dimineață, fumul se înălța liniștit, acolo, în depărtare. Angelica se hotărî: dacă rămânea în așteptare, ea și cei trei copii ar fi pierit de foame în curând. Dacă pleca și i se întâmpla ei ceva, copiii rămâneau doar în grija Celui de Sus. Dar exista și posibilitatea să găsească, acolo, pe cineva, să găsească hrană, ajutor.

Se îmbrăcă cu haine călduroase, luă rachetele pentru zăpadă, o pușcă cu cremene, praf de pușcă și gloanțe, îl instrui pe Charles-Henri ca nu cumva să iasă, nici el și nici gemenii din casă, sub niciun motiv și o porni peste câmpia acoperită de zăpadă.

Nu știa cât avea de mers. Se uita din când în când către fumul care se ridica în depărtare și, pe măsură ce înainta, îl vedea din ce în

ce mai bine. Nu era o iluzie. Unde era fum, trebuia să fie şi oameni. Ce fel de oameni? Prieteni? Duşmani? Nu ştia.

Un val de ceaţă veni pe neaşteptate din stânga ei şi o ascunse vederii. Se gândi că aceasta îi era de ajutor, în cazul în care oamenii aceia, văzând o fiinţă care se mişcă prin zăpadă, ar fi putut-o confunda cu vreun animal şi ar fi tras asupra ei.

Mirosul fumului îi arăta că se apropiase de ţintă. Angelica fremăta de nerăbdare.

Brusc, zăpada cedă sub ea şi se prăvăli într-o râpă ascunsă vederii de ceaţă. În cădere, avu timp să se prindă de un copăcel care creştea în buza prăpastiei.

*

Se legăna deasupra râului şi simţi fumul în nări.

Creanga de care se ţinea trosni, se rupse şi Angelica se rostogoli la vale, izbindu-se de pietre. Ajunse în fundul prăpastiei fără să se rănească prea tare. Îşi pierduse arma, pe care o găsi repede şi îşi rupsese o mănuşă.

Se scutură de zăpadă şi privi în jur. Lângă ea curgea un râuşor pe jumătate îngheţat, strecurându-se printre coloane de gheaţă, care, la venirea primăverii, deveneau o cascadă, o „ săritoare " cum i se spunea prin partea locului.

Fumul venea dinspre două colibe indiene, adăposturi construite din crengi elastice şi scoarţă de copac peste care se întindea pământ amestecat cu apă. I se păru că aude lătratul unui câine venind dintr-o colibă.

Cu degetul pe trăgaci, Angelica aştepta. Capul unei femei indiene apăru prin deschizătura ce ţinea loc de uşă, apoi se retrase ca să facă loc unui indian cu faţa vopsită cu dungi negre, semănând cu un abenakis din sud.

Ea îi vorbi în limba lui, dar indianul răspunsese în franţuzeşte.

—Te salut. Sunt Pengashi, din tribul wapanogilor. De unde vii, tinere?

Aşa cum era înfofolită, indianul o luase drept bărbat.

Ea arătă în sus, spre capătul râpei:

— Din Wapassou, de acolo.

Indianul îşi miji ochii să o vadă mai bine.

— Credeam că au murit toţi. Am văzut minele...

Atunci ea îşi spuse numele şi îi povesti cum rămăsese singură cu trei copii.

— Haide, intră, o invită Pengashi, făcându-i loc.

Înăuntru era cald, dar nu puteai sta decât aşezat.

Ceaunul pus pe foc răspândea o mireasmă îmbătătoare de mâncare pentru nările Angelicăi. Trei copii mestecau de zor.

Indianul îşi aprinse pipa şi îi povesti pe-ndelete cum îl prinsese iarna nepregătit şi cum, căutându-i pe cei din tribul lui, ajunsese până aici, sperând să capete ajutor la fortul din Wapassou. Găsindu-l ars, îşi înjghebase colibele aici, sperând să poată pleca mai departe, în căutarea alor lui.

— Cum îi cheamă pe copiii tăi? o întrebă pe Angelica.

Ea îi spuse.

— Charles-Henri! Charles-Henri! repetă el de mai multe ori.

Apoi se aplecă spre ea:

— Eu sunt cumnatul lui Jenny Manigault, îi destăinui.

Adică era fratele lui Passaconaway, căpetenia pemacookilor care o răpise pe Jenny şi ea îşi încredinţase fiul, pe Charles-Henri, Angelicăi.

Pengashi era de părere că fratele lui mai mare făcuse o greşeală răpind o franţuzoaică pentru că îşi va atrage atât duşmănia francezilor, de aceeaşi naţie cu ea, cât şi pe a englezilor, care aveau aceeaşi religie cu Jenny. Nu era bine deloc.

Alături de Pengashi mai erau în colibă două femei: soţia lui şi fata cea mare, văduvă, al cărei bărbat fusese ucis de un copac ce se prăvălise peste el.

Femeile începuseră să-i ceară Angelicăi diverse lucruri: ba un pieptene, ba o cuvertură sau măcar scutece pentru cel mai mic dintre copii. Pengashi le făcu semn să tacă, apoi o întrebă pe Angelica dacă n-avea niscai alcool.

Ascultându-i, ea trăgea cu ochiul către oala în care se afla grăsimea de urs şi către fiertura de porumb pe care copiii o lăsaseră căţelului şi care o hăpăia acum cu poftă.

Pengashi înţelese situaţia. Stingându-şi pipa, îi făcu semn să-l urmeze şi ieşiră afară, îndreptându-se către cea de a doua colibă.

Acolo se aflau doi bătrâni, stând liniştiţi şi trecându-şi pipa unul altuia cu demnitate. O fetiţă de vreo doisprezece ani curăţa cu grijă resturile de carne de pe o piele pe care le arunca într-o oală ce fierbea la focul aprins în mijlocul colibei.

Angelica se aşeză lângă Pengashi care începu să explice părinţilor săi pentru ce venise ea. Ei îl ascultară nemişcaţi, continuând să fumeze.

Uitându-se la micuţa indiancă, Angelica observă părul blond care, în ciuda grăsimii cu care era uns din belşug, arăta că era vorba de o captivă.

Pengashi confirmă, explicând că o luase de la englezii din Portsmouth în urma unei expediţii şi că o crescuse cu mare grijă deoarece, peste puţină vreme, voia să o ia de nevastă şi să o aducă în cortul lui.

După ce îi spuse toate astea, Pengashi se duse în capătul colibei, ridică o parte din învelişul din scoarţă de copac şi se întoarse cu un pachet mare, învelit în piei.

După ce le desfăcu, Angelica văzu o bucată mare de carne îngheţată, roşie.

— Alaltăieri am avut noroc la vânătoare. Am doborât un cerb. Nevestei nu i-am spus că am ascuns o parte din carne.

Tăie o bucată zdravănă, iar dintr-un sac scoase doi napi şi câteva boabe de măceş. Înfăşură totul într-o bucată de piele şi îi întinse comoara Angelicăi, careia nu venea să-şi creadă ochilor.

— Ia asta. Măceşele să le fierbi, nu se lipeşte boala de tine. Sunt cumnatul lui Jenny Manigault şi trebuie să am grijă de tine.

Neavând cu ce să-l răsplătească, Angelica îi dădu un inel care devenise oricum prea larg pentru degetele ei, şi îi spuse că Jenny îl va recunoaşte dacă i-l va arăta.

— Poţi să-mi dai şi puşca? ceru Pengashi. Sunt botezat aşa că pot să am o puşcă.

Angelica i-o dădu. Mai avea destule puşti.

Indianul era fericit.

— Mai treci pe-aici peste câteva zile. Cu puşca o să pot vâna mai bine şi o să-ţi fac şi ţie parte din vânat.

Ea îi promisese că o să se întoarcă şi o să-i aducă băutură, o pătură şi cârpe pentru copil.

*

Bucuria de a fi făcut rost de hrană pentru câteva zile îi dădu aripi şi ajunse acasă înainte de căderea nopţii.

Copiii fuseseră cuminţi.

Angelica aşteptă câteva zile pentru a pleca să-l caute iar pe Pengashi. Vântul se înteţise şi, oricum, nu putea ieşi din casă. Se porni ninsoarea, deasă, şi zile întregi căzu fără oprire, acoperind totul.

După o vreme, ninsoarea conteni şi un petec de lumină la orizont îi oferi şansa de a şti încotro s-o apuce. Fumul care o călăuzise data trecută nu se mai vedea, dar asta n-o îngrijoră. Poate astăzi făceau focul mai târziu.

Luase cu ea un mănunchi de nuiele pe care să le înfigă în zăpadă din loc în loc şi, astfel, să-şi marcheze drumul.

Cerul se întunecă tot mai mult, vântul se porni să bată cu sălbăticie iar ninsoarea începu să cadă în valuri, troienind orice urmă. Angelica se gândi că ar fi trebuit să taie nuielele mai lungi, căci zăpada creştea văzând cu ochii. Chiar dacă avea rachetele de zăpadă, se înfunda până la genunchi şi mersul deveni un chin.

Ca şi data trecută, nu văzu râpa şi căzu din nou, rostogolindu-se până la fundul ei. Din fericire, nu-şi rupsese nici mănuşile şi nu se lovi.

Dar împrejurul colibelor din scoarţă de copac nu era nicio urmă.

„Au plecat..."

Strigă şi nu primi răspuns, aşa că intră în coliba în care stăteau bătrânii şi îi găsi nemişcaţi, privind-o cu ochii goi. Jos, în faţa lor, era pipa stinsă. Erau morţi.

Atunci când Pengashi, împreună cu familia lui, hotărâseră să plece, înfruntând viscolul şi ninsoarea, ca să-i găsească pe cei din tribul lui, bătrânul îi spusese: „Fiule, rămân aici. Capătul drumului se vede pentru mine".

Şi Pengashi, aşa cum cerea datina, lăsase focul aprins, un ceaun plin cu carne fiartă, tutun, pentru ca bătrânii să aibă provizii pentru lunga călătorie care îi aştepta.

Bătrânii mâncaseră, fumaseră, apoi îşi întinseseră înainte mâinile, aşteptând ca moartea să-i ducă spre tărâmurile veşniciei unde îi aştepta Marele Spirit.

Angelica, înfiorată, le puse pe umeri păturile aduse şi rămase îngenunchiată în faţa lor până când frigul o cuprinse. Abia atunci, ridicându-se, văzu că în mâinile lor îngheţate se aflau nişte bulgări ciudaţi. Privind atentă, îşi dădu seama, fericită, că ei însemnau hrană.

Cele două grămezi fără formă ce se aflau în mâinile bătrânilor erau porumb fiert amestecat cu bucăţi de carne şi fructe uscate.

Era ultima masă pe care nu apucaseră să o mănânce şi Angelica se gândi că, poate, o păstraseră chiar pentru ea.

Luă, cu recunoştinţă, mâncarea şi o pungă din piele pe care o văzu în faţa bătrânei.

Pregătindu-se să plece, se lovi de un pachet învelit în blană şi, desfăcându-l, găsi o capcană din oţel pe care, în mod sigur, Pengashi o lăsase acolo ştiind că ea o va găsi. Poate că această capcană însemna salvarea.

— Mulţumesc din suflet! Dumnezeu să vă aibă în pază!

Ieşind din colibă, Angelica întări uşa şi astupă gaura din acoperiş pentru ca fiarele sălbatice să nu poată intra.

42

Deschizând punga pe care o găsise la cei doi bătrâni indieni, află o pereche de cercei din argint, cu granate, pe care îi recunoscu: erau cerceii lui Jenny Manigault, şi ea îi purta când fusese răpită de indieni.

Voi să-i dea lui Charles-Henri, dar amână, gândindu-se că amintirea mamei lui l-ar fi putut emoţiona prea tare, acum, când erau cu toţii înfometaţi şi, din această pricină, foarte sensibili.

Puse capcana lângă un copac şi sacrifică cu greu o bucată de carne drept momeală. Se gândi la ce-ar fi spus tatăl ei, nobil de ţară, dacă ar fi văzut-o. El ura acest fel de a vâna, având principii pe care nu le încălca niciodată. Însă acum nu mai era vorba de a respecta principii, trebuia să supravieţuiască.

Începu foamea. Angelica împărţea cu infinită grijă porţiile, copiilor dându-le cea mai mare parte, ea păstrându-şi cantităţi mai mult simbolice. Încercă să-şi amăgească foamea cu rachiul care se găsea din belşug, dar acesta îi aducea prea puţină alinare.

Capcana era mereu goală şi Angelica recuperă bucata de carne folosită drept momeală pentru a o da copiilor.

Începu să fiarbă bucăţi de piele, curele, oase, tot ce putea găsi, iar din această fiertură rezultă o gelatină grețoasă. Dar tot era ceva, mai mult decât nimic.

Într-una din zile, găsi pe fundul unei cutii un praf de cafea. Copiii nu apreciară, la început, această băutură amară, dar se

obişnuiră. În schimb, ea o savură, gândindu-se la clipele de nespusă mulţumire pe care le încercase în viaţa ei bând divina licoare.

Începu să aibă halucinaţii. Odată, cercetând capcana, leşină şi îi trebui un mare efort de voinţă ca să se ridice din zăpada care devenise atât de moale şi primitoare. Numai gândul la cei trei copii, care ar fi rămas pradă morţii, o făcea să se târască până la cabană.

Apoi, într-o după amiază, cerul se acoperi de nori negri, cumpliţi şi se porni un viscol cum Angelica nu mai întâlnise.

— O să treacă! O să treacă! încerca ea să-i liniştească pe copiii speriaţi.

Dar furtuna întunecată nu trecu, zilele se târau unele după altele, lungi, cumplite şi Angelica nu mai ştia când era noapte şi când zi.

Halucinaţiile deveniră parte din viaţa ei.

Nu mai ştia ce era vis sau realitate. Începu să vorbească fără şir cu oameni din Gouldsboro, ieşea să deschidă uşa, părându-i-se că bătea cineva şi în prag îl întâlnea pe Outtaké, încărcat cu un sac cu fasole şi carne uscată din care pregătea o supă hrănitoare pentru copii.

Dar toate erau în imaginaţia ei, stârnită de foame. Cu ultimele puteri, se îmbrăcă gros şi ieşi afară. Nu ştia pentru ce, dar simţea că asta trebuie să facă. Furtuna se potolise şi luna, albă, plutea printre norii sfâşiaţi de vânt.

După câţiva paşi împleticiţi, picioarele se izbiră de ceva tare. Se aplecă şi pipăi cu mâinile prin zăpadă. Întâlni o suprafaţă dură, dar care semăna cu nişte cârpe şi tresări: deci, nu i se păruse, cineva ciocănise la uşă şi îi lăsase un sac cu provizii, poate chiar fasole mult visată!

Înnebunită, scormoni mai departe şi, încet-încet, mintea i se înfioră. Ceea ce întâlnise nu era un sac, ci un corp omenesc, îngheţat. Faţa îi era arsă de ger, cu o barbă încâlcită, dar era fără îndoială un alb. Buzele îi înţepeniseră într-un zâmbet întârziat, lăsând să se vadă strălucirea dinţilor albi.

Îl trase în adăpost şi, cu un cuţit, îi tăie hainele. Apăru o sutană neagră, pe care se odihnea un crucifix, o cruce mică, de fapt, de misionar.

— Un martir! Un preot!

Brusc, sări în picioare, cu ochii măriţi de spaimă. Tremura, nu de frig, cu ochii fixaţi pe crucifixul preotului, unde, în centru, strălucea un rubin. Ar fi vrut ca piatra aceea roşie să fie sânge. Dar nu era.

Ar fi vrut să creadă că se înşela, că era un alt crucifix al unui alt preot. Dar nu, era crucifixul LUI. Al LUI, al celui care îi prigonise din umbră, fără să se lase văzut, al duşmanului de moarte, Sebastien d'Orgeval, care, acum, zăcea mort în faţa ei.

Outtaké... Acum era sigură că el îi bătuse la uşă ca să o anunţe. De ce? De ce târâse prin zăpadă cadavrul preotului? De ce i-l lăsase şi dispăruse fără să vrea să o vadă?

Se uită iar la trupul întins în faţa ei. Era învelit într-un sac de piele cusută, aşa cum indienii îi pregătesc de înmormântare pe cei care trec în lumea tărâmurilor de dincolo. I-l adusese ca să-l înmormânteze ea aici?

Se uită şi la crucifixul pe care rubinul scânteia de parcă ar fi fost viu. Şi, în acea clipă, i se păru că faţa mortului capătă o uşoară culoare, iar buzele subţiri fremătară imperceptibil. Să fie oare posibil?

Scoase din buzunar o oglindă şi o apropie de gura lui. Oglinda se aburi uşor.

— Trăieşte! strigă Angelica şi, brusc, curajul îi reveni

— O să-l îngrijesc! Trebuie să-l salvez.

Simţea că dacă îl salva pe acest om, ar fi fost salvaţi cu toţii. Era un semn pe care Cel de Sus i-l trimitea.

În grabă, pregăti o băutură din plante în care turnă rachiu şi apropie ceaşca de buzele muribundului. Îl ridică puţin şi îi turnă în gură, cu mare grijă, băutura preţioasă. Apoi îl şterse de sângele care se închegase pe faţă, îi unse pleoapele cu o alifie vindecătoare şi, luând un cuţit, se apucă să taie sacul de piele în care fusese cusut trupul.

Înăuntru, descoperi că, pe lângă trupul cusut acolo, erau nişte săculeţi care păreau că fuseseră puşi ca să capitoneze, într-un fel, cadavrul. Inima prinse să-i bată cu putere, bănuind minunea. Desfăcând unul din săculeţi, din el se scurseră boabe de fasole. În ceilalţi, găsi carne uscată, porumb, ovăz, mazăre şi iar fasole. Erau salvaţi!

Căzu în genunchi şi mulţumi cerului şi lui Outtaké pentru darul nepreţuit. Lacrimi de fericire i se scurgeau pe obraji şi o rază de soare, strecurându-se prin uşa întredeschisă, o învălui cu o căldură binecuvântată. Viaţa se întorcea, triumfătoare.

Simţi că este privită şi se întoarse. Muribundul deschisese ochii şi o privea, pierdut, ca prin ceaţă, dar o privea.

— Sunteţi în siguranţă, părinte. O să vă îngrijesc şi o să vă vindec. Mă auziţi? Dacă da, mişcaţi-vă pleoapele...

Dar pleoapele nu se mişcară şi privirea rămase ţintită asupra ei. Însă printre buzele palide se strecurară câteva sunete care se transformară în cuvinte şoptite, venite parcă din depărtare:

— Cine...sunteţi?

Şi Angelica răspunse, dintr-o suflare:

— Sunt contesa de Peyrac.

Oare o auzise?

„Oricum, trebuie să pregătesc de mâncare. Pe urmă, vom vedea ce se mai întâmplă."

Dar privirea pierdută a muribundului se însufleţi şi ochii îi scânteiară, ca două peruzele, de un albastru puternic. Şi vocea se auzi, mai limpede, folosind o elegantă formulă aristocratică:

— Per...permiteţi-mi, doamnă, să...mă...prezint. Mă numesc ... Sebastien ...d'Orgeval.

Clipa sosise. Angelica de Peyrac şi iezuitul Sebastien d'Orgeval se aflau faţă în faţă.

INSULA SINGURĂTĂȚII

43

După ce mănânci o farfurie cu fiertură de porumb în care amesteci şi nişte carne uscată, începi să crezi că Dumnezeu e cu adevărat darnic şi bun, iar copiii simțiră din plin intervenția divină care îi salvase de la moarte.

Angelica le dădu, la început, porții mici, ca pentru nişte pui, şi îi lăsă să doarmă ca să-şi refacă forțele. Şi copiii îşi reveniră iute, smulşi din ghearele morții care fusese atât de aproape de ei.

— Vreau să te ajut să îngrijeşti muribundul, îi spuse, după câteva zile, Charles-Henri. Ce trebuie să fac?

Iar Angelica chiar avea nevoie de ajutor. Hotărându-se să-l salveze pe părintele d'Orgeval, începuse prin a-i îngriji rănile. Îi tăie cu grijă sutana, care se lipise de trupul numai piele şi os, şi fâşiile de țesătură, îndepărtate, lăsară la vedere urme de arsură aşa de cumplite, încât ea se întrebă cum de putuse supraviețui cineva chinuit în asemenea hal. Irochezii erau cunoscuți prin ştiința torturii şi un om, torturat două zile la rând, putea muri după alte trei zile conştient, suferind dureri atroce.

Îi spălă cu grijă rănile, le unse cu un balsam pregătit de ea, îl pansă din cap până-n picioare şi chiar îi tăie părul după felul în care aveau tunsura preoții iezuiți. Crucifixul, care se prinsese de carne, fu scos şi atârnat deasupra sobei, iar lumina focului îl făcea să scânteieze.

Apoi, cu ajutorul lui Charles-Henri, îl târâ până în patul mare în care dormeau cu toții, acesta fiind singurul loc în care muribundul putea fi la adăpost de frig.

Când veni vremea de culcare, acoperi jarul cu cenuşă, înveli copiii, pregăti apa de băut în cazul când li s-ar fi făcut sete peste

noapte şi se gândi la situaţia ciudată în care ea trebuia să se întindă în pat lângă duşmanul ei de moarte.

„Ce-am făcut? Mi-am pierdut minţile? Nu m-am învăţat minte de când am salvat-o pe Ambroisine de la moarte, atunci când am scăpat-o din mâinile celor care voiau s-o ucidă? Şi ea a continuat cu crimele, ba mi-am pus şi copilul în pericol!

Privind crucifixul prins de sobă, care scânteia în lumina jarului, îşi spuse că datorită acestui simbol al credinţei ei fuseseră salvaţi şi era de datoria ei, la rându-i, să-l salveze pe părintele d'Orgeval.

*

Când se trezi, afară era soare dar un ger năpraznic.

Sări din pat, pregăti ceaiul de dimineaţă şi încălzi apă pe care o turnă într-un hârdău mare. Era timpul să se spele, ea şi copiii, lucru pe care îl făcură împreună, bucurându-se că murdăria de pe trupurile slabe dispare. Reveneau, salvaţi acum de la moartea prin înfometare, la obiceiurile bune. Viaţa devenea aproape normală.

Dar părintele d'Orgeval rămânea nemişcat. Deşi rănile de pe faţă începuseră să se vindece şi, sub coaja lor care cădea, carnea se vedea sănătoasă, parcă refuza să mănânce, şi supa consistentă pe care Angelica i-o dădea cu linguriţa, se scurgea pe la colţurile buzelor.

— Trebuie să vă hrăniţi! Aveţi datoria să trăiţi, părinte, pentru numele lui Hristos! Mă auziţi? îl implora ea.

— Te aude, îi spuse Charles-Henri. Aude şi înţelege tot, dar nu vorbeşte.

— De unde ştii?

— Mi-au spus gemenii, ei vorbesc cu el în gând, nu ştiu cum, dar o fac. Fii sigură că te aude!

În noaptea care urmă îl visă pe Joffrey. Se făcea că se plimbă alături de el prin grădini şi păduri. În unele, plantele şi copacii erau lăsaţi să crească în voia lor, în altele se cunoştea mâna pricepută a grădinarului. Joffrey îi arătă, în depărtare, un castel şi îi spuse că Regele îl construise pentru ea.

Dar în vreme ce vorbea cu Joffrey, asupra ei se aplecă o faţă slabă, schimonosită de durere, care îi striga ceva despre un elan.

„Ce să caute un elan în Franţa? " se întreba, în vis, Angelica, încercând să se ferească de faţa aceea, a cărei gura îi striga fără încetare:

„ Scoală-te, ia puşca şi doboară-l! Înţelege, el e salvarea tuturor! "

Se dezmetici şi, îngrozită, îl văzu pe iezuit aplecat asupra ei, zgâlţâind-o:

— E un elan afară! Carne! Salvarea! Trebuie să-l împuşti!

Angelica ascultă, buimăcită încă, dar de afară nu se auzea nimic. Ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile, d'Orgeval o lămuri:

— Am stat multă vreme printre indieni şi simţurile mi s-au ascuţit. Nu pierde timpul, du-te! Elanul n-o să stea la nesfârşit acolo!

Ca hipnotizată, Angelica se îmbrăcă, luă o puşcă şi ieşi afară în noapte. Era un ger năpraznic, dar luna lumina ca ziua. Se urcă în foişorul fortului şi, într-adevăr, zări elanul. Dar nu era unul, ci doi. O femelă cu puiul ei stăteau, atenţi, şi adulmecau, prudenţi.

Angelica, amorţită de frig, ochi şi trase. Rată. Degetul i se lipise de trăgaci şi o ardea.

„ Doamne, fă o minune, ajută-mă! Trebuie să nimeresc, trebuie să ucid, chiar dacă e o mamă cu puiul ei. Iartă-mă, dar vreau să-mi salvez copiii! "

Al doilea foc răsună în pustietatea albăstrită de lumina lunii, iar puiul începu să se învârtească, nedumerit, în jurul trupului mamei fără viaţă.

Angelica se îndreptă în fugă spre vânatul disperării ei şi încercă să-l urnească. Elanul era imens şi crezu că nu îl va putea mişca. Dar, din marginea pădurii, auzi un urlet, apoi altul.

„ Lupii, îşi spuse ea înnebunită, lupii vor veni şi n-o să mai rămână nici oasele."

Şi îi văzu venind, erau cinci, alergând în salturi mari pe zăpada îngheţată. Trase înspre ei, unul căzu iar ceilalţi se opriră şi începură să-l sfâşie. Avea un răgaz, aşa că legă elanul cu nişte curele de piele, se înhămă la ele şi porni să-l tragă. Puterea disperării îi însuti forţele şi, ajutată de zăpada îngheţată şi de o mică pantă care cobora până la adăpost, ajunse cu el în prag. Tocmai la timp, pentru că un lup uriaş se află lângă ea la doi metri, pregătindu-se să se arunce asupra prăzii.

„ Îţi las puiul, ia puiul şi lasă-mi-o pe mamă," îl imploră în gând Angelica; şi lupul, oprindu-se, o privi cu ochii lui piezişi, galbeni şi, părând că a înţeles şi acceptat rugămintea, se întoarse şi se îndreptă spre puiul care, tremurând, îşi aştepta pieirea.

„ Trebuie să trăim, atât lupii cât şi noi ", îşi zise Angelica şi, cu un ultim efort, trecu peste prag trupul elanului, aducându-l înăuntru,

în sala mare. Şi în efortul acela parcă simţi alături de ea o altă forţă uriaşă.

Puse zăvorul la uşă şi se prăbuşi peste elan, pierzându-şi cunoştinţa, dar apucă să aibă un ultim gând: Până la primăvară avem carne"!...

*

Urmară multe nopţi lungi şi zile scurte în care furtunile cumplite se amestecau cu zilele însorite.

Carnea elanului fu pusă la păstrare, fie îngheţată, fie sărată şi iezuitul, în perioadele în care îşi revenea, urmând calea lungă, grea şi nesigură a însănătoşirii, îi dădea sfaturi preţioase privind felurile în care se putea prepara mâncarea.

— Mătuşa Nenibush mă bătea adesea, dar se pricepea să gătească. Ştia opt feluri de a pregăti fiertura de porumb.

— Cine era mătuşa Nenibush?

— Stăpâna mea irocheză.

Asemenea relatări, disparate, din ce în ce mai dese, dovedeau că memoria părintelui d'Orgeval revenea la normal, dar drumul către însănătoşire era plin de pericole. Uneori, iezuitul îşi pierdea cunoştinţa şi, de câteva ori, Angelica se temu că totul fusese în zadar.

Dar o forţă interioară nebănuită, dovedind ce puteri uriaşe stăpânea bolnavul, îl aducea iară şi printre cei vii.

Uitându-se la el, aşteptându-i învierea, ea se întreba ce o făcea să-i dorească aşa de mult însănătoşirea.

Şi chiar el o întrebase odată, într-una din clipele în care devenea conştient:

— De ce m-aţi salvat, contesă? Vă era atât de greu, eraţi gata să treceţi pragul morţii... Mă puteaţi mânca...

Ea ştia că antropofagia era un obicei la indienii lipsiţi de hrană, dar numai gândul o înfiora până în străfunduri.

— Sunteţi aproapele meu, părinte, şi trăim din mila lui Cristos pe acest pământ. Şi dacă el are milă de noi toţi, ticăloşi ori sfinţi, nu se cuvine ca şi eu să-i urmez exemplul?

El o privise cu ochi strălucitori şi schimbase vorba:

— Doamnă, v-ar face plăcere să vă povestesc despre elani?

— Despre elani?

— Da.

Copiilor le plăceau povestirile cu animale aşa că se strânseră în jurul lui.

— Ştiu, începu el, că v-aţi făcut mustrări de conştiinţă că aţi ucis o femelă iar puiul ei l-aţi lăsat pradă lupilor. Însă nu era vorba de aşa ceva, dumneavoastră aţi doborât un elan mare iar celălalt era un alt elan tânăr.

— Dar n-avea coarne...

— Elanii îşi pierd coarnele toamna şi le ies altele în aprilie. Ei se împerechează în noiembrie şi decembrie, iar femela naşte opt luni mai târziu. Era imposibil să aveţi de-a face cu o femelă şi puiul ei. Cei doi făceau parte dintr-o turmă şi fuseseră alungaţi aici de către viscole.

La întrebarea pe care i-o puse:

— Cum de aţi ştiut că e un elan afară?

El îi răspunse:

— Dar dumneavoastră, cum de aţi ştiut, în noaptea de Înălţare, că părintele Massérat şi ai săi mureau, îngheţaţi, la câţiva paşi de adăpostul dumneavoastră?

Ştia multe despre ea, se vede.

Încet-încet, în discuţii tot mai lungi, Angelica îşi lămurea multe din misterele care îl înconjurau pe Sébastien d'Orgeval.

— Despre dumneavoastră, părinte, se ştia că sunteţi mort, mort de-a binelea. Sunteţi pe lista viitorilor sfinţi la Vatican. Cum se face că s-a răspândit acest zvon şi că, timp de doi ani, nu s-a ştiut nimic de dumneavoastră?

El închise ochii şi, după o vreme, vorbi pe un ton plin de dispreţ:

— Celor care vorbesc vrute şi nevrute le plac poveştile...

— Dar vestea morţii a adus-o un apropiat al dumneavoastră, părintele de Marville. El nu era un bârfitor. Ne-a descris martirajul dumneavoastră de la irochezi. Şi era însoţit de Tahontaghéte, care aducea din partea lui Outtaké, căpetenia irochezilor, un colier wampum care spunea că părintele d'Orgéval a murit. Chiar eu am văzut colierul şi l-am descifrat.

Îi aruncă o privire sălbatică:

— Ce spunea exact colierul?

— Sensul exact era: Duşmanul tău nu-ţi mai poate face rău...

Îl văzu cum e prins de spasmuri şi târziu îşi dădu seama că râde:

— Adevărat! O, cât e de adevărat! Duşmanul tău nu-ţi mai poate face rău!

Apoi murmură:

— Şi toate s-au întâmplat din vina dumneavoastră...

— De ce, părinte? De unde atâta ură împotriva mea? Nu mă cunoşteaţi, nu ne-am întâlnit niciodată!

— Ba da, vă văzusem!...

Şi atunci, în mintea ei încolţi o bănuială, însă erau prea obosiţi ca să continue discuţia.

Dar simţea că el avea nevoie să-şi descarce sufletul şi că ea îl putea ajuta. Numai ea.

*

Apoi îi vorbi despre copilărie. Îl încurajă. Această copilărie îi părea cunoscută Angelicăi din cauza personajului care era Ambroisine.

O copilărie întunecată, datorită masacrelor la care se dedase tatăl Ambroisinei şi care o îndemnase şi pe ea să-i ucidă pe ereticii din împrejurimi.

Sébastien trăise printre femei diavoleşti, fiecare purtând un nume al Răului.

— Toate erau „ Lilith ", prima femeie păcătoasă, principiul feminin al celui Rău. Foarte tânără şi frumoasă ca un înger, Ambroisine era întruchiparea tuturor viciilor, mai ales a cruzimii şi minciunii.

— Şi pe această nemernică aţi trimis-o să-i înlăture pe rivalii din Golful Francez!

El surâse batjocoritor.

— Ce luptă minunată între două femei frumoase! Dar aţi câştigat bătălia...

— Nu încă, din nefericire! Ea n-a pierit, s-a întors să termine ce începuse.

*

Dar când Angelica începu să-i relateze, furioasă, desfăşurarea evenimentelor, el o ascultă cu nepăsare. Nu părea să creadă că era vorba despre aceeaşi Ambroisine, iar ceea ce se petrecuse după plecarea lui la irochezi nu-l interesa.

Venind vorba despre Lomènie, el îi povesti:

— Un unchi de-al meu, fratele tatei, episcop, m-a trimis la iezuiţi. Tatăl nu era de acord, eram singurul lui moştenitor şi timp de două zile s-au certat cumplit. Dar, în cele din urmă, eu am fost de partea episcopului şi aşa am intrat la colegiul iezuit din Clermont, la Paris.

— Copilul îşi aminteşte de copilărie ca de un tărâm al purităţii. Ce repede se aşterne praful, cenuşa peste vise!

Am crezut că regăsesc fericirea pierdută alături de Claude de Lomènie, mai mic decât mine.

Când m-am îmbarcat pentru America, îl aveam alături, ca discipol, acum a devenit cavaler de Malta. Încă aveam iluzia că America va fi tărâmul fericirii, al purităţii regăsite. Peste ani, încă mai nădăjduiam că aşa va fi.

Munca pe care am dus-o m-a prins cu totul. Vedeam cum se măreşte în fiecare zi împărăţia lui Cristos pe care îl făceam cunoscut sălbaticilor. Şi când am aflat că un aventurier care nu era supus nici Regelui Franţei şi nici celui al Angliei se instalase în aceste ţinuturi fără alt stăpân decât Isus, m-am neliniştit.

Am aflat totul despre el. Era un pirat din Caraibe. Dar nu asta era important. Pierzania îmi venea de la ceea ce aducea cu el aici.

— Pot să vă asigur că, în vremea în care a pus Joffrey piciorul în America, nu eram cu el...

— Da, sigur, am avut un fel de vis în care mi se spunea: „ Acesta e începutul, acesta e începutul "...

*

În ziua aceea n-a mai spus nimic. Părea că îl lăsă memoria, sau că o durere cumplită nu-i mai dădea voie să vorbească.

Iar Angelica se străduia să-i abată atenţia de la subiectele dureroase, vorbind despre lucruri obişnuite, fără importanţă.

44

— Până atunci, reuşisem să fac faţă, iar digurile pe care le ridicasem pentru a mă apăra rezistaseră, începu el să vorbească iarăşi.

Lăsă un moment lung de tăcere între gânduri, dând impresia că adormise ori îşi pierduse şirul.

Dar continuă cu o voce sufocată parcă, iar trupul îi tremura.

— Prima dată când digurile au cedat a fost într-o zi de toamnă... Mergeam prin pădure. Tot atunci, Lomènie, din ordinul meu, trebuia să ajungă la Katarunk.

Amândoi fusesem de acord că trebuia să-l scoatem pe intrus de-acolo, înainte ca să-şi întindă rădăcinile peste tot.

Făceam asta de capul nostru, fără a avea încunvinţarea guvernatorului Frontenac. El trebuia să distrugă aşezarea, iar eu urma să mă întâlnesc cu alte trupe credincioase, formate din indieni huroni şi algonchini, conduţi de de l'Aubignières, Maudreuil ţi Pont-Briand.

Deci, mergeam ca să mă întâlnesc cu ei şi nu-mi plăceau veştile primite. Intruşii veneau şi ei, călare. Faptul acesta, că aveau cai, m-a tulburat mult, dându-mi impresia că nu vor putea fi opriţi, că sunt foarte hotărâţi să nu se lase.

Sub ochii mei pădurea ardea în culorile toamnei, iar căldura zilei mă înconjura ca flăcările unui rug. M-am oprit, la capătul puterilor, pe vârful unui promontoriu de unde se vedea, jos, un lac parcă desprins din poveşti.

... Atunci AM VĂZUT-O. Femeia goală, ieşind din apă.

„ În sfârşit, am ajuns la cheia întâmplării " se gândi Angelica.

El tăcu, iar ea nu încercă să-i tulbure tăcerea. Mai mult din laşitate decât din înţelegere. De multe ori ea explicase că avea dreptul, într-o zi călduroasă, să se scalde într-unul din cele zece mii de lacuri dintr-o regiune pustie, sălbatică, neexistând riscul ca să fie văzută de cineva.

Că această nevinovată întâmplare a dus la ceea ce a dus, nu o mai privea. Ceilalţi se făceau vinovaţi.

— N-o să-mi spuneți că atunci ați văzut cum se materializează viziunea maicii Madeleine despre Diavolița din Acadia!

— Așa este, niciodată n-am crezut că sunteți femeia diabolică din viziunea maicii Medeleine. Dimpotrivă. Dar m-am ascuns în spatele minciunilor, nu pentru că asta mi-ar fi sporit credința, ci pentru că așa face un animal în pericol.

N-aveam altă cale de scăpare.

*

Gemu. Pieptul îi era scuturat de spasme. Ea se ridică și îi aduse o cană cu ceai. Apoi îl ridică de umeri și îl sprijini ca să poată bea.

— Spuneți mai departe, dacă doriți. Ce îmi ascundeți?

— Ceea ce mi s-a întâmplat.

— Ce anume?

— Descoperirea dorințelor necunoscute. Nu puteți înțelege. Într-o zi, o să pot explica mai bine. Cum să spun, era ceva care mă făcea, pe mine, omul care cunoștea învățătura Evangheliilor, să vin în fața voastră și să spun : sunt unul dintre voi. Și mai rău, mă lăsam pradă unei presiuni distrugătoare, care m-ar fi trimis să ard în flăcările iadului.

Fusesem lovit ca de un fulger. Mă aflam în fața Dragostei, înțelegeam ce e Dragostea.

— Și asta era o nenorocire?

— Da! Pentru că întreaga mea viață nu mai însemna nimic. M-am aflat gol, neajutorat, fără credința într-un Dumnezeu căruia să-i ofer această transformare. Putea el să mă ajute?

Eu nu puteam, era prea mult pentru mine. Hotărâsem să-mi urmez calea pe care o alesesem, dar, din acea zi, totul s-a distrus și n-a mai fost decât o lungă prăbușire, înceată, a ființei mele.

Împotriva dumneavoastră am început să lupt. Am făcut cercetări în Franța, prin oamenii mei, asupra procesului de vrăjitorie care fusese intentat soțului dumneavoastră. Dar, în ciuda tuturor opreliștilor, vă făceați prieteni peste tot. Iar când urma să sosiți la Québec, părintele Maubeuge m-a exilat.

Și apoi, avu un acces de furie:

— Dacă n-ați fi fost acolo, orașul ar fi fost al meu!

Se linişti repede şi continuă:

— Maubeuge era superiorul meu. Când m-a exilat, m-a dojenit. Eram singur, fără prieteni şi fără influenţă. Devenisem un oarecare.

*

Apoi vorbi despre lunile petrecute în locurile aflate între lacul Frontenac, sau Ontario, şi lacul huronilor, având ca punct central fortul Saint-Marie. În acea zonă nu întâlneai, cu rare excepţii, decât indieni sălbatici, numai sălbatici, care se alăturau francezilor şi iezuiţilor nu doar pentru a practica noua credinţă, ci şi pentru a primi o protecţie militară la nevoie.

Printre ei, părintele d'Orgéval desfăşură o intensă activitate de misionar, încercând să uite şi să fie uitat. Nu-l căuta nimeni şi nu căuta pe nimeni.

— Aşadar, eram ca şi mort, iar la Québec domnul şi doamna de Peyrac atrăgeau atenţia tuturor, aşa cum se întâmplă cu cei care învinş.

Iar vestea „ morţii " mele s-a răspândit la iuţeală. Şi, într-un fel, aşa şi era: cumva, murisem.

*

— Iată cum am fost prins de indieni.

Într-o dimineaţă de vară, însoţit de părintele de Marville şi de un tânăr canadian, Emmanuel Labur, venit de un an ca să se dedice convertirii sălbaticilor la dreapta credinţă, mă aflam într-un sat ca să fac slujba religioasă, când am fost înconjuraţi de un pâlc de războinici irochezi. Îi ştiţi cum sunt. Te trezeşti cu ei când nici nu te aştepţi, nişte duhuri pline de pene.

A început chinul. După două zile de mers, am ajuns cu toţii într-una din aşezările importante ale irochezilor. Niciunul dintre noi nu-şi făcea iluzii. Ne aşteptau tortura şi moartea.

În adăpostul în care ne-au închis noaptea a trecut greu. Îi invidiam pe însoţitorii mei pentru somnul adânc în care căzuseră.

M-a cuprins ca un fel de paralizie rece. Şi ei dormeau, în timp ce eu simţeam cum se apropie clipa torturilor cumplite prin care mai trecusem.

„ Doamne, fă ca noaptea să nu se mai sfârşească, opreşte pământul în loc ca să nu mai vină clipa chinurilor", mă rugam.

Trupul acesta, care nu cunoscuse dragostea, urma să devină prada barbarilor nemiloşi. Ah! Cât de bine înţelegeam suferinţele lui Cristos! Şi niciun înger nu sosea să mă aline!...

Mă aflam în iad. Cerul nu mă asculta. Şi infernul în care eram coLcăia de diavoli cu pene.

Două lucruri îmi erau clare: spaima cumplită de torturi şi imaginea unei femei, a dumneavoastră, care nu se sinchisea de chinurile mele, ba chiar se bucura.

— Nu, reveni Sébastien, simţind că Angelica e gata să protesteze. E fals ce-am spus! N-aveţi altă vină decât aceea că mi-aţi apărut cale!

Dar atunci, pradă spaimei, tremurând tot, ca un animal care aşteaptă cuţitul măcelarului şi simte apropierea morţii, mi se părea că aflu un sprijin în ura faţă de un simbol: femeia, care, apărându-mi în cale, îmi schimbase cursul vieţii.

Dumneavoastră aţi produs o spărtură în zidul de apărare pe care mi-l construisem, şi aşa ceva mi se părea nedrept, cumplit.

Atunci am strigat:

„ Nu a doua oară! Nu a doua oară! "

Crezusem că, după primul supliciu, când mi-au fost tăiate cele două degete, dobândisem de la Dumnezeu dreptul de a putea îndura, dar Cel de Sus m-a înşelat. Trebuia să mai îndur şi să-mi fie frică...

Spre dimineaţă, indienii care fuseseră prinşi odată cu noi şi erau închişi alături de adăpostul nostru au început să-şi intoneze cântecele de moarte. Apoi am simţit mirosul de carne arsă, mirosul chinurilor.

Soarele răsărise. Printr-o crăpătură dintre bârne, am zărit un cer curat şi blând, ca suprafaţa unui lac limpede.

Ne-a venit rândul. Indienii, cu arsuri cumplite, îşi batjocoreau călăii. Alţii, tăceau, cu limbile tăiate, dar aveau privirile dârze.

Ne aşteptau trei stâlpi. În faţa mea apăru Outtaké care mă privea cu ochii strălucind.

Mi-a venit să vărs din cauza greţii născute din frică.

Atunci el s-a apropiat şi, cu un cuţit de silex, mi-a spart iute doi dinţi.

— „ Eşti mândru de dinţii tăi, Sutană Neagră! Ca toţi albii, ne invidiezi pentru dinţii noştri sănătoşi! Şi tu ai dinţi albi şi sănătoşi. Şi ca să-i păstrezi aşa, mesteci, ca indienii, răşină amestecată cu

argilă fină şi cu suc de sumac alb. Nu-ţi place să suferi, Sutană Neagră, ca să nu scazi în ochii duşmanilor şi, mai ales, ai prietenilor!

Tremuram.

Un războinic s-a apropiat de tânărul Emmanuel şi, cu o scoică ascuţită, îi tăie un deget.

Mă gândeam că îmi tăiaseră, atunci, două degete şi, dacă îmi tăiau altele, n-aş mai putea să ţin slujba. Papa nu mi-ar mai da binecuvântarea din cauza mutilării.

Am căzut în genunchi în faţa lui Outtaké, rugându-l, implorându-l să mă scape de chinuri. Ucide-mă, îi spuneam, dar nu mă tortura. Nu pot îndura a doua oară...

Am citit mirarea şi neîncrederea atât pe feţele călăilor cât şi pe cele ale tovarăşilor mei. Mai ales pe faţa acestora din urmă, cărora le vorbisem de felul cum îndură martirii chinurile pentru a-şi arăta puterea credinţei întru Cristos.

Apoi n-am mai văzut decât privirea pură a acelui copil, canadianul Emmanuel, care se lăsase legat de stâlpul de tortură fără un geamăt, fără un cuvânt şi care mă privea... înfricoşat!

Nu de supliciile la care avea să fie supus, nu din cauza morţii care se apropia de el, nu... Era înfricoşat... de mine!

*

— Nu plângeţi, îi spuse Angelica. Nu-i bine pentru ochi. S-ar putea să orbiţi.

Îi şterse pleoapele de sub care lacrimile curgeau, prelingându-se pe faţa arsă.

— Liniştiţi-vă, îi cerea, în timp ce-i mângâia încet fruntea plină de cicatrice.

Iezuitul încetă să plângă şi continuă:

— Există o voluptate în a fi laş, când ai luptat toată viaţa împotriva forţelor răului. Nu pot descrie sentimentul de uşurare pe care l-am încercat când am simţit că ameninţarea suferinţelor neomeneşti se îndepărtează...

I-am auzit pe şefii indienilor discutând să mă dea pe mâna femeilor şi copiilor, cărora le sunt lăsaţi cei care nu sunt demni să îndure chinurile. Şi credeţi-mă, nu-i uşor să le rabzi zgârieturile şi muşcăturile!

Dar această soluție umilitoare a fost prea nobilă pentru mine.

M-au ridicat din praf, unde stăteam în genunchi, cu fruntea plecată. Outtaké avea o privire tăioasă:

— „ Să nu crezi că am să-ți fac hatârul de a te ucide. Ți-ai bătut joc de martiriul îndurat de frații tăi. Ești viclean, și m-ai umilit prin purtarea ta, cu toate că ți-am arătat respect. Ne-ai făcut să ne îndoim nu numai de puterea Dumnezeului tău, ci chiar de existența lui ".

Nu-mi păsa de disprețul lor, chiar dacă m-au aruncat ca pe o cârpă murdară la picioarele unei bătrâne pentru a-i fi servitor și pentru a ține locul fiului ucis într-o bătălie.

Rușinea mea se răsfrângea și asupra ei. „ Cum ai putut să-mi faci asta, tu, care ții locul băiatului meu? ". Pentru ea n-avea importanță că faptele se petrecuseră înainte de a-i deveni fiu.

Mi-a amintit că fiul ei murise după ce huronii îl torturaseră șase ceasuri și fusese curajos. Dar asta n-o liniștea, căci îl visase pe fiul ei care îi spusese că și eu eram fiul ei și o dezonorasem prin comportamentul avut în fața căpeteniilor celor „ Cinci națiuni".

Și știți că, pentru indieni, visele sunt mai importante decât realitatea.

*

— Acum înțeleg. Acesta era secretul cel mare pe care Emmanuel voia să ni-l destăinuiască, șopti Angelica pentru sine.

Preotul deschise ochii. Păruse că doarme, obosit de lunga confesiune, dar rămăsese atent.

— Emmanuel? Nu l-au ucis irochezii?

— Nu, l-am văzut viu. Îl însoțea pe părintele de Marville când acesta, escortat de Tahontaghéte, căpetenia onodagușilor, a ajuns în Salem pentru a ne da vestea „ morții " dumneavoastră și a...martiriului.

— Deci, așa a ajuns colierul la dumneavoastră. „ Dușmanul tău nu-ți mai poate face rău". Câtă dreptate avea! Ce rău îți mai poate face cineva care ajunsese atât de disprețuit? Nu te mai putea atinge...

— Că frații întru credință v-au făcut să treceți drept mort, neexistând altă soluție pentru a ascunde rușinea, asta înțeleg, dar că

ne-au învinovăţit pentru această moarte, asta împinge ipocrizia cam prea departe! Cum să spui: ea e de vină! Mor din cauza ei?!

— E adevărat, aşa am spus. Dar aveam nevoie, în clipa aceea când Outtaké mi-a lăsat viaţa, de o explicaţie pentru felul laş în care m-am purtat. Şi de vină era femeia care m-a târât către un torent căruia nu puteam să-i fac faţă. Din vina femeii de la Lacul de Argint am suferit şi am murit. Vorbesc de moartea interioară, a sufletului, de moartea cea mai adevărată.

Nu mai existam. Fusesem ucis de Ea, Femeia, duşmanul meu!

De aceea am strigat: Din cauza Doamnei din Lacul de Argint mor! Să mă răzbunaţi!

Le-am văzut feţele indiferente şi am ştiut că strigam în van.

Nu mă vor răzbuna pentru că fusesem laş. Nu mai aveam prieteni, pentru ei nu mai însemnam nimic.

Şi totuşi, i-am spus lui Marville ce are de făcut. Deşi mă disprețuia, a acceptat varianta eroică a morţii mele. Pe care o ştiţi.

— Deci nu-i o poveste că iezuiţii sunt trup şi suflet legaţi de tovarăşii lor. Orice ar fi, se ajută până la capăt, spuse Angelica, intrigată de întorsătura evenimentelor.

Lăsându-l să se odihnească după lunga mărturisire, dădu de mâncare copiilor, le îngădui să se joace şi se întoarse la părintele d'Orgeval pentru a-l face să înghită câteva linguri de supă. Mânca puţin, cu greutate, iar Angelica nu ştia dacă făcea asta din cauza suferinţei sau se gândea să nu le împuţineze proviziile.

— Mă bucur că Emmanuel a scăpat. Are un nume frumos... Va şti ce să facă pentru Slava lui Dumnezeu şi binele oamenilor, şopti iezuitul, acum liniştit.

Văzându-l în această stare bună, Angelica se gândi că nu era momentul potrivit ca să-i spună că bietul Emmanuel murise.

45

— M-aţi fi mâncat, doamnă? întrebă el brusc, schimbând vorba.

Când m-aţi găsit, în prag, eram un cadavru... Carne, totuşi... Mureaţi de foame...

— Poate! Nu.... De fapt, mi-a trecut aşa ceva prin minte. Dar nu eraţi mort. Nu! Nu ştiu ce-a vrut Outtaké. V-a adus aici ca

să vă mănânc? Nu ştiu... e o nebunie... ar fi însemnat că lumea s-a sfârşit, lumea noastră...

— Ei m-ar fi mâncat, bucată cu bucată, cum începuse un războinic s-o facă, scoţându-mi două bucăţi de carne de sub omoplaţi...

Angelica văzuse aceste răni pe care nu şi le putea explica. Erau adânci şi se cicatrizau greu.

— Credeam că Outtaké a hotărât să vă cruţe.

— Aşa credeam şi eu. Trei ani am făcut de toate pe lângă casa bătrânei Nenibush. Mă bătea, e drept, des, dar mă obişnuisem. Dar la începutul acestei ierni, pe când tăbăceam nişte piei, în cortul nostru au venit patru războinici care mi-au spus că trebuie să mergem în satul vecin unde sosise Outtaké, căpetenia mohicanilor.

Războinicii mi-au spus: „Curaj, frate! A venit clipa să-ţi cânţi cântecul de moarte!"

Nenibush l-a cântat în locul meu, ca pentru un fiu adevărat, agăţându-se de mine, plângând. Strigătele ei mi-au rămas în minte, le aud în somn.

— V-am auzit când spuneaţi: „Să tacă, să tacă..."

— Da, despre ea vorbeam...

Sosind în satul indian, l-am găsit pe Outtaké înconjurat de căpeteniile celor Cinci Naţiuni. Mi-a vorbit aşa:

—„Hatskon-Ontsi, iată-te! Ai regăsit prietenia şi puterea Dumnezeului tău?... Tu, cea mai importantă Sutană Neagră, ne-ai jignit şi insultat ca nimeni altul! Pe noi, care suntem născuţi cu mândria de a trăi şi a muri, ne-ai jignit credinţa!

Văd în privirea ta că nu meriţi să-ţi acordăm cinstea de a suferi precum o fac cei curajoşi. Nu te bucura crezând că ai scăpat, căci te vom da pe mâna femeilor!

Ce-a urmat a fost un coşmar. S-au năpustit asupra mea zgâriindu-mă, înţepându-mi şi tăindu-mi carnea cu vârful ascuţit al unor trestii. Apoi, ţinând în mâini şobolani înfometaţi, i-au lăsat să mă muşte peste tot. Nu ştiu ce era mai mare, spaima sau durerea, dar am urlat. Am vrut să suport în tăcere durerea, dar era prea târziu. Încă o dată îmi pierdusem onoarea.

După asta, Bătrânii m-au scos din mâinile femeilor şi copiilor şi m-au dus la sfatul lor. Au vorbit mult şi au spus cuvinte care însemnau: „Totuşi, trebuie să-l pregătim!"

Şi m-au dus într-un alt sat unde era un loc anume pregătit doar pentru a fuma.

Încăperea era mică şi ne-am înghesuit cu toţii acolo, Bătrânii, Căpeteniile, Vracii şi cu mine. Pipa a fost aprinsă şi a început să treacă pe la fiecare. Când ajungea la mine, eram îndemnat să trag mai multe fumuri decât ceilalţi. A durat mult timp supliciul şi nu m-aş mira să fi trecut două sau trei zile. Am fumat încontinuu, fără să bem sau să mâncăm. Schimbam între noi un vas doar pentru a ne face nevoile. Eram goliţi, plini de fum. Aerul era albastru, apăsător. Cântecele sunau monoton.

Mi-era greaţă, plămânii îmi ardeau. Apoi, am evadat din această lume şi, cred, mi-am întâlnit sufletul. Şi nu numai pe al meu, ci şi spiritele celor pe care-i cunoscusem, vii sau morţi.

Revăd şi acum întâmplarea. Bătrânii mă înconjurau ca nişte medici.

Da, drogul mă ajutase să mă întorc de unde plecasem. El este necesar când sufletul nu poate, prin mijloacele sale, să-şi regăsească firul destinului, căci Răului îi place să-l încurce.

*

Vorbi multă vreme despre misterul cunoaşterii a cărei cheie o deţin locuitorii Lumii Noi.

Angelica îl asculta cu răbdare.

Şi, după un lung timp de gândire, d'Orgeval reveni la ceea ce a urmat după ieşirea din locul acela pentru fumat.

— Nu eram pe de-a-ntregul vindecat. Bătrânii ştiau asta, nu-şi făceau iluzii, dar eu mă simţeam ca după o operaţie în care ţi se înlătură organe importante, dar bolnave şi, deci, periculoase. Numai viitorul îmi va spune cât bine mi-a făcut această operaţie.

Ştiam ce gândesc. Pentru ei, Albii erau o specie ignorantă şi stricătoare, care nu învăţau nimic de la natură. Trebuiau să înceapă de mici învăţătura, dacă voiau să devină oameni adevăraţi.

Au renunţat să-mi ceară să cânt cântecul de moarte. Eram o fiinţă fără onoare care îi acoperise de ruşine. Ca să tortureze o asemenea fiinţă mizerabilă, înfipseră stâlpul departe de sat, iar pregătirile le făceau în silă, scârbiţi să aibă de-a face cu mine.

*

Angelica îl auzi râzând încet şi şoptind:

— Outtaké, Tahontaghéte, Gasadaya, Hiyagu, Garaganti...

— Şi... ce s-a întâmplat?

— Habar n-am.

Tăcu iar multă vreme. Crezu că adormise, dar îl auzi repetând:

— Habar n-am... Totuşi, îmi mai amintesc... Revăd securile înroşite care îmi brăzdau coapsele şi simt mirosul de carne arsă care mă îneca... Poate a fost cumplit... nu ştiu... Nu ştiu dacă m-am văitat ca să sporesc ruşinea de care eram acoperit în ochii călăilor....

Râse din nou, încet, nervos, cu sughiţuri.

— Îmi mai amintesc ceva... ca prin vis. Îl văd pe Outtaké deasupra mea, spunându-mi:

— Să nu crezi că te las să scapi de ruşine, Hatskon-Ontsi, pe tine, care ai fost aşa măreţ şi care m-ai înşelat şi insultat ca nimeni altul pe lume. Nu vreau ca vreodată să ne amintim că un laş a fost duşmanul lui Outtakéwatha: o să pleci dincolo de munţi. Dar o să fiu pe urmele tale... o să te regăsesc.

L-am întrebat:

— De ce nu mă ucizi?"

— Nu eu trebuie să te ucid. Ai duşmani mai mari decât pe mine, ei trebuie s-o facă.

După acest răspuns, m-am înfricoşat iar. Cui mă va da? În ochii lui străluci cruzimea:

— Ţi-am spus, Hatskon-Ontsi, o să înduri pe acest pământ toate suferinţele, până o să fii demn CA SĂ-ŢI MĂNÂNC INIMA!...

A urmat o călătorie lungă din care nu-mi amintesc nimic.

Dar viaţa mea, fără să-mi dau seama, avea nevoie de această călătorie. Acum ştiu că am făcut-o pentru a o întâlni, PE EA, a doua oară. Iar când mi-am revenit, eram în braţele ei. Îmi îngrijea rănile, îmi dădea să mănânc şi să beau aşa cum nicio femeie nu o făcuse pentru mine.

Abia atunci am înţeles cât de subtilă fusese răzbunarea lui Outtaké. Când i-am auzit numele, am tresărit de bucurie. Dar când m-am prezentat, la rându-mi, n-am citit pe faţa ei decât tristeţe, durere şi milă.

46

Lungilor mărturisiri le-a urmat o perioadă lungă de tăcere. Ea continua să-i vorbească pentru a-i ține mintea trează. Totuşi, era prudentă când voia să-i vorbească despre Joffrey. Din instinct, evita să-i pronunțe numele sau să-i spună : soțul meu, deoarece bănuia că asta l-ar fi amărât.

Când începu iar să vorbească, iezuitul îi reproşă:

— Din cauza dumneavoastră mi-am pierdut cei doi buni prieteni.

— Pont-Briand?

— Pont-Briand nu era printre aceia pe care i-aş fi putut socoti prieteni. Era doar un executant. A meritat ce i s-a întâmplat.

— L-ați împins pe acel drum.

— Cum poți să cunoşti oamenii dacă nu-i faci să aleagă şi, astfel, să-şi dea arama pe față? Aşa am aflat cine era cu adevărat şi în ce fel poate fi stârnit domnul de Peyrac.

Dar să-l lăsăm pe Pont-Briand. Şi-a făcut treaba. Vorbesc de unul din iezuiți, părintele de Vernon, şi de cavalerul de Lomènie-Chambord, care mi-a fost ca un frate de când l-am văzut pentru prima oară la Colegiul din Clermont. Aveam paisprezece ani şi el unsprezece.

Nu m-am certat niciodată cu aceştia. Ne-am înțeles perfect în orice împrejurare. Dar cum ați apărut, totul s-a dus de râpă! Mi-e dor de ei, făceau parte din mine.

— Cum de ați aflat că de Lomènie a murit?

— A murit?

Strigătul era asemenea cu cel pe care îl scoate cineva căruia i se străpunge inima.

— Dumneavoastră l-ați ucis, doamnă?

— Da!

Galben la față, întrebă:

— Care a fost motivul?

— Motivul ați fost dumneavoastră, din cauza căruia s-au întâmplat toate nenorocirile din Acadia.

— Când s-a întâmplat nenorocirea? Unde?

— Toamna, chiar aici.

— Lui nu i-am cerut să vină.

— Şi totuşi, el a ascultat de dorinţa dumneavoastră: „ răzbunaţi-vă!" Era o misiune sfântă. Dar l-am ucis cu mâna mea. L-am împuşcat. Fără comandant, soldaţii au plecat nu înainte de a jefui şi incendia Wapassou.

D'Orgeval închise ochii, palid.

— Oh! Claude! Claude! Frate, prietene! se tângui iezuitul. Spuneţi-mi, l-aţi ucis pe loc? N-a suferit? Îl strânse de mână: A murit imediat, nu-i aşa?

— Nu ştiu! strigă Angelica. Ai lui i-au luat trupul şi au plecat.

— Dacă aş şti că a suferit, nu v-aş ierta niciodată!

— Şi eu, eu ar trebui să vă iert pentru suferinţele noastre? Şi ar trebui să vă ierte toţi cei care au îndurat frigul şi chinurile ori captivitatea la aceşti sălbatici care put?

Se înfruntau acum, gâfâind, ca doi luptători istoviţi.

— Sălbatici care put? Nu mă aşteptam să-i numiţi aşa... V-am auzit vorbind altfel despre ei...

— Într-adevăr, aşa este! Oricum, e de preferat să fii în mâinile lor decât în ale Ambroisinei!

*

De mai multe ori, el se apărase de acuzaţia că s-ar face vinovat de venirea Ambroisinei în America.

— Nu i-am căzut în mreje, frica de femeie a ridicat o barieră între noi. Ştiind-o bogată, influentă, m-am gândit că ar fi omul potrivit pentru planul meu de a trimite colonişti care să ocupe un teritoriu pe care îl consideram al Franţei, Gouldsboro, aflat în mâinile ereticilor. A făcut minuni, n-a precupeţit niciun efort ca să ducă planul la capăt şi l-a angajat şi pe Colin Paturel, cu nava şi echipajul în această afacere. Ştia totul despre dumneavoastră.

— Am înţeles că, la momentul plecării la bordul vasului LICORNE, poliţia era pe urmele ei. Doamna de Brinvilliers, cea mai bună prietenă a ei, tocmai fusese arestată de Desgrez sub acuzaţia de crimă. Se pare că aceasta era, de mică, un monstru al depravării.

— Nici Ambroisine n-a fost altceva...

— Părintele de Vernon a aflat repede cu cine are de-a face. V-a scris o scrisoare în care spunea: „ Da, părinte, Diavoliţa este la

Gouldsboro, dar nu e femeia despre care mi-aţi vorbit, contesa de Peyrac...".

— Şi el a căzut pradă farmecelor dumneavoastră?

— Pe cuvântul meu, sunteţi obsedat! Părintele de Vernon! Un iezuit! Doamne sfinte! Mă ducea cu gândul la fratele meu, Raymond. Rece ca gheaţa. Puteai crede că e englez.

— Se îndrăgostise de dumneavoastră... Vă ţinuse în braţe...

— ... Ca să mă scoată din apă!... De unde ştiţi?

— Dintr-o scrisoare pe care mi-a trimis-o de la Pentagoët. Se afla găzduit de baronul de Saint-Castine, după ce v-a lăsat să ajungeţi la Gouldsboro. Nesocotind dispoziţiile mele, cum a făcut şi Lomènie-Chambord, mă ruga să fac în aşa fel ca scrisoarea să ajungă la doamna de Peyrac în cazul în care lui i s-ar întâmpla o nenorocire.

— Şi scrisoarea? Aţi citit-o?

— Desigur! Îi eram confesor!...

— Ia te uită ce mai confesor!...

— Conştiinţa noastră...

— Halal conştiinţă!

— Era o scrisoare de dragoste şi vă era adresată...

Angelica se porni să râdă şi râse cu lacrimi.

— Iertaţi-mă! se scuză, viaţa e minunată! Într-o zi, o ghicitoare mi-a spus: „ Dragostea o să te apere!...". Şi dragostea m-a apărat. Părintele de Vernon n-a putut să execute sentinţa şi nu m-a lăsat să mor înecată. M-a salvat!... Oh, dragul de Marwin! Ce fericită sunt!

*

Mai târziu, de Lomènie-Chambord reveni în discuţie. Părintele d'Orgeval fusese scandalizat de felul în care Angelica îi descrisese întâmplarea fatală: „ Venea cu mâinile goale, vorbind despre pace! L-am împuşcat ". Era de neimaginat.

— Nici eu nu mi-am închipuit că-l voi doborî. Dar îmi cerea să mă predau cu toţi ai mei, cu copiii, să-i cedez Wapassou şi, cine ştie, să-l ajut să ajungă la Gouldsboro, alături de Saint-Castine! I-am strigat să se oprească, dar în zadar. A fost alegerea lui. Miza cumva pe afecţiunea pe care i-o purtam? Cine ştie? Dar se afla sub influenţa dumneavoastră; sau, poate, voia să scape de ea?

L-am doborât şi asta-i tot, încheie Angelica. Să ştiţi, domnule d'Orgeval, că am făcut-o pentru că dumneavoastră m-aţi împins către o faptă pe care niciodată n-o voi uita. Căci şi eu îl iubeam.

*

Şi încet-încet, după discuţii lungi în care fiecare lămurea celuilalt tainele pe care le păstrase pentru el, începu să apară, venind de departe, învingând temerile, bănuielile, spaimele, un sentiment de prietenie între Angelica şi d'Orgeval.

Timpul se făcuse frumos. În ciuda gerului puternic, soarele strălucea peste zăpada pufoasă şi albă.

Angelica se hotărî să iasă din casă cu el şi copiii. La Wapassou, în celelalte ierni, era obiceiul ca, pe vreme frumoasă, toată lumea să iasă la plimbare iar cu Joffrey, alături de ea, priveau vânzoleala veselă din vârful donjonului

Iezuitul mergea cu greutate, pentru fiecare pas făcea eforturi uriaşe. Durerile erau cumplite.

Şi, în acele clipe, Angelica făcu o greşeală. De fiecare dată se ferise să privească spre fortul distrus. Dar acum, aflându-se lângă acela din vina căruia se întâmplase nenorocirea, nu se mai putu abţine. Văzând ruinele înnegrite, înălţându-se ca un schelet uriaş pe fundalul cerului albastru, amintindu-şi de viaţa care le însufleţise altădată, strigă:

— Priviţi! Iată-vă opera! Bucuraţi-vă! Cei care v-au iubit v-au răzbunat! Şi ar fi fost nevoie de atât de puţin ca toate acestea să nu se fi întâmplat! Poate că asta voia să-mi spună bietul Emmanuel înainte să moară...

— Să moară? Emmanuel? Nu mi-aţi spus că a scăpat?

— Da, a scăpat de irochezi dar nu şi de fidelii dumneavoastră! A murit! Şi a murit pentru ca nimeni să nu afle adevărul despre felul în care v-aţi pierdut demnitatea! Pentru asta m-a căutat la Salem, în grădină, să-mi dezvăluie adevărul... Urma să vorbească, să-mi spună ce văzuse în valea celor Cinci Naţiuni, urma să-mi spună: nu acesta e adevărul! Părintele d'Orgeval nu a murit ca un martir! E o minciună de care vor să profite cei care vor să construiască o poveste în care să creadă sufletele cucernice!

Asta voia să-mi spună, pentru că nu voia să fie părtaş la minciună.

Iezuitul încerca să-i înţeleagă vorbele, privind-o neliniştit:

— Şi... a vorbit?

— N-a avut timp. Părintele de Marville i-a spus să tacă şi au plecat împreună. Nu l-am mai văzut decât a doua zi, când i-au pescuit trupul din port. Sinucidere? Mă îndoiesc...

Angelicăi i se păru că vede în privirea lui d'Orgeval o sclipire de uşurare. Se înfurie cumplit.

— Aprobaţi ce s-a întâmplat, da? Aţi fi făcut-o şi dumneavoastră? Trebuia ca martorul să ducă secretul în mormânt şi să rămâneţi imaculat! L-aţi fi ucis dumneavoastră înşivă, aşa cum a făcut-o părintele de Marville. Era vorba despre onoarea bisericii, trebuia să fiţi canonizat, să deveniţi sfânt, un simbol al credinţei, rezultat al unei minciuni pline de strălucire!...

Angelica se opri şi tuşi. Gerul îi uscase gâtul.

„Furia nu foloseşte nimănui" îşi spuse, părându-i rău de cele spuse. Îl privi şi văzu că avea o expresie de om surprins de ceva la care nu se gândise. Abia acum înţelegea d'Orgeval cum se folosise părintele de Marville de numele lui. Dând din cap, uluit, repeta în neştire:

— Ce-am făcut? Ce-am făcut?

Încet, se lăsă în genunchi. Ea întinse mâna să-l sprijine, dar el voia să se roage. Cu mâinile împreunate, ridică ochii spre cer:

— Iartă-mă, Emmanuel! Şi voi, fraţi iezuiţi din Canada, martiri neştiuţi pe care lumea îi va uita, iertaţi-mă! Iertaţi-mi greşelile, minciunile în care i-am târât pe ai mei! Iertaţi-l pe nedemnul care sunt, ruşinea iezuiţilor, cel mai rău şi mai laş dintre toţi şi vă implor să-mi fiţi alături în ceasul cel de pe urmă!

Privindu-l, Angelica îşi spuse că, din nou, se afla lângă o fiinţă pe care n-o cunoştea deplin.

Deodată îşi aminti unde se află şi privi împrejur:

— Unde sunt copiii? strigă ea. Unde au dispărut?

— Sunt acolo, pe lac, se dau pe gheaţă, şopti d'Orgeval.

Se ridică şi îi puse o mână pe umăr:

— Liniştiţi-vă, or să se întoarcă!

Uitându-se după ei, la început nu-i văzu, apoi, cu greu, îi zări în vale, trei puncte negre care se mişcau.

— Ce fac, se întorc?

— Se întorc, n-aveţi grijă... Să nu-i certaţi! Ei sunt salvarea noastră în viitor!...

SPIRITUL LUI ORANDA

47

Crezuse că elanul vânat îi va scoate din iarnă. Dar uitase de dușmanul, care, după foame, era cel mai necruțător: scorbutul.

Ți se umfla fața și tot trupul, gingiile sângerau, dinții se mișcau.

Prima care dădu de veste despre apropierea pericolului era micuța Gloriandre. Începuse să fie palidă și obosea repede. Și leacurile împotriva bolii lipseau.

Văzând-o îngrijorată, d'Orgeval coborî cu greu din pat și se apropie de copilă, privind-o cu atenție. Apoi, după câteva clipe, îi spuse Angelicăi:

— Ai încredere! Ai încredere în mine!

*

Dimineața, trezindu-se, Angelica îl văzu în picioare, purtând scurta și căciula lui Lymon White.

Îi spuse că luase hotărârea să plece să caute ajutor. Va merge spre nord, până va da de canalele înghețate ale râului Mégantic, de unde va putea ajunge până la indienii abenakizi din Saint-Joseph. Acolo va putea schimba carnea de elan pe porumb, făină și, cine știe? Chiar varză, care se păstra, înghețată, sub zăpadă.

Angelica știa că e o încercare nebunească. Chiar unui om sănătos i-ar fi fost greu, dacă nu imposibil să ajungă până acolo. El îi simți îndoială.

— Fetița e atinsă de scorbut. Trebuie să plec.

— Sunteți bolnav, slăbit, de-abia vă țineți pe picioare.

Iezuitul ridică un deget, ca și cum ar fi arătat spre cineva care nu putea fi văzut:

— Spiritul lui Oranda mă va ajuta.

— Ce înseamnă Oranda?

— El este sufletul tuturor celor care ne înconjoară, chiar și al aerului pe care îl respirăm. Îl voi chema și va veni.

Fără să vrea, se apropie și îl îmbrățișă:

— O să vă întoarceți, nu-i așa?

— Mă voi întoarce. dar, până atunci, aveți datoria să trăiți! Trebuie să trăiți!

*

Străbătea spațiul cristalin al gerului fără să-i pese. Nu mai avea trup. Nu știa drumul, dar drumul se așternea sub pașii lui, îi făcea semne, pădurea se deschidea, privindu-l, zbura peste prăpăstii și peste munți.

„ Oranda! Oranda! "

Marele spirit era acolo, îl călăuzea, pentru că el lupta să salveze o femeie și pe copiii ei.

În ultima zi înfruntă o furtună de zăpadă, dar era aproape căci, printre șuierăturile vântului, auzi sunetul clopotului. Ajunsese.

*

Așezat în fața vetrei, simți că veșmintele i se lipiseră de rănile încă proaspete. Refuză mâncarea oferită de cei doi călugări, care îl priveau ca pe un venit din altă lume. Nu făcea altceva decât să asculte vocile acestor oameni care vorbeau între ei franceza și apoi limba algonchinilor când apăru un indian.

Veni noaptea. După ce ținură slujba de seară alături de credincioși, preoții închiseră porțile din lemn care apărau misiunea.

„ Toate aceste zgomote și mirosuri din acest loc... Mirosul de tămâie, de pâine, de lumânări stinse, murmurul rugăciunilor, clinchetul cădelniței... Sunt semnele credinței..." își spunea.

Cei doi călugări îi respectau tăcerea cu un fel de teamă. Îi auzi vorbind între ei despre evenimentele recente, despre campania dusă

de noul guvernator împotriva irochezilor care îi sprijineau pe englezi. Apoi aduseră vorba despre cuibul de piraţi de la Wapassou care fusese ars şi care n-avea să mai renască din propia cenuşă.

Inima îi bătea cu putere. Se gândea la ea, atât de departe acum. Aşezat lângă vatră, cu ochii plecaţi, sfârşit de oboseală şi foame, răspundea prin mormăieli la întrebările celor doi, de teamă ca ei să nu afle cine este.

— Vrei să mănânci cu noi, prietene?

Acceptă, scoţându-şi căciula şi mănuşile îmblănite. Întinzând mâna ca să ia o bucată de pâine, cei doi îl priviră cu milă şi respect.

— Frate, şi tu, se pare, ai îndurat suferinţe...

Trebuia să răspundă, aşa că inventă o poveste cum că fusese prins de indienii SIOUX, dar scăpase. Ca să se ferească de întrebările lor, schimbă vorba. Câte botezuri făcuseră?

Fraţii întru credinţă vorbiră bucuroşi despre munca lor şi Sébastien d'Orgeval se bucură când le simţi însufleţirea, dar parcă era despărţit de ei de un geam pe care nu-l putea sparge.

Focul scăzu în vatră şi el le propuse să se ducă să se odihnească. Fratele mai tânăr îşi aminti că trebuia să vegheze asupra pâinilor care se coceau în cuptor.

— O să fac eu asta, interveni oaspetele. Vă rog, odihniţi-vă. Măcar aşa să vă mulţumesc pentru ospitalitate.

Părintele Lambert şi celălalt frate încuviinţară.

— O să ne sculăm în zori ca să ne rugăm. Apoi, vom ţine slujba. O să veniţi? întrebă părintele Lambert.

— Cu mare bucurie. Iar după spovedanie, dacă sunteţi de acord, o să vă ajut.

Cei doi se retraseră.

Nu-i era somn. Când se ridică, gemu de durere. Rănile, lipite de haine, nu puteau fi îngrijite. Îşi aminti de mâinile blânde ale Angelicăi şi zâmbi.

„Acum e acum! La treabă!"

Intră într-o magazie alăturată care era întrebuinţată, vara, drept bucătărie şi în care, acum, erau îngrămădite echipamente de iarnă.

Alese o sanie mare, solidă, curele şi o pereche de rachete de zăpadă pe care le scoase afară. Intră iar şi se duse la depozitul de provizii de unde luă saci cu făină, porumb, lădiţe cu prune uscate, coji de lămâi verzi, mazăre, melasă, căpăţâni de zahăr, oale cu grăsime de gâscă şi tot felul de ierburi pe care le îngrămădi în sanie. Apoi

intră în sacristie şi luă ceva dintr-un dulap. Puse cenuşă peste jarul din vatră, luă toate pâinile coapte şi le duse, una câte una, la sanie. Se mişca uşor şi iute, ca un indian.

Sfârşind toate acestea, îşi puse rachetele în picioare, se înhămă la sanie şi, fără să simtă nicio durere, porni la drum.

Privi spre sud-est, către munţii luminaţi de lună şi văzu o mare de nori negri. Venea furtuna. Ea îi va şterge urmele.

*

— Nu plânge, frate Adrien, îi spuse părintele Lambert iezuitului cel tânăr. N-a luat decât mâncare şi sania ca să o care – nu-i spuse că lipsea o sutană, lucru de mirare.

— Nu-mi pasă de furt. Plâng pentru că îmi amintesc de veghea de ieri seară. Avea o lumină în el... n-ai băgat de seamă, părinte?

— Aşa-i, spuse acesta, gânditor. Parcă era o lumină în jurul lui şi se lăsase o linişte în noi... Nu-mi mai amintesc nici vorbele pe care le-a spus. Doar ochii lui albaştri ca şi cerul senin, iar inimile noastre erau pline de bucurie.

*

De câtva timp, o spaimă nestăpânită îi sfâşia sufletul.

„ Oranda! Oranda! "

Începu iar goana nebună. Ar fi trebuit, de mult, să simtă în nări mirosul de fum. Dar aerul era curat, neliniştitor de curat.

Se opri o clipă. În spatele apărătoarei de piele, care-i ferea faţa de soarele orbitor, curgeau lacrimile. Zărea ruinele de la Wapassou, dar nicio dâră de fum nu se ridica de pe acoperişul adăpostului aproape îngropat sub zăpadă. Nu se mişca nimic.

„ Au murit! Au murit! Din vina mea! "

Trăgând sania grea, alergă la vale, se năpusti spre uşa care, spre mirarea lui, se deschise uşor şi, sufocat, zări în semiîntunericul încăperii, pe cei trei copii care jucau liniştiţi cu nişte zaruri.

— Unde-i mama?

— Mama doarme! răspunseră, arătând spre camera unde era patul.

„A murit! Iar copiii cred că doarme! "...

Tiptil, tremurând, intră în cameră.

Aşezată în faţa vetrei stinse, Angelica dormea. Pe faţa ei se vedea o nespusă oboseală. Îi atinse mâinile. Erau reci ca gheaţa, dar simţi că respiră.

Îngenunchie lângă vatră şi, îngrămădind vreascuri şi lemne subţiri, aprinse focul.

— Sunt aici, copii... O să fac o mâncare nemaipomenită. Avem ce ne trebuie... V-am adus viaţa...

*

Trosnetul focului aprins o trezi pe Angelica. Încercând să se ridice, îl văzu îngenunchiat în faţa ei.

— De ce n-ai aprins focul? Am crezut că îmi pierd minţile când n-am zărit fumul deasupra acoperişului.

Îi mărturisi că, de câteva zile, avea febră. Răcise, oare, sau căzuse pradă malariei?

— Doamne, am venit la timp! Am adus fructe uscate, mălai, făină, pâine, miere, melasă...

Agăţă ceaunul deasupra vetrei şi turnă apă.

— Dacă aveai febră, de ce nu te-ai vârât în pat?

Şi ea îi spuse că delira şi nu mai ştia ce trebuie să facă. Nu mai măturase de multă vreme, iar copiii...

O luă în braţe şi o duse în pat:

— Gata, dormi liniştită! Sunt aici şi o să pregătesc numaidecât o supă de care ar fi mândră şi mătuşa Nenibush.

Aşa a şi făcut şi, după ce Angelica luă câteva linguri şi adormi, el începu să pună în ordine proviziile aduse.

„ Iar dacă o să rămânem fără pâine, o să coacem în cuptor. Avem tot ce ne trebuie " îşi spuse d'Orgeval.

După câteva ceasuri de somn profund, Angelica se trezi şi iezuitul îi împărtăşi veştile aflate de la cei doi fraţi.

— Ambroisine a murit, nu mai ai de ce te teme!

— Hm, am mai auzit asta!

— Acum e chiar adevărat... E moartă pe cât poate fi de mort cineva căruia i se găseşte capul într-un loc şi trupul în altul.

— Doamne! Cum s-a întâmplat?

— Nu se ştie cu precizie. Se pare că a atacat-o un animal sălbatic ori se poate să fi fost indienii irochezi. De aceea a pornit noul guvernator, dornic de răzbunare, o campanie împotriva lor. Nu l-a oprit decât iarna care a venit mai devreme ca în alţi ani şi l-a silit să stea pe loc. Oricum, destule căpetenii irocheze au fost prinse şi trimise pe galerele Regelui. Se pare că doar Outtaké, plecat departe la vânătoare şi, poate, Tahontaghéte, au scăpat.

„Deci, a murit în felul acesta. Diavolul a fost învins şi profeţia s-a împlinit", îşi spuse Angelica.

MĂRTURISIREA

48

Când se înzdrăveni şi putu să-şi îngrijească singur rănile, iezuitul se mută în camera lu Lymon White şi luă asupra lui treburile casei.

Angelica, uşurată, dormea mult şi se vindeca.

Ningea fără oprire, dar gerul dădea înapoi. Se simţea că iarna obosise.

Într-o dimineaţă, pe când Angelica îşi făcea de lucru lângă sobă, pregătind nişte cârpe pentru a fi folosite la pansatul rănilor, părintele d'Orgeval apăru, pe neaşteptate, lângă ea, îmbrăcat în sutană neagră.

Era aşa cum şi-l închipuise întotdeauna, drept, acuzator, nemilos şi ea îşi zise că, de această dată, sosise vremea înfruntării adevărate.

„ De unde o fi luat sutana? " se întrebă ea şi, cuprinsă de spaimă, se gândi că va pleca.

Dar, până să apuce să zică ceva, el îi făcu semn să tacă şi să-şi continue treaba. Dorea numai să-i vorbească şi ea să asculte.

Mai întâi îi vorbi despre prietenul lui cel mai drag, Claude Lomènie de Chambord. Cu mare grijă, îi evocă prietenia, această formă de iubire care nu are nimic carnal, dar în căldura căreia îşi găsise liniştea inimii.

— Iubirea pe care o încercam pentru fratele meu de suflet m-a ferit de greutăţile singurătăţii şi de dorinţele simţurilor. În timpul noviciatului, suntem învăţaţi să ne controlăm şi să ne stăpânim patimile. La acest capitol, eram maestru.

Auzindu-l vorbind despre oubirea care-l unise cu contele de Lomènie-Chambord, se gândi la Ruth ţi Nômie ţi se bucură să-l

audă pe acest preot în sutană că acordă iubirii lor un fel de iertare indirectă. Şi în faţa ei nu era altul decât părintele Sébastien d'Orgeval.

Era convinsă că acum se putea spune totul. Erau singuri în mijlocul acestei lumi pustii, sălbatice, îngheţate. Nu se puteau minţi, înşela, răni, nu puteau deveni duşmani pentru că erau singuri înaintea lui Dumnezeu.

În timp ce Angelica făcea rulouri de bandaje, el începu iar să vorbească şi se întoarse cu gândul spre acea zi de toamnă şi la Lacul de Argint. În acea zi, sfâşiindu-şi fiinţa, înţelesese că Iubirea şi dragostea trupească puteau fi drumul către Dumnezeu.

— Atunci am înţeles că Iubirea este un dar de la El şi că eram nespus de vinovat că nu o cunoscusem. Voiam ca trupul meu să afle această taină, dar era prea târziu. Mi-a fost frică şi m-am întors în lumea pe care o ştiam. Atunci mi-a venit ideea cu Diavoliţa şi m-am simţit învingător. Găsisem cum să mă apăr şi pentru asta am construit planuri de răzbunare împotriva dumneavoastră. Dar toate nu erau altceva decât mijloace de a vă aduce la mine. Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi reuşit să vă văd înaintea mea! Nu ştiu! Eram nebun, vă doream moartea ca să scap de ceea ce mă distrugea, crezând că, astfel, îmi voi recăpăta sufletul pierdut.

Apoi îi vorbi despre gelozia cumplită pe care o avea faţă de bărbatul căruia ea îi aparţinea. Cum fusese posibil ca acest aventurier, acest conte de Peyrac, să o merite?

— De ce el şi nu eu? Dar, deşi doream să fie o fiinţă fără scrupule, fără morală, deşi îi inventam păcate, ştiam, în străfundul meu, că era un om drept, poate cel mai drept. El alesese calea adevărului şi mergea pe ea fără şovăire. E un lucru cumplit să descoperi că ai greşit şi să vezi capcanele în care ai căzut. Mai bine să rămâi orb decât să afli că lumina adevărată nu-ţi este dată ţie, care ai făcut totul pentru asta, şi că ea este dăruită după un Plan anume.

— Dar acum, ce credeţi?

— Că Dumnezeu acceptă toate căile care duc la El şi care Îi slăvesc măreţia şi bunătatea nesfârşite. Sunt sigur de asta, chiar dacă, pentru fraţii mei întru credinţă, sunt pierdut. AM ÎNVĂŢAT CĂ EU NU LUPTAM PENTRU DUMNEZEU ŞI VOI NU-I ERAŢI DUŞMANI.

D'Orgeval tăcu.

*

Angelica terminase cu bandajele şi puse sulurile unul lângă altul.

Stătea acum cu mâinile în poală şi îl privea, având un surâs uşor în colţul buzelor.

După o tăcere îndelungată, spuse:

— Părinte, pot să vă întreb ceva?

Şi, cum el încuviinţă:

— Unde aţi ţinut sutana asta ascunsă?

— Am împrumutat-o de la misionarii din Saint-Joseph.

— Şi de ce aţi îmbrăcat-o astăzi?

— Atunci când ţi-e greu să mărturiseşti, o armură e necesară.

— Părinte d'Orgeval, mă întreb dacă nu cumva aţi făcut o greşeală intrând la iezuiţi în loc să alegeţi trupa domnului Molière. Mi se pare mie, sau aveţi ceva de actor în dumneavoastră?

— Aşa este... La colegiu, am jucat toate rolurile de eroi ai Antichităţii. Poate nu ştiaţi că teatrul are o mare importanţă în educaţia unui iezuit. Ca să predici, trebuie să te pricepi la declamaţie şi tragedie. Iar la indieni, care sunt actori din născare, nu poţi trăi altfel.

*

Mai târziu, îşi scoase sutana şi puse crucifixul pe polita şemineului din camera Angelicăi.

De-acum, puteau vorbi despre orice. Ea îi povesti despre Joffrey şi el ascultă cu mare atenţie. Angelica se gândi că nu putuse vorbi cu nimeni, nici chiar cu Abigaël, despre marea ei iubire.

Afară, gerul se înteţise iar şi reîncepuseră viscolele. Se strânseră din nou într-o singură cameră, ca o adevărată familie în jurul focului care îi unea pe toţi.

Dar zilele cu viscol alternau cu zile mai calde. Mai calde era un fel de a spune, căci încă nu se auzeau gheţurile crăpând şi apa curgând în albii, înspumată. Nu se auzea pasărea pe care nimeni nu o poate vedea, dar care, prin cântecul ei, vesteşte primăvara, aşa cum porumbelul îi vestise lui Noe izbăvirea.

Apăsaţi de tăcerea eternă, de un peisaj care încă nu voia să se trezească la viaţă, vorbeau despre oraşe îndepărtate pe care nădăjduiau să le revadă. Doar cine nu a cunoscut iarna în ţinuturile sălbatice se poate plânge de viaţa de la oraş.

Angelica îi povesti despre Curtea Regelui. Cine putea şti mai bine decât ea cât era de periculos să trăieşti acolo? Şi totuşi, în aceste zile triste, frumuseţea Versailles-ului făcea să pălească puterea intrigilor de Palat, iar faptul că Regele încuraja artele, o făcea pe Angelica să-l ierte de toate relele.

Curtea era o junglă periculoasă dar, totodată, şi un Templu al Artei.

Când îşi revenea din aceste gânduri, tăcerea şi sărăcia care-i înconjura erau şi mai greu de suportat.

— Ne putem gândi că undeva sunt palate în care se dansează după acordurile unei muzici divine, că sunt torturi uriaşe din care iese un copil travestit în Amor şi că scena e aplaudată de o mulţime de nobili plini de pietre preţioase, de mătăsuri, că sunt banchete la care poţi mânca, după pofta inimii, fructe de tot felul culese din grădinile Regelui?

— Da, poţi să-ţi închipui, îi răspunse el, şi trebuie să mulţumim zeilor că există asemenea locuri. Pământul a fost ales pentru toate astea. Dacă splendoarea ar pieri şi sărăcia s-ar întinde peste tot, atunci chiar ar fi sfârşitul lumii. Să fim recunoscători tuturor celor care, asemenea Regelui, ţin vie flacăra frumuseţii care încântă ochii şi spiritul. Asta ne dă speranţa că, într-o zi, vom putea fi şi noi printre ei.

Sigur, valul de murdărie, crime, neruşinări este puternic. Dar valul de aur al frumuseţii, al splendorii vieţii, această lavă arzătoare zvârlită de vulcanul dumnezeiesc din care ne hrănim bucuria, pofta de viaţă, are o putere de neînvins.

S-ar fi zis că era Joffrey, că spiritul lui trecuse în Sébastien d'Orgeval. Păreau ideile şi cuvintele pe care Angelica le auzise când el vorbea despre arta de a iubi.

Sufletul ei zbură către Joffrey. „ Te înţeleg, iubirea mea. Ne vom regăsi curând şi vom vorbi iar despre toate ", îşi spunea ea în gând.

De mai multe ori, părintele d'Orgeval repetase că ea trebuia să se întoarcă în Europa. Iar soţul ei trebuia să se îngrijească să nu-i mai lipsească nimic.

— Vă asigur, scumpe părinte, îi răspunse ea, amuzată de grija lui, că dacă soţul meu doreşte să mă întorc acolo, totul va fi cum trebuie şi nu-mi va lipsi nimic din ceea ce m-ar ajuta să uit ceea ce am pierdut! Nu-mi va lipsi nimic!

SFÂRŞITUL IERNII

49

Îl suprinsese uitându-se la arme: puştile, bine curăţate şi unse, n-avuseseră de suferit. Iar muniţie era din belşug.

Odată cu sfârşitul iernii, oamenii se vor întoarce aici.

Iezuitul ţinuse minte ce aflase la misiunea din Saint-Joseph: odată ce începea dezgheţul, domnul de Gorrestat reîncepea vânătoarea de irochezi.

— De-abia aşteaptă să încercuiască aşezările şi să le dea foc. S-ar putea să fie sfârşitul irochezilor. Dar îi cunosc: Outtaké va scăpa iar. Şi, cu el, toţi supravieţuitorii. Degeaba îi vor urmări! VOR DISPĂREA DE PE PĂMÂNT!

— Cum adică?

— Vor dispărea! repetă el. Vreau să spun că vor deveni invizibili.

Şi cum ea aştepta să continue, d'Orgeval explică:

— Nu spun că vor muri. Vor reapărea.

— Eu cred în minuni, dar aş dori o explicaţie. Şi despre dumneavoastră se spune că puteţi zbura... Dar puteţi deveni invizibil?

El zâmbi:

— Aşa-i, mai ştiu câte ceva. Vă spun: îndată ce urmăritorii se vor retrage, irochezii vor apărea ca din pământ, NU DEPARTE DE AICI...

— Dacă-i aşa, trebuie să fugiţi!

— De ce?

— Ca să vă salvaţi viaţa!

Faţa iezuitului se întunecă.

— Viaţa mea... Nu-mi pasă! Nu sunt făcut ca să fug, să fiu singur. Eu pot trăi doar alături de ceilalţi. Iar ceilalţi nu mai există pentru mine...

— Dar noi, noi suntem ceilalţi. N-o să vă lăsăm.

Părintele zâmbi.

— Odată cu primăvara, totul se schimbă. Vă veţi întoarce la prieteni, la hughenoţi, la blestemaţii de catari, la quakerii despre care vorbiţi cu atâta căldură. O să-i regăsiţi... o să-i salvaţi... Dumneavoastră, doamnă, puteţi totul. Regele e la picioarele dumneavoastră, acest Rege care stăpâneşte jumătate de Europă şi o parte din Lumea Nouă. Trebuie să prindeţi puteri şi să vă faceţi bine. Primăvara e aproape...

— Atunci, lăsaţi-mă să vă salvez! O să-mi ascultaţi sfatul de a pleca la timp?

Iezuitul îşi feri privirea şi dădu din cap:

— Outtaké mi-a spus: „ O să mă întorc, mi-am promis că o să-ţi mănânc inima. Îmi datorezi asta, Sutană Neagră!"

— E o prostie! Nu vă lăsaţi pradă nebuniei sălbaticilor! Aţi plătit cu vârf şi îndesat! Fugiţi în Golful Francez, o să venim şi noi şi o să vă găsesc un loc sigur!

— Nu pot să vă las singură cu copiii...

— Acum mă simt bine. Promiteţi-mi că o să plecaţi!

— Încă nu v-aţi vindecat. Să nu vă preocupe soarta mea. Voi hotărî eu însumi care este momentul potrivit ca să plec liniştit...

Şi părintele avu dreptate. Datorită temperaturilor mai mari din timpul zilei, după care venea frigul pătrunzător al nopţii, Angelica răci iar şi începu să tuşească. Asta îi amintea de timpurile petrecute pe coasta de est, când Marcelline-la Belle venise să o îngrijească, împreună cu Yolande şi Chérubin. Desigur, Marcelline trăia, ca şi Yolande şi, fără îndoială, Chérubine.

*

Deschise uşa încet şi spuse:

— Prima floare!

Între degetele mutilate ţinea o floare roşie, cu petale deschise arătând pistilul galben şi având frunzele de un verde proaspăt.

— Era palidă, fără culoare, sub o bucată de gheaţă pe care am aruncat-o de pe acoperiş. Cum a dat de soare, în câteva clipe s-a înviorat.

Lăsă floarea lângă ea într-un ulcior de apă şi Angelica se gândi la vocea lui Cantor aflat sub fereastră, la sfârşitul unei ierni:

„ Mamă, prima floare! "

Altădată, la primele semne ale primăverii, se adunau cu toţii lângă Joffrey. Toţi cei care aveau nevoie de ajutor îl primeau de la el.

Nu avea importanţă unde se petrecea evenimentul, important era că se aflau toţi în acelaşi loc.

„ Joffrey! Joffrey! Curând va veni primăvara şi vom fi iar împreună".

*

Iarna se mai întoarse o dată şi copacii, care începuseră să revină la viaţă, se acoperiră de o carapace de gheaţă. Peste noapte, gerul fu atât de puternic, încât d'Orgeval se trezi şi aprinse focul în toate sobele.

— Vezi, ştia floarea ce ştia de stătea ascunsă! Iarna luptă, nu se lasă, dar degeaba. Primăvara învinge totdeauna.

Şi, ca şi cum ar fi vrut să le arate încă o dată duşmanul, îi scoase pe toţi la plimbarea în fiecare zi şi le arătă, departe, dealurile care începuseră să aibă nuanţe de verde sub zăpada subţire.

— Baba Iarna e încă aici. Dar, orice ar face, peste o săptămână o să culegem frunze de untişor şi o să mâncăm prima salată.

Şi, într-adevăr, culeseră frunze de untişor.

Gândurile Angelicăi zburau spre Gouldsboro. Fără îndoială, Colin Paturel organizase expediţia de salvare şi ea era în drum spre ei. Această imagine o bucura dar o şi înspăimânta.

— Fugiţi, vă implor! Fugiţi, nu mai e vreme de aşteptat!

— Vă promit, o să plec curând! îi spunea, liniştit, d'Orgeval.

Acum, potoliţi-vă şi beţi asta, îi spuse, întinzându-i o cană. Copiii se joacă afară şi eu mă duc la lac să tai câteva trestii uscate pentru undiţe. O să trebuiască să pescuiţi până sosesc ajutoarele...

„ Aşteaptă ca „ ei " să ajungă aici şi apoi va pleca. Vreau să trăiască! Liber! Fericit! A plătit destul şi merită!...".

— Îmi făgăduiţi că plecaţi mâine?

— Da! cu condiţia ca, dimineaţă, când vă treziţi, să coborâţi cu mine până la lac.

— Atunci, aşa să fie. Mă duc să mă culc ca să prind puteri.

Adormi fericită şi avu, pentru întâia oară, senzaţia că e aproape sănătoasă.

50

Până să deschidă ochii, simţi miros de carne arsă. Soarele apunea, nu dormise decât câteva ceasuri. Se simţea bine, odihnită. Privi spre şemineul pe care se odihnea crucifixul şi văzu rubinul scânteind în soare.

„ Când o să plece, mi-l va lăsa? Sau şi-l va pune la gât?"

Apoi, întorcând capul, zări, la căpătâiul ei, un tânăr cu guler alb, îmbrăcat în negru, care se înclină, zâmbind:

— Bună ziua, doamnă Angelica.

— Martial Berne? Ce faci aici?

— M-au pus să vă păzesc cât timp dormiţi.

Angelica nu-şi putea crede ochilor.

— Parcă erai la Boston, ca să înveţi...

— Aşa-i, doamnă, dar m-am întors căci la Gouldsboro a fost o toamnă grea şi o iarnă şi mai grea. Era nevoie de ajutor şi nu puteam sta de-o parte.

Văzând-o că ascultă cu atenţie, îi povesti că, la Gouldsboro, habar n-aveau de ce se petrecuse la Wapassou. Abia când gerul se mai înmuiase, avură veşti aduse de Lymon White, care fusese toată iarna prizonier la indieni. Aşa aflară de pericolul de moarte în care se aflau Angelica şi copiii. Domnul Paturel organiză iute o caravană căreia îi trebuise aproape două luni să ajungă aici.

— Am sosit de câteva ore. Ce bucurie să vă găsim în viaţă! Iar copiii sunt o minune!

Podeaua scârţâi sub paşii grei şi îşi făcu apariţia Colin Paturel. Se lumină la faţă văzând-o pe Angelica şi se înclină în faţa ei.

— Oh, Doamne, iată-vă, în sfârşit! strigă şi ea îl îmbrăţişă cu putere.

Apoi se desprinse din îmbrăţişare şi, adulmecând, întrebă, grav:

— Arde cineva?

Colin păru să nu înţeleagă întrebarea şi dădu din umeri.

Apoi îi spuse Angelicăi că, aflând de la mut despre lipsurile în care se zbăteau ea şi copiii, aduseseră tot ce era nevoie, de la haine,

lenjerie, jucării, până la dulciuri, toate dăruite de doamnele şi copiii din Gouldsboro.

— Ce idee minunată! Viaţa e frumoasă! strigă Angelica. Repede, acum vreau să mă spăl şi să mă schimb!

Privirea îi căzu pe crucifix.

— Şi el?

— El?

— Acela care era cu noi... Aici... nu l-aţi văzut?

— Ba da, zise Colin. Am văzut lângă lac pe cineva care punea capcane. Dar când ne-am apropiat, a şters-o în pădure...

— În sfârşit! Domnul fie lăudat! suspină ea. A scăpat...

Închise ochii, dar îi deschise repede, neliniştită.

— Colin, de unde vine mirosul de fum şi carne arsă? Mi-e greaţă. Ai zice că-i o tabără de indieni...

— Sunt irochezii, spuse Martial. I-am întâlnit pe lângă Katarunk şi am avut ceva probleme cu ei. Când au înţeles că suntem paşnici, s-au făcut nevăzuţi.

— Căpetenia lor este Outtaké?

— Aşa-i zice, încuviinţă Colin.

— Unde voia să se ducă?

— La Wapassou, ca şi noi. Spunea că trebuie să întâlnească un preot iezuit, părintele d'Orgeval. Din câte îmi amintesc, acesta a murit acum doi ani. Dar n-aveai ce discuta cu indianul.

„ Nu ştii nimic", îmi spunea cu dispreţ. Iar când i-am spus că noi căutăm o doamnă la Wapassou, dar ne e teamă să nu fie moartă, mi-a spus: „ E vie ". Şi când am avut îndoieli la cele spuse de el, a luat foc: „ Sunt prietenul lui Ticonderoga. Am vegheat asupra stelei lui iar tu n-ai făcut-o! ". Sunt ciudaţi rău indienii ăştia, ridică din umeri Colin.

Angelica îi luă mâna, privindu-l în ochi. Colin se fâstâci, dar îşi veni în fire iute şi vorbi apăsat:

— Trebuie să plecăm fără întârziere la Gouldsboro. Aici nu suntem în siguranţă. Pe drum vom fi apăraţi de baronul de Saint-Castine şi de indienii etchemini şi maleciţi. Trebuie să plecăm imediat, repetă el, bineînţeles după ce vă veţi recăpăta forţele.

— Şi bărbatul?

— Care bărbat?

— Cel pe care l-aţi văzut lângă lac şi care a fugit.

— Păi, cum v-am spus, a fugit. Atunci au apărut şi indienii cu Outtaké în frunte. A venit în fugă spre noi, învârtind toporişca de

parcă înnebunise şi striga: „ Cel pe care îl caut e acolo. L-aţi lăsat să scape! ". Şi mi-a arătat vârful unui deal unde am zărit un iezuit în sutană neagră care, în loc să fugă, a început să coboare spre noi. Ţinea o mână pe piept, peste un crucifix pe care scânteia o piatră roşie. Am rămas cu toţii împietriţi de atâta curaj.

Iezuitul s-a dus drept la Outtaké şi i-a spus: „ Iată-mă ".

L-au luat şi l-au dus în vale, lângă fortul ars, l-au dezbrăcat l-au legat de un stâlp şi au început să-l chinuie.

Angelica sări din patul pe care stătea.

— Du-mă acolo!

Colin încercă să o ţină, dar ea se zbătea.

— Lasă-mă, nu ştii nimic! Du-mă acolo!

— Vrei să murim cu toţii? Nu putem face nimic!

— Tu, poate că nu poţi face nimic. Dar eu pot.

Şi, clătinându-se, plecă desculţă. Când ieşi la soare, orbită de lumină, fu gata să cadă, însă Colin o sprijini. La un semn al lui, mai mulţi bărbaţi din Gouldsboro, printre care şi uriaşul Siriki, puseră mâna pe puşti şi îi urmară.

— Colin, nu poţi înţelege, şoptea Angelica. Nu de două ori!... Nu de trei ori!... Nu pot să-i las să facă asta.

Sunetul tobelor era tot mai aproape. Mirosul de fum şi carne arsă devenea tot mai pătrunzător şi ea se ruga lui Dumnezeu să nu ajungă prea târziu. Iar colierul wampum... nu-l mai avea.

*

Ajunseră, în sfârşit, şi ea văzu, îl văzu.

Un trup gol, slab, legat de stâlp, în jurul căruia se învârteau indienii care dăduseră foc unui maldăr de vreascuri şi prin flacăra căruia îşi treceau cuţitele cu care tăiau fâşii de piele de pe pieptul dezgolit.

Îşi stăpâni ţipătul. Sosise prea târziu.

Dar privindu-l, îi văzu ochii care căutau spre cer. Nu scotea niciun geamăt, şi tăcerea era a aceluia care îşi înfruntă moartea ca un erou. Atunci strigă:

— Outtaké! Dăruieşte-mi viaţa lui!

Indianul îşi întoarse către ea faţa vopsită în culorile războiului. Se apropie câţiva paşi şi vorbi batjocoritor:

— Cum de-mi ceri să dăruiesc vieţi? Nu ţi-am dăruit-o pe a

ta, ca şi pe ale copiilor tăi? Nu-i destul? De când vrei viaţa celui care a dorit ca tu să mori? Ce-ţi pasă de iezuit? L-am trimis la tine ca să-l sfâşii tu însăţi. N-ai făcut-o. Te disprețuiesc. N-ai făcut dreptate.

— Nu dau ascultare legilor tale, Outtaké. Eu am alte legi şi alt Dumnezeu, ştii bine...

Furios, Outtaké vorbi irochezilor:

— Priviţi şi vedeţi o femeie nebună care ascultă de un zeu nebun, care spune: „Iertaţi greşiţilor voştiri!". Femeia a salvat pe mulţi oameni, de tot felul. Şi vine şi-mi cere să-i cruţ viaţa lui Sutană Neagră! Aceluia care voia s-o distrugă, i-a salvat viaţa!

— Ştiai că aşa voi face, Outtaké! Mi-ai dăruit o dată viaţa lui! Poţi să o faci şi a doua oară!

Căpetenia celor Cinci Naţiuni umbla de colo-colo, turbat de furie. Într-un târziu, spuse:

— Bine! Îţi voi dărui viaţa lui! Şi asta ca să nu te simţi vinovată înaintea zeului tău!

La un semn al lui, un războinic tânăr tăie legăturile iezuitului, care rămase nemişcat.

Ordinul lui Outtaké stârni mânia indienilor care se pregătiseră îndelung pentru acest spectacol. Unul dintre ei, Hiyatgou, ieşi în faţă şi începu să strige, furios:

— Nu mai avem o căpetenie printre noi, Outtaké. Iar dacă ar fi să alegem una, ar trebui să fie din tribul onondagilor şi nu al mohicanilor. Eu sunt onondag, tu eşti mohican. Ai călcat legile noastre şi ne-ai furat vânatul!

— Asta nu-i vânat, e duşmanul meu. Şi fac ce vreau cu el! răspunse Outtaké, fără să-şi piardă cumpătul.

— Aşa să fie! Dar nu vreau să se spună că nu mi-am luat partea.

Dintr-un salt, se năpusti asupra iezuitului şi, cu un cuţit, îi tăie fulgerător fruntea, după care, trăgând de păr îi smulse scalpul, arătându-l, triumfător, celorlalţi.

Iezuitul rămase în picioare. Sângele îi curgea pe faţă, orbindu-l.

Doi războinici îl luară de subţiori şi, târându-l, îl aruncară la picioarele Angelicăi. Ea îngenunchie şi-l îmbrăţişă, lipindu-şi faţa de a lui. Începu să-l şteargă de sânge, şoptindu-i la ureche:

— Părinte! Părinte d'Orgeval! Prietene!

Dar vocea ei venea de departe şi nu putea ajunge până în infernul sau paradisul spre care călătorea sufletul lui.

— Părinte! spuse ea printre lacrimi, ţi-am înţeles menirea. Voiai să rămâi aici, printre ei. O să-ţi dau trupul irochezilor... Îţi vor mânca inima... Şi vei rămâne printre ei... pentru totdeauna.

În timp ce ea jelea, se hotărâse ca Outtaké şi Hiyatgou să se bată între ei pentru a se stabili cine să fie căpetenia. Dar vorbele lui Outtaké lămuriseră lucrurile.

— Eu sunt pentru pace. Voi îngropa securea războiului după ce-i mănânc inima lui Sutană Neagră. Trebuie mâncată cât timp mai bate ca să ne dea puterea ei sfântă.

— Dar e otrăvită, i-o întoarse celălalt.

— Nu, nu mai este. Această inimă e acum curată. Femeia albă se pune chezaşă pentru ea.

Şi, ca un fulger, cuţitul lui Outtaké spintecă pieptul lui d'Orgeval şi îi smulse inima.

Ziua era pe sfârşite. Cerul devenise roşu la asfinţit. În lumina însângerată, ridică inima purpurie:

— Iat-o! O să ne hrănim din această inimă, acum curată, şi o să învăţăm de la ea să nu mai urâm. Vom căuta pacea pentru noi toţi. Ea ne va arăta cum să ne purtăm cu aceşti francezi şi ce să învăţăm de la ei!

Şi când apăru luna, ca un pumnal încovoiat, strălucitor, căpeteniile celor Cinci Naţiuni împărţiră şi mâncară inima duşmanului lor Hatskon-Ontsi, iezuitul mort de două ori şi de mai multe ori martir.

*

Colin o duse în braţe pe Angelica până la cabană şi o culcă pe pat. Copiii adormiseră, sătui de dulciuri. Oricum, era prea târziu ca să plece la drum spre Gouldsboro.

Deschizând ochii, îl văzu pe Colin lângă ea, veghind-o, iar pe poliţa şemineului, crucifixul.

— Colin, mi-ai spus că iezuitul, când venea spre noi, avea crucifixul la gât...

— Aşa e... Dar când sălbaticii s-au năpsutit asupra lui, l-a scos şi mi l-a dat, spunându-mi: „Domnule, vă rog, fiţi bun să puneţi acest obiect sfânt pe poliţa şemineului din camera în care, acum, doarme doamna de Peyrac. E foarte bolnavă dar e în afara oricărui pericol. Aş dori ca, atunci când se trezeşte, să vadă acest crucifix la locul lui".

Angelica începu iar să plângă:

— De ce am dormit? Dacă eram trează, când ați sosit, l-aș fi putut salva!

— Cred că nu dorea așa ceva, spuse Colin.

*

Schimbată cu lenjerie curată, Angelica dormea când, – poate în somn? – zări fața pe care străluceau ochii senini ai părintelui d'Orgeval, care-i șoptea:

„Și Honorine?"

Cu un strigăt, ea se trezi:

— Așa-i! Honorine! Acum știu de ce nu vreau să plec de la Wapassou, îi spuse lui Colin, care veghea la căpătâiul ei. Ea nu știe că Wapassou a ars și ne va căuta aici.

Colin habar n-avea de peripețiile Honorinei pe care o credea la Montréal. Văzând neliniștea Angelicăi, îi promise că vor rămâne pe loc până vine fetița. Acum era noapte și trebuia să doarmă.

Puțin înainte de ivirea zorilor, Angelica se trezi din nou:

— Irochezii! Ei trebuie să știe ceva despre fetița mea. Am uitat să-i întreb! Colin, cheamă-i aici!

Dar nu era nevoie fiindcă irochezii veneau spre ei.

Angelica ieși în fața cabanei și se așeză într-un fotoliu din nuiele, lucru cerut de solul indienilor pentru ca ea să poată asculta o lungă povestire. Împrejurul ei se adună toată suflarea celor care veniseră cu caravana la Wapassou și gemenii.

Indienii veniră în fața ei, slabi și jigăriți după iarna din scăpaseră, dar îmbrăcați în straie de ceremonie.

În aerul rece al dimineții erau o haită de lupi costelivi, dar mândri.

Căpeteniile se opriră înaintea Angelicăi și Outtaké începu să vorbească. Deși toți se așteptau la un discurs lung, el fu scurt:

— Am venit să aud doar un cuvânt din gura ta, Kawa. Spune-mi că acela care a murit ieri nu se va întoarce să ne distrugă.

— Știi răspunsul, Outtaké. I-ai mâncat inima și ai aflat că vă iubea...

Închise ochii și, pentru câteva clipe, se gândi la viitorul acestor sălbatici, la viitorul acestor ținuturi. Dar nu putea să și-l închipuie și oftă.

Când deschise ochii, îl văzu pe Outtaké întinzându-i un șirag de perle negre și roșii.

— Ia-l, e tot ce a mai rămas din comoara mohicanilor. Păstrează-l ca semn al înțelegerii noastre. Să nu-l pierzi!

Și acum, să-ți dau vești despre fiica ta. Are un nume pe care noi nu-l putem rosti așa că i-am zis Nor-Roșu.

— Știi unde este? Ești un drac și jumătate! De ce nu mi-ai spus mai devreme? strigă, fericită, Angelica.

— Pentru că tu nu ne asculți când venim să-ți spunem ceva important...

Outtaké râse și după el se luară și ceilalți indieni.

— Trăiește? Ai întâlnit-o? Vorbește odată! țipă la el Angelica.

— Cum adică, să o întâlnesc? Și-a petrecut iarna într-o familie de oneiuți și am văzut-o zi de zi, până ce guvernatorul a ars satul unde se afla. Acum, nu știu unde e... Dar pot să aflu unde e Nor-Roșu. Chiar acum.

Închise ochii, zâmbi și murmură:

— Sosește! Vine încoace! Nu te grăbi să pleci de-aici, Kawa. Vine să te întâlnească și cu ea e... un înger!...

După ce spuse acestea, Outtaké și ceilalți indieni plecară. Se făcură nevăzuți înainte ca albii să se dezmeticească după cele aflate, înghițiți parcă de păduri, lacuri și câmpii, urmând cărări doar de ei știute.

51

Trăgând barca pe prundul râului, la mal, Cantor spuse:

— Dacă mergem cum trebuie, după-amiază ajungem la Wapassou.

Vorbea cu un copil de indian, aproape orb, pe care îl legase de el cu o sfoară ca să nu-l piardă. Nimeni nu ar fi putut-o recunoaște în acest micuț indian pe Honorine, bolnavă de vărsat de vânt. Căpătase boala într-o tabără de refugiați unde se adunaseră toți cei scăpați din masacrul făcut de trupele guvernatorului. Cantor, care rătăcise peste tot în căutarea ei, o găsise acolo și plecaseră îndată ce iarna cumplită se sfârșise.

Dăduseră peste un trib de indieni care îi hrăniseră cu suc de arțar făcându-i să prindă puteri. Cantor cumpără de la ei o barcă și

într-o zi, încă rece, văzu la orizont crestele semețe, acoperite de zăpadă, ale muntelui Kathadin.

Wapassou era aproape. Încă o oră, două de mers, și lunga iarnă, lipsurile, foamea, boala Honorinei, toate se vor sfârși.

— Crezi că mama trăiește?

Honorine se târa în urma lui abia ținându-se pe picioare.

— Trăiește și o să te vindece. Mai avem puțin și am ajuns.

Dar, acolo, în mijlocul peisajului pe care îl cunoștea, și de care se apropiaseră ca de un liman râvnit, nu văzu decât ruinele înnegrite.

Se opri și o strânse de mână pe Honorine.

— Ce este, Cantor? întrebă.

— Nimic, răspunse, binecuvântând, pentru prima dată, boala care nu-i lăsase putința de a vedea cumplitul decor. Aproape am ajuns, curând o să vedem... casa.

— Ce s-a întâmplat? Unde sunt?

Și totuși, văzu o femeie. Mama! Da! Era ea!

Honorine se smulse din mâna lui și începu să alerge.

— Să nu cazi! strigă el.

Dar fetița, ridică, fericită, fața ciupită de vărsat de vânt spre soare.

— Cantor! Îl văd! Îl văd!

— Pe cine?

— Pe omul de pe munte! Astăzi, îl văd!

O luă iar de mână și se uitară la oamenii din vale care pregăteau de plecare caravana.

Erau acolo, sus, lângă stânci, frate și soră, și lumina soarelui le prelungea umbrele.

— Îl vezi și tu, Cantor?

— Da, îl văd. Se uită la noi...

— Zâmbește... Bună-ziua, omule de pe munte. Iată-mă, sunt eu, Honorine, m-am întors. Te văd și sunt fericită! Viața e frumoasă...

— Și acuma vezi! Slavă domnului! Hai să le facem o surpriză!

O luă în spate și începu să coboare în fugă spre Wapassou.

*

— Doamnă, trebuie să plecăm, vorbi Colin.

Așteptau de șase zile. Asta era ultima și Angelica nu mai avea

ce face. Trebuia să plece fără să priveAscă în urmă, să lase totul; şi ştia că nu se va mai întoarce niciodată la Wapassou.

Ziua trecuse şi caravana era gata de plecare. În ultima clipă semnalul de pornire fu amânat deoarece nu-i găseau pe cei trei copii.

Ochii Angelicăi priveau în toate părţile şi văzu un copil indian care, cu braţele deschise, alerga spre ea. Şi în strigătul ei de fericire erau iubirea şi speranţa împlinite.

— Honorine!

Deşi era murdară, cu părul nespălat, o strânse la piept fără să bage de seamă urmele bolii:

— Ştiam că o să vii! Ştiam, mi s-a spus în vis!

În vânzoleala care a urmat, cineva strigă:

— Dumnezeule! Are vărsat de vânt!

Dar o altă voce, necunoscută, spuse:

— Da, însă trăieşte şi mama o s-o vindece...

Vocea şi cuvintele o făcură pe Angelica, înfricoşată de boala Honorinei, să se întoarcă spre cel care vorbise:

— Cantor! Isuse! De unde vii?

— De la Versailles, răspunse, dar am ocolit puţin prin Québec, Montréal şi Ontario.

— M-a căutat la irochezi, spuse Honorine, tare mândră.

În timp ce îl îmbrăţişa, îi simţi strânsoarea puternică şi înţelese că nu mai era un copil, ci un bărbat în toată puterea.

Câţiva oameni se apropiară de grupul fericit:

— Doamnă, am găsit copiii! Putem pleca.

Angelica era fericită pe deplin. Cicatricele Honorinei n-o îngrijorau prea tare, timpul le va vindeca. Timpul vindecă toate rănile.

— Mulţumesc, Doamne, că ai făcut să fim iar împreună. Cu toţii. După câte am îndurat, Doamne, îţi mulţumesc că m-ai răsplătit!

SFÂRŞIT